

Grey Scale #13



DANES PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

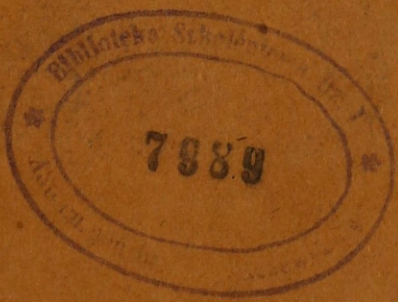


52/41

36

Egz. nr 1.

WYNIKI BADAŃ UŻYTECZNOŚCI STUDIÓW
w Akademii Sztabu Generalnego
przeprowadzonych z kadrą i słuchaczami
w miesiącu marcu 1966 roku



029834

ARCHIWUM
SZTABU SZKOLENIA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
ul. gen. Józefa S. 10

29834



52/41

36

Egz. nr 1.

WYNIKI BADAŃ UŻYTECZNOŚCI STUDIÓW
w Akademii Sztabu Generalnego
przeprowadzonych z kadrami i słuchaczami
w miesiącu marcu 1966 roku

Biblioteka Sztabu Generalnego
7889

029834

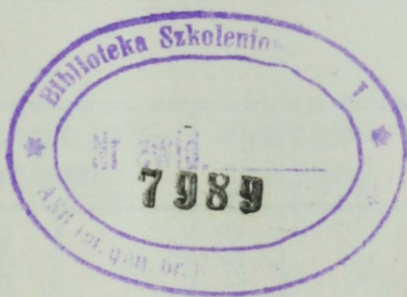
ARCHIWUM
WYNIKÓW SZKOLEŃ
WYDZIAŁ SZTABI
ul. gen. S. S.

29834
29834

S P I S T R E Ś C I

=====

1. Wyniki badań ankietowych kadry naukowej katedr ogólnoakademickich
2. Wyniki badań ankietowych słuchaczy II kursu Wojsk Lądowych.
3. Wyniki badań ankietowych słuchaczy III kursu ogólnowojskowego.
4. Wyniki badań ankietowych słuchaczy III kursu kwatermistrzowskiego
5. Wyniki badań ankietowych kadry naukowej Oddziału WRiA.
6. Wyniki badań ankietowych słuchaczy III kursu WRiA.
7. Wyniki badań ankietowych słuchaczy IV kursu WRiA.
8. Wyniki badań ankietowych kadry naukowej Katedry OPL.
9. Wyniki badań ankietowych słuchaczy III i IV kursu OPL.
10. Wyniki badań ankietowych kadry naukowej pionu lotnictwa operac.
11. Wyniki badań ankietowych słuchaczy pionu lotnictwa operacyjnego.
12. Wyniki badań ankietowych kadry naukowej pionu OPK.
13. Wyniki badań ankietowych słuchaczy pionu OPK.
14. Wyniki badań ankietowych kadry naukowej pionu ZWL.
15. Wyniki badań ankietowych słuchaczy pionu ZWL.
16. Uogólnienie badań Oddziału Wojsk OPK i Lotnictwa.



ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA
AKADEMII STANU GENERALNEGO
ul. gen. Lewa 8, Warszawa
029834

W Y N I K I A N K I E T Y

=====

przeprowadzonej w miesiącu marcu 1966 roku z kadrami naukową Akademii Sztabu Generalnego na temat programów kursów ogólnowojskowego i kwatermistrzowskiego.

Celem sondażu za pośrednictwem niniejszej ankiety było uzyskanie danych mających na celu dalsze usprawnienie procesu studiów w Akademii.

Rzesłano 152 ankiety

Wypełniono 107 ankiet

Na poszczególne pytania uzyskano następujące dane:

- Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów ogólnowojskowych jest w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
a/ sztuki operacyjnej	3	2,80	55	51,40	26	24,30	23	21,50
b/ taktyki ogólnej	7	6,54	66	61,68	16	14,96	18	16,82
c/ służby sztabów	1	0,93	39	36,45	44	41,12	23	21,50
d/ rozpoznania wojsk.	-	-	33	30,84	47	43,92	27	25,24
e/ zabezpieczenia tech.	2	1,87	48	44,86	24	22,43	32	29,94
f/ taktyki WRiArt.	6	5,61	55	51,41	15	14,02	31	28,96
g/ taktyki OPL	10	9,34	52	48,60	4	3,74	41	38,32
h/ taktyki tyłów	9	8,41	43	40,19	22	20,56	33	30,84

1	2	3	4	5	6	7	8	9
i/komunikacji wojsk.	4	3,74	36	33,64	25	23,37	42	39,25
j/ taktyki lotnictwa	4	3,74	35	32,71	17	15,88	51	47,67
k/ armii obcych	3	2,81	35	32,71	34	31,77	35	32,71
l/ taktyki Wojsk.Inż.	1	0,93	55	51,41	15	14,02	36	33,64
ł/ taktyki Wojsk.Łączn.	8	7,48	47	43,92	14	13,05	38	35,52
m/ taktyki OPBmar	3	2,81	37	34,59	31	28,96	36	33,64
n/ przeciwdziałania r/elektronicznego	3	2,81	22	20,56	42	39,25	40	37,38
o/ topografii wojskowej	5	4,68	41	38,32	21	19,62	40	37,38
p/ metodyki	5	4,68	31	28,96	35	32,71	36	33,64

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Brak wykładów z taktyki i sztuki operacyjnej. Obecny układ doprowadza do wąskiego praktycyzmu. Słuchacz rozwiązując zadanie nie może skorzystać z uogólnień teoretycznych już sprawdzonych. /2/
- Za dużo ćwiczeń, ciągle powtarza się jedno i to samo, co w rezultacie staje się bardzo nudne.
- Wprowadzić więcej zagadnień obejmujących pracę sztabów oraz planowania i organizacji szkolenia wojsk./3/
- Główny wysiłek winien być skierowany na taktykę ogólną i sztukę operacyjną. Przynajmniej 10 % czasu wydzielonego na przedmioty taktyczno-operacyjne powinno się przeznaczyć na zajęcia teoretyczne, kosztem takich zajęć, na których często tak wykładowcy jak i słuchacze nie mają co robić.
- W zakresie przedmiotów specjalistycznych zbyt mało przekazuje się słuchaczom wiedzy praktycznej.
- Zwiększyć ilość czasu na taktykę i technikę łączności. Przedmiot ten jest zbyt słabo potraktowany.
- Rozszerzyć problematykę techniczną w dziale przedmiotów taktyczno-operacyjnych.

- Integracja praktycznie nie daje porządanych rezultatów, absolwent nie będzie dobrym dowódcą ani też specjalistą.
- Za mały zakres metodyki w stosunku do potrzeb w jednostkach.
- Wprowadzić w szerszym zakresie integrację przedmiotów.
- Rozszerzyć zakres taktyki tyłów i komunikacji wojskowej.
- W przedmiocie armie obce szczególną uwagę zwrócić na taktykę działania i sprzęt bojowy.
- Zbliżyć oficerów i metody szkolenia do współczesnej techniki, zbalczać rutynę i skostniałość w planowaniu procentowym przedmiotów. Dać oddech kadrze Katedry TO i Sztuki Operacyjnej.
- Zwrócić szczególną uwagę w procesie nauczania na opracowanie dokumentacji sztabowej./3/
- Za mało czasu przeznaczają się na przedmioty specjalistyczne. Jednak skrócony czasokres studiów nie pozwala wyjść z tego im-pasu.
- Z metodyki szkolenia taktycznego wystarczy jeden wykład, ponieważ każde zajęcie posiada w sobie elementy metodyki.
- Z przedmiotu taktyka tyłów wyodrębnić ekonomikę zaopatrywania wojsk w okresie pokoju i wojny.
- Zbyt mało czasu poświęca się na praktyczne szkolenie słuchaczy w zakresie posługiwania się technicznymi środkami dowodzenia.
- Realizowany dotychczas program zbyt mało uwzględnia problematykę techniki wojskowej.
- Przedmiot zabezpieczenie techniczne i komunikację wojskową włączyć do przedmiotu taktyki tyłów.
- Komunikację wojskową włączyć do przedmiotu taktyki tyłów, a metodykę szkolenia do przedmiotu taktyki ogólnej. Za mało czasu przeznaczają się na problematykę rozpoznania wojskowego. Przeciwdziałania radioelektroniczne włączyć do Katedry Rozpoznania. /3/
- Znajomość terenu, to ważny element w procesie wypracowania decyzji przez dowódcę. Koniecznie rozszerzyć program na zajęcia z topografii, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć praktycznych w terenie.

- Zbyt mało uwagi poświęca się technicznym środkom walki, a zwłaszcza technicznemu i materiałowemu zabezpieczeniu działań. Ćwiczenia odbywają się często przy nierealnych założeniach w zakresie rozpoznania i nie uwzględniania aktualnej sytuacji powietrznej.
- Za dużo ćwiczeń z taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, nie zapewnia możliwości gruntownego przyswojenia materiału.
- Metodyka obejmuje problematykę zbyt szeroko, bliżej nie sprecyzowaną./2/
- Zwiększyć zakres metodyki szkolenia o problematykę planowania szkolenia w wojskach.
- Zwiększyć ilość wykładów i seminariów, ponieważ słuchacze mają zbyt mały zasób wiedzy teoretycznej./4/
- Zwiększyć zakres służby sztabów, taktyki wojsk lotniczych, OPBMAr i przeciwdziałania.
- Wprowadzić w szerszym zakresie do programu zasady działań partyzanckich i przeciwpartyzanckich oraz organizację i działania grup specjalnych, oraz zasady walki z nimi.
- Zwiększyć ilość czasu na taktykę ogólną, a zmniejszyć na sztukę operacyjną.
- Wprowadzić więcej zajęć teoretycznych. W obecnych warunkach szkolimy zbyt wąskich praktyków bez żadnej wiedzy teoretycznej. Taka praktyka może być dobra na rok lub dwa, ale na dalszą metę jest szkodliwa./5/
- Za mało ćwiczeń ze środkami łączności. Ćwiczenia na III kursie prowadzone w terenie obecnie stosowaną metodą absolutnie nic nie dają.
- Za mało taktyki lotnictwa.
- Więcej uwagi poświęcić sztuce operacyjnej i strategii.
- W programie za mało jest zajęć teoretycznych, dlatego też słuchacze zbyt słabo są przygotowani do zajęć praktycznych. Obecnie stosowany system grozi nam wyszkoleniem oficerów rzemieślników o ciasnym i schematycznym myśleniu oraz wąskim horyzoncie spojrzenia na rozwiązywanie skomplikowa-

- nych zagadnień taktycznych.
- W przedmiocie armie obce więcej uwagi zwrócić na prowadzenie zajęć grupowych z zagadnień czysto taktyczno-operacyjnych.
- Zwiększyć ilość godzin na szczeble taktyczne - pułk dywizja, ze szczególnym uwzględnieniem wyszkolenia oficerów do pracy w sztabach związków taktycznych i oddziałów, ponieważ większość absolwentów będzie pracować w tych jednostkach na stanowiskach sztabowych.
- Z całą stanowczością stwierdzam, że problematyka rozpoznania i służby sztabów jest bardzo słabo znana przez słuchaczy. Wynika to, z ciągłego zmniejszania ilości godzin na te przedmioty, a w ostatnim okresie prawie wyłącznie cały czas przeznaczony na te przedmioty przeznaczają się na zajęcia grupowe, eliminując prawie całkowicie teorię.
- W przedmiocie armie obce, szczególną uwagę zwrócić na wyciąganie wniosków z ćwiczeń i manewrów, a nie opierać się wyłącznie na przestarzałych materiałach, zawartych w regulaminach i innych podręcznikach.
- Należy zawęzić specjalizację. Korzystniejszym wydaje się, gdy oficer będzie zapoznany z węższym zakresem wiedzy, ale gruntowniej opanowanej. Oficer zapoznany z szerokim wachlarzem zagadnień jest mało przydatny.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są nie potrzebne.

- Wszystkie są potrzebne./29/
- Na kursach tyłowych i artylerijskich zbędna taktyka wojsk lotniczych i przeciwdziałanie./2/
- Topografia wojskowa jest zbędna, ponieważ program ten winien być przerabiany w szkołach oficerskich./8/
- Program topografii winien być tak ustawiony i w takim zakresie na ile to jest potrzebne do ćwiczeń taktycznych.
- Wszystkie przedmioty są potrzebne, ale należy wnikliwie ustalić proporcje czasu./5/
- Skreślić z programu metodykę szkolenia taktycznego.

Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu ?

- Studiowanie działań wojennych w Wietnamie oraz sprzętu i uzbrojenia.
- Badania operacyjne dla opanowania zasad współczesnego dowodzenia wojskami./2/
- Rozszerzyć program zaopatrywania oddziałów i związków taktycznych w amunicję.
- Przywrócić treningową naukę jazdy dla całej kadry i słuchaczy.
- Szerzej zapoznawać z uzbrojeniem i najnowszym sprzętem państw zachodnich.
- Wprowadzić problematykę działań partyzanckich i przeciwpartyzanckich.
- Wprowadzić praktyczne szkolenie spadochronowe./2/
- Wprowadzić teorię gier strategicznych.
- Wprowadzić taktykę marynarki wojennej ze względu na prawdopodobny kierunek działania naszych wojsk.
- Wprowadzić cybernetykę.
- Wprowadzić wykłady ze strategii.

B. Przedmiotów z zakresu OTK - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ obrony terytorium kraju	4	3,74	35	30,84	30	28,03	40	37,39
b/ mobilizacji wojsk.	4	3,74	19	17,75	29	27,10	55	51,41
c/ obrony powietrznej kraju	1	0,93	39	36,44	10	9,34	57	53,29
d/ taktyki łączności	5	4,68	35	32,71	21	19,62	46	42,99
e/ taktyki wojsk inżynierskich	3	2,81	36	33,64	23	21,50	45	42,05
f/ obrony przed bronią masowego rażenia	-	-	27	25,23	37	34,57	43	40,20
g/ taktyki tyłów	3	2,81	31	28,96	22	20,56	51	47,67
h/ komunikacji	4	3,74	21	19,62	27	25,23	55	51,41

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Problematyka OTK wymaga poważniejszego potraktowania, nie jako przedmiot a jako odrębny dział studiów.
- Zwiększyć taktykę tyłów i komunikację wojskową./3/
- Zwiększyć ilość godzin na kursach zasadniczych, powołać kursy OTK./3/
- Wprowadzić specjalizację./3/
- Zwiększyć ilość godzin na TWInż. i OPBMaR.
- Wprowadzić problematykę rozpoznania.
- Zwiększyć ilość pokazów, szczególnie dla tych słuchaczy, którzy mają być kierowani do pracy w OTK.
- Każdy słuchacz i oficer kadry powinien szeroko znać problematykę OTK, ponieważ brak wiedzy z tej dziedziny obniża wartość oficerów.

- Wprowadzić problematykę organizacji gospodarki narodowej i jej zarządzania.
- Dla oficerów przewidzianych na stanowiska dowódczo-sztabowe program jest wystarczający, natomiast dla tych, którzy mają pracować w organach OTK, zakres jest stanowczo niewystarczający, konieczna jest większa specjalizacja, a nawet oddzielny kierunek studiów.
- Należy wprowadzić oddzielny kurs, na którym winni być szkoleni także pracownicy państwowi i partyjni, którzy pracują na odcinku OTK./3/
- Trudno zrozumieć, by jakikolwiek pracownik /oficer rezerwy/ bez odpowiedniego przeszkolenia mógł podołać tym skomplikowanym problemom./3/
- Dział ten wykreślić z programu szkolenia ASG. Przeszkolenie specjalistów z tej dziedziny winno odbywać się na specjalnych kursach i tylko wyłącznie dla tych oficerów, którzy przewidziani są do pełnienia służby w tym zakresie, natomiast dla absolwentów przewidzianych na stanowiska dowódczo-sztabowe szkolenie z zakresu OTK jest niepotrzebne./3/
- Problemy te są bardzo słabo znane przez słuchaczy. Akademia daje bardzo mgliste pojęcie słuchaczom na tematy OTK.
- Wprowadzić problematykę dyslokacji przemysłu i ludności.
- OTK i mobilizacja winny mieć większe odbicie w programie ze względu na ich wagę. Na ostatnim roku powinna być wprowadzona specjalizacja dla części słuchaczy przeznaczonych do pracy w organach OTK.
- Wprowadzić problematykę rozpoznania na wszystkich szczeblach prowadzoną siłami OTK. Zapoznać z obowiązkami funkcyjnych na wszystkich szczeblach.
- Układ przedmiotów wymaga przemyślenia. Nie chodzi o taktykę rodzajów wojsk lecz dla przykładu: - nie mobilizację, a problemy mobilizacji sił państwa, gospodarki narodowej i społeczeństwa, nie taktykę wojsk inżynieryjnych a problemy ratownictwa technicznego i t.p.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Wszystkie są potrzebne./16/
- Niepotrzebne dla absolwentów ASG./8/
- Wprowadzić problematykę obrony powietrznej kraju.

C. Przedmiotów pomocniczych w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ historii sztuki wojennej	19	17,75	46	42,99	19	17,75	23	21,51
b/ geografii wojennej	6	5,61	60	56,07	19	17,75	22	20,57
c/ badań operacyjnych	10	9,34	28	26,17	37	34,57	32	29,92
d/ administracji i mobilizacji	2	1,87	25	23,37	23	21,50	57	53,26

Jakie macie uwagi na powyższy temat ?

- Należałoby rozszerzyć zakres zagadnień z administracji wojskowej, z tego względu, że wielu absolwentów ASG ma poważne trudności w tym zakresie na stanowiskach dowódczych i sztabowych./3/
- Badania operacyjne włączyć w dział taktyki i bardziej popularyzować./2/
- Absolwent winien znać więcej przykładów współczesnych wojen, teren własnego kraju i najbliższych sąsiadów z punktu widzenia przydatności jego do prowadzenia działań wojennych./2/
- Historię sztuki wojennej bardziej dostosować do profilu nauczania./2/
- Nauczyć prawidłowej wymowy niemieckich i duńskich nazw geograficznych.

- Więcej czasu przeznaczyć na administrację i mobilizację.
- Należy prowadzić więcej zajęć wykorzystując materiały poglądowe i środki techniczne.
- Przedmiot badań operacyjnych winien b-yć ukierunkowany, lecz nie tak ogólny jak to stosuje się obecnie w ASG.
- Zwiększyć ilość godzin na geografię wojenną ze szczególnym uwzględnieniem badań kierunków operacyjnych Zachodniego TDW i obszarów PRL./2/
- Rozszerzyć zakres programu z historii sztuki wojennej i geografii wojennej./2/
- Brak czasu na historię sztuki wojennej zmusza do wyeliminowania problematyki starożytności, co bardzo zubaża całość programu.
- Badania operacyjne ściślej powiązać z problematyką taktyczno-operacyjną i rozszerzyć zakres./3/
- Pewne fragmenty w ćwiczeniach winny być rozwiązywane metodami BO.
- Wprowadzić do programu nauczania problematykę teorii informacji, statystyki i logiki matematycznej, przynajmniej w takim zakresie aby absolwent otrzymał minimum wiadomości z tych dziedzin.
- Uważam, że przedmiot geografii wojennej traktowany jest po macoszemu. Oficer dyplomowany winien dokładnie znać teren przeciwnika i wogóle teren przyszłych ewentualnych działań pod każdym względem./2/
- Za mało wiadomości posiadają słuchacze z zakresu mobilizacji.
- Szerzej niż dotychczas powiązać historię sztuki wojennej z ćwiczeniami taktycznymi w terenie.
- Przedmioty te należało by prowadzić moim zdaniem metodą studiów indywidualnych i seminariów.
- Za dużo geografii i historii sztuki wojennej.
- Rozszerzyć zakres badań operacyjnych, gdyż w jednostkach nie ma kto się zajmować tymi problemami./3/

- Program z historii sztuki wojennej jest bardzo okrojony i w takim układzie można uczyć tylko fragmentów.
- Problemy historii sztuki wojennej są niezmiernie ważne ze względu na konieczność zapoznawania młodych oficerów z atmosferą pola walki w minionych wojnach. Dotychczasowy zakres ze względu na małą ilość czasu nie pozwala na szersze potraktowanie tych problemów.
- Za mała ilość godzin na geografie wojenną.
- Wprowadzić dodatkową problematykę przeciwdziałania grupom specjalnym armii państw NATO.
- Historia sztuki wojennej winna ograniczać się do wybranych działań okresów przejściowych, jak manufaktury, kapitalizmu, współczesnych wojen konwencjonalnych, dowodzenia, organizacji i pracy sztabów oraz współdziałania rodzajów sił zbrojnych w operacjach połączonych.
- Za dużo czasu na teoretyczne zagadnienia z zakresu badań operacyjnych - więcej należy uczyć praktycznie.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Wszystkie są potrzebne./18/
- Administracja i mobilizacja nie powinny być przedmiotami wykładanymi w ASG. Każdy oficer powinien znać zakres w zależności od potrzeb przed przyjściem do Akademii.
- Historię sztuki wojennej zlikwidować jako przedmiot nau czania. Zakres historii sztuki wojennej winien być wykła dany w szkołach oficerskich./3/
- Badania operacyjne są niepotrzebne. Tymi problemami zajmuje się bardzo wąska grupa ludzi.

D. Przedmioty ekono- miczno-społeczne - w tym:	Zbyt ob- szerny		Wystar- czający		Niewystar- czający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ filozofii i socjo- logii	33	30,84	31	28,96	13	12,16	30	28,04
b/ ekonomii polity- cznej	35	32,72	38	35,52	12	11,20	22	20,56
c/ ekonomiki wojen- nej	9	8,41	50	46,73	23	21,50	25	23,36
d/ doktryn wojsk.polit. i prawa wojennego	4	3,74	45	42,06	25	23,37	33	30,83
e/ psychologii i peda- gogiki	16	14,95	39	36,44	20	18,69	32	29,92
f/ pracy partyjno- politycznej	17	15,90	39	36,44	12	11,22	39	36,44
g/ dydaktyki wojsko- wej	16	14,95	35	32,71	21	19,63	35	32,71

Jakie macie uwagi na powyższy temat ?

- Należałoby rozszerzyć zakres zagadnień z psychologii społecznej w odniesieniu do zjawisk wojskowych. W szerszym stopniu należałoby zapoznać słuchaczy ze współczesnymi kierunkami filozofii i dydaktyki.
- Wprowadzić do programu nauczania logikę./3/
- Bardziej treściwie i konkretnie prowadzić pracę partyjno-polityczną./2/
- Ograniczyć do minimum ilość godzin na te przedmioty w ASG, a zwiększyć ich zakres w szkołach oficerskich./6/
- Za mało czasu na ekonomikę wojenną i inne przedmioty ekonomiczno-społeczne. Skrócenie studiów kosztem ograniczania tych przedmiotów jest rozwiązaniem bardzo nie-rozsądnym.
- Wprowadzić wykłady z psychologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem psychologii współczesnego pola walki.

- Filozofia i ekonomia winny być przerabiane w szkołach oficerskich./5/
- Filozofia i socjologia może pozostać w programie nauczania, ale należy włożyć w nią inną głębszą treść.
- Ilość godzin na te przedmioty jest w zupełności wystarczająca w programie 3-letnim, ale niewystarczająca jest w 2-letnim.
- Wprowadzić prakseologię.
- Rozszerzyć program z filozofii i dydaktyki.
- Czas przeznaczony na ekonomię polityczną nie pozwala dogłębnie wyłożyć najbardziej istotnych problemów.
- Dydaktyka i pedagogika zbędna. Czas ten przeznaczyć raczej na psychologię ze szczególnym uwzględnieniem psychologii pola walki, nie dlatego, że ta dziedzina przeżywa obecnie swój renesans, ale dlatego, że znajomość tej problematyki potrzebna jest każdemu oficerowi. Zajęcia z psychologii moim zdaniem winny być włączane do ćwiczeń taktycznych, opartych na konkretnej sytuacji taktycznej.
- Ekonomia niepotrzebna i zbyteczna, gdyż nic nowego nie wnosi w stosunku do ekonomii politycznej.
- Dydaktykę należy połączyć z metodyką szkolenia taktycznego.
- Przedmioty te moim zdaniem należy przerabiać metodą studiów indywidualnych i seminariów.
- Główny nacisk należy położyć na ekonomikę, psychologię, pedagogikę i dydaktykę.
- Zwiększyć ilość czasu na doktryny wojskowo-polityczne i międzynarodowe prawo wojenne.
- Ekonomikę i doktryny wojskowo-polityczne powiązać z problematyką sztuki wojennej.
- Czas przeznaczony na te przedmioty przeznaczyć na takie dziedziny, które bezpośrednio związane są z umiejętnościami kierowania walką.

- Wszystkie przedmioty za wyjątkiem doktryn i ekonomiki wojennej winny znajdować się w programie szkół oficerskich.
- Dydaktyka nie powinna stanowić oddzielnego przedmiotu nauczania, a włączyć ją należy do działu pedagogiki. Ponieważ w przyszłym roku przewiduje się zniesienie pedagogiki paradoksem byłoby pozostawiać dydaktykę, gdyż ona jest tylko jedną z gałęzi pedagogiki. W tej sytuacji będziemy mieli do czynienia jeszcze z jednym potworkiem, który nie wiadomo czy da jakieś rezultaty.
- Przedmioty te winny być wprowadzone w takim zakresie, na ile wiążą się z głównym kierunkiem studiów.
- Praca partyjno-polityczna powinna być prowadzona bardziej konkretnie. Należy zwrócić uwagę na stronę nieprzyjaciela, jego stan moralny, upodobania, mentalność, cechy dodatnie i ujemne.
- Rozszerzyć psychologię pola walki.
- Zmniejszyć czas na dydaktykę i pedagogikę.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Przedmioty te winny być przerabiane w szkołach oficerskich.
- Praca partyjno-polityczna nie powinna być przedmiotem studiów w Akademii.
- Dydaktyka zbędna - kształcimy dowódców, a nie nauczycieli.
- Wszystkie przedmioty winny być przerabiane w szkołach oficerskich. W Akademii powinny być prowadzone tylko seminaria na wybrane główne problemy z tych przedmiotów.
- W Akademii winno ^{sie} tylko przerabiać ekonomikę wojenną./3/
- Przedmioty te należy egzekwować wyłącznie w czasie egzaminów wstępnych do Akademii./3/
- Filozofia i ekonomia winny być przerabiane w szkołach oficerskich, w Akademii tylko wybrane główne problemy z tych dziedzin./3/
- Ekonomia polityczna niepotrzebna w programie Akademii.

E. Przedmiotów technicznych i ogólnych - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ techniki czołgowo-samochodowej	19	17,75	25	23,37	27	25,23	36	33,65
b/ techniki rakietowej	7	6,55	31	28,96	27	25,23	42	39,26
c/ automat. i mech. prac sztabowych	3	2,80	7	6,54	75	70,10	22	20,56
d/ r/lok. telewizji i tech. podczerw.	1	0,93	21	19,62	57	53,27	28	26,18

Jakie macie uwagi na powyższy temat ?

- Zwiększyć ilość czasu na technikę rodzajów wojsk./4/
- Wprowadzić problematykę techniki rodzajów wojsk armii obcych.
- Wprowadzić teorię informacji i teorię automatycznej regulacji.
- Wprowadzić odpowiednią ilość godzin na zapoznanie z nowym sprzętem i wyposażeniem wojsk, oraz wprowadzić do programu elementy kompleksowej automatyzacji. Wprowadzić przedmiot maszyny liczące i analityczne w zaopatrywaniu wojsk w czasie pokoju i wojny.
- Automatyzacja dowodzenia winna być rozpatrywana w powiązaniu z techniką i możliwościami eksploatacji urządzeń automatyzacji dowodzenia w powiązaniu z maszynami elektronicznymi.
- Problematyka techniki winna być szerzej potraktowana.
- Technikę ograniczyć do pokazów, a uczyć tego z czym oficer będzie się spotykał w konkretnej pracy.
- Obowiązkowo rozszerzyć program automatyzacji dowodzenia i mechanizacji prac sztabowych./6/
- Więcej uwagi poświęcić zagadnieniom dowodzenia wojskami w oparciu o nowoczesne środki techniczne.

- Przedmiotów tych należy uczyć praktycznie na konkretnym sprzęcie - w innym wypadku mija to się z celem.
- O automatyzacji dowodzenia dużo się mówi, ale do tej pory nic się w tym kierunku nie robi, a przynajmniej nie widać żadnych efektów.
- W zakresie automatyzacji dowodzenia daje się zauważyć przesadę.
- Trudno mówić o automatyzacji dowodzenia, jeżeli w praktyce nie ma do tej pory nawet dobrych środków łączności. Tajne dowodzenie oparte jest na zasadach z I wojny światowej.
- W programie automatyzacji dowodzenia za dużo teorii, a prawie nic nie ma praktyki.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Są potrzebne wszystkie dla pionu ogólnowojskowego, ale tylko informacyjnie./20/
- Nie będą potrzebne wówczas, jeżeli kandydaci będą posiadali odpowiednie przygotowanie techniczne./3/
- Technika potrzebna tylko taka, która wchodzi na uzbrojenie, a nie ta, która schodzi z uzbrojenia./3/
- Nie potrzebna technika czołgowo-samochodowa i raketowa, gdyż wymiar godzin przeznaczonych na tą dziedzinę pozwala tylko na pobieżne zapoznanie, a nie na nauczanie./18/

F. Innych przedmiotów - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ języków obcych	2	1,87	38	35,51	49	45,79	18	16,83
b/ wychowania fizycznego	19	17,75	63	58,88	13	12,16	12	11,21

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zwiększyć zakres nauczania języków obcych, zwłaszcza zachodnich, w takim zakresie, aby absolwent miał opanowany przynajmniej jeden język zachodni w stopniu dobrym.
- Jeżeli przyjąć, że zajęcia z WF są wystarczające, to w żadnym wypadku nie planować przed godziną 8.00.
- Metody nauczania języków obcych są przestarzałe, a program nie daje podstaw do opanowania materiału niezbędnego dla oficera i przydatnego do przyszłej pracy./5/
- Wprowadzić obowiązkowe szkolenie języków obcych dla całej kadry.
- Urządzić gabinet do szkolenia języków obcych. Do programu wprowadzić^w jak najszerszym stopniu terminologię wojskową.
- Poświęcić więcej czasu programowego na nauczanie języków obcych. Trzeba szukać takich form nauczania, by znajomość języków obcych była aktywna a nie bierna. Bardzo dużą rolę w opanowaniu języków odegrał by osobisty kontakt z oficerami armii naszego obozu.
- Obowiązkowo wprowadzić tematykę wojskową do programu, tak aby absolwent mógł swobodnie posługiwać się dokumentami o charakterze wojskowym. /10/
- Języki obce prowadzone są wadliwie. Po trzech latach studiów większość absolwentów nie jest w stanie wykorzystać znajomości języka do pracy praktycznej.

- Celowym wydaje się prowadzić taką zasadę, aby niektóre dokumenty na zajęciach taktycznych opracowywać w językach obcych.
- WF powinno mieć więcej elementów siłowych i zręcznościowych, a nie biegi. Panom po 40-latach więdną mięśnie kończyn górnych.
- Koniecznie zmienić metody nauczania. Wprowadzić środki techniczne do nauczania języków obcych.
- Bardziej zróżnicować program z wychowania fizycznego dla słuchaczy i szkolić według grup wieku. Nie intensyfikować zbyt gimnastyki porannej.
- Języków obcych uczyć w godzinach poza programowych.
- Kandydat do ASG winien znać język rosyjski, a w toku studiów uczyć wyłącznie języków zachodnich, ale tylko w oparciu o teksty wojskowe.
- W nauczaniu języków obcych należy położyć główny nacisk na opanowanie terminologii wojskowej i umiejętności odczytywania dokumentów i sporządzania ich w języku obcym./12/
- Sport jest konieczny dla rozluźnienia mięśni, ale gdy jest związany z dużym wysiłkiem fizycznym może poważnie zaszkodzić.
- Przygotowanie do sprawdzianów z WF jest niesystematyczne, a normy nie dostosowane do warunków i pory roku.
- Dwie godziny WF, to niezbędne minimum dla zachowania dostatecznej sprawności psychofizycznej. Moim zdaniem możnaby wygospodarować jeszcze jedną godzinę kosztem różnego rodzaju odpraw i narad. W Bundeswehrze prowadzi się obecnie po 5 godzin zajęć z wychowania fizycznego tygodniowo.

1. Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zdaniem których jest pomagać słuchaczom w sprzyśwajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności.

Wypowiedźcie swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przeciętny		mały		nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ wykładów	60	56,08	31	28,97	12	11,21	4	3,74
b/ seminariów	68	63,55	28	26,17	9	8,41	2	1,87
c/ repetycji	35	32,72	30	28,03	32	29,91	10	9,34
d/ dyskusji naukowych	69	64,49	11	10,28	17	15,89	10	9,34

A. Metod teoretycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszerny	duży	Przeciętny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
a/ wykładów	8	5	33	37	16	8
	7,48	4,68	30,84	34,57	14,95	7,48
b/ seminariów	3	16	33	32	13	10
	2,81	14,95	30,84	29,91	12,15	9,34
c/ repetycji	7	10	32	27	10	21
	6,54	9,34	29,32	25,24	9,34	19,62
d/ dyskusji naukowych	-	3	6	28	49	21
	-	2,81	5,61	26,17	45,79	19,62

UWAGA: W liczniku wykazano ilość wypowiedzi, w mianowniku procent

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- ✓ - Należałoby zwrócić większą uwagę na atrakcyjnienie wykładów i seminariów, zwłaszcza przez szersze stosowanie materiałów poglądowych i wykorzystanie technicznych środków nauczania. W szerszym stopniu stosować metodę dyskusji naukowych na wybrane zagadnienia z TO i Sztuki Operacyjnej, psychologii pola walki, taktyki rodzajów wojsk it.p. według propozycji słuchaczy.
- ✓ - Wprowadzić rozsądne proporcje czasu na zajęcia teoretyczne i praktyczne /10 % czasu przeznaczyć na wykłady i seminaria/3/
- ✓ - Seminaria prowadzić po cyklu zajęć grupowych, a nie po wykładach.
- ✓ - Po ćwiczeniach na mapach przewidzieć dyskusję nad wybranymi zagadnieniami.
- Rozszerzyć dyskusje naukowe przy udziale osób kompetentnych z zewnątrz.
- Metody teoretyczne potrzebne, ale stosowane we właściwej proporcji.
- ✓ - Rugowanie wykładów z programów nie jest rozwiązaniem rozsądnym. Należałoby pozostawić lub wprowadzić wykłady wartościowe.
- ✓ - Niewłaściwie prowadzone seminaria. Seminarium nie powinno się ograniczać do powtórzenia zagadnień zawartych w skrytkach.
- ✓ - Zwiększyć ilość godzin na tego rodzaju metody dydaktyczne. Dyskusje naukowe mogą być stosowane na III kursach.
- Powyższe metody winny być stopniowane i odpowiednio ułożone w czasie.
- ✓ - Największe znaczenie mają seminaria, dyskusje naukowe i wykłady. Powinny być prowadzone metodą problemową. Profesorowie winni organizować dyskusje naukowe z kadrą i słuchaczami. Repetycje zbędne w ASG.
- W czasie seminariów i dyskusji musi być pełna swoboda i wzajemne poszanowanie poglądów.

- ✓ Więcej wykładów, pod warunkiem, że nie są to odczyty. Planowanie seminariów na drugi dzień po wykładzie jest niedopuszczalne./2/
- ✓ W zakresie teorii trzeba przechodzić w znacznie większym stopniu na samodzielną pracę słuchaczy, pozostawiając tylko wykłady wprowadzające i egzekwować wiadomości uzyskane w procesie studiów indywidualnych poprzez seminaria, dyskusje a w końcu egzamin-y.
- ✓ W warunkach ograniczonej ilości czasu wydaje się, że koniecznym jest zwiększenie liczby wykładów, które ukierunkowałyby pogląd słuchaczy na konkretną grupę zagadnień lub problemów.
- ✓ Dyskusje naukowe winny znaleźć szerszy oddźwięk w zajęciach ponadobowiązkowych./2/
- W ciągu tygodnia nie należy planować więcej niż 1-2 seminaria./2/
- Wyżej wymienione pytanie błędnie sformułowane.
- Repetycje można stosować tylko w początkowym okresie nauczania.
- Seminaria i repetycje pozwalają zgłębić materiał teoretyczny i przygotować do zajęć w terenie.
- ✓ Więcej wykładów, repetycji i seminariów ujmujących całokształt problemów pola walki. *np. paradowe*
- Więcej dyskusji i recenzji w ukazujących się nowych periodykach wojskowych.
- Słuchacze mają za mało czasu do przygotowania się do seminariów i repetycji.
- ✓ Stanowczo za mało wykładów, szczególnie z działań w warunkach szczególnych. Za mało repetycji, seminariów i dyskusji teoretycznych.
- Bez podbudowy teoretycznej nie można mówić o studiach.
- ✓ Na seminariach słuchacze winni się uczyć a nie być tylko sprawdzani. Metoda pisemna jest metodą jednostronną.

- ✓ - W związku ze skróceniem studiów należy zwiększyć znacznie liczbę wykładów.
- Wykłady osiągają duży stopień przydatności jako metoda, ale tylko w odniesieniu do niektórych przedmiotów /HSW, geografia wojenna/.
- ✓ - Repetycje nie powinny mieć miejsca. Należy rozpowszechnić dyskusje naukowe. Zwiększyć ilość godzin na wykłady problemowe.
- Powrócić do poprzednio stosowanego programu szkolenia i ustalić należyte proporcje.
- ✓ - O dyskusji naukowej można mówić, gdy jej uczestnicy mają jakiegokolwiek możliwości przedstawienia własnych wyników pracy. Jakie możliwości ma słuchacz?

Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- ✓ - Niektóre kolokwia i egzaminy mogłyby być zastąpione repetycjami. Można zrezygnować z części wykładów na korzyść seminariów a zwłaszcza dyskusji naukowych.
- ✓ - Repetycje są zbędne. Sprawdzenie stopnia opanowania materiału dokonuje się na kolokwiach i egzaminach. /10/
 - Wszystkie są potrzebne. /2/
- ✓ - Przy wprowadzeniu seminariów i dyskusji naukowych, repetycje są zbędne.
- ✓ - Repetycje mogą być ale tylko na I kursie. /3/
- ✓ - Dyskusje naukowe tylko w wąskich grupach specjalistycznych.
 - Wszystkie potrzebne we właściwej proporcji. /2/
- ✓ - Zwiększyć ilość zajęć grupowych.
 - Wszystkie metody są właściwe i potrzebne, lecz winny być stosowane w rozsądnej proporcji. /8/
- ✓ - Zrezygnować można z repetycji na rzecz seminariów, które są korzystniejsze w świetle dydaktyki i efektów nauczania.

B. M-etod praktycznych - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przeciętny		mały		nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ ćwiczeń praktycznych	56	52,34	28	26,17	10	9,34	13	12,15
b/ ćwiczeń grupowych	68	63,55	24	22,43	6	5,61	9	8,41
c/ pokazów	43	40,19	34	31,77	16	14,96	14	13,08
d/ ćwiczeń na mapach w salach wykładowych	47	43,92	45	42,06	5	4,68	10	9,34
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	47	43,92	30	28,04	20	18,70	10	9,34
f/ ćwiczeń szkieletowych	68	64,48	18	16,82	7	6,54	13	12,16
g/ podróży polowo-historycznych	32	29,92	43	40,19	21	19,62	11	10,27
h/ praktyk w jednostkach	25	23,37	32	29,91	33	30,84	17	15,88

B. Metod praktycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszerny	duży	Przebiegny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
a/ ćwiczeń praktycznych	12 11,20	12 11,20	32 29,93	19 17,75	4 3,74	28 26,18
b/ ćwiczeń grupowych	6 5,61	22 20,56	43 40,19	14 13,08	1 0,93	21 19,63
c/ pokazów	1 0,93	5 4,68	22 20,56	41 38,32	11 10,27	27 25,24
d/ ćwiczeń na mapach w salach wykład.	4 3,74	16 4,95	46 42,99	16 14,95	4 3,74	4 19,63
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	29 27,11	34 31,78	16 14,95	11 10,28	-	17 15,88
f/ ćwiczeń szkieletowych	3 2,81	14 13,08	71 28,96	26 24,30	5 4,68	28 26,17
g/ podróży polowo-historycznych	4 3,74	10 9,34	40 37,38	25 23,37	3 2,80	25 23,37
h/ praktyk w jednostkach	3 2,81	7 6,54	46 42,99	6 5,61	7 6,54	38 35,51

UWAGA: W liczniku wykazano ilość godzin, w mianowniku procent.

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zbyt mały zakres stosowania praktyki w jednostkach /niewłaściwe terminy, niewłaściwy stosunek słuchaczy do praktyki i dowódców do praktykantów./4/
- Zwiększyć ilość zajęć grupowych w klasie kosztem zajęć w terenie./2/
- Cwiczenia na mapach i szkieletowe w wielu wypadkach tracą swój charakter i raczej zbliżone są do ćwiczeń grupowych, należałoby je prowadzić w klasie./2/

- Słuchaczy wyznaczać na konkretne stanowiska w czasie praktyki, a nie na dublerów.
- Ćwiczenia pociągowe to wycieczki krajoznawcze - to rozrzutność.
- Podróże polowo-historyczne włączyć do ćwiczeń w terenie.
- Nie wolno naginać do upodobań jednego człowieka metod i form szkolenia praktycznego.
- Ćwiczenia na mapach w terenie mają sens, jeżeli są starannie przygotowane i przeprowadzone oraz w rozsądnych ilościach. Większe korzyści osiągają ćwiczenia prowadzone na salach.
- Ćwiczenia na mapach w terenie nie dają możliwości realizacji podstawowego elementu, jakim jest zgrywanie sztabów, na co pozwalają ćwiczenia szkieletowe.
- W zajęciach stwierdza się brak wiedzy teoretycznej i słuchaczy.
- Ćwiczenia grupowe deprawują słuchaczy i wykładowców, bo są okazją do przeogromnego gadulstwa, nie uwzględniają warunków czasu, są sztucznym tworem. Powinny być stosowane tylko w zakresie koniecznym, mieć charakter epizodyczny, dotyczyć spraw planowania przede wszystkim.
- Ćwiczenia na mapach w terenie są słuszne do pewnego szczebla. Im większy szczebel, tym mniejsza przydatność. Podróże polowe i ćwiczenia pociągowe są w zasadzie rodzajem turystyki.
- Wprowadzić kursy specjalistyczne. Oficer nie może być "omnibusem".
- Praktyka w jednostkach nie zdaje egzaminu. Praktykant winien prowadzić więcej zajęć z pododdziałami oraz poznawać metodę pracy sztabu i pogłębić znajomość techniki bojowej.
- Zmienić metodę zajęć w terenie. Więcej niż dotychczas egzekwować znajomość terenu i jego znaczenie.
- Stosować wszystkie formy ze skupieniem punktu ciężkości na najbardziej przydatnych.
- Praktyka konieczna przed ostatnim rokiem studiów.
- Praktyka przed ostatnim rokiem studiów winna być skorelowana z tematyką pracy dyplomowej.

- Praktyka powinna odbywać się w czasie ćwiczeń w jednostkach. Oficer na praktyce winien dowodzić, a dowódca /faktyczny/ obserwować i koordynować.
- Miesięczne praktyki w jednostkach nie dają należytego efektu.
- Ćwiczenia w terenie planować krótsze przy zachowaniu ich częstotliwości.
- Za dużo ćwiczeń w terenie. Słuchacze słabo przygotowani do tej formy zajęć jak ćwiczenia na mapach w terenie.
- Słuchacze za mało pracują na mapach w terenie.
- ✓ Zwiększyć czasokres praktyki w jednostkach, tylko inaczej rozłożyć to w czasie.
- ✓ Zmniejszyć ilość ćwiczeń praktycznych na koszt zajęć grupowych, na mapach i szkieletowych.
- Mało efektywne są ćwiczenia na mapach w terenie oraz praktyki w jednostkach.
- Pokazy sprzętu nie mają sensu - na pokaz należy jechać do jednostek w czasie ćwiczeń taktycznych lub gdy są ćwiczenia wojsk Układu Warszawskiego, bo tam można zobaczyć nowy sprzęt i nowe sposoby działania.
- Ćwiczenie w terenie daje efekty wówczas, jeżeli jest właściwie zorganizowane /co daje wyjazd w teren przy -10^o mrozie ?/. ASG szkoli obok praktyków i teoretyków. Czy ASG może nauczyć słuchaczy praktyki ? Przecież gry wojenne są dużą fikcją, z różnych obiektywnych przyczyn.

Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Wszystkie są potrzebne./2/
- Podróże historyczne niepotrzebne.
- Za dużo ćwiczeń pociągowych /ćwiczenia te nic nie dają./2/
- Za dużo ćwiczeń na mapach w terenie, które są prawie wyłącznie orientowaniem topograficznym, a nie przerobieniem planowych zagadnień.
- Ćwiczenia na mapach w terenie mogą być stosowane, lecz w bardzo ograniczonym zakresie. Te same, a nawet lepsze wyniki można osiągnąć na sali.

- Podróże polowo-historyczne winny być prowadzone w czasie ćwiczeń szkieletowych.
- Niepotrzebne ćwiczenia praktyczne. Mało kto wie o co tu chodzi - w porównaniu z ćwiczeniami grupowymi, czym się różnią ?
- Niepotrzebne ćwiczenia praktyczne. Natomiast potrzebne jest ćwiczenie wprowadzające na I i III roku.
- Wszystkie są potrzebne w rozsądnej proporcji.
- Wszystkie są potrzebne, lecz winna być przewaga ćwiczeń grupowych.
- Można zrezygnować z ćwiczeń szkieletowych, jako że w warunkach ASG dobre ich zorganizowanie jest mało prawdopodobne.
- Ćwiczenia praktyczne i ćwiczenia na mapach w terenie nie dają większych korzyści słuchaczom II i III roku ze względu na ograniczone warunki obserwacji pola walki.
- Powtarzanie wielokrotne ćwiczeń na mapach na salach wydaje się zbyteczne. Może ich być o wiele mniej, ale muszą być interesujące. Ćwiczenia w terenie na mapach dają więcej.

6. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przeciętny		mały		nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ prac kontrolnych	40	37,38	33	30,84	17	15,89	17	15,89
b/ ćwiczeń sprawdz.	45	42,06	35	32,72	11	10,27	16	14,95
c/ kolokwiów	61	57,00	32	29,91	6	5,61	8	7,48
d/ egzaminów pisemnych	35	32,72	36	33,64	25	23,37	11	10,27
e/ egzaminów ustnych	60	56,08	31	28,97	10	9,34	6	5,61
f/ prac dyplomowych	59	55,14	29	27,10	5	4,68	14	13,08

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszerny	duży	Prze- cię- tny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
a/ prac kontrolnych	13	11	25	30	5	23
	12,15	10,27	23,37	28,03	4,68	21,50
b/ ćwiczeń sprawdz.	4	10	37	24	5	27
	3,74	9,34	34,57	22,44	4,68	25,23
c / kolokwiów	2	15	52	15	3	20
	1,87	14,02	48,60	14,02	2,80	18,69
d/ egzaminów ustnych	4	10	53	20	4	16
	3,74	9,34	49,54	18,69	3,74	14,95
e/ egzaminów pisemnych	11	12	40	22	4	18
	10,27	11,20	37,39	20,57	3,74	16,83
f/ prac dyplomowych	2	21	52	1	3	28
	1,87	19,62	48,60	0,93	2,81	26,17

UWAGA: W liczniku wykazano ilość godzin, w mianowniku procent.

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- ✓ Prowadzić egzaminy ustne, ale nie systemem biletowym.
- ✓ Prowadzić egzaminy praktyczne na ćwiczeniach z wojskami.
- ✓ Za dużo prac kontrolnych /pisemnych/.
- ✓ Zlikwidować kolokwia pisemne./2/
- ✓ Proponuję przejść na nauczanie problemowe.
- ✓ Egzaminy i kolokwia ustne poprzedzać pracami pisemnymi.
- ✓ W pracach dyplomowych za dużo ćwiczeń, a za mało referatów.
- Więcej stosować prac pisemnych, bowiem trudniej dać odpowiedź na piśmie, tu nie pomaga mimika odpowiadającego.

- Egzaminy pisemne nie dają rezultatów, gdy się je stosuje we wszystkich przedmiotach /mogą mieć charakter bezdusznego formalizmu/.
- Metoda egzaminów pisemnych nie pozwala sprawdzić umiejętności rozumowania słuchacza w szerszym zakresie. Na egzaminie takim może on poruszyć tylko jeden problem.
Prace dyplomowe winny być opracowywane w formie referatów.
- Stosować egzaminy roczne indywidualne. Egzaminy w terenie spływają wyniki.
- Stosować dużo wąskich prac kontrolnych i na różne tematy.
- Egzamin zarówno pisemny jak i ustny winien być jeden na dwa tygodnie. Prace dyplomowe winny być w większości opracowywane w formie referatu.
- Egzamin w terenie jest niewłaściwy. Nie stwarzamy jednakowych, obiektywnych warunków dla wszystkich słuchaczy. Lepszy jest egzamin ustny i pisemny.
- Na-pisanie egzaminu pisemnego na ocenę bardzo dobrą winno zwalniać słuchacza z dalszego egzaminu ustnego.
- Prace dyplomowe winny być w postaci referatu. Opracowanie ćwiczeń taktycznych pozostawić jako coroczne prace kursowe.
- Kolokwia przyjmować z każdego przedmiotu taktycznego bez względu na ilość godzin. Jeżeli słuchacz wie, że dany materiał nie będzie egzaminowany to pożytku z tego materiału nie ma.

Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Niepotrzebne egzaminy pisemne, ponieważ nie są one odbiciem faktycznej znajomości materiału./2/
- Ćwiczenia pociągowe w terenie niepotrzebne ze względu na duże koszty, a małe efekty szkoleniowe.
- Prace kontrolne są zbędne./3/
- Wszystkie metody potrzebne, gdy są odpowiednio stosowane./2/
- Egzaminy ustne niepotrzebne. Nie odzwierciadlają faktycznego stanu wiedzy oficera, są loterią.

- Pisemne kolokwia zbędne. Pozostawić kolokwia ustne. Zachować pisemne prace sprawdzające i wyniki ich brać pod uwagę przy ocenie rocznej słuchacza.

3. Czy zakres i treść przedmiotu oraz metody nauczania ASG:

	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
A. Przygotowują w należyтым stopniu do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych	29	27,10	65	60,75	4	3,74	9	8,41

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zbyt cieplarniane warunki ćwiczeń.
- Za dużo pracy technicznej /kreślenia map/.
- Na III roku wprowadzić specjalizację.
- Lepsze zabezpieczenie sprzętu łączności na wszystkie ćwiczenia.
- Zwiększyć ilość czasu na teorię, a nie uczyć rzemieślników.
- Dwuletnie studia nie dadzą zamierzonych skutków.
- Dwuletni okres studiów nie sprzyja odpowiedniemu przygotowaniu absolwentów.
- Więcej ćwiczeń szkieletowych, pokazowych i dyskusji naukowych.
- W zbyt uproszczony sposób traktujemy powszechne zjawisko, jakim jest pole bitwy i wojna, aby rozwiązania przez nas stosowane można było uznać za realne.
- Zbyt "upraktyczniony" zakres, treść, metody nauczania, nie pozwalają słuchaczom w tak krótkim czasie na zgłębienie wiedzy teoretycznej i przyzwyczajają do stereotypów.

- Z każdej dyscypliny trzeba wybrać to co jest potrzebne konkretnemu słuchaczowi, a nie to co dyscyplina ta zawiera w ogóle.
- Z uwagi na stanowiska na jakie kierowana jest większość absolwentów ASG wydaje się, że zbyt mało uwagi poświęca się przygotowaniu do pracy w jednostkach.
- Zbyt wysokie szczeble dowodzenia omawiane na III kursie ogólnowojskowym.
- Przy nastawianiu programu wybitnie na praktykę słuchacze nie osiągają pełnego celu, nie mają czasu uczyć się prawidłowego myślenia.
- Podnieść rangę studiów, zwiększyć okres nauki, dać większą samodzielność wykładowcom, podnieść autorytet wykładowcy.
- Bez odpowiedniego podkładu teoretycznego przygotowuje się rzemieślników, a chyba a to za mało dla oficera kończącego studia.
- Opracować pełny program studiów z uwagami o sposobie realizacji i poddać go pod publiczną dyskusję kadry naukowej, słuchaczy i oficerów, którzy pracują w jednostkach po ukończeniu studiów.
- Zwiększyć zakres posługiwania się mechanizacją. Zwiększyć bazę szkoleniową automatyzacji dowodzenia. W czasie ćwiczeń stawiać słuchaczy w trudnej sytuacji.
- Za mało przygotowuje się słuchacza do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych, program zbyt przeładowany innymi przedmiotami, więcej godzin przeznaczyć na sztukę operacyjną i służbę sztabów.

B. Przygotowują w należyтым stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych ?	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
	25	23,37	62	57,95	9	8,41	11	10,27

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Należałoby mieć jeden pułk, w którym dowodzenie odbywałoby się przy udziale słuchaczy.
- Szkolenie w ASG nie idzie w parze z założeniami mobilizacyjnymi.
- ✓ Dwuletni okres studiów nie sprzyja odpowiedniemu przygotowaniu absolwentów.
- ✓ Należy zwrócić większą uwagę na przygotowanie do pracy w jednostkach w okresie pokojowym.
- Zbyt idealizuje się warunki i okoliczności założeń - nierealną decyzję może podjąć tylko ten, kto nie chce jej podejmować. Zbyt często opieramy się na wynikach i doświadczeniach z ubiegłych lat wtłaczając je w nowe warunki.
- ✓ Znieść szczebel armia w ćwiczeniach grupowych. Większy nacisk położyć na szczebel pułk - dywizja.

C. Rozwijają horyzonty myślów dowódcy i pracownika sztabu	Wystarczająco		Niewystarczająco		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
	44	41,12	56	52,34	7	6,54

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Przedmioty, które mają bezpośredni wpływ na rozwój horyzon^tów myślowych zostały do minimum okrojone /filozofia- socjologia, psychologia/.
- Uważam, że należałoby wprowadzić logikę.
- ✓ Horyzonty myślowe człowieka można rozwijać wówczas, jeżeli w procesie nauczania będzie się doceniać wiedzę teoretyczną, a w ostatnich latach znaczenie teorii zostało zaniedbane.
- Zwiększyć automatyzację w procesie nauczania.

- Dać możliwość słuchaczom faktycznego studiowania a nie zanudzać technicznymi czynnościami.
 - Mniej tresury słuchaczy na pagórkach /ćwiczenia pociągowe/.
 - Wyplenić gadulstwo w dowodzeniu i referowaniu.
 - Dwuletnie studia nie pozwalają na rozwijanie horyzontów myślowych.
 - Mało pracy indywidualnej. Mało rozwiązań indywidualnych /jedno w grupie/. Naciąganie odpowiedzi do upodobania wykładowcy.
 - Należy organizować więcej seminariów i dyskusji.
 - Słuchacze zajmują się rzemiosłem wojennym, a nie studiowaniem wojny w szerszym aspekcie. Klasyczna literatura wojskowa nie jest przez nich czytana.
 - W jednostce nie ma czasu pogłębiać wiedzy, jeżeli się na nią nie "zachorowało" w Akademii.
 - Słuchacze powinni wykorzystać w ciągu roku czas na napisanie 2-3 prac pisemnych.
 - Szukać stale nowych sposobów, form i metod prowadzenia zajęć, kondensować treści. Rezygnować z zagadnień, które słuchacz może opanować sam.
 - Mało godzin na przedmioty przygotowujące słuchaczy do samodzielnego myślenia.
 - Słuchacz o małym przygotowaniu teoretycznym nie ma możliwości rozwijać horyzontów myślowych.
 - Więcej materiałów teoretycznych opracowanych przez profesorów.
 - Zwiększyć czas na przygotowanie teoretyczne oficerów.
4. Czy słusznym jest, by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę ? Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program ? Dlaczego ?
- Podstawy wyższej matematyki, matematyka stosowana, teoria prawdopodobieństwa, teoria gier - winny b-yć wprowadzone.

- W dobie atomu matematyka ma wielką przyszłość.
 - Wprowadzić matematyką dostosowaną do potrzeb współczesnego dowodzenia /34/.
 - Matematyka stanowi podstawę nowoczesnych metod nauczania.
 - Matematyki nie potrzeba /11/.
 - Matematykę wprowadzić w programie trzyletnim, w dwuletnim w żadnym wypadku./5/
 - Matematyka konieczna, ale dla specjalistów /4/.
 - Wprowadzić matematykę praktyczną, posługiwanie się maszynami matematycznymi /2/.
 - Nauczanie matematyki w ASG powinno obejmować problematykę związaną z zastosowaniem metod matematycznych w pracy sztabów i dowodzeniu /3/.
 - Matematykę wprowadzić w wymiarze 300 - 400 godzin lub 4 - 6 godzin. 100 - 200 nic nie daje. Albo nauczyć, albo zasygnalizować.
 - Wprowadzenie matematyki na kierunku ogólnowojskowym - niesłuszne.
 - Słusznym i celowym jest wprowadzenie matematyki ale nie kosztem innych przedmiotów.
 - Nie wprowadzać. 50 - 60 godzin rocznie za mało a na 200 - 300 nas nie stać.
5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG ?
- Należy bardziej wnikliwie reagować na propozycje słuchaczy odnośnie procesu nauczania. Słuchacze są bardzo przeciążeni pracą samodzielną. Program przeładowany ćwiczeniami, seminariami i innymi sprawdzianami, co często przekracza granice możliwości fizycznych i psychicznych człowieka.
 - Uważam, że program szkolenia słuchaczy w ASG jest zacofany w stosunku do potrzeb oficerów współczesnej armii. To było dobre dla XIX wieku. Samymi ogólnikami nic się nie załatwi. Okres szkolenia i integracja na więcej nie pozwala.
 - Wprowadzić w jak najszybszym czasie technizację procesu nauczania.

- Za dużo ćwiczeń na mapach a brak ćwiczeń z wojskami.
- Za mało informacji o zmianach organizacyjnych w wojsku.
- ↳ Informacje polityczne na słabym poziomie /to można wyczytać w prasie/.
- Nie odczuwa się pracy partyjno-politycznej w ASG. /2/
- Szkolić słuchaczy w każdej specjalności oddzielnie. /2/
- Zwiększyć ilość wykładów i pokazów.
- Zmniejszyć ilość ćwiczeń na mapach.
- Rada Naukowa winna zajmować jednoznaczne stanowisko w organizacji procesu szkolenia nie poza murami sali RN ale w toku trwania narady.
- Włączyć grono profesorów w nurt szkolenia. Chętnie widzielibyśmy rzeczowe i głębokie rozpracowania przez grono profesorskie, problemów traktujących o taktyce i sztuce operacyjnej.
- Dobrać młodą, bardziej utalentowaną kadre naukową i odpowiednio jąprzyprowadzić.
- Wybudować w rejonie poligonu polowe SD i tam prowadzić ćwiczenia na mapach.
- Wprowadzić małą mechanizację.
- Dać większą samodzielność słuchaczom w rozwiązywaniu zagadnień taktycznych.
- Uaktywnić samodzielnych pracowników nauki. /4/↑
- Zachować koniecznie trzyletni okres studiów, a dla niektórych roczny kurs podyplomowy.
- ✓ - Proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG powinien trwać co najmniej trzy lata. Zmniejszanie czasokresu uniemożliwi pełne przygotowanie dowódcy i oficera sztabu.
- ✓ - Program dwuletni jest niewystarczający.
- Słuchacz po ukończonych studiach w ASG spotyka zupełnie odmienną problematykę w jednostce. To co uczył się w ASG przydaje się mu tylko w czasie ćwiczeń.
- ✓ - Czasokres studiów winien trwać co najmniej trzy lata. Żadna z uczelni tego typu w naszym obozie nie usiłuje przejść na skrócony okres studiów.

- Aktywnie włączyć Komendę Akademii oraz samodzielnych pracowników nauki do procesu nauczania.
- Program nauczania w ASG należałoby zrewidować, odrzucając z niego te problemy, które kandydat na słuchacza powinien znać lub opanować przed przystąpieniem do egzaminów wstępnych. Są to przede wszystkim wiadomości z zakresu nauk społeczno-politycznych, techniki wojskowej, historii sztuki wojennej, topografii i administracji wojskowej.
- Poczynić próby w ustaleniu stałej siatki zajęć przynajmniej początkowo kilka dni w tygodniu dla kilku grup. Ułatwi to pracę wykładowców i przygotowanie się słuchaczy. Sobota nie jest należycie wykorzystana. Jestem za środą, a tylko przed pierwszym i po pierwszym można pozostawić soboty.
- Ćwiczenia praktyczne na mapach w terenie wymagają częściowej reorganizacji. Większą uwagę należy zwrócić na szkolenie pojedynczego słuchacza a nie grupy słuchaczy.
- Połączyć problematykę rozpoznania wykładaną przez wszystkie katedry w jedną całość przez katedrę rozpoznania. Utworzyć katedrę przeciwdziałania radioelektronicznego. Instytut Dowodzenia winien włączyć się do procesu dydaktycznego.
- Cholernie dużo papieru zużyto na ankietę a można by na mim napisać dużo ciekawych rzeczy. Aby tylko nie ustawić studiów na podstawie wyników ankiety, bo zginiemy.
- Ankieta jest zbyt obszerna. Wiarygodność zebranych danych może być wątpliwa.
- Przy układaniu programu szkolenia należałoby uwzględnić opinię kadry wykładowczej.
- Zorganizować komórkę wykonywania opracowań metodycznych. Wykładowcy winni się zmieniać corocznie. Komórka ta, składająca się z różnych specjalistów, opracowywałaby ćwiczenia dla kadry i słuchaczy.
- ✓ - Umożliwić słuchaczom rzeczywiste studia. Dać więcej czasu dla słuchaczy. Zaniechać integracji. Żyjemy w XX wieku i czym większy postęp nauki tym bardziej konieczna specjalizacja.
- ✓ - Wydłużyć czas trwania studiów. Dać możliwość słuchaczom studiowania a nie uczenia się.

✓ Dwuletni okres studiów nie pozwala na gruntowne przygotowanie oficera dyplomowanego. Aby to było możliwe musi nastąpić reforma studiów w szkołach oficerskich. Stawiane wymagania kandydatom na dwuletnie studia nie mogą być spełnione bez odpowiedniego przebudowania programów szkół oficerskich jako wyższych szkół zawodowych.

- Doceniając rolę praktyki nie można jej przeceniać, ponieważ oficer po studiach w ASG powinien być dobrze przygotowany do swoich zadań służbowo-funkcyjnych zarówno pod względem teoretycznym jak i praktycznym. Należy więc równorzędnie poświęcić czas na teorię i praktykę, a nawet nieco więcej teorii, gdyż praktykiem stanie się oficer w jednostce.

✓ Skrócony okres studiów w Akademii jest zasadniczym czynnikiem, który nie pozwala na bardziej pełne i wszechstronne przygotowanie słuchacza do pełnienia przyszłych obowiązków. To też należałoby zastanowić się nad tym, czy Akademia ma być wyższą uczelnią, czy też wyższą szkołą zawodową o bardzo spłyconym programie nauczania. Liczyć na to, że do Akademii będą przychodzić kandydaci z odpowiednim przygotowaniem przynajmniej w najbliższej przyszłości nie możemy, chociażby tylko z tej przyczyny, że poziomy przygotowania oficerów różnych specjalności są bardzo różne. Ponadto uważam, że zintegrowane kursy też nie mają racji bytu. Struktura naszego wojska w chwili obecnej i życie, napewno przekreśli w przyszłości takie rozwiązanie.

- Przy opracowaniu ćwiczeń, poczynając od zamiaru, winno brać udział katedry kooperujące aby została uwzględniona ich problematyka szkoleniowa. Przed rozpoczęciem i po zakończeniu ćwiczenia należy przeprowadzać narady zainteresowanych aby mieć jednolity pogląd na pewne dopuszczalne rozwiązanie i wnioski do następnego ćwiczenia. Pewne prace pisemne należy łączyć t.zn. stawiać słuchaczowi do rozwiązania szereg zagadnień taktycznych łącznie z taktyką rodzajów wojsk. Przed okresem pisania prac dyplomowych i przed egzaminami dyplomowymi słuchacze nie powinni mieć ćwiczeń w polu, co nie pozwala im na racjonalne wykorzystanie czasu przy przygotowaniu się do zakończenia studiów.

S P R A W O Z D A N I E

z przeprowadzonej ankiety z kadrami naukowymi ASG dotyczącej usprawnienia procesu studiów w miesiącu marcu 1966 r.

1. Uwagi i propozycje odnośnie przedmiotów taktyczno-operacyjnych.

W wypowiedziach odnośnie zakresu i treści przedmiotów taktyczno-operacyjnych obserwuje się duże zróżnicowanie, bowiem każdy wypowiadający się miał na myśli jedynie przez siebie wykładany przedmiot.

Większość wypowiada się za zwiększeniem godzin na przedmioty taktyczno-operacyjne oraz za wprowadzeniem większej ilości zagadnień obejmujących pracę sztabów, rozszerzenie problematyki technicznej w dziale przedmiotów taktyczno-operacyjnych i rozpoznania wojskowego.

Sugeruje się włączenie komunikacji wojskowej do przedmiotu taktyki tyłów, a przeciwdziałanie radiotechniczne do przedmiotu rozpoznania wojskowego, zaś program z topografii rozszerzyć, uwzględniając szczególnie zajęcia w terenie.

W większości wypowiedzi proponuje się zwiększenie ilości godzin na zajęcia teoretyczne /wykłady i seminaria/.

Odnośnie pytania, czy wszystkie przedmioty są potrzebne i czy istnieją dziedziny, które należałoby wprowadzić, zdecydowana większość wypowiada się pozytywnie, proponując szereg dziedzin do wprowadzenia do programu nauczania, takich jak:

- studiowanie działań wojennych w Wietnamie;
- treningową naukę jazdy dla kadry i słuchaczy;
- szerzej zapoznać z uzbrojeniem i najnowszym sprzętem państw zachodnich;
- praktyczne szkolenie spadochronowe;
- teorię gier strategicznych;
- taktykę marynarki wojennej;
- cybernetykę;
- wykłady ze strategii;
- problematykę działań partyzanckich i przeciwpartyzanckich.

2. Uwagi i propozycje odnośnie obrony terytorium kraju.

Dotychczas realizowany program jest niewystarczający a szczególnie dla oficerów, którzy po ukończeniu ASG przewidywani są do pracy na odcinku OTK. Podkreśla się, że dla absolwentów przeznaczonych na stanowiska w organach OTK na ostatnim roku studiów wprowadzić specjalizację względnie utworzyć specjalistyczne kursy dla oficerów, jak również dla pracowników państwowych i partyjnych.

Są pojedyncze głosy, że program OTK jest zbędny dla oficerów na stanowiskach dowódczo-sztabowych w wojskach operacyjnych.

3. Uwagi i propozycje odnośnie przedmiotów pomocniczych.

Na ten temat zdania są bardzo podzielone. Odnośnie historii sztuki wojennej część oficerów uważa, że ten przedmiot winien być w programie szkół oficerskich, a jeżeli ma być realizowany w akademii, to należy go odpowiednio zreformować i przystosować ściśle do potrzeb taktyki i sztuki operacyjnej. Inni twierdzą, że obecnie realizowany program jest bardzo okrojony i nie pozwala zapoznać słuchaczy z bogatą problematyką niezbędną dla oficera dyplomowanego.

Podobne wypowiedzi dotyczą geografii wojennej i badań operacyjnych. Proponuje się wydzielić większą ilość czasu na rozszerzenie problematyki geografii wojennej a szczególnie kierunków operacyjnych na zachodnim TDW oraz wprowadzić do programów badań operacyjnych, względnie jako samodzielne przedmioty, teorię informacji, statystykę i logikę matematyczną. Program badań operacyjnych bardziej upraktyczyć i ściśle powiązać z przedmiotami taktyczno-operacyjnymi.

4. Uwagi i propozycje odnośnie przedmiotów społeczno-politycznych.

Część ankietowanych wypowiada się za wyeliminowaniem z programu filozofii i ekonomii politycznej, które winny być przerobione w szkołach oficerskich a znajomość materiału z tych przedmiotów egzekwować na egzaminach wstępnych.

Uatrakcyjnić program pracy partyjno-politycznej. Proponuje się główny nacisk położyć na ekonomikę wojenną, doktryny wojskowo-polityczne i prawo międzynarodowe.

Na temat pedagogiki i dydaktyki zdania są podzielone. Jedni proponują wyeliminować te przedmioty z programu a znacznie rozszerzyć program z psychologii społecznej i psychologii współczes-

nego pola walki. Inni uważają, że program ten winien być znacznie rozszerzony.

5. Uwagi i propozycje odnośnie przedmiotów technicznych.

Około 80% wypowiedających się stwierdza, że zakres automatyzacji i mechanizacji prac sztabowych jest stanowczo za wąski. Są propozycje rozszerzenia tego przedmiotu o nowe dziedziny, jak: teoria informacji, teoria automatycznej regulacji, elementy kompleksowej automatyzacji oraz przedmiot maszyny matematyczne. Do obecnie realizowanego programu jest wiele krytycznych uwag. Proponuje się realizować powyższy przedmiot w oparciu o techniczne środki dowodzenia. Zarzuca się, że w programie jest za wiele teorii a mało praktyki.

Zdecydowana większość uważa, że technika czołgowa i raketowa jest zbędna. Czas przeznaczony na te przedmioty pozwala tylko na bardzo pobieżne zapoznanie z tą problematyką.

6. Uwagi i propozycje odnośnie innych przedmiotów.

Wszyscy zabierający głos w sprawie języków obcych krytycznie ustosunkowują się do metod nauczania, jak również do treści programu. Propozycje dotyczące języków obcych są następujące:

- do nauczania języków obcych wykorzystać wszystkie możliwe środki techniczne;
- program nauczania zbudować w oparciu o tematykę wojskową;
- podczas niektórych zajęć taktycznych stosować jako zasadę opracowywanie dokumentów w językach obcych;
- w akademii uczyć wyłącznie języków zachodnich, ponieważ język rosyjski powinien każdy kandydat znać przed rozpoczęciem studiów .

Odnośnie WF są sugestie, aby nie planować zajęć przed godziną 8.00, zróżnicować program zajęć dla słuchaczy według grup, wieku i bardziej systematycznie przygotowywać do sprawdzianu.

7. Procentowy udział wypowiedzi dotyczących zakresu programu według poszczególnych działów.

Działy szkolenia	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania
Przedmioty taktyczno-operacyjne	4 %	42 %	24 %	30 %
Obrona terytorium kraju	3 %	28 %	23 %	46 %
Przedmioty pomocnicze	9 %	39 %	19 %	33 %
Przedmioty społeczno-polityczne	17 %	37 %	17 %	29 %
Przedmioty techniczne i ogólne	5 %	20 %	44 %	31 %
Inne przedmioty /języki obce, WF/	9 %	49 %	29 %	13 %

II. 1. Uwagi i propozycje odnośnie stopnia przydatności i zakresu metod teoretycznych.

Zdecydowana większość stwierdza, że w programie stanowczo za mało jest wykładów a przy takim obciążeniu słuchacze nie mogą przyswoić sobie wiedzy teoretycznej. Proponuje się przeznaczyć więcej czasu na wykłady.

Odnośnie repetycji zdania są podzielone. Część wypowiada się za tym aby wykreślić je z programu na korzyść seminariów i dyskusji naukowych.

Najwięcej wypowiedzi jest za rozszerzeniem dyskusji naukowych jako najbardziej przydatnej formy zajęć dydaktycznych z tym, że powinny być prowadzone przez osoby kompetentne /profesorów i kierowniczą kadre naukową/.

Seminaria nie powinny być sprawdzianami wiadomości, jak to się często stosuje, a słuchacze winni się na nich uczyć.

Procentowy udział wypowiedzi o przydatności i zakresie stosowanych metod teoretycznych:

	<u>przydatność</u>	<u>zakres stosowania</u>
- zbyt duży	-	6 %
- duży	52 %	8 %
- przeciętny	24 %	24 %
- mały	16 %	32 %
- zbyt mały	-	21 %
- nie mam zdania	8 %	9 %

2. Uwagi i propozycje odnośnie stopnia przydatności i zakresu stosowania metod praktycznych.

Najwięcej krytycznych uwag jest pod adresem ćwiczeń na mapach w terenie. Przeważająca część stwierdza, że ćwiczenia na mapach w terenie /pociągowe/ nie spełniają swego zadania. Szczególnie dotyczy to ćwiczeń na II i III kursie. Proponuje się zmniejszyć ilość ćwiczeń w terenie na korzyść ćwiczeń w klasie.

Praktyka słuchaczy w dotychczasowym ujęciu nie spełnia swego zadania. Z wypowiedzi wynika, że należy wysyłać słuchaczy na praktykę w okresie intensywnego szkolenia wojsk i wyznaczyć na określone stanowiska dowódcze nie dublowane.

Jak wynika z wypowiedzi, część kadry nie wie jaka jest różnica między ćwiczeniami praktycznymi i grupowymi.

Procentowy udział wypowiedzi o przydatności i zakresie stosowania metod praktycznych:

	<u>przydatność</u>	<u>zakres stosowania</u>
- zbyt obszerny	-	7 %
- duży	45 %	13 %
- przeciętny	30 %	32 %
- mały	13 %	18 %
- zbyt mały	-	4 %
- nie mam zdania	12 %	26 %

3. Uwagi i propozycje odnośnie metod sprawdzania wiadomości.

Odnośnie pisemnych form sprawdzania wiadomości zdania są podzielone. Część uważa, że ta forma egzekwowania wiadomości jest niewłaściwa i mało obiektywna, inni zaś twierdzą, że jest bardzo skuteczna i trudniejsza oraz wymaga bardziej wszechstronnego przygotowania się słuchaczy.

Na prace dyplomowe dawać raczej referaty a nie ćwiczenia, które winny być raczej pracami kursowymi.

Procentowy udział wypowiedzi o metodach sprawdzania wiadomości:

	<u>przydatność</u>	<u>zakres stosowania</u>
- zbyt obszerny	-	5 %
- duży	46 %	12 %
- przeciętny	31 %	40 %
- mały	12 %	17 %
- zbyt mały	-	4 %
- nie mam zdania	11 %	22 %

II. 1. Uwagi i propozycje odnośnie przygotowania słuchaczy do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych

Większość wypowiada się za zwiększeniem ilości zajęć teoretycznych i przedłużeniem okresu studiów. Z uwagi na stanowiska na jakie kierowana jest większość absolwentów, niektóre wypowiedzi stwierdzają, że zbyt mało uwagi poświęca się przygotowaniu do pracy w jednostkach. Jedna z wypowiedzi sugeruje ogólną dyskusję nad programem studiów. Udział w dyskusji wzięłaby kadra naukowa, słuchacze i absolwenci ASG z jednostek.

Na pytanie, czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG przygotowują w należyтым stopniu do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych, wypowiedziało się:

- tak	27 %
- częściowo tak	61 %
- nie	4 %
- nie mam zdania	8 %

2. Uwagi i propozycje odnośnie przygotowania słuchaczy do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych.

Proponuje się wydzielić pułk, w którym dowodzenie odbywałoby się przy udziale słuchaczy. Wypowiedzi idą w kierunku zwiększenia ilości godzin na szczebel pułk i dywizja kosztem szczebla armijnego.

Na pytanie, czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG przygotowują w należyтым stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych, związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych, wypowiedziało się:

- tak	23 %
- częściowo tak	58 %
- nie	9 %
- nie mam zdania	10 %

3. Uwagi i propozycje odnośnie rozwijania horyzontów myślowych dowódcy i pracownika sztabu.

Większość wypowiadających się stwierdza, że przedmioty które mogłyby wpływać na rozwój horyzontów myślowych zostały okrojone do minimum /filozofia, logika, psychologia/. Stwierdzają, że

zwiększenie samodzielnego studiowania i przygotowanie teoretyczne wpłynie na rozwój horyzontów myślowych.

Na pytanie, czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu, wypowiedziało się:

- wystarczająco	41 %
- niewystarczająco	52 %
- nie mam zdania	7 %

IV. Uwagi i propozycje odnośnie włączenia matematyki do przedmiotów nauczania.

Zdecydowana większość wypowiada się za wprowadzeniem matematyki stosowanej, dostosowanej do współczesnego dowodzenia. Ponieważ należałoby wydzielić sporą ilość godzin na matematykę, czego nie można uczynić w dwuletnim programie szkolenia, proponuje się przedłużenie okresu studiów do lat trzech.

V. Inne wypowiedzi dotyczące usprawnienia procesu dydaktyczno-wychowawczego.

W wypowiedziach przeważają propozycje przedłużenia okresu studiów, szkolenie słuchaczy w każdej specjalności oddzielnie oraz dostosowanie programu do potrzeb nowoczesnej armii.

Wiele wypowiedzi mówi o stworzeniu słuchaczom lepszych warunków studiów, danie im większej samodzielności i odpowiedniej ilości godzin na pracę samodzielną.

Proponuje się aktywne włączenie grona profesorów i kierowniczej kadry naukowej do procesu dydaktycznego oraz dobranie i przygotowanie młodej kadry naukowej.

Odnośnie programów nauczania, są propozycje jego rewizji i odrzucenia z niego wszystkiego, co słuchacz winien wiedzieć przed przystąpieniem do studiów /przedmioty społeczno-ekonomiczne, technika wojskowa, historia sztuki wojennej, topografia i administracja/, oraz, że przy układaniu programów należałoby liczyć się z opinią kadry wykładowczej.

Jest propozycja stworzenia komórki opracowań metodycznych, która przygotowywałaby ćwiczenia dla kadry i słuchaczy oraz propozycja wybudowania w rejonie poligonu polowego, SD, gdzie prowadziłoby się ćwiczenia na mapach.

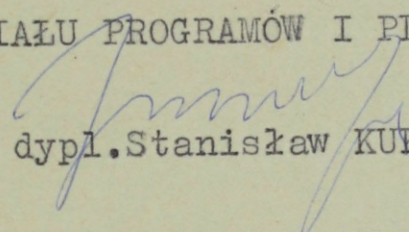
W przekroju całej ankiety dało się zauważyć, że duży procent ankietowanych nie ma zdania na temat zagadnień zawartych w ankiecie, co świadczy o nie znajomości treści i zakresu programów nauczania.

Ankiety zestawili:

mjr dypl. Jan MISIURA

kpt. Józef ŻMUDA

SZEF WYDZIAŁU PROGRAMÓW I PLANOWANIA


płk dypl. Stanisław KUKURBA

Wydrukowano w 4 egz.
Egz.nr 1-4 - Kanc.tajna
Zestawił zespół ofic.
Druk.M.R.dn.23.3.66r.
Nr ks.masz.Pf 329/OSz

Część II

Uogólnienie i wnioski

opracowane na podstawie wyników badań ankietowych, przeprowadzonych przez Zakład Dydaktyki Wojskowej na II Kursie Wojsk Lądowych /53 słuchaczy/ w miesiącu marcu 1966r.

I Wnioski dotyczące przedmiotów nauczania w ASG.

1. Przedmioty taktyczno-operacyjne

Analiza wykazała, że przeciętnie około 59% słuchaczy uważa, iż zakres przedmiotów taktyczno-operacyjnych, wykładanych na ASG jest wystarczający, 17% - sądzi, że jest niewystarczający i 16% - zbyt obszerny. Tylko 8% nie wyraziło swego zdania w tej sprawie.

Ogólnie należy stwierdzić, że większość słuchaczy nie sądzi, by istniała jakaś potrzeba w zakresie ponownej regulacji ilości godzin, przeznaczonych globalnie na te przedmioty. Jednakże istnieją dość liczne głosy domagające się zmniejszenia lub zwiększenia czasu tylko na niektóre przedmioty. Według słuchaczy najbardziej uprzywilejowanym przedmiotem jest taktyka tyłów oraz taktyka OPL, zaś najmniej docenianym przedmiotem pod względem przeznaczenia ilości godzin jest metodyka szkolenia bojowego.

Należy więc powiedzieć, że o ile istotnie zachodzi konieczność regulacji ~~ilości~~^{czasu} to tylko w odniesieniu do niektórych przedmiotów i tylko w ramach godzin przeznaczonych ogólnie na zespół przedmiotów taktyczno-operacyjnych.

Charakterystyczne jest to, że żaden ze słuchaczy nie uważa, iż jakikolwiek przedmiot występujący w programie studiów z zakresu taktyczno-operacyjnego jest zbędny i niepotrzebny. Jednakże większość rozumie, że w zespole tych przedmiotów istnieją profilujące i takie, których tylko podstawową problematykę powinien znać oficer.

Również na uwagę zasługuje to, że większość nie wyraża poglądu, iż celowym byłoby wprowadzać jakieś nowe przedmioty. Ogólnie sądzi się, że program studiów jest zbyt przeładowany i każdy krok w zakresie dodania nowego przedmiotu prowadziłby do powiększenia chaosu, obniżenia poziomu nauczania z istniejących dyscyplin i nadmiernego przemęczenia umysłowego słuchaczy. Niechęć do wprowadzenia nowych przedmiotów nie wynika z negacji ich znaczenia i roli, jaką mogłyby one spełnić w przygotowaniu oficera do przyszłej pracy dowódczo-sztabowej lecz przede

wszystkim z tego, że możliwości odbiorcze człowieka są ograniczone. Dodanie nowych przedmiotów przy trzyletnim systemie nauczania byłoby już wyraźnym naruszeniem granicy tych możliwości.

2. Przedmioty z zakresu OTK

Przedmiotów tych na II Kursie Wojsk Lądowych do tej pory jeszcze nie przerabiano. Toteż dziwne jest, że niektórzy respondenci nie posiadając dostatecznego rozeznania w tych dyscyplinach uznali za stosowne wypowiedzieć swoje zdanie, odnośnie zakresu i treści tych przedmiotów. Wprawdzie 69% słuchaczy bądź oświadczyło, że nie ma w tej kwestii zdania bądź też w ogóle nie dało odpowiedzi, to niestety aż 31% wypełniło rubryki dotyczące odpowiednich pytań /brak wypowiedzi tekstowych oraz fakt, że wypowiedzi skategoryzowane /rubryki/ obejmują tylko 31% nie pozwala dokonać uogólnienia z zakresu stawianych pytań/.

3. Przedmioty pomocnicze /hist.szt.woj., geografii wojennej, badań oper., admin. i mobil./

Przedmioty te również nie były jeszcze wykładane. Nie ma podstaw do uogólniania.

4. Przedmioty ekonomiczno-społeczne

Ankiety wykazują, że przeciętnie około 52% słuchaczy traktuje zakres przedmiotów społeczno-ekonomicznych jako wystarczający, 9% - jako zbyt obszerny i 8% - jako niewystarczający, zaś aż 31% oświadcza, że nie ma zdania lub w ogóle nie udziela odpowiedzi na postawione pytania.

Można więc ocenić ogólnie, że globalna ilość godzin, przeznaczonych na te przedmioty jest według słuchaczy wystarczająca w systemie trzyletniego okresu nauczania.

Jeśli chodzi o treść, to również nie ma zbyt dużych uwag i zastrzeżeń. Można więc przyjąć ogólnie, że w opinii większości słuchaczy struktura i treść programu tych przedmiotów jest zupełnie dobra i odpowiada tym potrzebom jakie mogą powstać w przyszłej pracy w jednostkach.

Na uwagę zasługuje również to, że ani jeden ze słuchaczy nie uznaje, że przedmioty społeczno-ekonomiczne są zbędne w programie studiów w ASG. Wielu wyraża pogląd, że dyscypliny te są niezbędne w ogólnym rozwijaniu oficera i czynienia z niego

jednostki w pełni rozwiniętej i przygotowanej do samodzielnej pracy w jednostce wojskowej.

Bardzo pozytywnie odnoszą się słuchacze do przedmiotów pedagogiczno-psychologicznych. Stąd należy wyciągnąć wniosek, że wykreślenie z programu na 1966/67r. pedagogiki i ograniczenie psychologii nie odpowiadałoby życzeniom szerokiego ogółu słuchaczy.

5. Przedmioty techniczne /technika czołg. - samoch., raketowa, radiolokacja, telewizja i technika podczerwieni/.

Przeciętne wskaźniki procentowe kształtują się w odniesieniu do tych dyscyplin tak, że 56% słuchaczy uważa zakres tych przedmiotów za wystarczający, 36% - za niewystarczający, a tylko 1% sądzi, że jest on zbyt obszerny/7% nie ma w tej sprawie zdania/. Żaden ze słuchaczy nie uważa, że którykolwiek z tych przedmiotów jest zbędny.

Można więc twierdzić, że gdyby zaszła konieczność dokonania korekty w zakresie programu nauczania w ASG, to zgodnie z poglądem słuchaczy należałoby bardziej w porównaniu z innymi dyscyplinami uprzywilejować przedmioty techniczne w sensie przyznania im większej ilości godzin na wykłady i inne zajęcia/żaden zespół przedmiotów nie został oceniony tak, by jego zakres został uznany tylko w 1% za zbyt obszerny i aż w 36% za skąpy i niewystarczający/

6. Inne przedmioty /języki obce, wychowanie fiz./

Ze względu na zbyt dużą różnicę jaka dzieli te dwa przedmioty należy dokonać oddzielnej dla każdego z nich oceny.

a/ Języki obce. Ich zakres nauczania został określony w 50% jako skąpy i niewystarczający, w 32% jako wystarczający i 11% jako zbyt obszerny /6% - brak odpowiedzi/. Z zestawień procentowych i z wypowiedzi tekstowych wynika niezbicie, że słuchacze pragną powiększenia liczby godzin na naukę języków obcych. Uważają, że dotychczasowy wymiar godzin jest zbyt szczupły i nie pozwala nawet na minimalne opanowanie przedmiotu /jak można się zorientować, problem ten również występuje niemal we wszystkich uczelniach cywilnych w Polsce/.

Podobnie wygląda ocena treści nauczania języków obcych. Większość twierdzi, że treść lekcji, a zwłaszcza słownictwo

jest niedostosowane do wymagań wojska. Zbyt skąpa ilość pojęć wojskowych to główny niedostatek w zakresie nauczania języków obcych.

b/ Wychowanie fizyczne jest potraktowane jako przedmiot, który zbyt mocno daje się we znaki dla słuchacza. Większość /53%/ sądzi, że wymiar godzin na zajęcia z tego zakresu jest zbyt duży, mniejszość /45%/ uważa, że jest wystarczający i ani jeden słuchacz nie twierdzi, że zakres tych zajęć jest niewystarczający, co gorsze, zbyt duży jest odsetek takich wypowiedzi, z których wynika, że wychowanie fizyczne jest zbyt męczące, a nawet wyczerpujące fizycznie, w dodatku odbywające się kosztem wolnego czasu, przeznaczonego dla słuchacza.

Z uwagi na tak negatywną ocenę należałoby zająć się tym problemem oddzielnie. Jeśli istotnie słuchacze mają rację, interwencja ze strony Komendy jest nieunikniona.

II Wnioski dotyczące przydatności i zakresu stosowania poszczególnych metod w systemie studiów ASG.

1. Metody teoretyczne /wykłady seminary, repetycje, dyskusje naukowe/

Dość charakterystycznie wygląda ogólna ocena metod teoretycznych. Przeciętnie około 40% słuchaczy uważa, że metody te mają duży stopień przydatności, 26% sądzi, że odznaczają się o-ne przeciętnym stopniem przydatności, 15% twierdzi, że przydatność ich w procesie studiów jest mała.

Ogólnie można powiedzieć, że słuchacze nie negują metod teoretycznych i traktują je jako niezbędny i bardzo użyteczny element w systemie przyswajania i systematyzowania wiadomości. Niestety zdecydowana większość stwierdza, że metody te mimo wielu niezastąpionych zalet i wartości nie są należycie wykorzystywane w procesie studiów w ASG. Około 53% zapytanych twierdzi, że metody teoretyczne stosowane są u nas w stopniu zbyt małym lub przeciętnym, tylko 23% sądzi, że ich zakres w Uczelni jest duży lub obszerny /reszta nie wypowiada zdania/.

Poza tym są zbyt liczne narzekania na złe i niewłaściwe formy, w jakich występują poszczególne metody nauczania. Wielu słuchaczy skarży się, że niektórzy wykładowcy prowadzą seminary nie w formie swobodnej dyskusji i nieskrępowanej wymiany zdań, lecz w postaci zadawania pytań i żądania zbyt kategorycznych odpowiedzi. Skutkiem tego seminary ztracają

swój właściwy charakter i przekształcają się właściwie w repetycje.

Ze względu na to, że zjawisko to daje o sobie znać od kilku lat zawsze gdy badamy opinie słuchaczy, należy traktować je jako problem, którym winni wreszcie zająć się odpowiednie czynniki ASG.

W opinii słuchaczy niezbyt dobrą metodę dydaktyczną są repetycje. Według poglądów ankietowanych repetycje można byłoby ograniczyć do minimum, a zaoszczędzony czas przeznaczyć na powiększenie ilości wykładów czy seminariów.

2. Metody praktyczne /ćwicz. prakt, grupowe, pokazy, ćwicz. na mapach, ćwicz. szkieł. itd/

Ocena praktycznych metod nauczania w ASG jest pozytywna szczególnie dob-ry sąd wydają słuchacze o przydatności tych metod w procesie zdobywania i porządkowania wiedzy. Tak więc przeciętnie około 53% zapytanych oświadczyło, że metody te mają duży stopień przydatności, 27% - przeciętny i tylko 13% - mały /7% - brak odpowiedzi/.

Jeśli chodzi o pogląd dotyczący wykorzystania tych metod w procesie nauczania w Uczelni, to charakteryzuje się on tym, że wielu słuchaczy /25%/ uchyła się od wyraźnego zajęcia stanowiska. Ci, którzy wyrażają swoje zdania, stwierdzają w 26% że zakres stosowania metod praktycznych jest zbyt mały lub mały, w 20% - iż jest przeciętny i wreszcie w 28% - że zakres ten jest duży lub zbyt duży.

Z tego widać, że w opinii słuchaczy wartość metod praktycznych znalazła dość dobrą ocenę, a skala wykorzystania tych metod w procesie studiów nie budzi dotychczas większych zastrzeżeń.

Są jedynie nieliczne głosy domagające się np. by ćwiczenia na mapach były w większości wypadków organizowane na salach niż w terenie, zwłaszcza wówczas, gdy dotyczą szczebla wyższego, na którym ze względu na duże odległości i głębokość, trudny jest bezpośredni wgląd w teren.

Z pozytywną oceną zespołu metod praktycznych łączy się i to, że ani jedna z tych metod nie została uznana przez słuchaczy jako zbędna i nieprzydatna w systemie zdobywania wiedzy.

3. Metody sprawdzania wiadomości /prace kontrolne, ćwicz. sprawdzaj. kolokwia, egz. pisemne i ustne, prace dyplomowe/

Jest rzeczą charakterystyczną, że 23% słuchaczy uznaje, że metody te mają dużą przydatność w systemie sprawdzania wiedzy i tyleż samo, bo również 23% słuchaczy przeczy temu mówiąc, że mają one małą wartość użytkową. Jeśli te równe i przeciwstawne grupy ocen wzajemnie się neutralizują, to należy oprzeć się na grupie trzeciej, najliczniejszej, liczącej 37% wypowiedzi, według której dotychczasowe metody sprawdzania wiedzy w ASG charakteryzują się przeciętnym stopniem przydatności/17% nie ma zdania/.

Zakres praktycznego wykorzystania tych metod jest według słuchaczy nieproporcjonalny do ich przydatności. Znaczny odsetek /40%/ wyraża pogląd że są one wykorzystywane u nas w stopniu zbyt dużym lub dużym. Wyraźnie mniejsza część /24%/ sądzi, że stosujemy je w stopniu przeciętnym i tylko niektórzy /3%/ uważają, że zakres wykorzystania tych metod jest mały.

Wynika z tego, że jeśli to udczym mówią słuchacze jest zgodne z prawdą, to na odcinku usprawnienia metod egzaminacyjnych mamy dużo do zrobienia. Pierwszym krokiem byłoby tu skierowanie wysiłków w kierunku poszukiwania nowych i do tej pory mało stosowanych form i metod sprawdzania wiadomości, a jednocześnie usprawniania i doskonalenia metod istniejących. W parze z tym powinny iść wysiłki w celu dokonania lepszej oceny potrzeb jakie istotnie mogą występować w procesie nauczania i ustalenia, czy rzeczywiście nie mamy do czynienia z nadmierną ilością wszelkiego rodzaju sprawdzianów i egzaminów.

III Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG przygotowują w należyłym stopniu do pełnienia funkcji dowódczo sztabowych w czasie działań bojowych?

Na pytanie to nie wszyscy słuchacze odpowiadają twierdząco.

Wielu z nich ma obawy, że przygotowanie to może mieć określone braki i w praktyce może się okazać przygotowaniem ~~cz~~ tylko częściowym. Obawę tę wyraża aż 45% słuchaczy. Zdecydowanie twierdząco odpowiada na pytanie 43% zapytanych, zaś wyraźnie przecząco 4%. ^{może być} ~~Wiedostateczne~~ ^{tym, że w ASG} przygotowanie do przyszłej pracy ~~jest zbyt krótki~~ ~~okres~~ ~~czasu~~ nauczania, daleko posunięta integracja i unifikacja w zakresie programu nauczania

niwelująca różnice między poszczególnymi specjalistami oraz niedostateczny zasób właściwej teorii, w jaką wyposaża ASG. Według słuchaczy wiele wiadomości podawanych na wykładach stanowi zupełnie zbędny balast. Różnego rodzaju dane cyfrowe i obliczenia liczbowe wbijane do głowy stanowią prawdziwą zmoreę w wielu wykładach. Słuchacze żądają większego niż do tej pory zasobu podawanych wiadomości, ale przede wszystkim takich, które by rozwijały horyzont myślowy i działały kształcąc na człowieka. Niestety nie zawsze tak się dzieje. Są katedry, które nie rozumieją tego zagadnienia. Najczęściej wymieniana się Katedrę Taktyki Tyłów i jej przypisuje się największej niedociągnięć tego typu oraz brak zrozumienia istoty studiów wyższych.

- IV. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania przygotowują do pełnienia funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem do działań bojowych?

Na pytanie to odpowiedzi są prawie zbieżne z odpowiedziami na pytanie poprzednie. 42% twierdzi, że tak, również 42% sądzi, iż przygotowują częściowo, 9% uważa, że nie przygotowują. W oparciu o wypowiedzi tekstowe można wywnioskować, że i tu również słuchacze mają obawę, że wiedza poznana w ASG jest zbyt fragmentaryczna i powierzchowna. O ile według słuchaczy może okazać się ona wystarczająca w pracy dowódczej, o tyle może posiadać braki w pracy sztabowej, ze względu na to, że nie posiada należytej podbudowy teoretycznej.

Poza tym słuchacze dają do zrozumienia, że idea zintegrowanego systemu nauczania może okazać się w praktyce, mimo swego dobrego założenia, przestarzała i nie odpowiadająca wymaganiom współczesnej wojny.

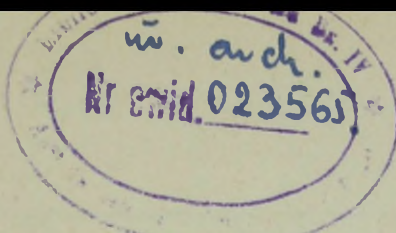
- V. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania rozwijają horyzonty myślowe?

Charakterystyczne jest to, że o ile w odpowiedziach na poprzednie dwa pytania można było zauważyć nie mało sceptycyzmu, o tyle tu przebija wyraźny optymizm. Aż 72% słuchaczy jest przekonanych, że studia w ASG rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu w stopniu wystarczającym. 22% wątpi w to i 9% sądzi, że tego nie czynią /2% - brak odpowiedzi/.

Ogólnie należy stwierdzić, że mimo iż słuchacze pozytywnie oceniają studia w rozwijaniu zdolności intelektualnych i poznawczych to jednak wyrażają pogląd, że gdyby zostały usunięte niektóre niedociągnięcia wówczas nauka dałaby w tym zakresie jeszcze większe rezultaty. Do największych niedociągnięć zalicza się niedostateczną ilość czasu na naukę własną i zbyt duże obciążenie zajęciami programowymi, skłanianie słuchacza do schematycznego rozwiązywania zagadnień taktyczno-operacyjnych oraz zintegrowanie systemu nauczania.

Wykonano w 4 egz.

Wykonał ppłk S. Wasilewski
pisała A.W.



Z E S T A W I E N I E

wyników badań ankietowych słuchaczy Kursu II Wojsk Lądowych, przeprowadzonych w miesiącu marcu 1966 roku (53 słuchaczy)

W zestawieniu cyfrowym licznik ułamka oznacza liczbę wypowiedzających się słuchaczy, mianownik - wskaźnik procentowy wypowiedzi.

1. Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów ogólnowojskowych jest w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obrzer-ny	Wystar-czający	Niewys-tarczają-ący	Nie mam zdania
a/ sztuki operacyjnej	1/2	8/15	1/2	53/64
b/ taktyki ogólnej	16/30	35/66	2/4	-
c/ służby sztabów	1/2	24/45	27/50	1/2
d/ rozpoznania wojsk.	2/4	38/72	12/22	1/2
e/ zabezpieczenia techniczne-go	8/15	41/77	4/8	-
f/ taktyki wojsk rakieto-wych i artylerii	7/13	37/70	9/7	-
g/ taktyki OPL	27/50	23/43	3/7	-
h/ taktyki tyłów	30/57	18/34	5/9	-
i/ komunikacji wojskowej	2/4	25/49	10/19	15/18
j/ taktyki lotnictwa	9/17	39/74	5/9	-
k/ armii obcych	-	26/49	24/45	3/6
l/ taktyki wojsk inżynieryj-nych	4/7	42/79	7/14	-
ł/ taktyki wojsk łączności	9/17	42/79	2/4	-
m/ obrona przed bronią maso-wego rażenia	2/4	49/94	-	1/2

	Zbyt obrzer- ny	Wystar- czający	Niewy- star- czający	Nie mam zdania
/ przeciwdziałania radio- elektronicznego	4/7	36/68	6/11	7/14
/ topografii wojskowej	1/2	23/43	26/49	3/6
/ metodyki szkolenia taktycznego	-	3/6	42/79	8/15

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Niektóre przedmioty specjalistyczne przerabia się zbyt szczegółowo np. taktyka tyłów, taktyka lotnictwa, OPL. /Odpowiedź powtarza się trzykrotnie/. Zwiększyć ilość godzin na wykłady z zakresu służby sztabów. Potrzebny czas na te wykłady można wygospodarować przez połączenie niektórych terenów i ćwiczeń z taktyki tyłów i artylerii. /Wypowiedź powtarza się pięciokrotnie/.

Na taktykę ogólną poświęca się zbyt wiele czasu.

Z taktyki tyłów za dużo obliczeń matematycznych. Powinno się raczej rozpatrywać zagadnienia i problemy z punktu widzenia taktycznego. Poza tym zajęcia te są nieciekawe. /Powtarza się sześciokrotnie/. Przy obecnym stanie techniki nie może być mowy o tym by jeden człowiek mógł być specjalistą we wszystkich dziedzinach wojskowych.

Zbyt mało czasu na zajęcia teoretyczne. Odbija się to ujemnie na przebiegu zajęć praktycznych.

Ćwiczenia z taktyki ogólnej w zbyt dużym stopniu "dla celów szkoleniowych" są *wyobcowane* z działań szczebla operacyjnego, co niekiedy powoduje podejmowanie decyzji słusznych z punktu widzenia taktyki, lecz nie mających uzasadnienia dla operacji armijnej.

Dla mnie ilość godzin wydaje się za mała i nie wystarcza w pełni do przygotowania do pełnienia obowiązków na stanowisku dowódczo-sztabowym ani pod względem teoretycznym, ani praktycznym. Uważam, że specjalistom należy dać więcej wiedzy z ich zakresu.

Metodyka szkolenia taktycznego została prawie zupełnie usunięta z programu. A przecież my po ukończeniu ASG będziemy

musieli bardzo często opracowywać ćwiczenia taktyczne.

Wydaje się, że przed przystąpieniem do szkolenia kursu zintegrowanego należało określić proporcje i ilość godzin na poszczególne specjalności i nie dopuścić w trakcie realizacji programu do zmian i modyfikacji, powodujących niepewność słuchacza co właściwie jest jego podstawowym przedmiotem. Określonym specjalistom są potrzebne przedmioty z określonej specjalności a nie nadmiar godzin z innych specjalności.

Z taktyki ogólnej zbyt mało wykładów, a brak czasu nie pozwala na dogłębne studiowanie zagadnień.

Topografia wojskowa prowadzona jest w małym wymiarze godzin z drugiej zaś strony mówi się stale o należyтым wykorzystaniu terenu.

Za dużo jest ćwiczeń na mapach, natomiast za mało jest wykładów. Odczuwa się brak podłoża teoretycznego.

Nie wiem dlaczego taktykę tyłów traktuje się jako przedmiot bardziej istotny niż np. taktyka artylerii?

To mają być studia, czy niewiadomo co? Jeśli chcemy ze słuchacza zrobić człowieka przydatnego do wszystkiego, to należy studia przedłużyć do 4 - 5 lat, a nie w krótkim czasie "robić" z niego artylerzystę, ofic. ogólnowojskowego, kwatermistrza, łącznościowca itd.

Z taktyki ogólnej zbyt dużo ćwiczeń w polu. Należałoby zmniejszyć ilość godzin w polu, przeznaczając więcej czasu na wykłady i seminaria. Ponadto mamy się szkolić na oficerów sztabów, a szkoli się nas na dowódców. Cały problem szkolenia naszego - to "zamiar i decyzja", a na opracowanie dokumentów sztabowych w ogóle nie zwraca się uwagi. Jeśli zabrano się wykłady, to powinno dać czas na samodzielne studiowanie materiałów.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Wśród wymienionych przedmiotów nie widzę niepotrzebnych. Dzielę je jednak na podstawowe, które są profilujące i takie, których tylko podstawową problematykę winien znać każdy oficer/powtarza się ośmiokrotnie/.

Jeśli metodyka szkolenia taktycznego ma być planowana jak dotąd po napisaniu prac kontrolnych, to można ten przedmiot znieść lub ograniczyć, gdyż słuchacz może wiadomości z tego zakresu uzupełnić po studiach drogą samokształcenia.

Na zajęciach z OPL wymaga się od oficerów ogólnowojskowych ściśle fachowych rozwiązań, co uważam za niewłaściwe i niecelowe.

Wymaga się od słuchacza opracowania ćwiczeń rocznych nie dając podstaw metodycznych.

Dla oficerów Wojsk Rakietowych i artylerii należy wprowadzić zajęcia z techniki rakietowej i artyleryjskiej oraz instrukcji strzelania, ponieważ są to podstawowe przedmioty, które stanowią obok taktyki o danej specjalności.

Nie są potrzebne z zakresu przeciwdziałania radioelektronicznego bo nigdy nie pokazuje się na nich sprzętu. Absolutnie za dużo godzin przeznaczają się na taktykę tyłów.

Na armie obce i metodykę szkolenia bojowego zbyt mało czasu: Przedmioty wymienione są potrzebne. Jednakże należy zwiększyć wykłady na te dyscypliny, które są profilujące, kosztem innych dyscyplin.

Integrację w systemie szkolenia należy ograniczyć tylko do przebiegu ćwiczeń głównych.

- Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu ?

Należy wprowadzić ekonomikę transportu, której znajomość jest konieczna w pracy w jednostkach.

Przedmiotów jest dużo. Wiele tematów można wyrzucić lub zmniejszyć ilość godzin, przeznaczonych do ich realizacji. Zaoszczędzony czas dać słuchaczom, żeby studiowali tak jak na uczelni, a nie jak na złym KDO. Ponadto należy pomyśleć o stworzeniu lepszych warunków i nie zabieraniu czasu przeznaczonego na odpoczynek, potrzebny do regeneracji sił. W przeciwnym wypadku wyjdziemy z Akademii przemęczeni, wyczerpani, podobni do starców, a nie do oficerów sztabu.

Dla specjalistów artylerii należałoby wprowadzić technikę rakietową i artylerii oraz instrukcję strzelania.

Wprowadzić naukę pisania na maszynie. Jest to niezbędne dla oficera sztabu.

Jeśli oficer ma wrócić do swojej specjalności, to należało przede wszystkim wprowadzić więcej przedmiotów z poszczególnych specjalności i szkolić według rodzajów wojsk.

Wydaje mi się, że taki przedmiot jak metodyka szkolenia bojowego jest traktowana po macoszemu. Wydaje się, że jest to przedmiot bardzo potrzebny.

Kosztem godzin z taktyki tyłów lub OPL należałoby wprowadzić cykl zajęć z planowania szkolenia i innych dziedzin dotyczących pracy sztabowej w jednostkach.

Wprowadzić wykłady z zakresu teorii badań operacyjnych

Przedmiotów z zakresu OTK - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania	Brak odpow.
a/ obrony terytorium kraju	-	8/15	13/24	28/53	4/8
b/ mobilizacji wojsk.	-	1/2	6/11	42/79	4/8
c/ obrony powietrznej kraju	1/2	9/16	6/11	33/63	4/8
d/ taktyki łączności	-	14/25	5/9	31/60	3/6
e/ taktyki wojsk inżynieryjnych	-	12/22	7/13	30/57	4/8
f/ obrony przed bronią masowego rażenia	-	13/24	7/13	30/57	3/6
g/ taktyki tyłów	3/5	9/16	7/13	31/60	3/6
h/ komunikacji	-	4/7	9/16	38/73	2/4

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Przedmiotów tych nie przerabiano.

C. Przedmiotów pomocniczych w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania	Brak odpow.
1	2	3	4	5	6
a/ historia sztuki woj.	6/11	30/57	15/28	-	2/4
b/ geografii wojennej	-	3/6	-	16/86	4/8

1	2	3	4	5	6
badan operacyjnych	-	4/8	7/13	37/70	5/9
admin. i mobilizacji	-	2/4	3/6	44/82	4/8

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat ?

Więcej godzin poświęcić na działania aliantów i Niemców w czasie II wojny światowej.

Nie mogę ustosunkować się do przedmiotów, które nie były przerabiane. Te zaś, które zostały przerobione wydają się pożyteczne, a ich zakres - wystarczający.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Brak odpowiedzi.

Przedmioty ekonomiczno-społeczne - w tym:	Zbyt obrzer-ny	Wystar- czający	Niewys- tarcza- jący	Nie mam zdania	Brak odpow.
/ filozofii i socjologii	18/34	28/53	6/11	-	1/2
/ ekonomii politycznej	1/2	49/92	2/4	-	1/2
/ ekonomii wojennej	-	4/8	-	44/82	5/10
/ doktryn wojsk.-polit. i międzyn.prawa wojen.	-	5/10	1/2	43/80	4/8
/ psychologii i pedagog.	6/11	39/73	4/8	1/2	3/6
/ pracy part.-polit. w działaniach bojowych	6/11	42/79	4/8	1/2	-
/ dydaktyki	3/6	27/50	10/19	10/19	3/6

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Przedmiot filozofii i socjologii wymaga dużego nakładu pracy słuchacza, na co faktycznie nie ma czasu. Stąd słuchacz nie jest w stanie zorientować się w tej gmatwaninie kierunków i poglądów. O usystematyzowaniu materiału nie ma mowy. Lepiej więc mniej przerobić, ale gruntowniej.

W przedmiocie psychologii i pedagogiki można skrócić wykłady dotyczące konkretnej pracy wychowawczej w oddziałach powiększając wykłady typowo teoretyczne z tego zakresu.

Każdy z tych przedmiotów mógłby być wykładany w większym wymiarze godzin, ale zdaje sobie sprawę, że trzyletnie studia są krótkie by na to pozwolić sobie. Ja w takim wymiarze uczyłem się np. filozofii już kilka razy i dlatego nigdy jej nie umiałem. Ponadto na pracę partyjno-polityczną w działaniach bojowych koniecznie trzeba znaleźć więcej czasu.

Metody i formy zajęć odpowiadają mi. Brak jest jednak czasu na bardziej wnikliwe studiowanie tych przedmiotów.

Nie mieliśmy dotychczas pokazanego mechanizmu praktycznego opracowania ćwiczenia /dydaktyka/.

Przedmioty te powinny być traktowane jako informacje. Nie należałoby wymagać od słuchaczy znajomości tych przedmiotów, za wyjątkiem ekonomiki wojennej oraz doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowych prawa wojennego.

Tematy z filozofii są obszerce. Wykładów mało. Brak dostępnej literatury czy skryptów jasno ujmujących te zagadnienia.

Ogólny czas na filozofię i dydaktykę jest zbyt duży w porównaniu z innymi przedmiotami z tego zakresu.

Mam wrażenie, że o dydaktyce nie mamy i nie będziemy mieli nigdy pojęcia.

Program z zakresu filozofii należałoby rozszerzyć pod względem tematyki, ale zwęzić pod względem treści.

2 godziny wykładów i 4 godziny seminarium - to coś nie tak. Przeznaczyć więcej godzin na pracę part.-polit. w działaniach bojowych. Istnieje brak materiałów pomocniczych do tych przedmiotów. Wykłady są órowadzone na niskim poziomie /najbardziej filozofia/, a egzekwowanie - jak od specjalistów.

Zajęcia z pedagogiki są zbyt ogólne. Dla nas przydałoby się wiadomości z życia i wychowania w jednostce.

Praca partyjno-polityczna jest wykładana w sposób drętwy, nierealny i zamiast jej popierania, znięchęca się do jej stosowania. Więcej takich wykładów i ćwiczeń jakie prowadzi tow.

SIDOR.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Wszystkie przedmioty wyżej wymienione są potrzebne. Oficer z wyższym wykształceniem winien orientować się w tych zagadnieniach i problemach /powtarza się sześciokrotnie/.

Jedynie brak czasu na osobistą pracę nad tymi zagadnieniami.

Przedmioty te są potrzebne, lecz takie jak dydaktyka - stosunkowo za mało.

Zamiast godzin przeznaczonych na 4 -godzinne seminarium, a 2 - godziny wykład należałoby planować odwrotnie. Taki np. temat jak dyscyplina w wojsku na podstawie praktyki w wojsku na który przeznaczają się 2 godziny na wykład i 4 godziny na seminarium - mija się z celem.

Są to przedmioty rozwijające ogólnie. Ich poznanie sprawić może, że oficer będzie się posługiwał własną miarą w ocenie rzeczy i zjawisk.

Nigdy nie byłem na konsultacji z tych przedmiotów. Nie wiem czy w ASG są przewidziane konsultacje z zakresu przedmiotów ekonomiczno-społecznych. Ponadto gabinet nauk społecznych powinien być dostępny dłużej niż do godz. 15.00.

Ekonomii kapitalizmu oficer uczy się od urodzenia - po co tego tyle.

przedmiotów technicznych ogólnych - w tym:	Zbyt obrzer-ny	Wystar- czający	Niewys- tarcza- jący	Nie mam zdania	Brak odpow.
techniki czołgowo-samo- chodowej / <u>eskploatacji</u> /	1/2	37/71	14/25	1/2	
techniki raketowej	1/2	37/71	13/23	2/4	
automatyzacji i mechani- zacji prac sztabowych	-	18/34	31/58	4/8	
radiolokacji, telewizji i techniki podczerwieni.		27/51	20/38	5/9	1/2

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Wykłady z tego zakresu opierają się na jakiejś wątpliw^eści teorii. Istnieje brak przekonania w możliwość praktycznego i celowego korzystania przynajmniej w ASG z tej teorii.

Dużo oficerów nie posiada prawa jazdy na czołgu, a to

teraz jest chyba niezbędne dla oficera ogólnowojskowego.

Dla słuchacza ospecjalności artyleryjskiej ilość godzin z techniki raketowej jest śmiesznie mała.

Dlaczego przy przerobieniu techniki czołgowo-samochodowej nie zna praktyki dotyczącej jazdy na pojazdach.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlatego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Przedmioty te są konieczne ze względu na stale postępującą technizację życia i służby w wojsku.

Innych przedmiotów - w tym:	Zbyt obrzez- ny	Wystar- czają- cy	Niewys- tarcza- jący	Nie mam zdania	Brak odpow.
a/ języków obcych	6/11	77/32	27/50	-	3/6
b/ wychowania fizycz- nego	28/53	24/45	-	-	1/2

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Więcej prowadzić zajęć z wychowania fizycznego.

Języki obce częściej stosować w praktyce, np. pisać meldunki, rozkazy itd. /powtarza się czterokrotnie/.

Częstotliwość prowadzenia języków obcych prowadzi do tego, że słuchacz na kolejnym zajęciu zaczyna to samo od nowa. J. obcych nie prowadzi przez cały rok, a program wyczerpać wcześniej przy większej częstotliwości /powtarza się trzykrotnie/.

Języki obce nie są dostosowane do potrzeb w wojsku. Program nie przewiduje zajęć o charakterze konwersacyjnym, poza tym niczym on się nie różni od programu cywilnego.

Jestem za rozwojem wych. fizycznego ale nie kosztem czasu słuchacza.

Jeśli mamy umieć pisać rozkazy bojowe w obcym języku to ocena ilość godzin spełni ten cel jedynie w 25%.

Wych. fizyczne dla słuchacza w ASG winno być bardziej dostosowane do jego pracy. Jest tak, że z tego przedmiotu stosuje się metodę siłową, która niezwykle nas wyczerpuje i powoduje, że przez kilka godzin a często i dni nie jesteśmy zdolni do normalnego zachowania się i pracy.

To nie jest nauka języków, a nie wiadomo co. Istnieje bardzo

nierówny poziom, poza tym mało godzin /powtarza się pięciokrotnie/

Języka obcego w uczelni nie jesteśmy w stanie się nauczyć, a więc szkoda poświęcać tak dużo czasu na ten przedmiot. Wychowanie fizyczne planowane 2 razy w tygodniu poza, godzinami służbowymi traktowane jest jak zło konieczne. Zajęcia W.F. odbywające się o godz. 6.15 nie spełniają nowego zadania. Należy je włączyć do programu godzin lekcyjnych.

Wychowanie fizyczne przeprowadza się kosztem czasu przeznaczanego na wypoczynek słuchacza.

2. Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności.

Wypowiedźcie swój pogląd w odniesieniu do:

Metod teoretycznych w tym :	Stopień przydatności metody						Zakres stosowania metody					
	duży	przeciętny	mały	nie mam zdania	brak danych	zbyt obszerne	duży	przeciętny	mały	zbyt mały	nie mam zdania	brak odpowiedzi
a/ wykładów	27/50	12/23	3/6	2/4	9/17	-	3/6	12/23	35/65	1/2	2/4	
b/ seminariów	20/38	20/38	10/18	1/2	2/4	21/39	12/23	10/18	4/8	4/8	1/2	1/2
c/ repetycji	12/23	22/41	16/30	3/6	-	9/16	8/15	15/27	6/11	4/8	4/8	7/13
d/ dyskusji naukowych	26/49	1/2	3/6	20/37	3/6	-	1/2	1/2	5/9	16/30	25/48	5/9

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Mała ilość wykładów stwarza trudności w opracowaniu materiału. Zaprzestać stawiania oceny "za każde słowo" - to denerwuje.

Konieczne są potrzebne warunki do studiów i wymiany poglądów naukowych.

Między seminariami, a ćwiczeniami odbywanymi w procesie studiów w ASG nie widzę różnicy /powtarza się pięciokrotnie/.

Wiele wykładów ma charakter informacyjny. To nie służy zdobywaniu wiedzy, a w każdym wypadku nie pomaga w przygotowaniu się do ćwiczeń i seminariów.

W wielu wypadkach seminaaria są po**g**stawione dyskusji i niczym nie różnią się od repetycji.

Zwiększyć ilość wykładów.

Na zmniejszenie małą ilość wykładów - ogromna ilość seminariów i repetycji. Prowadzi to do połowicznego, słabego i powierzchownego przygotowania się do zajęć i nie służy dobremu opanowaniu materiału. Jesteśmy teoretycznie niemal jałowi /powtarza się sześciokrotnie/.

W ASG nie odróżnia się seminarium od repetycji. Za wszystko wystawia się ocenę jak w szkole podstawowej, co krępuje wypowiedzanie się słuchacza, dociekanie i analizowanie /powtarza się trzykrotnie/.

Na wykładach wykładowcy starcza czasu tylko na "żelazne stwierdzenie: ... ze względu na małą ilość godzin, ze skryptu nr x,y nauczyć się sami, bo ja nie będę mógł i tak podać nawet części tematu..." /powtarza się pięciokrotnie/.

Seminaaria prowadzić taką metodą, jaką je prowadzą wykładowcy z Zakładu Dydaktyki. Taka właśnie metoda semonarium służy w pełni do pogłębienia i utrwalenia materiału.

Odczuwamy chroniczny brak czasu na przygotowanie się do seminariów /powtarza się sześciokrotnie/

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

Wszystkie przedmioty są potrzebne.

Cenne są zajęcia w terenie /pociągowe/. Należy jednak załować, że korzysta się z nich najwyżej przez pierwsze 3 dni. Po trzech dniach człowiek jest tak wyczerpany pracą, a zwłaszcza brakiem odpoczynku, że właściwie nie jest zdolny e sensie psychicznym i fizycznym do należytego udziału w tych zajęciach. "Trzyma się tylko na powierzchni" ale mało co rozumie i nie zupełnie wie co się na tych zajęciach dzieje.

Zbyt mała jest ilość seminariów z taktyki ogólnej.

Wydaje się, że repetycje nie są zbyt dobrą metodą na wyższych uczelniach.

Nasza Uczelnia nie jest w niektórych wypadkach oparta na wypróbowanych wzorach uczelni cywilnych. Nie przestrzega się u nas np. zasady, że słuchaczowi zawsze należy zapewnić czas na przygotowanie się do egzaminów, nie wyznacza się również sesji naukowych.

Wszystkie są potrzebne, jeśli będą przebiegały zgodnie z założeniami dydaktycznymi.

Obecny kierunek studiów z dużą ilością ćwiczeń w terenie jest metodą słuszną, bowiem takie metody pomagają nam przygotować się do praktycznej pracy w jednostkach. Chodzi jednak o to, by zajęcia te były rozsądnie planowane /nie kosztem urlopów okresowych/.

Moim zdaniem takie metody sprawdzania wiadomości jak seminaRIA i repetycje nie dają pochlebnej opinii uczelni. Są to metody stosowane w procesie nauczania żołnierzy służby zasadniczej.

Repetycje wcale nie są potrzebne. Obraz wiadomości słuchacza może dać każde ćwiczenie grupowe. Również i kolokwia są metodą nieodpowiednią, nadającą się tylko w szkole podstawowej i średniej.

B. Metod praktycznych w tym:	Stopecn przydatnoSci metody				Zakres stosowania metody						Brak danych	
	duzy	przeclętny	mały	nie mam zda.	Brak odpow.	zbyt duzy	duzy	przeclętny	mały	zbyt mały		nie mam zdania
a/ ćwiceń praktycznych	34/64	11/20	4/8	4/8	-	12/23	13/25	10/19	1/2	5/9	5/9	7/13
b/ ćwiceń grupowych	31/58	17/32	3/6	-	2/4	8/15	18/34	14/25	2/4	1/2	-	8/15
c/ pokazów	16/30	18/34	16/30	-	3/6	1/2	3/6	9/17	21/39	9/17	1/2	6/11
d/ ćwiceń na mapach w salach wykład.	33/69	15/25	-	4/8	1/2	2/4	15/28	11/21	7/13	5/9	4/8	8/15
e/ ćwiceń na mapach w terenie	19/35	18/34	15/28	-	1/2	20/37	14/25	9/17	1/2	2/4	1/2	6/11
f/ ćwiceń szkieleto- wych	38/72	12/22	2/4	1/2	-	-	7/13	17/33	14/26	6/11	1/2	8/15
g/ podróży polowo- historycznych	31/58	16/30	2/4	2/4	2/4	-	1/2	10/19	16/30	13/24	4/8	9/17
h/ praktyk w jedno- stkach	20/38	10/19	15/28	8/15	-	6/11	4/8	10/19	3/6	6/11	15/28	9/17

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Ćwiczenia na mapach w terenie odbywają się w warunkach odbiegających daleko od praktyki w jednostkach /brak mózów dowodzenia, sztabowych itd./

Przestrzegać higieny pracy sztabowej. Lepiej przerobić ^{mniej} ale gruntownie w warunkach, zapewniających lepsze wyniki.

W czasie ćwiczeń w terenie zbyt mało mamy wolnego czasu. Duże nasilenie prac wyczerpują fizycznie, a po ~~powrocie~~ powrocie nie zawsze mamy możliwości do odpoczynku, gdyż gromadzi się w tym czasie szereg kolokwiów czy egzaminów.

Podróże polowo-histeryczne organizować nie tylko na terenie Polski, ale wszędzie tam gdzie żołnierz polski toczył bitwy.

Za mało jest takich ćwiczeń, które by pokazywały pracę pełnego sztabu.

Wiele ćwiczeń przerabianych w terenie, można byłoby z większą korzyścią przerabiać na salach. Niektóre zaś można rzeczywiście nadal przeprowadzać w terenie.

Wprowadzić takie warunki studiów, jakie istnieją w WAT, WAP czy WAM. U nas jak sobie kto chce tak robi.

Ćwiczenie na mapach w terenie jest wycieczką kraobrazową, a nie nauką. Niepotrzebnie traci się czas pieniędzy i zdrowia.

Pokazy są źle organizowane, np. pokaz urządzeń tyłowych w ubiegłym roku w Poznaniu ograniczał się do pokazu przeładowania kilku skrzynek amunicji z samochodu. To nie jest pokaz dla słuchaczy ASG. Również pokaz lotniska w Mirosławcu w br. - pokaz pasa startowego i kilku samolotów - budził niesmak i niezadowolenie.

Co daje wielogodzinne stanie w terenie z mapą na ręku? Lepiej wyjechać na 3 - 4 godz. dla gruntownego zbadania terenu, a resztę czasu poświęcić zajęciom w warunkach pracy sztabu.

Każde zajęcie jest egzekwowaniem materiału od słuchacza, tak że ja doprawdy gubię się i nie wiem, gdzie są zajęcia praktyczne, a gdzie grupowe, gdzie ćwiczenia na mapach, a gdzie na salach. Dla mnie wszystkie one są repetycjami!!!.

Przed podróżą polową powinien być czas na przygotowanie się do zajęć w terenie.

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

Każda metoda jest dobra, jeśli jest stosowana z ~~miare~~ umiarem. Można byłoby obejść się i bez wykładu, by został zapewniony czas na studiowanie problemów.

Niepotrzebne są ćwiczenia na mapach w terenie od szczybla dywizji.

Jeśli pokazy będą na takim poziomie jak dotychczas, to będzie to dalsze marnowanie czasu i pieniędzy.

Praktyka, odbywana w jednostkach, jest właściwie przedłużeniem roku akademickiego.

Nie potrzebne są praktyki w jednostkach, a to dlatego, że oficerem - słuchaczem w jednostkach mało się opiekują dowódcy. Wskutek tego taka praktyka nie daje zbyt dużych korzyści.

Poza tym każdy z nas ma przecież duży zasób praktyki.

Brak tylko teorii.

sprawa a wia- ści ym:	Stopień przyda- tności metody					Stopień stosowania metody						
	duży	przeciętny	mały	nie mam zda.	bez odpowie-	zbyt duży	duży	przeciętny	mały	zbyt mały	nie mam zdania	bez odpow.
kol.	4/7	25/48	22/41	2/4	-	16/30	3/25	11/20	1/2	2/4	2/4	8/15
zeń dz.	10/19	32/60	8/15	3/6	-	4/7	4/26	21/39	2/4	2/4	2/4	8/16
twiów	22/42	26/48	4/8	1/2	-	14/25	5/27	16/30	-	-	2/4	6/11
inów mych	4/7	14/26	30/57	2/4	3/6	25/47	11/20	7/14	3/6	1/2	2/4	4/7
in. rch	34/64	14/26	2/4	2/4	1/2	2/4	12/22	20/38	4/7	3/6	3/6	9/17
dy- owych	11/21	7/13	4/7	22/42	9/17	2/4	5/9	4/7	-	-	30/57	12/21

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Kolokwia i egzaminy muszą być poprzedzone wolnymi dniami od nauki. Brak uzasadnienia pisemnych i ustnych kolokwiów, tymbardziej, że odbywają się one w czasie wolnym, przeznaczonym do dyspozycji słuchacza. Egzaminy pisemne nie są potrzebne; wykładowcy mają znaną słuchaczy na tyle, że można zrezygnować z egzaminów pisemnych....

Cały pobyt w ASG - to jeden wielki łańcuch egzaminów. Komu to potrzebne? Ten system kolokwiów, repetycji, egzaminów - to zhora, która wręcz utrudnia naukę i zabiera swobodę decydowania i kiedy będę robił.

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego ?

Kolokwia pisemne nie są potrzebne, to robi się je by mieć dowody, na podstawie czego wykładowca ocenia słuchacza. W tym wypadku powinien wystarczyć komendzie autorytet i zaufanie do wykładowców.

Niepotrzebne są prace pisemne, bo nie dają one jako sprawdzian należytego obrazu o słuchaczu./ Powtarza się sześciokrotnie/...

Wszystkie są potrzebne, bo w sumie przyczyniają się do lepszego opanowania materiału. Ilość godzin na wszystkiego rodzaju sprawdziany jest tak duża, że staje się wręcz bezsensowna. W tej sytuacji można by zrobić studia eksternistyczne, które byłyby tańsze i bardziej kształtujące.

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG:

Przygotowują w należywym stopniu do spekniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych ?	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie mam zdania	Brak wypowiedzi.
	23/43	24/45	2/4	2/4	2/4

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Uważam, że będą posiadał dość dużo wiadomości ogólnych. Jednakże jako specjalista będą przedstawiał małą wartość.

Uważam, że pomniejszanie znaczenia zagadnień pracy sztabowej ujemnie odbije się na naszym przygotowaniu do przyszłej pracy.

Studia tego typu są płytkie i powierzchowne i nie przygotowują one do tego, do czego mają przygotować. Dadzą jedynie podstawy do podejmowania decyzji w walce. Do pracy sztabowej nie przygotowują.

Czy dobrym będzie kwatermistrzem czy artylerzystą ten, kto nie ukończył studiów w zakresie swojej specjalności. Nawet w spółdzielni "Kamieniarz" istnieje daleko posunięta specjalizacja wykonywanych zawodów, niestety u nas tego nie ma.

Przygotowują w należytych stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem do działań bojowych?	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie mam zdania	
	22/42	22/42	5/9	4/7	

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Powinno być więcej praktycznych środków łączności. Skrócić o połowę teorię łączności, a powiązać ją w większym stopniu z praktyką.

Zbyt dużo jest pracy dowódczej, mało zaś sztabowej. Przeciążenie nauką prowadzi do poważnego zniechęcenia do wojska, pozbawia zapału do pracy i doprowadza do poważnego wyczerpania nerwowego.

To nie jest temat do ankiety.

Kadra w ASG nie zna życia w jednostkach. Nauczanie oparte jest na fikcyjnych założeniach i wyobraźni. Dlatego też trudno mówić by ASG mogła nas należycie przygotować do pracy związanej z przygotowaniem wojska do działań bojowych.

Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu?	wystarczająco	niewystarczająco	nie mam zdania	Brak odpow.
	38/72	12/22	2/4	1/2

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

Jeśli rozwijaniem horyzontu nazywa się zużywanie tygodniowo jednej paczki kredek "Taktyka", to napewno - wystarczająco, albo i bardziej.

Nie przewiduje się czasu ani nie stwarza warunków do studiowania materiałów w celu rozwijania horyzonów myślowych dowódcy czy pracownika sztabu.

W akademii powinno się uczyć myśleć, a nie zmuszać do pamięciowego opanowania liczb czy terminów, czy też całych ustępów z regulaminów.

Akademia prócz przekazywania wiadomości winna wskazać metody badań zjawisk i wykrywania przyczyn tych zjawisk, mówi o tym taka nauka jak pedagogika. Poza tym celem akademii jest nauczyć myśleć, analizować, wyciągać wnioski. Jednak tego nie uczymy się na wszystkich lekcjach. Na niektórych wymaga się od nas zapamiętania liczb, danych itd. co oczywiście nie rozwija, a ogranicza umysł.

Dobrze byłoby przeprowadzić badanie w celu ustalenia stopnia obciążenia słuchacza nauką, z którą zapoznajemy się zbyt powierzchownie i płytko.

4. Czy słusznym jest, by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę? Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program? Dlaczego?

Matematyka powinna być włączona do programu nauczania w ASG, ale nie do tak napiętego i przeładowanego jak ten /powtarza się pięciokrotnie/.

Jak dotychczas nie widzę potrzeby /powtarza się trzykrotnie/. Należy wprowadzić matematykę i zapoznać z elementami matematyki wyższej w oparciu o dokładne powtórzenie zagadnień z zakresu średniego. Tak, ale tylko w zakresie potrzeb wykorzystania automatyki w dowodzeniu. Tak, ale tylko na kursach artyleryjskich i to w zakresie potrzebnym do wypracowania danych kierowania ogniem.

Przy takim wymiarze godzin nie można matematyki wprowadzić. Matematykę należy wprowadzić do programu dlatego, że na każdym kroku spotykamy się z działaniami matematycznymi w coraz to większym zakresie. Przy wprowadzeniu automatyzacji do dowodzenia jest to wprost nieodzowne.

Oficerom sztabów pz i DZ matematyka nie jest potrzebna. Oficerów do pracy na maszynach liczących w sztabach powinno przygotowywać się na odpowiednich kursach. Matematyka w ASG nie jest potrzebna, gdyż to nie WAT. Jak zaczniemy wszystkiego uczyć, to niczego nie nauczymy.

5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG?

Wprowadzić więcej metod, pozwalających na łączenie teorii z praktyką. Należy zwiększyć ilość wykładów, które pozwolą zgłębić wiadomości, lepiej przygotować się do seminariów i egzaminów i

wszechstronnej opanować teorię, po którą przyszedliśmy na uczelnię. Poza tym należy dać więcej czasu na przygotowanie się do ćwiczeń, seminariów, a zwłaszcza egzaminów.

Słuchacz powinien studiować, a nie odrabiać lekcje jak w szkole podstawowej. Najwyższy czas skończyć ze stawianiem ocen za tyle wypowiedzi i wpisywaniem uwag. Od tego są egzaminy i kolokwia.

Indeksy powinny być prowadzone na bieżąco, a nie kampanijnie pod koniec roku.

Słuchacz jest również obywatelem. Winien więc być szanowany. Poza tym nie należy mu zabierać tego co mu się należy. Jeśli w więc w niedzielę ma zajęcia w terenie to powinien mieć później dzień wolny.

Uważam, za niewłaściwe częste zmiany programu, które ujemnie odbijają się na prawidłowym przebiegu procesu studiów.

Program przewiduje 6 godzin zajęć, a w praktyce mamy 7 lub 8 godzin. Przewidziano w programie 1 dzień w tygodniu wolny od zajęć, przeznaczony na naukę własną. W rzeczy samej dzień ten stanowi rezerwę dla różnego rodzaju niezrealizowanych zajęć lub przedsięwzięć służbowych.

Uważam, że należałoby zastanowić się czy słusznie jest utrzymywanie w programie takich przedmiotów, na które przeznaczają się zaledwie kilka lub kilkanaście godzin. W rezultacie nie daje to żadnej korzyści, gdyż wykłady, z tych przedmiotów są tak ograniczone czasem, że słuchacz zaledwie zrozumie, że takie przedmioty istnieją, ale nigdy nie zapozna się z wiadomościami w takim stopniu by mógł z nich należycie korzystać.

Należałoby wydać opracowania dotyczące teorii i praktyki w zakresie wychowania wojskowego.

Należałoby, aby ktoś pomyślał o tym, że słuchacz nie jest w stanie przeczytać w ciągu miesiąca 10 czy 12 60-cio stronicowych skryptów, wtedy, kiedy codziennie zmusi się do zajęć przez 6 lub 8 godzin.

Dużo przykrości dla słuchacza przysparza atmosfera panująca w Akademii. Oto przykłady:

1. Słuchacz jest gorzej traktowany od kadry. To się mocno odczuwa. O tym mówi sam zwrot "słuchacz i kadra". Słuchacz

nosi za sobą "juki" i inne przedmioty co czasem jest proponujące stopień oficerski /do magazynu mundurowego nosi się buty filcowe, koce i inne/.

2. Bardziej wnikliwa powinna być ocena słuchaczy pozbawiona złośliwych tendencji, co się objawia u niektórych słuchaczy.
3. Niektórzy wykładowcy nie przygotowują się do zajęć i przez cały czas pytają słuchaczy. W rezultacie tego "pływamy" i nie zyskujemy na tym zajęciu. Były wypadki, że wykładowca prosił: "gdyby ktoś wszedł na kontrolę to wstawać i mówić byle co, ażeby pokazać aktywność".
4. Dlaczego zabrano nam ferie wiosenne i dlaczego mamy po 7 godzin zajęć dziennie.

Proces studiów w ASG powinien trwać 4 lata i zapewnić uzyskanie należytego wykształcenia.

~~Wypełniający : - wykładowca
- słuchacz :
a/ kursu ogóln.... roku studiów
b/ kursu kwat.... roku studiów~~

~~/Podkreślić funkcję odnoszącą się do tego,
kto wypełnił ankietę oraz podać rok studiów/
w przypadku słuchacza/.~~

OPRACOWAŁ :

ppłk Stefan WASILEWSKI

Wydrukowano w 4 egz.

Egz. nr 1-4 K.J.
Wyk.ppłk Wasilewski
Druk.Cz.B.
Nr ks.987/WW.

2850 III

UOGOLNIENIE I WNIOSKI

opracowane na podstawie wyników badań ankietowych przeprowadzonych przez Zakład Dydaktyki Wojskowej na 3 Kursie Ogólnowojskowym /31 słuchaczy/ w m-cu marcu 1966r.

I. Wnioski dotyczące przedmiotów nauczania.

1. Przedmioty taktyczno operacyjne.

Wypowiedzi jeśli chodzi o przedmioty taktyczno-operacyjne kształtują się następująco: za zbyt obszernym programem wypowiedziało się 16%, wystarczającym 54%, niewystarczającym 28% i brak zdania 2%.

Ogólne wnioski:

- przeznaczona ilość godzin na w/w przedmioty nie zawsze jest racjonalnie wykorzystana, jest dużo powtórzeń na poszczególnych latach;
- komunikację wojskową włączyć do taktyki tyłowej lub wojsk inżynieryjnych;
- ze służby sztabów bardziej uwzględniać samą organizację pracy wewnątrz sztabu;
- w rozpoznaniu więcej uwagi poświęcać na realne planowanie rozpoznania specjalnego i radiolokacyjnego. Zapoznawać słuchaczy głębiej z możliwościami rozpoznania państw NATO. Same zajęcia z rozpoznania są zbyt ubogie w treść;
- w metodyce szkolenia taktycznego dążyć należy do nauczania słuchaczy opracowania ćwiczeń batalionowych, pułkowych i dywizyjnych;
- w taktyce łączności i wojsk inżynieryjnych zaniechać nauczania szczegółów;
- program z taktyką tyłów, łączności i wojsk inżynieryjnych na 3 kursie jest za obszerny.;
- tematyka zajęć z tych przedmiotów jest zbyt szeroka. Należy przyjąć zasadę: "lepiej mniej a dogłębniej".

2. Przedmioty Obrony Terytorium Kraju.

- 18% wypowiedziało się, że program jest zbyt obszerny, 65% wystarczający, 16% niewystarczający, i 1% brak zdania.
- Wprowadzić należałoby przynajmniej jedno ćwiczenie w terenie.

- W przedmiotach tych jest dużo problemów niejasnych, wymagają one większego realizmu organizacyjnego i koncepcyjnego;
- dokładniej wyjaśnić należy problematykę mobilizacji, zabezpieczenia komunikacyjnego w okresie bezpośredniego zagrożenia i w początkowym okresie wojny;
- w przedmiotach OTK jest zbyt dużo teorii i to wziętej niejednokrotnie ze świata fantazji;
- wprowadzić należałoby specjalizację z zakresu OTK, bo obecny program kursu ogólnowojskowego nie przygotowuje oficerów do pracy w tej specjalności.

3/ Przedmioty pomocnicze.

- 10% wypowiada się, że program jest zbyt obszerny, 50% wystarczający, 37% niewystarczający i 3% brak zdania.

Wnioski:

- Zwiększyć ilość godzin na geografii wojenną, bo znajomość kierunku operacyjnego dla oficera sztabu jest niezbędna;
- z historii sztuki wojennej niesłusznie pominięto okres starożytności i średniowiecza. Włączyć należałoby też historię przeciwnika np. Niemiec hitlerowskich,. Niesłusznie zawężono historię sztuki wojennej tylko do problematyki II wojny światowej;
- Metody badań operacji ściślej powiązać z taktyką i sztuką operacyjną;
- mobilizację w okresie pokoju i wojny winna zajmować się ekonomika wojenna.

4/ Przedmioty społeczno-ekonomiczne.

- 21% wypowiedziało się, że program jest zbyt obszerny, 57% wystarczający, 15 niewystarczający, i 7% brak zdania.

Wnioski:

- W miejsce ekonomiki wojennej wprowadzić administrację w oddziałach;
- z doktryn wojennych - więcej mówić należy o samych doktrynach wojskowych, a mniej o przedsięwzięciach politycznych;
- ograniczyć ilość godzin z ekonomiki wojennej a zwiększyć na psychologię, pedagogikę i wprowadzić prakseologię;
- połączyć należy ekonomię polityczną z ekonomią wojenną, i traktować te działy jako jeden przedmiot;

- Ograniczyć program z doktryn, a powiększyć z dziedziny prawa w ogóle.

5/ Przedmioty techniczne.

- 1 % wypowiedziało się, że program jest zbyt szeroki, 56% wystarczający, 37% niewystarczający i 6 % brak zdania.

Wnioski:

- Technikę czółgową należy całkowicie zlikwidować, bo tego przedmiotu oficer może nauczyć się w jednostce;
- Zwiększyć ilość godzin na automatyzację i mechanizację pracy sztabowej;
- Należy nauczyć słuchaczy, zapoznać i pokazać mechanizację istniejącą w wojsku i tą którą zamierza się w najbliższym czasie wprowadzić.

6/ Inne przedmioty.

- 14% wypowiedziało się, że program jest niewystarczający, 53% wystarczający, 22% niewystarczający i 11% brak zdania.

a/ Wnioski dotyczące nauczania języków obcych:

- system i sposoby nauczania języków obcych jest fatalny. Zwiększyć należy ilość godzin na naukę języków, uczyć terminologii wojskowej. Przeznaczona ilość godzin na naukę języków obcych pozwala tylko się z nimi zapoznać, a nie wystarczy na ich opanowanie;
- wprowadzić do nauczania języków obcych techniczne środki /płyty, magnetofony itp/.

b/ Wnioski z wychowania fizycznego.

- Na starszych rocznikach wprowadzić różnego rodzaju gry sportowe, któreby sprzyjały ogólnemu fizycznemu rozwojowi;
- z WF brak jest celu szkoleniowego, jest dużo przypadkowości uwarunkowanej niejednokrotnie humorem instruktorów;
- Organizować więcej turniejów w siatkówkę a rozgrywki w piłkę ręczną winny być bardziej zabezpieczone, by uniknąć nieszczęśliwych kontuzji.

II. Wnioski dotyczące metod nauczania.

1. Metody teoretyczne:

- W praktyce jest trudno odróżnić te metody, /repetycje, seminaria, ćwiczenia/, wszystkie prowadzone są w formie egzaminu;
- Więcej stosować dyskusji naukowych, bo do tej pory w ASG tej metody nie stosowano. Dyskusje naukowe winny obejmować problematykę sztuki operacyjnej, działania wojsk z drugiej wojny światowej i niektóre pozycje z literatury wojskowej;
- Wykłady są bardzo pożądane, ale nie może to być formalne czytanie skryptów;
- Seminarium należy prowadzić nie dla ocen, ale w celu pogłębienia przerobionego materiału;
- Zrezygnować należy z takiej formy sprawdzenia wiadomości, jakimi są repetycje. To nie jest metoda dydaktyczna w wyższej uczelni.

2. Metody praktyczne:

- Ze szczebla armii nie jest wskazane prowadzenie ćwiczeń na mapach w terenie, jak również ćwiczeń w terenie nie można przeceniać jako metody uniwersalnej;
- Ograniczyć ilość zajęć grupowych na trzecim roczniku z przedmiotów taktyczno-operacyjnych i pomocniczych takich jak: taktyki tyłów, łączności i wojsk inżynierskich;
- Zamało jest stanowczo pokazów i ćwiczeń szkieletowych w terenie, a ćwiczenia na mapach powinny być stosowane szczególnie na pierwszym roczniku;
- Praktyki w jednostkach są pożyteczne pod warunkiem, że odbywają się w tym czasie ćwiczenia z wojskami w jednostkach;
- Na ćwiczeniach praktycznych powinno się słuchacza uczyć a nie, jak to się już utarło, sprawdzać wiadomości.

3. Metody sprawdzania wiadomości.

- Na pisanie prac dyplomowych należy przeznaczyć więcej czasu;
- Z wyjątkiem taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej z wszystkich pozostałych przedmiotów nauczanych w ASG winny być

tylko kolokwia;

- zbyt obszerna ilość egzaminów ustnych, pisemnych, kolokwiów i zajęć kontrolnych, często na tematy zbyt obszerne pochłania słuchaczom zbyt dużo czasu;
- egzamin pisemny nie daje właściwego obrazu sprawdzenia wiadomości słuchacza;
- Niepotrzebne są ćwiczenia sprawdzające z taktyki ogólnej, bo oderwane są one od realnych warunków i nie mają nic wspólnego z realizmem, a prace kontrolne to metoda, która nie odpowiada powadze egzaminu.

4/ Czy ASG przygotowuje w należytych stopniu do spełnienia funkcji dowódczo-sztabowych?

Większość słuchaczy stoi na stanowisku, że trudno jest w tej chwili na to pytanie odpowiedzieć. Zależy to od wielu czynników, jak: ogólnego rozwoju umysłowego słuchacza, od funkcji jaką pełnił przed przyjściem do ASG, itp.

- ASG winna lepiej przygotowywać ludzi do kierowania jednostkami wojskowymi w okresie pokojowym. Na to zagadnienie winno znaleźć się w programie kilka godzin.

5/ Czy ASG rozwija horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu?

- Z mało się zwraca s~~z~~ uwagi na rozwój umysłowy i kulturalny słuchacza;
- Przeładowanie programu powoduje, że element nauczania w ASG został zastąpiony tylko egzekwowaniem wiadomości. W praktyce nie ma mowy o studiowaniu, a ogranicza się tylko do przeglądania skryptów i to nie zawsze najlepszej jakości.
- Słuchacz jest za dużo obciążony pracami typu nieprodukcyjnego /kreślenie map/ i nie ma czasu na studiowanie literatury.

6/ Czy słusznym jest wprowadzenie do programu ^{nauczania} matematyki?

Większość wypowiedzi jest przekonana, że matematyka jest konieczna. Głównie należałoby zwrócić uwagę na elementy z matematyki wyższej. Jest to tym bardziej konieczne w związku z prowadzeniem mechanizacji i automatyzacji do systemu dowodzenia.

Opracował:

mjr mgr E. Ruszel

Z E S T A W I E N I E

wyników badań ankietowych słuchaczy III kursu ogólnowojskowego, przeprowadzonych w miesiącu marcu 1966 r.

Badaniami objęto 31 słuchaczy, czyli 100 %.

Celem sondażu za pośrednictwem niniejszej ankiety było uzyskanie danych mających na celu dalsze usprawnienie procesu studiów w Akademii.

Na poszczególne pytania uzyskano następujące dane:

- Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów ogólnowojskowych jest w odniesieniu do:

Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
sztuki operacyjnej	-	-	20	68,96	9	31,03	-	-
taktyki ogólnej	-	-	25	86,21	4	13,79	-	-
służby sztabów	-	-	7	24,14	22	75,81	-	-
rozpoznania wojsk.	1	3,45	14	48,27	13	44,83	1	3,45
zabezpieczenia technicznego	1	3,45	24	82,76	4	13,79	-	-
taktyki wojsk rakietowych i artylerii	6	20,69	22	75,86	1	3,45	-	-
taktyki OPL	9	31,03	19	62,07	1	3,45	1	3,45
taktyki tyłów	13	44,83	15	51,72	-	-	1	3,45
komunikacji wojsk.	6	20,69	19	65,52	2	6,90	2	6,90
taktyki lotnictwa	-	-	25	86,21	3	10,34	1	3,45
armii obcych	-	-	26	68,96	8	27,58	1	3,45
taktyki wojsk inżynierskich	8	27,58	18	62,07	3	10,34	-	-
taktyki wojsk łączności	25	86,21	4	13,79	-	-	-	-

	Zbyt ob- szerny		Wystar- czający		Niewystar- czający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
obrony przed bronią masowego rażenia	5	17,24	20	68,96	4	13,79	-	-
przeciwdziałania radioelektronicznego	3	10,34	10	34,48	14	48,27	2	6,90
topografii wojskowej	2	6,90	21	72,41	6	17,24	-	-
metodyki szkolenia taktycznego	2	6,90	10	34,48	17	58,62	2	6,90

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Przeznaczone godziny na przedmioty nie zawsze są wykorzystywane należycie. Dużo tematów powtarza się na poszczególnych latach.
- Komunikację wojskową należałoby włączyć do tematyki tyłowej lub wojsk inżynieryjnych.
- Za mało zapoznaje się słuchaczy z nowoczesnym sprzętem, który wchodzi na uzbrojenie wojsk układu NATO.
- W zajęciach ze służby sztabów należy uwzględnić bardziej problem samej organizacji pracy w sztabie, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy między poszczególnymi komórkami.
- W rozpoznaniu wojskowym więcej uwagi poświęcić na realne planowanie rozpoznania specjalnego i radiolokacyjnego.
- W metodyce szkolenia taktycznego dążyć należy do nauczania słuchaczy opracowania ćwiczeń w zakresie batalionu, pułku i dywizji.
- W taktyce wojsk łączności i wojsk inżynieryjnych zaniechać nauczania szczegółów, a zwrócić uwagę na taktyczno-operacyjne właściwości ich wykorzystania.
- Ograniczyć ilość godzin na trzecim roku studiów z rodzajów wojsk, ponieważ przedmioty te były przerabiane na pierwszym i drugim roku. Kosztem tego wygospodarować godziny na ćwiczenia grupowe ze służby sztabów.
- Pokazać należy realne możliwości rozpoznania przez GS w NRF, Danii i innych państwach NATO. Organizować pokazy i jeszcze raz pokazy. Uważam, że można zrezygnować z oddzielnego przedmiotu "topografia wojskowa". Tematyka topografii nie wybiega

poza ramy programu szkół oficerskich i różnych kursów doskonalenia. Niektóre istotne zagadnienia można włączyć do przedmiotu taktyki ogólnej.

- Zakres metodyki szkolenia niższych szczebli, należałoby przerobić chociaż pobieżnie.
- W tematyce z armii obcych szerzej należałoby zapoznawać z problematyką OTK państw NATO, ich możliwościami, stanem sił morskich i powietrznych.
- Program z taktyki tyłów jest za obszerny dla kursów ogólnowojskowych. Za dużo podawanych jest szczegółów, które są zbędne dla oficera ogólnowojskowego.
- Więcej czasu poświęcić na naukę własną, a szczególnie na organizację ćwiczeń.
- W nauczaniu łączności nie rozpatrywać detali, a wystarczy oficerowi sztabu znać zasady wykorzystania poszczególnych środków łączności. Ustawianiem radiostacji zajmują się dcy plutonów.
- Tematyka na zajęciach jest zbyt obszerna, w konsekwencji nie przerabia się problemów do głębi. Przedmioty te są potrzebne. Należy zweryfikować metody ćwiczeń zgodnie z zasadą "lepiej mniej, a do głębi".
- Z taktyki łączności robi się wielki problem. Więcej uwagi poświęca się sprawom technicznym, a mniej stronie taktycznej.
- Uważam, że przedmioty z rodzajów wojsk ujmują w swej treści zbyt wiele szczegółów, a nie uwzględniają zasadniczych problemów.
- Zwiększyć ilość godzin na OPBMaR, ponieważ według mnie zagadnienia te są stosunkowo ważne. Do tego przyczynia się ciągła zmiana tabel i wykresów. Natomiast wiadomości z zakresu środków trujących są stanowczo niewystarczające.
- Proponuję więcej wykładów, seminariów i dyskusji ze szczebla operacyjnego.
- Przeciwdziałanie radioelektroniczne, moim zdaniem, jest wąską dziedziną wiedzy wojskowej, a szczególnie sposób wykorzystania środków tego systemu. Topografię wojskową włączyć do służby sztabów i nie powtarzać programu szkół oficerskich.

- Program ze służby sztabów jest wystarczający, jednak tematy są zbyt fragmentaryczne. W ciągu trzech lat studiów nie pokazano i nie wyjaśniono jak dobry sztab powinien pracować. Należałoby przynajmniej zorganizować jedno ćwiczenie, w czasie którego możnaby się nauczyć i zobaczyć jak "dobry" sztab pracuje.
- Zajęcia z rozpoznania wojskowego są zazwyczaj ubogie w treści. Nie nauczy się słuchaczy ale się wymaga. Plan rozpoznania wymaga się zawsze w formie tekstowej, a nie graficznej na mapie. Jeżeli chodzi o armie obce, to za duże jest regulaminowych zasad, często nie najnowszych.
- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.
 - Uważam, że wszystkie przedmioty są potrzebne.
 - Wszystkie przedmioty są potrzebne, ale należy zmienić ich zakres.
 - Służba sztabów jest niepotrzebna. Służby sztabów uczą się oficerowie na zajęciach z taktyki i sztuki operacyjnej. Naprawdę szkoda czasu na tego typu zajęcia.
 - Wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne, ale w zakresie niezbędnym dowódcy i oficerowi sztabu, a wykładane są tak, jak dla specjalistów.
 - Wszystkie przedmioty są potrzebne ale więcej czasu należy poświęcić taktyce i sztuce operacyjnej.
- Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu?
 - Do programu nauczania powinna być wprowadzona problematyka dowodzenia /sztuka dowodzenia/. Oficer kończący ASG powinien obok praktycznych umiejętności w dowodzeniu posiadać teoretyczne przygotowanie z tej dziedziny.
 - Należy rozpatrywać czynniki mające wpływ na wskaźnik operacji i na ich podstawie obliczać możliwości prowadzenia działań.
 - Należy wprowadzić do programu nauczania sztukę taktycznego i operacyjnego dowodzenia. Ten przedmiot winien obejmować problemy psychologiczno-dydaktyczne, z jakimi styka się dowódca w okresie pokoju i wojny.

- Wprowadzić taki przedmiot, który traktowałby szerzej o organizacji pracy sztabów.
- Metody badań operacyjnych należy ściśle powiązać z rozwiązywaniem problemów taktyczno-operacyjnych.

Przedmiotów z zakresu OTK - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
obrona terytorium kraju	1	3,45	18	62,07	9	31,03	1	3,45
mobilizacja wojsk	7	24,14	18	62,07	4	13,79	-	-
obrona powietrzna kraju	3	10,34	23	79,31	2	6,90	1	3,45
taktyka łączności	15	51,72	13	44,83	1	3,45	-	-
taktyka wojsk inżynierskich	7	24,19	19	65,52	3	10,34	-	-
obrona przed bmar	5	17,24	17	58,62	7	24,14	-	-
taktyka tyłów	4	13,79	22	75,86	3	10,34	-	-
komunikacja	-	-	18	32,07	11	37,93	-	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Z OTK winno być przeprowadzone conajmniej jedno ćwiczenie w terenie.
- Wiele problemów jest do końca nie wyjaśnionych.
- Przedmioty z zakresu OTK, a zwłaszcza pozycje: a, e, f, h wymagają większego realizmu organizacyjnego i kompetencyjnego. Dotychczasowy program ujmuje te zagadnienia zbyt prymitywnie.
- Dokładniej wyjaśnić problematykę mobilizacyjną wraz z obowiązującymi przepisami.
- Jest to nowy dział w systemie naszej obronności. Jest dużo problemów niejasnych i nieopracowanych, w czasie zajęć należałoby je przedyskutować.
- Należałoby dokładniej rozpatrzyć proces mobilizacji, szczególnie sposób uzupełniania pułków i jednostek dywizyjnych, jak również zapoznać słuchaczy z procesem organizacji mobilizacji wewnątrz pułku.

- Należałoby dokładniej zapoznać z zabezpieczeniem komunikacyjnym w okresie bezpośredniego zagrożenia i w początkowym okresie wojny oraz kompetencjami dowódców w tym zakresie, jak również ze sposobami współdziałania z organami komunikacji.
- Po krótkim kursie wykładów należy prowadzić konkretne ćwiczenia w terenie.
- Jeżeli celem nauczania jest tylko zapoznanie oficerów z problematyką OTK, to zakres i treść przedmiotów jest wystarczająca. Natomiast gdy celem nauczania ma być przygotowanie oficerów do pracy w tym kierunku, to zakres i treść przedmiotów jest niewystarczająca.
- Na drugim roku nauczania, podczas przerabiania szczebla dywizji włączyć problematykę OTK ze szczebla powiatu.
- Dostarczać słuchaczom więcej dokumentów gotowych aby nie zabierać im zbyt dużo czasu na ich wykonanie.
- Za mało zajęć teoretycznych i praktycznych, które nie zapewniają przygotowania oficera do pracy w systemie OTK.
- Ilość godzin na ten przedmiot jest zbyt mała. Temat "Obrona powiatu" powinien być przerobiony już na drugim roku.
- Wydaje się, że dziedzina wiedzy, jaką jest OTK, wymaga pewnej specjalizacji. Dlatego koniecznym jest szkolić oficerów, którzy przeznaczeni są do pracy w sztabach OTK.
- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.
 - Są niezbędne i to w takim zakresie jak ujmuje program.
 - Przedmiot mobilizacji wojskowej można ograniczyć do informowania w zakresie zagadnień ogólnych. Tłumaczyć to należy tym, że w praktyce zakres zagadnień mobilizacyjnych na różnych szczeblach dowodzenia i stanowiskach służbowych jest tak różnorodny, że omawianie tego szczegółowo jest wprost niemożliwością.
 - Wyłączyć z programu przedmiot "obrona przed bmar", ponieważ przedmiot ten nic nowego nie wnosi.
 - Wymienione przedmioty są potrzebne ale w mniejszym zakresie.

Przedmiotów pomoc- niczych - w tym:	Zbyt ob- szerny		Wystar- czający		Niewystar- czający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
historia sztuki wojennej	7	14,14	14	48,17	8	27,58	-	-
geografia wojenna	3	10,34	16	55,17	10	34,48	-	-
badania operacyjne	1	3,45	11	37,93	16	55,17	1	3,45
administracja i mobilizacja	3	10,34	14	48,27	9	31,03	3	10,34

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat?

- Zachować proporcje między wykładami a seminariami. Więcej wykładów z historii sztuki wojennej i geografii.
- Więcej uwagi poświęcić administracji i kierowaniu jednostkami.
- Dla dowódcy ogólnowojskowego, który po ukończeniu studiów zajmuje stanowisko w jednostce, niezbędna jest znajomość kierunków operacyjnych, wobec tego należy zwiększyć ilość godzin na geografii wojenną.
- W historii sztuki wojennej pominięto niesłusznie okres starożytny i średniowiecze. Geografia wojenna nie obejmuje wcale centralnego kierunku strategicznego, na którym mogą również działać jednostki WP.
- Do programu z historii sztuki wojennej należy włączyć historię sztuki wojennej Niemiec hitlerowskich i państw zachodnich.
- Więcej godzin przeznaczyć na historię sztuki wojennej.
- Metody badań operacyjnych ściśle powiązać z taktyką i sztuką operacyjną.
- Historia sztuki wojennej to nie tylko I i II wojna światowa, lecz obejmuje również problematykę innych epok społeczno-ekonomicznych. Przedmiot ten prowadzony jest pod kątem stwierdzenia i rejestracji faktów, a nie ich oceny
- Problematyką mobilizacji w okresie wojny i pokoju winna zajmować się ekonomia polityczna i ekonomia wojenna.

Przedmiotów ekonomiczno-społecznych - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
filozofii i socjologii	2	6,90	24	82,76	1	3,45	2	6,90
ekonomii politycznej	10	34,48	13	44,83	-	-	6	20,65
ekonomiki wojennej	15	51,72	11	37,93	2	6,90	1	3,45
doktryny wojskowo-polityczne i międzynarodowe prawo wojenne	4	13,79	13	44,83	9	31,03	1	3,45
psychologii i pedagogiki	3	10,34	16	55,17	9	31,03	1	3,45
pracy partyjno-polit. w dział. bojowych	6	20,69	21	72,41	1	3,45	1	3,45
dydaktyki	2	6,90	17	58,62	8	27,58	2	6,90

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Zamiast ekonomiki wojennej wprowadzić administrację i zarządzanie gospodarką w oddziałach. W przedmiocie doktryny należy więcej mówić o doktrynach a nie o przedsięwzięciach politycznych.
- ASG jest uczelnią wojskową i na przedmioty ekonomiczno-społeczne należy wydzielać mniej czasu.
- Ograniczyć ilość godzin z ekonomiki wojennej a zwiększyć godziny na pedagogikę i psychologię.
- Doktryny i prawo wojenne winny być zaliczane.
- Wyłączyć z programu przedmioty: filozofii, ekonomii i psychologii. Są one w programach szkół oficerskich.
- Ekonomię polityczną włączyć do ekonomiki wojennej i traktować jako jeden przedmiot.
- Program z doktryn wojskowo-politycznych jest zbyt szeroki, a z prawa międzynarodowego zbyt szczupły. Prawo i doktryny należy rozdzielić na dwa przedmioty.
- Aby do głębi poznać problematykę ekonomii politycznej, wymagane są określone studia, a oficerowi ogólnowojskowemu nie jest to potrzebne. Dla ogólnej orientacji i znajomości podstawowych kategorii i praw ekonomicznych wystarczy zakres programu szkół oficerskich. Ekonomika wojenna potrzebna jest o tyle, o ile wymagają tego problemy mobilizacyjne i przygo-

towanie sił zbrojnych do wojny. Należałoby zrezygnować z ekonomii politycznej a ekonomikę wojenną ograniczyć.

- Należy rozszerzyć program pedagogiki i psychologii oraz wprowadzić zagadnienia z prakseologii.

- Czy wszystkie wyżej ^{wymienione} przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego?
Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Niepotrzebna jest filozofia i ekonomia polityczna.
- Ekonomia polityczna w ASG jest niepotrzebna. Zakres, jaki oficer powinien znać, przerabiany jest w szkołach oficerskich.
- Dydaktyka powinna być w pełni stosowana w ASG, to znaczy, nauczanie powinno się odbywać zgodnie z jej zasadami, albo w ogóle zrezygnować z tego przedmiotu. Dotychczasowy sposób prowadzenia zajęć, jaki ma miejsce w akademii, całkowicie odbiega od zasad nauczania. Np. ćwiczenia grupowe, seminaria, repetycje, zajęcia grupowe /szczególnie z łączności/ sprowadzają się wyłącznie do repetycji. Ciekawym jest to, że to samo czynią wykładowcy z dydaktyki i z metodyki szkolenia.

Przedmiotów technicznych i ogólnych, - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
techniki czołgowo-samochodowej /eksploatacji/	-	-	20	68,96	7	24,14	2	6,90
techniki raketowej	-	-	19	63,52	7	29,14	3	10,34
automatyzacji i mechanizacji prac sztabowych	-	-	9	31,03	19	65,52	1	3,45
radiolokacji, telewizji i techniki podczerwieni	1	3,45	16	55,17	10	34,48	2	6,90

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Technikę czołgową można całkowicie zlikwidować, ponieważ oficer może się jej nauczyć w jednostce.
- Ze względu na duży postęp dokonujący się w dowodzeniu, należy zwiększyć ilość godzin na automatyzację i mechanizację prac sztabowych, radiolokację, telewizję i technikę podczerwieni.

- Jeżeli chodzi o automatyzację i mechanizację, potrzebne są przede wszystkim pokazy małej i dużej mechanizacji, a w ASG jest straszny w tej dziedzinie prymityw. Np. wprowadzenie suwaków usprawniłoby liczenie, wprowadzenie przyrządu do podkolorowywania map zmniejszyłoby znacznie wykonywanie czysto technicznej pracy.
- W toku prowadzonych zajęć, szczególnie szkieletowych i na mapach - w ASG nie ma żadnej mechanizacji. Największą mechanizacją w sensie praktycznym to papier i ołówek. Tę metodę stosowano kilka wieków temu. Wyłączam zajęcia z wojsk rakietowych, gdzie namiastka mechanizacji miała miejsce.
- Automatyzacja i mechanizacja prac sztabowych jest słuchaczom nieznana. Należałoby coś o tym powiedzieć, a tym bardziej pokazać.
- Automatyzacji i mechanizacji prac sztabowych należy uczyć w większym zakresie. Skupić należy się przede wszystkim na tym, co już jest w wojskach, lub zostanie wprowadzone w ciągu najbliższych lat.
- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.
- Technikę czołgową należy wykreślić, ponieważ w dostatecznym stopniu przerabiana jest na KDO.
- Przedmioty w/w są w ogóle niepotrzebne, bo są one zbyt specjalistyczne. W ciągu paru godzin nauczyć ich się nie można, a szkoda tylko godzin - tak potrzebnych dla przedmiotu taktyki.

Innych przedmiotów - w tym:	Zbyt ob- szerny		Wystar- czający		Niewystar- czający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
/ języków obcych	1	-	14	48,27	12	41,38	3	10,34
/ wychowania fizycznego	8	27,58	17	58,62	1	3,45	3	10,34

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Zwiększyć obowiązkowo ilość godzin na języki obce. Każdy oficer obok języka rosyjskiego powinien znać jeden język zachodni.
- Z wychowania fizycznego na starszych rocznikach należałoby wprowadzić różnego rodzaju gry, które sprzyjałyby ogólnofizycznemu rozwojowi.
- Nauka języków obcych winna być dostosowana do potrzeb wojska. Możliwe sporządzić skrypty, referaty, meldunki, komendy, które uczyłyby słuchaczy terminologii wojskowej.
- Z WF przeznaczyć więcej godzin na pływanie. Jest to dziedzina sportu, szczególnie potrzebna dla wojska.
- Treść i metody nauczania języków obcych są wadliwe. Nie uczy się terminologii wojskowej i opracowywania dokumentów. /5 wypowiedzi/.
- Przeznaczona ilość godzin wystarczy tylko na zapoznanie się z językiem obcym, a nie wystarczy na jego nauczanie. Do nauczania języków obcych należy wprowadzić nowoczesne środki nauczania, jak: płyty, magnetofony i inne /4 wypowiedzi/.
- W wychowaniu fizycznym brak jest określonego celu szkolenia z poszczególnych dziedzin. Dużo jest przypadkowości w tym szkoleniu - zależy to od humoru instruktorów.
- Treść przedmiotu "języki obce" w ustalonym zakresie godzinowym nie odpowiada potrzebom oficera. Treść języków obcych, a zwłaszcza rosyjskiego winna być nakierowana na współdziałanie oraz potrzeby wynikające z toku działań wojennych.
- Z WF bardzo przydatne są turnieje siatkówki. Natomiast gry w piłkę ręczną winny być należycie przygotowane, by uniknąć bolesnych kontuzji.
- Wychowanie fizyczne należy prowadzić oddzielnie w poszczególnych grupach wieku. Więcej zabaw, gier sportowych i pływania.
- Nauczanie języków obcych w ASG jest parodią /chodzi o ilość przeznaczonych godzin/. Pozwala to na przypomnienie, a nie na to, by nauczyć języka obcego. W warunkach paktu, znajomość języka jest konieczna.
- Z WF więcej czasu poświęcić na gimnastykę ogólnorozwojową, a zrezygnować z ćwiczeń umysłowych.

2. Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności.

Wypowiedzcie swój pogląd w odniesieniu do:

Metod teoretycznych - w tym:	Stopień przydatności metody							
	duży		prze- ciętny		mały		nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
wykładów	22	75,86	7	29,14	-	-	-	-
seminariów	18	67,07	8	27,58	2	6,90	1	3,45
repetycji	3	10,34	15	51,71	10	34,48	1	3,45
dyskusji naukowych	18	62,07	2	6,90	-	-	9	31,03

Metod teoretycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cięt- ny	mały	zbyt mały	nie mam zdania
wykładów	1		3	16	8	1
	3,45		10,34	55,17	27,58	3,45
seminariów	7	7	7	4	2	2
	24,14	24,14	24,14	13,79	6,90	6,90
repetycji	7	10	8	2	-	2
	24,14	34,48	27,58	6,90	-	6,90
dyskusji naukowych	-	-	-	9	15	5
	-	-	-	31,03	51,72	17,25

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- W praktyce jest trudno odróżnić metody, bo seminaria czy repetycje prowadzone są w formie egzaminów. Z dyskusją naukową w okresie studiów nie spotkałem się.

- Dyskusje naukowe winny obejmować przede wszystkim sztukę operacyjną, działania wojsk z II wojny światowej i niektóre problemy ze współczesnej literatury wojskowej.
- Wprowadzić więcej wykładów a z seminariów nie robić egzaminów.
- Seminarium prowadzone dotychczasową metodą kosztują słuchacza wiele nerwów.
- Dotychczasowy proces nauczania nie uwidacznia różnic między seminariami a repetycjami.
- Wykłady są bardzo pożądane ale nie w formie czytania skryptu przez wykładowcę. Pozostałe formy szkolenia nie dają możliwości swobodnej wymiany myśli i zdań.
- Duży stopień przydatności seminariów warunkuje właściwy sposób prowadzenia.
- Seminarium prowadzić nie dla ocen lecz dla pogłębienia przeobionego materiału.
- Niezbędne są dyskusje naukowe w miejsce seminariów i repetycji.
- Odnosi się wrażenie, że nikt nie zastanawiał się nad możliwościami przeciętnego słuchacza. Materiału naukowego słuchacz nie jest w stanie przestudiować. Przeraża olbrzymia objętość skryptów i ich słabe opracowanie. Pomocą byłoby wprowadzenie większej ilości wykładów, a tym czasem kładzie się główny nacisk na sprawdzanie wiadomości.
- W ASG brak dyskusji naukowych. Jeżeli mają być repetycje, to ustne a nie pisemne.
- Więcej dyskusji naukowych i seminariów. Więcej czasu poświęcać na omówienie i dyskusję po zakończeniu poszczególnych ćwiczeń i gier wojennych. Mniej stosować pisemnych prac.
- Wykłady zostały zastąpione seminariami, repetycjami i ćwiczeniami. Przecież kolejność powinna być odwrotna: wykład, seminarium, ćwiczenie.
- Jedną z popularnych metod nauczania jest dyskusja naukowa, nie stosowana w ASG. Zastąpiona ona została inną metodą - ćwiczeniem. Jest to ukryta forma seminariów. Ćwiczenie dopuszczalne jest z taktyki i sztuki operacyjnej a nie z takich przedmiotów, jak ekonomia czy historia sztuki wojennej.
- Należy zwrócić uwagę, aby wykłady nie były czytaniem skryptu. Takie wykłady nic nie dają, a niestety często się zdarzają.

- Zwrócić uwagę na metodę przeprowadzania seminariów. Wydaje się absurdem, aby w ciągu trzech godzin przedyskutować siedem zagadnień.
- Stopień przydatności i wartości wykładu oraz seminarium zależy w dużym stopniu od umiejętności i zdolności pedagogicznych wykładowcy. Dobrze przeprowadzony wykład to 50% przygotowania słuchacza do zajęć grupowych. Ograniczenie ilości godzin na wykłady jest wielkim nieporozumieniem. Nie chcemy wykładów o wszystkim i z wszystkiego, ale konieczne są wykłady ujmujące najważniejsze problemy.
- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?
 - Wszystkie metody są potrzebne, tylko w odpowiednich proporcjach.
 - Nie można odróżnić seminarium od repetycji.
 - Większość wykładowców nie widzi lub nie chce widzieć różnicy między seminariami, repetycjami a zajęciami grupowymi.
 - Należałoby zrezygnować z repetycji ponieważ słuchacze zdają przecież egzaminy i kolokwia.
 - Na repetycjach wykładowcy dążą do wystawienia jak największej ilości ocen, a to hamuje całkowicie dyskusję.
 - Za mało jest pokazów, ćwiczeń szkieletowych i ćwiczeń na mapach w sali. Ćwiczenia na mapach w terenie powinny być stosowane tylko na szczeblu pułku.
 - Praktyki w jednostkach dają dużo pod warunkiem, że odbywają się w okresie ćwiczeń w jednostkach.

Metod praktycznych - w tym:	Stopień przydatności metody							
	duży		prze- ciężny		mały		Nie mam zdania	
ćwiczeń praktycznych	25	86,21	3	10,34	-	-	1	3,45
ćwiczeń grupowych	19	65,52	10	34,48	-	-	-	-
pokazy	24	82,76	-	-	3	10,34	2	6,90
ćwiczeń na mapach w sali	22	75,86	6	20,69	1	3,45	-	-
ćwiczeń na mapach w terenie	11	37,93	10	34,48	8	27,58	-	-
ćwiczeń szkieletowych	26	89,65	3	10,34	-	-	-	-
podróży polowo-hist.	25	86,21	-	-	2	6,90	2	6,90
praktyk w jednostkach	12	41,38	9	31,03	8	27,58	-	-

Metod praktycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cięt- ny	mały	zbyt mały	nie mam zdania
ćwiczeń praktycznych	8 27,58	3 10,34	10 34,48	4 13,79	-	4 13,79
ćwiczeń grupowych	7 24,14	11 37,93	6 20,69	1 3,45	-	4 13,79
pokazów	-	1 3,45	3 10,34	11 37,93	10 34,48	4 13,79
ćwiczeń na mapach w salach wykładowych	1 3,45	5 17,24	10 34,48	7 24,14	2 6,90	4 13,79
ćwiczeń na mapach w terenie	7 29,14	5 17,24	11 37,93	2 6,90	-	4 13,79
ćwiczeń szkieletowych	-	5 17,24	7 24,14	13 44,83	1 3,45	3 10,34
podróży polowo-hist.	-	-	7 24,14	10 34,48	7 24,14	5 17,24
praktyk w jednostkach	1 3,45	1 3,45	15 51,72	4 13,79	1 3,45	7 24,14

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Ze szczebla armii nie przeprowadzać ćwiczeń na mapach w terenie. Nie można przeceniać ćwiczeń w terenie, ponieważ oficer zapozna się z nimi w jednostce.
- Ograniczyć ilość zajęć grupowych na trzecim roczniku z przedmiotów taktyczno-operacyjnych i pomocniczych, takich jak: taktyka tyłów, taktyka łączności itp.
- Jeżeli chodzi o praktykę w jednostkach należałoby rozpisnąć oddzielną ankietę. Zagadnienie to jest zbyt obszerne, by można w kilku zdaniach wyrazić swój pogląd.
- Ćwiczenia na mapach dają bardzo dużo. Ale z tej metody można korzystać w systemie nauczania tylko na I i II roku studiów. Bardzo często w terenie rozkłada się mapy na ziemi.
- W czasie ćwiczeń na mapach w salach wykładowych należy skrócić referaty, pisanie meldunków i rozkazów. Problemy te rozwiązywać w trakcie zajęć.

- Za mało ćwiczy się w terenie ze środkami łączności.
- Wyjazdy w teren dla przeprowadzenia ćwiczenia na mapach i improwizacja pracy sztabu pułku i dywizji na odległość 2 - 3 km od przedniego skraju wydaje się być nierealna z punktu widzenia taktycznego.
- Na ćwiczeniach praktycznych winno się słuchacza uczyć, a nie jak to się przyjęło sprawdzać stopień przygotowania i to między innymi jest przyczyną zbytniego obciążenia słuchaczy.
- Ćwiczenia na mapach w terenie są dobre na szczeblu pluton - pułk.

- Które z wyżej wymienionych ^{metod} są niepotrzebne i dlaczego?

- Biorąc pod uwagę koszty związane z ćwiczeniami na mapach w terenie, to efekty wyszkolenia są niewspółmiernie małe.
- Wszystkie metody potrzebne w odpowiedniej proporcji.
- Ćwiczenie na mapach w terenie dają dużo tylko na szczeblu pułku. Stratą czasu jest prowadzenie tego typu ćwiczeń na szczeblu dywizji i armii.
- Najlepsza metoda to ćwiczenie praktyczne, dlatego, że w ASG nie ma możliwości przeprowadzania ćwiczeń z wojskami.

Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stopień przydatności metody							
	duży		prze- ciężny		mały		nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
prac kontrolnych	6	20,69	10	34,48	12	41,33	1	3,45
ćwiczeń sprawdzających	6	20,69	19	65,52	3	10,14	1	3,45
kolokwiów	16	55,17	7	24,14	4	13,79	2	6,90
egzaminów pisemnych	7	24,14	6	20,69	15	51,72	1	3,45
egzaminów ustnych	17	58,62	11	37,93	-	-	1	3,45
prac dyplomowych	7	24,14	15	51,72	7	24,14	-	-

Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cięt- ny	mały	zbyt mały	nie mam zdania
prac kontrolnych	11	5	6	3	-	4
	37,93	17,24	20,69	10,24	-	13,79
ćwiczeń sprawdzających	3	6	13	2	-	5
	10,34	20,69	44,83	6,90	-	17,24
kolokwiów	6	12	5	-	-	6
	20,69	41,38	18,24	-	-	20,69
egzaminów pisemnych	8	8	5	1	-	7
	27,58	27,58	17,24	3,45	-	24,14
egzaminów ustnych	7	7	7	3	-	5
	24,14	24,14	24,14	10,34	-	17,24
prac dyplomowych	-	5	10	2	-	12
	-	17,24	34,48	6,90	-	41,38

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Egzaminy pisemne pozwalają sprawdzić nie tylko znajomość zagadnień ale również umiejętność "wypisania się".
- Na prace dyplomowe należy przeznaczyć więcej czasu. Opracowanie ich w toku normalnych zajęć wymaga kolosalnego wysiłku.
- Tematy należy rozdzielać w ten sposób, aby brać pod uwagę możliwości i zainteresowania słuchaczy.
- Z wyjątkiem taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej ze wszystkich pozostałych przedmiotów powinny być kolokwia.
- Egzaminami i kolokwiami powinny być objęte tylko przedmioty zasadnicze. Zdawanie egzaminów z przedmiotów drugorzędnych odwraca uwagę od przedmiotów zasadniczych i wpływa ujemnie na poziom ich opanowania.
- Za dużo kolokwiów z przedmiotów, które nie są podstawowymi.
- Zbyt duża ilość egzaminów pisemnych na tematy dość obszerne wymaga dużej ilości czasu.
- Za mało przedmiotów przygotowujących do pisania prac dyplomowych.

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

- Pisanie prac dyplomowych jest bardzo pracochłonne i nie będzie to przydatne w przyszłej pracy w jednostkach. Czas przeznaczony na pisanie prac dyplomowych winien być przeznaczony na ćwiczenia na mapach, dyskusje naukowe i pogłębianie wiedzy teoretycznej.
- Niepotrzebne są ćwiczenia sprawdzające z taktyki ogólnej. w ciągu 4 - 5 godzin podjąć decyzję, wrysować na mapę i napisać rozkaz bojowy jest fizycznie niemożliwe.
- Nie ma podstaw do stosowania kolokwiów ustnych i pisemnych.
- Zbyteczne są ćwiczenia sprawdzające na starszym roczniku.
- Pisanie pracy dyplomowej szczebla armijnego przy małej ilości czasu mija się z celem.
- Kolokwia pisemne należy zastąpić rozmową słuchacza z wykładowcą.

3. Czy zakres i treść przedmiotu oraz metody nauczania ASG:

Przygotowują w należytym stopniu do spełniania funkcji sztabowych i dowódczych w czasie działań bojowych?	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	16	55,17	10	34,48	-	-	3	10,34

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Jeżeli chodzi o punkt "A" i "B", to zależy od poziomu słuchacza, szczebla i funkcji z jakiego przybył do ASG.
- Za mało ćwiczeń szkieletowych ze środkami łączności w terenie, a one mają duże znaczenie dla wyrobienia u słuchaczy walorów dowódczo-sztabowych.
- Oprócz szkolenia ogólnowojskowego powinien być wyznaczony czas na specjalizację słuchacza. Twierdzenie, że oficer ogólnowojskowy winien znać wszystko nie zdaje w praktyce egzaminu.
- ASG winna przygotowywać oficerów do kierowania jednostkami w czasie pokoju. Na to zagadnienie powinno się znaleźć kilka godzin w programie. Należy nauczyć słuchacza kierowania zespołami ludzkimi.

Przygotowują w nale- żytym stopniu do speł- niania funkcji do- wódczo-sztabowych związanych z przygo- towaniem wojsk do działań wojennych?	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	17	58,62	8	27,58	2	6,90	2	6,90

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- W ASG pomija się w ogóle zagadnienia przygotowania i szkole-
nia wojsk w czasie pokoju.
- Słuchacz posiada za mało czasu. Rozwijanie samych horyzontów
myślowych ogranicza tylko do studiowania obowiązujących ma-
teriałów i skryptów.
- Brak możliwości. Wynika to z nawału pracy, bo oficer w trak-
cie studiów faktycznie jałowuje.

Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu?	Wystar- czająco		Niewystar- czająco		Nie mam zdania	
	16	55,17	13	44,83	-	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Za mało uwagi zwraca się na rozwój kulturalny i umysłowy
słuchaczy.
- Nasycenie i przeładowanie programu powoduje, że element
nauczania został wyeliminowany i zastąpiony w zasadzie tylko
egzekwowaniem. Zmusza to do pobieżnego zapoznawania się
z materiałem w skryptach, a na czytanie szerszej literatury
nie ma czasu. W praktyce nie ma mowy o studiach a cały czas
poświęca się na przeglądanie skryptów przed nawałem zajęć
kontrolnych.
- Słuchacz jest za dużo obciążony pracami typu nieprodukcyj-
nego i nie ma czasu na studiowanie literatury.
- Należy stworzyć warunki, by słuchacz miał większe możliwości
i czas na korzystanie z biblioteki ASG.
- Więcej dyskusji o naszych poglądach i poglądach teoretyków
zachodnich na zasady prowadzenia współczesnych działań bo-
jowych.

4. Czy słusznym jest, by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę? Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować program? Dlaczego?

- Matematyka jest potrzebna, a zwłaszcza niektóre elementy matematyki wyższej.
- Słuchacze winni posiadać zasób wiadomości z matematyki przed przyjściem do ASG. Nauczanie w okresie studiów jest niekonieczne.
- Zakres wybranych zagadnień z matematyki wyższej przygotowywałby oficerów do korzystania z elementów mechanizacji i automatyzacji.
- Matematyka ułatwiłaby lepsze zrozumienie problematyki badań operacyjnych.
- Program z matematyki powinien być przerabiany tylko na pierwszym roku studiów.
- W ramach matematyki winny być prowadzone zagadnienia: teoria prawdopodobieństwa, całki i system dwójkowy.
- Matematyka jest niepotrzebna, bo jest to przecież akademia ogólnowojskowa. Szerzej należy egzekwować znajomość matematyki i fizyki na egzaminach wstępnych.

5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG?

- Za dużo jest w programie godzin przeznaczonych na wypracowanie decyzji i propozycji. Lepiej poświęcić ten czas na studiowanie niezbędnej literatury.
- Więcej czasu poświęcić na czytelnictwo, recenzje i dyskusje. Psychologię i pedagogikę przenieść na trzeci rok, by mieć świeże wiadomości w jednostkach.
- Przed zakończeniem studiów najmniej tydzień poświęcić na studiowanie regulaminów, przepisów, norm oraz rozkazów MON.
- ASG powinna być ostatecznym "filtrem" poznania osobowości słuchaczy. Na studiach w ASG jest dość dużo "ślizgaczy" łąszących się przełożonym i wykładowcom, uganiających się tylko za wysokimi ocenami. Należy ponadto zwrócić uwagę na cechy zewnętrzne oficera słuchacza. Oficer o złych moralach powinien być usunięty z ASG.
- Na przygotowanie się do ćwiczeń i seminariów podawać wykaz literatury w takim zakresie, aby słuchacz był w stanie przestudiować go.

- Celowym byłoby ograniczyć ilość skryptów z niektórych przedmiotów, a np. z geografii wojennej skrypty są zbyt obszerne i często powtarzają się.
- Przygotowywać bardziej teoretycznie słuchaczy oraz zapewnić im swobodę wypowiedzenia się.
- Kolokwia z takich przedmiotów jak: TWŁ, TWRiA i inne przeprowadzać tylko raz w okresie studiów.
- Z pisania prac dyplomowych słuchacze nie mają większego pożytku.
- W większym stopniu opierać się na opinii organizacji partyjnej. Mieć więcej zaufania i szczerości do słuchaczy. Należy zwiększyć wymagania w stosunku do kadry nauczającej, a przede wszystkim przeprowadzić selekcję. Wielu jest wśród nich o niskich kwalifikacjach zawodowych, brak im pracy w jednostkach. Są to pospolicie mówiąc "pływacy".
- Selekcję słuchaczy należy przeprowadzać w trakcie pierwszego roku, a nie jak to miało miejsce po jego zakończeniu, a tym bardziej na drugim roku. Każda szanująca się uczelnia takich metod nie stosuje. Nie dotyczy to tych, którzy muszą odejść ze względów dyscyplinarnych.
- Rozkład zajęć i program winien być rozesłany na cały rok. Wydzielić więcej czasu na przygotowanie się do egzaminów, prowadzić częstą kontrolę zajęć w celu sprawdzenia prawidłowości stosowania metod nauczania. Więcej czasu przeznaczyć na pisanie prac dyplomowych.

Zestawienie opracował:

mjr mgr E. RUSZEL

drukowano w 4 egz.

z.nr 1-4 - Kanc.tajna

k.:mjr Ruszel

ok.M.R.dn.7.4.66r.

ks.masz.Pf 383/OSz

orig. IV

Uogólnienie i wnioski opracowane na podstawie wyników badań ankietowych przeprowadzonych przez Zakład Dydaktyki Wojskowej na III Kursie Kwaterm. /11 słuchaczy/ w miesiącu marcu 1966r.

I. Wnioski dotyczące przedmiotu nauczania w ASG.

1. Przedmioty taktyczno-operacyjne.

Nauczanie przedmiotów taktyczno-operacyjnych na 3 Kursie Kwaterm. kształtuje się następująco: za programem wystarczającym wypowiedziało się 55% słuchaczy, niewystarczającym 33%, zbyt obszernym 5,5% i nie mam zdania 6,5%.

Najistotniejsze wnioski:

- zwiększyć ilość godzin na praktykę i sztukę operacyjną;
- więcej wprowadzić zajęć praktycznych z topografii wojskowej oraz obrony przed bronią masowego rażenia;
- zwiększyć ilość godzin na metodykę szkolenia taktycznego i komunikację wojskową;
- mobilizację wojskową rozpatrywać w ściślejszym powiązaniu z wymogami taktyczno-operacyjnymi oraz wprowadzić niektóre elementy z taktyki marynarki wojennej.

2. Przedmioty Obrony Terytorium Kraju.

Za programem zbyt obszernym wypowiedziało się 8%, wystarczającym 68%, niewystarczającym 22%, i brak zdania 2%.

Najistotniejsze uwagi:

- przeznaczyć większą ilość godzin na przedmioty OTK, i ściślej je powiązać z taktyką tyłów;
- przeznaczyć większą ilość godzin na organizację zajęć pokazowych i praktycznych ćwiczeń w terenie ze słuchaczami;
- nie wydzielać komunikacji wojskowej, a powiązać ją ściślej z innymi przedmiotami OTK.

3. Przedmioty pomocnicze.

Przedmioty pomocnicze kształtują się następująco:

Za zbyt obszernym programem wypowiedziało się 9%, wystarczającym 47%, niewystarczającym 35%, i brak zdania 9%.

Najważniejsze uwagi:

- więcej organizować podróży z historii wojen np. co najmniej tygodniowe;

- geografie wojenną ściślej powiązać z topografią wojskową;
- szerzej zapoznać słuchaczy z przedmiotem badań operacji, który jest szczególnie przydatny w służbie kwatermistrzowskiej;
- administrację wojskową można całkowicie pominąć w programie nauczania.

4. Przedmioty społeczno-ekonomiczne.

Za programem zbyt szerokim wypowiedziało się 20%, wystarczającym 59%, niewystarczającym 20%, i nie mam zdania 1%.

Najistotniejsze uwagi:

- przedmioty społeczno-ekonomiczne niesłusznie są traktowane w ASG jako drugorzędne;
- wprowadzić należy nowy przedmiot - logikę, która by rozszerzyła horyzonty myślowe i ułatwiła pobieranie szybkich i trafnych decyzji.

5. Przedmioty techniczne.

Wypowiedzi słuchaczy przedstawiają się następująco:

Program zbyt obszerny 2%, wystarczający 43%, i niewystarczający 55%. Główne wnioski:

- na technikę rakietową, automatyzację i mechanizację pracy sztabowej, radiolokację, za mało przeznaczonych jest godzin w programie nauczania; Wobec tego przedmioty w/w traktowane są informacyjnie, na zasadach popularno-naukowych pogadanek. Opanowanie tych przedmiotów wymaga konieczność samodzielnych studiów.
- Bez pokazów możliwość opanowania i przyswojenia sprzętu jest znikoma.

6. Inne przedmioty.

Procentowo wygląda to następująco:

za programem zbyt obszernym 14% wypowiedzi, wystarczającym 54%, niewystarczającym 16%, nie mam zdania 16%.

a/ Języki obce:

- naukę języków obcych bardziej oprzeć o terminologię wojskową;
- metoda nauczania jest fatalna, nauczania ich opiera się głównie na znajomości gramatyki a nie na znajomości słownictwa;

- Ilość godzin na naukę języków obcych przewidziana w programie jest zbyt mała.
- b/ Wychowanie fizyczne. Wychowanie fizyczne przenieść należy z godz. 6¹⁵ na godz. popołudniowe, jeżeli w programie nauczania innego wyjścia nie można znaleźć.

II. Wnioski dotyczące metod nauczania w ASG.

1/ Metody teoretyczne.

- ✓ - Zamało prowadzi się w ASG dyskusji naukowych, stąd wynikają trudności w wyrobieniu własnego zdania;
- ✓ - Zatarło w ASG różnicę między seminarium a repetycjami. Wszystko notowane jest do dziennika wykładowcy, a to szkolei obniża aktywność i hamuje swobodę wypowiedziania si.

2/ Metody praktyczne.

- ✓ - Pokazy należy organizować na takim poziomie, by słuchacz jak najwięcej z nich skorzystał. Prawdziwego i dobrego pokazu w okresie studiów nie widzieliśmy;
- Ćwiczenia na mapach w terenie niczym innym się nie różnią od ćwiczeń na salach. Wypaczają one tylko pogląd na sposób prowadzenia pracy w polu;
- ✓ - Powiększyć należy ilość godzin na ćwiczenia praktyczne, umożliwiając one bowiem własną ocenę taktyczną;
- Brak jest pokazów w ASG organizowanych na temat poszczególnych rodzajów wojsk. Takowe możnaby organizować i to w dodatku na każdym roku inny szczebel.

3/ Metody sprawdzania wiadomości.

- Kolokwia ustne i pisemne w ASG to chyba grube nieporozumienie;
- Niemal każdy przedmiot zdawany w ASG wymaga egzaminu ustnego i pisemnego.;
- ✓ - przewidzieć należy większą ilość godzin na pisanie prac dyplomowych;
- Egzaminy pisemne bynajmniej nie odzwierciedlają sprawdzenia wiadomości /nie zawsze są obiektywne, a nawet dopuszczają możliwość oszustwa/.

4/ Czy ASG przygotowuje w należyтым stopniu do pełnienia funkcji dowódczo-sztabowych?

Większość słuchaczy stoi na stanowisku, że na to pytanie będą w stanie odpowiedzieć po roku lub po dwóch latach pobytu w jednostce.

Uwagi:

- Nie wszystkie wiadomości zdobyte w ASG można będzie wykorzystać w pracy w jednostkach;

✓ - Więcej należało by prowadzić ćwiczeń taktycznych w terenie by pod tym kątem lepiej przygotować słuchaczy do pracy;

✓ - dla służby kwatermistrzowskiej należałoby na trzecim roku organizować miesięczne dodatkowe przeszkolenie w OSSK w Poznaniu.

5/ Czy ASG rozwija horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu?

Otóż 100% wypowiedających się stwierdziło, że tak.

Generalna uwaga dotyczy tylko tego, by słuchaczom przeznaczyć więcej czasu na samodzielne studiowanie.

6/ Czy słusznym jest, by do programu nauczania wprowadzić matematykę?

Większość wypowiedzi słuchaczy jest za wprowadzeniem do programu nauczania matematyki. Szczególnie uwzględnić należałoby analizę matematyczną, rachunek prawdopodobieństwa, całkowanie i trochę statystyki, zwłaszcza w specjalności kwatermistrzowskiej.

OPRACOWAŁ:

mjr mgr E. Ruszel

ZESTAWIENIE

wyników badań ankietowych słuchaczy Kursu
3-go służby Kwatermistrzowskiej przeprowadzonych
w miesiącu marcu 1966 roku

Badania objęto 11 słuchaczy
czyli 100%.

1. Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów ogólnowojskowych jest w odniesieniu do:

Przedmiotów taktyczno- operacyjnych - w tym:	Zbyt obszer- ny		Wystarczają- cy		Niewystarczają- cy		Nie mam zda- nia	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
	2	3	4	5	6	7	8	9
taktyki operacyjnej	1	-	8	72,72	3	27,27	-	-
taktyki ogólnej	-	-	8	72,72	3	27,26	-	-
służby sztabów	-	-	3	27,27	8	72,72	-	-
rozpoznanie wojsk	-	-	7	63,63	4	36,36	-	-
ochrony i bezpieczeństwa technicznego	-	-	6	54,54	5	45,45	-	-
taktyki i wojsk ankietowych i artylerii	-	-	4	36,36	7	63,63	-	-
taktyki OPL	1	9,90	8	72,72	2	18,18	-	-
taktyki tyłów	3	27,27	6	54,54	2	18,18	-	-
komunikacji wojsk	3	27,27	5	45,45	3	27,27	-	-
taktyki lotnictwa	-	-	3	27,27	6	54,54	2	18,18
obrony przed bronią obcych	-	-	7	63,63	3	27,27	1	9,90
taktyki wojsk inż.	-	-	9	81,81	1	9,90	-	-
taktyki wojsk łączn.	-	-	6	54,54	4	36,36	1	9,90
ochrony przed bronią jądrową i chemiczną	1	9,90	6	54,54	3	27,27	1	9,90
ochrony przed rażeniami elektromagnetycznymi	-	-	4	36,36	5	45,45	2	18,18
ochrony przed rażeniami pograniczy wojskowej	-	-	7	63,63	3	27,27	1	9,90
taktyki szkolenia operacyjnego	2	18,18	4	26,26	2	18,18	3	27,27

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Uważam, że komunikacji wojskowej należy więcej poświęcić uwagi w programie. Wielkie nasycenie wojsk i tyłów sprzętem wymaga bardzo dokładnego rozpracowania spraw związanych z ruchem transportu, zarówno w strefie działań bojowych jak i na zapleczu.
- Na ćwiczeniach taktycznych w terenie należy uwypuklić praktyczne zastosowanie topografii wojskowej.
- Uważam, że należałoby, wprowadzić więcej zajęć praktycznych z topografii wojskowej oraz obrony przed bronią masowego rażenia.
- Więcej uwagi należy poświęcić sztuce operacyjnej, mam na myśli: zwiększenie wymiaru godzin /na zajęcia grupowe/ szczególnie na profilu kwatermistrzowskim.
Jeżeli mówi się o metodyce szkolenia, to dlaczego tego zagadnienia /przedmiotu/ w ogóle nie przerabiamy.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Nie jest potrzebny taki przedmiot, jak przeciwdziałanie radioelektroniczne, gdyż jest to zbyt wąska specjalność, która nie jest potrzebna oficerom dcy.
- Przeciwdziałanie radioelektroniczne połączyć z taktyką OPL. Powinno być więcej ~~więcej~~ topografii wojskowej, bo to jest chleb żołnierski.

Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu?

- Racjonalnie należy wykorzystać ten wymiar godzin jak jest, tylko bardziej nastawić się na pracę praktyczną w powiązaniu z terenem.
- Wprowadzić taktykę marynarki wojennej w tym zakresie, która jest potrzebna dla dcy ogólnowojskowego. Potrzebne to jest w celu wyciągania wniosków z ćwiczeń na mapach.
- Widzę konieczność wprowadzenia logiki.

Przedmiotów z zakresu OTK - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
bronie terytorium	2	18,18	8	72,72	1	9,90	-	-
mobilizacji wojsk	1	9,90	4	36,36	5	45,45	1	9,90
bronie powietrznej	-	-	7	63,63	4	36,36	-	-
taktyki łączności	-	-	9	81,81	2	18,18	-	-
taktyki wojsk inżynierskich	-	-	10	90,10	-	-	1	9,00
bronie przed bronią masowego rażenia	-	-	9	81,81	2	18,18	-	-
taktyki tyłów	2	18,18	7	63,63	2	18,18	-	-
komunikacji	2	18,18	6	54,54	3	27,27	-	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Należy zwiększyć wymiar godzin na Obronę Terytorium Kraju i połączyć ją ściślej z taktyką tyłów.
- Organizować pokazowe i praktyczne ćwiczenia w terenie dla słuchaczy.
- Mobilizacja wojsk w ASG powinna być nauczana zarówno w zajęciach taktyczno-operacyjnych jak i administracyjnych.
- W wojskach do tych zagadnień przywiązuje się dużo uwagi. Jeżeli oficer tych zagadnień nigdzie się nie uczy - stąd potem trudności w pracy.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Wydaje się nie celowe wyodrębnienie działu komunikacji, a połączyć go z OTK.

Przedmiotów pomocniczych w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
historii sztuki woj.	4	36,36	5	45,45	2	18,18	-	-
geografii wojennej	1	-	9	81,81	2	18,18	1	-
badania operacyjnych	-	-	15	45,45	16	54,54	1	-
admin. i mobilizacji	-	-	2	18,18	5	45,45	4	36,36

Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat?

- Z historii sztuki wojennej zorganizować podróże historyczne np. tygodniowe.
- Geografię wojenną ściślej powiązać z topografią wojskową.
- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.
- Przedmiot badań operacji jest nową gałęzią nauki. Jest on przydatny w pracy sztabu /szczególnie kwatermistrzowskiego/ i wydaje się konieczne głębsze zapoznanie z tym przedmiotem
- Zagadnienia administracji można pominąć

Przedmioty ekonomiczno- militarne - w tym:	Zbyt obszer- ny		Wystarczają- cy		Niewystarczają- cy		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
Filozofia i socjologia	3	27,27	6	54,54	2	18,18	-	-
Ekonomii politycznej	1	9,90	10	90,10	-	-	-	-
Ekonomiki wojennej	1	9,0	7	63,63	3	27,27	-	-
Wskazyw. wojsk.-polit. międzyn.prawa wojen.	4	36,36	4	36,36	3	27,27	-	-
Psychologii i pedagog.	2	18,18	7	63,63	2	18,18	-	-
Wskazyw. part.-polit. w działaniach bojowych	4	36,36	6	54,54	1	9,90	-	-
Statystyki	-	-	6	54,54	4	36,36	1	9,90

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Dlaczego nie wprowadzono logiki, tak by się ten przedmiot przydał /3 razy/.
- Przedmioty społeczno-ekonomiczne traktowane są wg mnie niesłusznie podrzędnie.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Wszystkie w/w przedmioty są potrzebne.
- W/g mnie koniecznym byłoby wprowadzenie jako przedmiot logikę, gdyż logika daje podstawy do logicznego myślenia i operatywnego wprowadzania decyzji.

Przedmiotów technicznych i ogólnych w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
Techniki czołgowo- pochodowej /eksplo- atacji/	-	-	8	72,72	3	27,27	-	-
Techniki raketowej	-	-	3	27,27	8	72,72	-	-
Automatyzacji i me- chanizacji pracy	-	-	-	-	-	-	-	-
tabowych	-	-	4	36,36	7	63,63	-	-
siolokacji, tele- wizji i techniki	-	-	-	-	-	-	-	-
dzierwieni	1	9,90	4	36,36	6	54,54	-	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Ilość godzin przewidzianych na przedmioty pod literą "b", i "d" jest taka, że traktowane są one informacyjnie, na zasadach pogadanek popularno-naukowych. Wymiar godzin nie pozwala na więcej, a istnieje konieczność samodzielnego studiowania tych przedmiotów.

-Uważam, że bez pokazów możliwości przyswajania znajomości sprzętu są znikome, same wykłady nie dają wiedzy o nim.

Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Jak najbardziej są potrzebne i zwiększyć należy na nie wymiar godzin.

Ilość przedmiotów w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
Języków obcych	1	9,90	5	45,95	3	27,27	2	18,18
uchowania fizycznego	2	18,18	7	63,63	1	9,90	1	9,90

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Organizować ćwiczenia np. z udziałem oficerów ZSRR i NRD dla utrwalenia znajomości języków obcych.

- Przenieść ranne godziny WF z 6.15 na godziny pozalekcyjne, jeśli innego wyjścia nie można znaleźć. Jeżeli chodzi o języki obce należałoby je nauczyć od strony wojskowej, a nie ogólnej.

- Naukę języków obcych oprzeć nie na znajomości gramatyki, lecz rozpocząć nauki słów, zwrotów, a następnie pogłębić konwersacje. Gramatyka powinna być pochodna.
- Nauczanie języków obcych jest konieczne tylko metodą nauczania jest fatalna.
- Uważam, że ilość godzin na języki obce jest absolutnie za mała jak również poziom wykładów i nauczania budzi poważne zastrzeżenia /dwa razy/.

Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności.

Wypowiedzcie swój pogląd w odniesieniu do:

Rodzaj wykładów w tym:	Stopień przydatności							
	duży		przecięt- ny		Mały		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
wykładów	9	81,81	2	18,18	-	-	-	-
seminariów	8	72,72	2	18,18	1	9,80	-	-
konwersacje	4	36,36	5	45,45	1	9,80	1	9,90
dyskusji naukowych	6	54,54	-	-	-	-	5	45,45

Rodzaj wykładów w tym:	Zakres stosowania metody											
	Zbyt ob- szerny		duży		przecię- tny		mały		zbyt ma- ły		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
wykładów	-	-	-	-	2	18,18	6	54,54	2	18,18	1	9,90
seminariów	2	18,18	2	18,18	6	54,54	-	-	-	-	1	9,90
konwersacje	1	9,90	1	9,90	5	45,45	3	27,27	-	-	1	9,90
dyskusji naukowych	5	45,45	-	-	-	-	-	-	7	63,63	4	36,36

J a k i e macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Za mało prowadzi się dyskusji naukowych, stąd trudności w wyrabianiu własnego zdania.

- Trzeci rok studiów upoważnia mnie do tego stwierdzenia, że zatarło się różnicę między seminarium, a repetycjami. Wszystko "idzie" do dziennika wykładowcy - co przeczy samej istocie seminariów, obniża aktywność i hamuje swobodę wyrażania poglądów. Dyskusji naukowych ze słuchaczami się nie prowadzi. /2 razy/.
- Dyskusje naukowe winny być na temat: zabezpieczenia technicznego i różnych form działań.

Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

- Wydaje mi się, że jest jakieś nieporozumienie w pojmowaniu przez Kadrę wykładowców seminariów o repetycji. Sposób prowadzenia jest taki sam. Nasuwa się wniosek, by jedno albo drugie usunąć z programu.
- Zamienić należy repetycje na seminaria.
- Uważam, że dyskusje naukowe i seminaria najwięcej rozwijają własny pogląd na poszczególne dziedziny naukowe.

Rodzaj praktyczny - wym:	Stopień przydatności							
	duży		przecięt- ny		mały		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
ćwiczeń praktycznych	5	45,45	1	9,00	4	36,36	1	9,90
ćwiczeń grupowych	6	54,54	3	27,27	1	9,00	1	9,00
ćwiczeń parów	6	54,54	3	27,27	1	9,90	1	9,90
ćwiczeń na mapach i planach wykład.	8	72,72	2	18,18	-	-	1	9,90
ćwiczeń na mapach terenów	7	63,63	3	27,27	-	-	1	9,90
ćwiczeń szkieletowych	7	63,63	2	18,18	1	9,00	1	9,90
ćwiczeń różny polowo-histo- rycznych	6	54,54	3	27,27	1	9,90	1	9,90
ćwiczeń w jednostkach	7	63,63	-	-	3	27,27	1	9,90

d praktycz- - w tym:	Zakres stosowania metody											
	Zbyt duży		duży		przeciętny		mały		zbyt mały		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
ćwiczeń praktycznych	2	18,18	1	9,90	4	36,36	2	18,18	1	9,90	1	9,90
ćwiczeń grupowych	2	18,18	3	27,27	2	18,18	2	18,18	1	9,90	1	9,90
pokazów	1	9,90	1	9,90	3	27,27	2	18,18	3	27,27	1	9,90
ćwiczeń na mapach w salach	1	9,90	4	36,36	4	36,36	1	9,90	-	-	1	9,90
ćwiczeń na mapach w terenie	3	27,27	2	18,18	2	18,18	2	18,18	1	9,90	1	9,90
ćwiczeń szkieletowych	1	9,90	1	9,9	4	36,36	2	18,18	2	18,18	1	9,9
ćwiczeń polowotorycznych	1	9,9	2	18,18	2	18,18	2	18,18	1	9,9	3	27,27
ćwiczeń w jednoznaczach	1	9,9	2	18,18	2	18,18	3	27,27	1	18,18	1	9,9

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- ✓ - Jeżeli już organizowane są pokazy to winny one być na takim poziomie, aby biorący udział w tym pokazie coś z tego zyskał, tym bardziej, że tu w ASG mają dużą praktykę w organizowaniu takich pokazów, a my chcemy naprawdę zobaczyć coś nowego.
- ✓ - Ćwiczenia na mapach w terenie niczym się nie różnią od ćwiczeń w salach. Wypaczają one tylko pogląd na sposób prowadzenia pracy w polu.
- ✓ - Pokazu prawdziwego w okresie studiów nie widzieliśmy. Przydałby się jakiś pokaz współdziałania wojsk w polu na każdym roku innych szczebel/. Ćwiczenia szkieletowe winny być zastąpione ćwiczeniami na mapach w terenie.
- ✓ - Powiększyć należy wymiar godzin na ćwiczenia praktyczne.
- ✓ - Ćwiczenia w terenie dają właściwą ocenę taktyczną i wykazują wszystkie niedociągnięcia słuchacza, wyrabiają pogląd na współczesne pole walki i szybko zmieniającą się sytuację taktyczną. Dają możliwość właściwego dowodzenia wojskami - czego nie osiąga się na innych ćwiczeniach.

Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

- Praktyka tym słuchaczom jest nie potrzebna, którzy przysz-
li z jednostek, bo to jest drugi miesięczny urlop. Mam na
myśli ten sam szczebel z którego się przyszło.

sprawdzania wia- d - w tym:	Stopień przydatności metody							
	duży		przecięt- ny		mały		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
kontroln.	4	36,36	4	36,36	3	27,27	-	-
cz. sprawdz.	4	36,36	5	45,45	2	18,18	-	-
okwiów	8	72,72	2	18,18	1	9,9	-	-
aminów pisemnych	1	9,9	3	27,27	7	63,63	-	-
amin ustn.	9	81,81	2	18,18	-	-	-	-
dypl.	3	27,27	5	45,45	2	18,18	1	9,9

sprawdzania ści - w tym:	Stopień stosowania metody											
	zbyt duży		duży		prze- ciętny		mały		zbyt ma- ły		nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
kontroln.	2	18,18	-	-	7	63,63	-	-	-	-	2	18,18
cz. sprawdz.	2	18,18	2	18,18	5	45,45	1	9,9	-	-	1	9,9
okwiów	1	9,9	4	36,36	5	45,45	-	-	-	-	1	9,9
aminów pisem- nych	4	36,36	1	9,9	3	27,27	1	9,9	1	9,9	1	9,9
amin ustn.	2	18,18	1	9,9	6	54,54	1	9,9	-	-	1	9,9
dypl.	1	9,9	1	9,9	3	27,27	1	9,9	-	-	5	45,45

- Kolokwium jest ustne i pisemne, to chyba grube nieporozu-
mienie.

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Koniecznym jest przewidzieć większą ilość czasu na pisanie
prac dyplomowych. Nie wiązać sobotniej nauki własnej, z
koniecznością przebywania na sali wykładowej, lub wypełniania
ich zajęciami.

- Nie każdy przedmiot wymaga egzaminu, czy też kolokwiów
ustnych i pisemnych. Winien być dokonany wybór /selekcja/
przedmiotów, które należy zaliczyć pisemnie lub ustanie.

- Wydaje się, że pisemne zadawanie kolokwiów repetycji i niektórych egzaminów zostało w ASG zbyt przeholowane. Z każdego przedmiotu zdaje się egzamin pisemny i ustny. Np. z geografii wojennej z egzaminu pisemnego może ktoś otrzymać ocenę bardzo dobrą, a może w ogóle nie znać się na mapie. Słusznym byłoby, żeby z tego przedmiotu /i podobnych/ był tylko egzamin ustny. Ogólnie mówiąc każdy egzamin winien być dostosowany do przedmiotu, wtedy z niektórych zdawałoby się tylko ustny, a z innych tylko pisemny, a jeszcze z innych pisemnie i ustne.

Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

- Uważam, że egzaminy pisemne nie odzwierciedlają wiadomości słuchacza, a tylko doprowadzają do pewnego uszustwa tzn. ściągania. Egzaminy pisemne moim zdaniem są niepotrzebne.
- Egzamin pisemny to wysiłek jednorazowy i nie zawsze obiektywny. Nie zawsze każdy może się pisemnie wypowiedzieć.

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG:

gotowują w należy- stopniu do speł- nia funkcji dowód- h i sztabowych w ie działań bojowych	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie mam zdania				
	9	81,81	1	9,9	-	-	1	9,9

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Więcej prowadzić ćwiczeń praktycznych w terenie i dać możliwość słuchaczom /wszystkim/ występować w roli dcy. W czasie ćwiczeń tworzyć należy więcej sztabów o mniejszej ilości słuchaczy na stanowiskach pomocniczych takich, jak: szef służby chemicznej łączności, pomocnik szefa wydziału operacyjnego.

- Często bywa tak, że oficer po ukończeniu ASG wykorzystuje zaledwie w kilkunastu procentach wiadomości w swej pracy w jednostkach.
- Chętnie odpowiem na to pytanie po dwóch latach pobytu w jednostce.
- Organizować miesięczne szkolenie dla słuchaczy profilu kwatermistrzowskiego w OSSR w Poznaniu.

wijają horyzonty myślo- dowódcy i pracownika abu?	Wystarczająco	Niewystarcza- jąco	Nie mam zdania
	11	100%	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Nabyłem przede wszystkim umiejętności w posługiwaniu się literaturą fachową, bo trzyletnie studia pozostawiają po sobie duże zaufanie do literatury.

- Dać słuchaczowi więcej czasu na studiowanie materiału. Uczyć słuchacza samodzielnego studiowania.

4. Czy słusznym jest, by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę? Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program? Dlaczego?

- Tak, z szczególnym uwzględnieniem analizy matematyczną, całkowanie itp.

- Jeżeli celowym jest opanowanie badań operacyjnych, a nie można tego osiągnąć bez znajomości matematyki, to dlatego słusznym wydaje się włączyć matematykę do programu nauczania. Za matematykę przemawiają inne przedmioty /chemia, polityka/. Program winien obejmować funkcje itp.

- Matematyka przydatna jest szczególnie artylerzystom i kwatermistrzom, bo każdy kwatermistrz musi być dobrym ekonomistą, planistą i gospodarzem.

- Uważam, że matematyka winna być wprowadzona do programu nauczania. Nie wyobrażam sobie każdego pracownika sztabu bez znajomości podstaw wyższej matematyki. Program winien obejmować analizę matematyczną oraz rachunek prawdopodobieństwa i trochę statystyki.

- Przy wprowadzaniu przedmiotów automatyzacja i mechanizacja prac sztabowych oraz badań operacyjnych - matematyka jest niezbędna.

- Uważam, że wprowadzenie matematyki jest zbyt ciężkie.

5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG?

- Uważam, że w ASG wszystkie przedmioty powinny być wykładane z punktu widzenia wojskowego. Każdy przedmiot powinien być prowadzony z tą myślą, że słuchają go ludzie, którzy mają pracować na rzecz umacniania Sił Zbrojnych PRL.

- Wykłady z "naukowej organizacji pracy" prowadzone przez wybitnych wykładowców będą bardzo mile widziane.
- Języki obce jeśli mają spełnić swoją rolę, muszą być wykładane pod kątem potrzeb wojskowych, a nie ogólnych. Wykładowca języka obcego winien być taktykiem wysokiej klasy, miłujący swój fach, to wówczas będzie umiał przystosować nauczany przez niego język dla potrzeb wojskowych.
- W okresie szkolenia słuchacza na salach wykładowych, nie wiązać go czasem operacyjnym, a poszczególne zagadnienia przerabiać wolniej, dokładniej i szczegółowiej np. wypracowanie decyzji dcy lub decyzji dowódców rodzajów wojsk i służb. Dokonywać tego bardziej szczegółowo i nie wiązać czasem operacyjnym. Pokazać słuchaczom, że wypracowanie decyzji wymaga szeregu analiz z różnych dziedzin. Na zajęciach na salach uczyć należy metody, a na ćwiczeniach w terenie wprowadzać stopniowo w życie czynnik czasu i inne.

WYNIKI OPRACOWAŁ

mjr mgr E. RUSZEL

Ogólne wnioski z ankiety dotyczącej procesu studiów w ASG WRiA.

Ogółem w ankiecie wzięło udział:

18 oficerów kadry

25 oficerów słuchaczy /III Kurs 15 i IV 10/

I. A. Grupa przedmiotów taktyczno-operacyjnych

Uczestnicy ankiety uznali, że ilość godzin i tematyka w zasadzie przyjęta została w odpowiednich normach i zakresie.

Do bardziej charakterystycznych indywidualnych /pojedynczych/ wypowiedzi należą:

- brak szczegółowych programów /zagadnieniowych/ daje nadmierną swobodę wykładowcy w czasie zajęć;
- za mało godzin na rozpoznanie i armie obce;
- należy wygospodarować dodatkowe godziny na zwiększenie specjalizacji;
- godziny zajęć pracy kadry wykorzystane nieekonomicznie w wyniku czego słuchacze nie mają jasnego obrazu pracy w sztabach;
- taktyki innych rodzajów wojsk powinny bardziej zajmować się działaniami na korzyść WRiA;
- zwiększyć udział słuchaczy w ćwiczeniach związków taktycznych;
- za dużo godzin przeznaczona się na TWŁ i OPL;
- bardziej ćwiczyć rozkazodastwo;
- ASG mało przygotowuje praktycznie do wypełniania obowiązków na szczeblach taktycznych.

B. Przedmioty specjalistyczne

Ogólnie uczestnicy ankiety stwierdzają, że oprócz teorii strzelania, która jako zbyt teoretyczny przedmiot jest ujęta w nadmiernej ilości godzin, pozostałe przedmioty w zakresie wystarczającym.

Bardziej charakterystyczne wypowiedzi:

- przenieść część godzin z teorii strzelania na tematykę kierowania ogniem;
- powiększyć ilość godzin na EMC;

- mniej drobiazgowych wyliczeń w kierowaniu ogniem, a więcej zagadnień dowodzenia w kierowaniu ogniem;
- część tematów kierowania ogniem należałoby prowadzić w jednostkach;
- zwięźić podstawy teoretyczne /wzory/ w kierowaniu ogniem;
- umożliwić słuchaczom uczestnictwo w strzelaniach RT i ROT;
- zbyt długie są godziny na kierowanie ogniem PPK.

C. Przedmioty pomocnicze do taktyki i sztuki operacyjnej

Ogólnie uważa się, że materiał historii sztuki wojennej jest zbyt obszerny.

Ważniejsze wypowiedzi:

- za dużo godzin na historię wojen w starożytności;
- historia sztuki wojennej i geografia wojenna powinny być prowadzone informacyjnie;
- mobilizację przerabiać w zakresie praktycznym dla jednostek;
- więcej podróży historycznych;
- opracować syntetyczne materiały z zakresu I i II wojny światowej;
- geografię wojenną bardziej przystosować do działań taktyczno-operacyjnych, a nie zmuszać do pamięciowego trzymania się nieistotnych cyfr.

D. Przedmioty ekonomiczno-społeczne

Ogólnie proporcje godzin i zakres materiału przedmiotów jest przerabiany w zakresie wystarczającym.

Ważniejsze wypowiedzi:

- połączyć w jedną dyscyplinę psychologię, pedagogikę i dydaktykę;
- z socjologii same seminary, a potrzebne jest szereg wykładów;
- niepotrzebna ekonomika wojenna, która jest przedmiotem akademickim operacyjnej;
- dydaktykę przerabiać w szkole oficerskiej;
- nie które przedmioty powinny być prowadzone w średnich szkołach wojskowych;
- wykładane zasady procesu szkoleniowego w przedmiocie "dydaktyka" nie są stosowane w ASG;
- skupić główną uwagę na psychologii dowodzenia;
- nie przerabiać tych tematów, które były przerabiane w szkołach oficerskich;

E. Technika WRi A

Ogółem uznaje się wszystkie przedmioty tematycznie ujęte w zakresie wystarczającym.

Ważniejsze wypowiedzi:

- radiotechnika teoretyzowana i bez oparcia o pomoce naukowe;
- elektrotechnika, radiotechnika, radiolokacja powinny być prowadzone przez należycie przygotowanych wykładowców;
- należy wprowadzić naukę /terningi/ jazdy;
- nauczanie techniki zbyt ciężkie - załatwią to dobrze zorganizowane pokazy;
- środki transportowe i służba ogniowa niepotrzebne.

F. Inne przedmioty

Wszystkie przedmioty w odpowiednich proporcjach.

Ważniejsze wypowiedzi:

- WF prowadzić w godzinach zajęć / a nie fakultatywnie/ w formie gier sportowych;
- za mało czasu na języki obce i powinien je prowadzić oficer aby bardziej związać język z tematyką wojskową;

II. A. Metody teoretyczne

Uczestnicy ankiety stwierdzają brak wykładów, które zostały zastąpione przez gorsze formy studiów. Brak dyskusji naukowych ze słuchaczami.

Pozostałe metody w zasadzie w proporcjach do przyjęcia.

Ważniejsze wypowiedzi:

- za mało dobrych wykładów;
- bardziej swobodna forma seminariów;
- wykłady powinny być wygłaszane, a nie czytane;
- repetycje i prace sprawdzające niepotrzebne;
- wiele nieaktualnej literatury utrudnia przygotowanie się do seminarium i repetycji;
- dobre wykłady uporządkowują materiał;
- stosować formę przygotowania przez słuchacza referatu wprowadzającego;

B. Metody praktyczne

Uczestnicy ankiety stwierdzają za mało pokazów i domagają się więcej ćwiczeń praktycznych i podróży historycznych.

Ważniejsze wypowiedzi:

- dotychczasowe metody nie uczą organizacji dowodzenia;
- wprowadzić treningi artyleryjskie;
- ćwiczenia w terenie szczebla operacyjnego mało wydajne;
- zrezygnować ze wspólnych ćwiczeń kadry i słuchaczy;
- w ćwiczeniach pozostawić więcej czasu na stawianie zadań i dowodzenie wojskami;
- pokazy powinny mieć jasno określony cel;
- od 10 lat ASG ćwiczy te same ćwiczenia;
- więcej ćwiczeń szkieletowych;
- praktyka w jednostkach nie spełnia swojej roli.

B. Metody sprawdzania wiadomości

Stopień sprawdzania wiadomości różnymi formami ogólnie uznany został za przeciętny. Najbardziej krytykowane są prace pisemne.

Ważniejsze wypowiedzi:

- praca dyplomowa powinna być w formie referatu;
- prace dyplomowe są zbędne;
- za dużo egzaminów i kolokwium pisemnych;
- nie stosować 15' - 25' prac pisemnych;
- skasowanie równoczesnego kolokwium pisemnego i ustnego to przesada;
- egzaminy i kolokwia nie uczą dowodzenia jednostkami;
- egzamin dyplomowy powinien obejmować tylko ostatni rok studiów.

III. A. Przygotowanie do wypełniania funkcji dowódczo-sztabowych

Słuchacze uznają w 60 % tylko częściowo. Kadra w 50 %.

Ważniejsze wypowiedzi:

- należy stosować pokaz pracy sztabów w jednostkach;
- studia w ASG powinny być bardziej związane z praktyką działań bojowych jednostek;
- studia muszą uwzględniać specjalizację;

B. Przygotowanie do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych.

Słuchacze i kadra są zgodni, że tylko częściowo.

Ważniejsze wypowiedzi:

- zacieśnić współpracę ASG z wojskami;
- bardziej zbliżyć do działania w wojskach.

C. Czy rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownicy sztabu

W zasadzie stwierdza się że wystarczająco /III Kurs częściowo/.

Ważniejsze wypowiedzi

- za mało rozwija się nawyki samodzielnego myślenia;
- wprowadzić cybernetykę;
- nie uczyć tego co przerabiano w szkolnictwie średnim.

IV. Uwagi i propozycje

- konieczna jest specjalizacja WR i A;
- więcej pracy samodzielnej i czasu na egzaminy;
- nie przeciążać słuchaczy;
- organizować 3-4 spotkania słuchaczy z Komendą ASG w ciągu roku.

Wydrukowano w 4 egz.

Egz. 1 - Zakład Dydaktyki Wojsk.

Egz. 2, 3, 4 - Tajna Kanc.

Oprac.: Zespół oficerów

Druk.:

Nr ks.:

W Y N I K I A N K I E T Y

przeprowadzonej w miesiącu marcu 1966 roku z kadrą naukową Akademii Sztabu Generalnego ^(Oddziału WRiA) na temat programów kursów Oddziału WRiA.

Celem sondażu za pośrednictwem niniejszej ankiety było uzyskanie danych mających na celu dalsze usprawnienie procesubstudiów w Akademii

Wypełniono 18 ankiet

Na poszczególne pytania uzyskano następujące dane:

1. Określenie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów Oddziału WR i A jest w odniesieniu do:

Przedmiotów taktyczno-operacyjnych w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
sztuki operacyjnej	1	5,55	13	74,23			4	22,22
taktyki ogólnej	1	5,55	14	77,78			3	16,67
szkuby sztabów			12	66,67	2	11,11	4	22,22
rozpoznania wojskowego	2	11,11	5	27,78	8	44,44	3	16,67
bezpieczenia technicznego			6	33,33	6	33,33	6	33,34
taktyka wojsk radiotelegraficznych i artylerii			10	55,56	7	38,89	1	5,55
rozpoznanie artylerii			5	27,78	12	66,67	1	5,55
opatrzenie WRiA w amunicję i rakiety			12	66,67	6	33,33		
taktyki OPL			12	66,67	1	5,55	5	27,78
taktyki tyłów	1	5,55	7	38,89	1	5,55	9	50
komunikacji wojskowej			9	50			9	50
taktyki lotnictwa			10	55,56	4	22,22	4	22,22
armii obcych			9	50	6	33,33	3	16,67

1	2	3	4	5	6	7	8	9
taktyki wojsk inżynierskich			12	66,67	2	11,11	4	22,22
taktyki wojsk łączności			12	66,67	2	11,11	4	22,22
obrony przed bronią masowego rażenia	1	5,55	7	38,89	7	38,89	3	16,67
przeciwdziałania radioelektronicznego			3	16,67	5	27,78	10	55,55
obrona terytorium kraju			6	33,33	2	11,11	10	55,56
metodyki szkolenia taktycznego	1	5,55	9	50	4	22,22	4	22,23

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zajęcia ze służby sztabów nie dają faktycznego obrazu pracy ze względu na braki w wyposażeniu ASG / 1 wypowiedź/.
- Programy szkolenia winny być szczegółowe, aby nie dawały możliwości dowolnego wyboru zagadnień przez wykładowcę / 1 wypowiedź /.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te które są niepotrzebne.

W zasadzie wszystkie przedmioty są potrzebne. W kilku wypowiedziach podkreśla się zbędność, względnie tylko konieczność informacyjnego charakteru OTK /3 wypowiedzi/.

- Za mało godzin na rozpoznanie i armie obce, które to przedmioty winny być prowadzone razem z rozpoznaniem OPbmar i oceny skuteczności strzelania wzajemnie powtarzają materiał. Część godzin ze sztuki operacyjnej i taktyki winna być przekazana na specjalizację artylerzystów.

- Zagadnienia OPbmar pokrywają się z oceną skuteczności ognia /2 wypowiedzi/.

- Ze wszystkich danych wynika, że zakres przedmiotów i ilość godz. jest w zasadzie prawidłowy.

- Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu ?

- Dodatkowo wprowadzić " Studium org. operac.-takt wojsk" oraz zajęcia z techniki rozpoznania / 2 wypowiedzi/ ".

Przedmioty specjalistyczne	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
I	2	3	4	5	6	7	8	9
Topogeodezja			11	61,11	3	16,67	4	22,22
Meteorologia	1	5,55	9	50	3	16,67	3	27,78
Kierowanie ogniem art. naziemnej	2	11,11	8	44,44	7	38,89	1	5,56
Kierowanie ogniem ROT	1	5,55	9	50	7	38,89	1	5,56
Kierowanie ogniem RT	1	5,55	9	50	7	38,89	1	5,55
Kierowanie ogniem PPK	4	22,22	6	33,33	5	27,78	3	16,67
Teoria strzelania	7	38,89	7	38,89	3	16,67	1	5,55
Wykorzystanie EMC w WR i A			6	33,33	9	50	3	16,67

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat ?

- Przedmioty Kierowania Ogniem WR i A przerabiać w większej ilości godzin na poligonach nawet kosztem teorii strzelania.
- Teorię strzelania prowadzić w formie możliwej do stosowania w pracach w jednostce /2 wypowiedzi/.
- Powiększyć ilość godzin na EMC / 3 wypowiedzi/.

- Czy w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ?

- Kilka wypowiedzi sugeruje zbędność teorii strzelania należy sądzić, że jest to wynikiem niewłaściwego jej wykładania / 4 wypowiedzi /.
- Zajęcia z PPK traktujące o locie pocisku są zbędne w ASG /1 wypowiedź/.

Przedmiotów pomocniczych - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
historii sztuki wojennej	7	38,89	8	44,44	1	5,56	2	11,11
geografii wojennej	2	11,11	10	55,55	3	16,67	3	16,67
badania operacyjnych	3	16,67	5	27,78	4	22,22	6	33,33
administracji i mobilizacji			3	16,67	8	44,44	7	38,89

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat ?

- Historia Sztuki Wojennej i Geografia Wojenna winna być przerabiana informacyjnie w ^{mniejszym} zakresie więcej zagadnień artyleryjskich /2 wypowiedzi/

- Powiększyć ilość godzin na administrację i mobilizację - przerabiać tak aby wykorzystać w jednostkach /1 wypowiedź/.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Przedmioty są potrzebne ale w zakresie informacyjnym obecnie są większym ciężarem niż przedmioty zasadnicze ASG /2 wypowiedzi/.

Przedmioty ekonomiczno-społeczne = w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
filozofii i socjologii	5	27,78	4	22,22			9	50
ekonomii politycznej	4	22,22	4	22,22			10	55,56
ekonomiki wojennej	1	5,55	4	22,22	1	5,55	12	66,67
doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego	1	5,56	6	33,33	6	33,33	5	27,78
psychologii i pedagogiki			5	27,78	4	22,22	9	50
pracy partyjno-polit. w działaniach bojowych			8	44,4	1	5,56	9	50
dydaktyki	2	11,11	4	22,22	3	16,67	9	50

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Wprowadzić taki procentowy stosunek godzin przedmiotów ekonomiczno-społecznych w stosunku do wojskowych, jak to jest w WAP na przedmioty ogólnie wojskowe / 1 wypowiedź/.

- Połączyć w jedną dyscyplinę psychologię, pedagogikę i dydaktykę /1 wypowiedź/. Szereg wypowiedzi że przedmioty tego działu są dawane w zbyt obszernym zakresie / 4 wypowiedzi/.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ?
Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Niepotrzebna ekonomika wojenna - to dla akademii operacyjnej. Dydaktyka
winna być przerabiana w szkole oficerskiej / 1 wypowiedź /.

Technika WR i A	Zbyt obszerny		Wystarczająca		Niewystarczająca		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
/ Elektrotechnika	4	22,22	4	22,22	5	27,78	5	27,78
/ Radiotechnika	4	22,22	4	22,22	4	22,22	6	33,33
/ Radiolokacja telewizja i tech. podczerwieni	2	11,11	6	33,33	3	16,67	7	38,89
/ Zasady budowy ROT	2	11,12	8	44,44	4	22,22	4	22,22
/ Zasady automatycz. kierowania rakiet	3	16,67	6	33,33	5	27,78	4	22,22
/ Naziemne urządzenia rakietowe	2	11,12	8	44,44	4	22,22	4	22,22
/ Kontrola urządzeń startowych	2	11,12	8	44,44	4	22,22	4	22,22
/ Służba ogniowa ROT	1	5,56	6	33,33	7	38,89	1	22,22
/ Budowa rakiet taktycznych, PPK i artylerii	1	5,55	9	50	3	16,67	5	27,78
/ Środki transportowe	2	11,11	3	16,67	1	5,55	12	66,67

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Program winien być dostosowany do potrzeb oficera WR i A /2 wypowiedzi
- Zbyteczne nauczanie techniki - może to załatwić pokaz /1 wypowiedź/.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ?
Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Dział ten potrzebny jest w okresie przejściowym do czasu przyjmowania
słuchaczy o odpowiednich wiadomościach /1 wypowiedź/.

- Środki transportowe i służba ogniowa ROT jest niepotrzebna /2 wypowiedzi.

Innych przedmiotów - w tym	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
/ Matematyka wyższa	1	5,56	6	33,33	8	44,44	3	16,67
/ Fizyka	2	11,11	3	16,67	8	44,44	5	27,78
/ Języki obce			5	27,78	7	38,89	6	33,33
/ Wychowanie fizyczne	1	5,55	10	55,56	4	22,22	3	16,67

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- WF prowadzić w kołach zainteresowań w formie gier /1 wypowiedź/.
- Program matematyki winien być dostosowany do potrzeb oficera danej specjalności /2 wypowiedzi/.
- Wprowadzić w szerszym zakresie fizykę jądrową oraz języki z końcowym efektem możliwości ich używania /1 wypowiedź/.

2. Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zdaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności.
Wypowiedzcie swój pogląd w odniesieniu do:

Metod teoretycznych - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przeciętny		mały		nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
wykładów	10	55,56	6	33,33	1	5,55	1	5,56
seminariów	10	55,56	3	16,67	4	22,22	1	5,55
repetycji	8	44,44	8	44,44	1	5,56	1	5,56
dyskusji naukowych	10	55,56	1	5,55	2	11,11	5	27,78

Metod teoretycznych - w tym	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszerny	duży	Przeciętny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
wykładów		$\frac{1}{5,55}$	$\frac{3}{16,67}$	$\frac{8}{44,44}$	$\frac{5}{27,78}$	$\frac{1}{5,56}$
seminariów	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{6}{33,33}$	$\frac{5}{27,78}$	$\frac{1}{5,56}$	$\frac{2}{11,11}$
repetycji		$\frac{2}{11,11}$	$\frac{5}{27,78}$	$\frac{4}{22,22}$	$\frac{3}{16,67}$	$\frac{4}{22,22}$
dyskusji naukowych	$\frac{1}{5,55}$		$\frac{1}{5,55}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{10}{55,56}$	$\frac{5}{27,78}$

UWAGA: W liczniku wykazano ilość wypowiedzi, w mianowniku procent.

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- Seminaria są przydatne na III i IV roku, kiedy słuchacz nauczył się studiować samodzielnie materiały / 1 wypowiedź/.
- Metodę dostosować do potrzeb szkolenia. /2 wypowiedzi/.
- Powiększyć ilość godzin na wykłady, które winny być środkiem uporządkowania obszernego materiału /1 wypowiedź/.

- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Rozwijać dyskusje naukowe - słuchacze winni mieć czas na przygotowanie do niej / 4 wypowiedzi /.

- Seminaria i repetycje przeplatać - nie prowadzić sztywno z ocenianiem /2 wypowiedzi/.

Metod praktycznych - w tym:	Stopień przydatności, metody						nie mam zdania	
	duży		przeciętny		mały			
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
ćwiczeń praktycznych	15	83,33	2	11,11	1	5,56		
ćwiczeń grupowych	13	72,22	5	27,78				
pokazów	14	77,78	3	16,67	1	5,55		
ćwiczeń na mapach, na salach wykładowych	7	38,89	9	50	2	11,11		
ćwiczeń na mapach w terenie	8	44,44	5	27,78	5	27,78		
ćwiczeń szkieletowych	12	66,67	2	11,11	1	5,55	3	16,67
podróży polowo- -historycznych	10	55,56	2	11,11	1	5,55	5	27,78
praktyk w jednostkach	3	16,67	6	33,33	6	33,33	3	16,67
strzelań bojowych art.	10	55,56	4	22,22	3	16,67	1	5,55
trening. artyleryjs- kich	10	55,56	3	16,67	4	22,22	1	5,55
ćwiczeń domowych	6	33,33	10	55,56	1	5,55	1	5,55

Metod praktycznych - w tym	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszer- ny	duży	Prze- cięt- ny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
ćwiczeń praktycznych	$\frac{3}{16,67}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{11}{61,11}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{2}{11,11}$	
ćwiczeń grupowych	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{9}{50}$	$\frac{4}{22,22}$	$\frac{2}{11,11}$		$\frac{1}{5,56}$
pokazów	$\frac{1}{5,55}$		$\frac{3}{16,67}$	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{11}{61,11}$	$\frac{1}{5,55}$
ćwiczeń na mapach, na salach wykładowych	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{5}{27,78}$	$\frac{6}{33,33}$	$\frac{3}{16,67}$		$\frac{2}{11,11}$
ćwiczeń na mapach w terenie	$\frac{5}{27,78}$	$\frac{7}{38,89}$	$\frac{4}{22,22}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{1}{5,55}$	
ćwiczeń szkieletowych	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{5}{27,78}$	$\frac{3}{16,67}$	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{4}{22,22}$
podróży polowo-histo- rycznych	$\frac{1}{5,55}$		$\frac{5}{27,78}$	$\frac{5}{27,78}$	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{5}{27,78}$
praktyk w jednostkach	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{1}{5,56}$	$\frac{6}{33,33}$	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{5}{27,78}$
strzelań bojowych art.	$\frac{2}{11,11}$		$\frac{1}{5,56}$	$\frac{7}{38,89}$	$\frac{6}{33,33}$	$\frac{2}{11,11}$
trening, artyleryjs- kich	$\frac{1}{5,55}$		$\frac{2}{11,11}$	$\frac{3}{16,67}$	$\frac{9}{50}$	$\frac{3}{16,67}$
ćwiczeń domowych			$\frac{10}{55,56}$	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{4}{22,22}$	$\frac{2}{11,11}$

UWAGA: W liczniku wykazano ilość godzin, w mianowniku procent.

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- Dotychczasowe metody nie uczą organizacji dowodzenia. Mało stosowane są pokazy /2 wypowiedzi/.
- Wprowadzić treningi artyleryjskie strzeleckie nawet kosztem praktyki /utrzymanie nawyków/i ćwiczenia taktyczne z ostrym strzelaniem, co ułatwia organizowanie ich i prowadzenie w jednostkach /6 wypowiedzi/.
- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?
- Praca w terenie na ćwiczeniach mało wydajna, a ze szczebla operacyjnego zbyt odbiega od rzeczywistej pracy sztabu /3 wypowiedzi/.
- Zrezygnować z ćwiczeń na mapach w sali dla słuchaczy i kadry - to zabawa w wojsko /2 wypowiedzi/.

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przeciętny		mały		nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
a/ prac kontrolnych	10	55,56	4	22,22	3	16,67	1	5,55
b/ ćwiczeń sprawdzających	10	55,56	6	33,33	1	5,55	1	5,55
c/ kolokwiów	12	66,67	6	33,33				
d/ egzaminów pisemnych	7	38,89	9	50	2	11,11		
e/ egzaminów ustnych	9	50	8	44,44	1	5,56		
f/ prac dyplomowych	8	44,44	4	22,22	6	33,33		

C. Metod sprawdzania wiadomości w tym:	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszer- ny	duży	Prze- cięt- ny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
a/ prac kontrolnych	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{8}{44,44}$	$\frac{4}{22,22}$	$\frac{1}{5,56}$	$\frac{3}{16,67}$
b/ ćwiczeń sprawdzających		$\frac{2}{11,11}$	$\frac{11}{61,11}$	$\frac{1}{5,56}$		$\frac{4}{22,22}$
c/ kolokwiów			$\frac{10}{55,56}$	$\frac{4}{22,22}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{3}{16,67}$
d/ egzaminów pisemnych		$\frac{3}{16,67}$	$\frac{10}{55,55}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{3}{16,67}$
e/ egzaminów ustnych	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{10}{55,56}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{1}{5,55}$	$\frac{4}{22,22}$
f/ prac dyplomowych	$\frac{2}{11,11}$	$\frac{3}{16,67}$	$\frac{8}{44,44}$			$\frac{5}{27,78}$

UWAGA: W liczniku wykazano ilość godzin, w mianowniku procent.

- Jakże macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- Praca dyplomowa w formie ćwiczenia zmusza do ogromnego wysiłku
 - korzystniejszy jest referat, który również **pozwala** na sprawdzenie dojrzałości absolwenta /1 wypowiedź/.
- Korzystne jest stosowanie prac pisemnych, które pozwalają na ocenę stopnia opanowania tematu /1 wypowiedź/.
- ♥ Prace dyplomowe pisać po uzyskaniu absolutorium.

- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Prace dyplomowe są zbędne, bo nie są sprawdzianem dojrzałości, a jedynie przebiegłości słuchaczy /1 wypowiedź/.

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG:

A. Przygotowują w należyłym stopniu do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych:	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
	9	50	6	33,33	1	5,55	2	11,12

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- ASG powinna być uczelnią typowo dowódczą o czasie studiów 4 lata /1 wypowiedź/.
- Dwuletni kurs nie uwzględnia specjalizacji, co jest konieczne / 5 wypowiedzi/.

B. Przygotowują w należyłym stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych ?	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
	4	22,22	11	61,11	1	5,55	1	5,55

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Dla lepszych wyników należałoby zacieśnić współpracę ASG ze związkami taktycznymi.

C. Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu	Wystarczająco		Niewystarczająco		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%
	12	66,67	5	27,78	1	5,55

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zbyt mało rozwija się nawyki samodzielnego myślenia, tracąc czas na przerabianie regulaminów i instrukcji /1 wypowiedź/.
- Nie mając wpływu na opracowanie teorii strzelania należałoby rozwijać ją w zastosowaniu do innych warunków naszych zagadnień artyleryjskich /1 wypowiedź/.

4. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG ?

- Konieczna jest specjalizacja art. w ASG.
- Dydaktyka wojskowa winna zająć się problemami metod stosowanych w procesie szkolenia słuchaczy.
- Nielogiczny jest stosunek ilości przedmiotów /30/ nauczanych w ASG do czasu studiów /18 miesięcy/ /1 wypowiedź/.

PRZEPROWADZAJACY ANKIETE


Płk dypl. KOPEC Józef

Wydrukowano w 4 egz.

Egz. Nr 1-4 Kanc. Tajna

Wyk.: Zespół oficerów

Druk:

Nr ks.

W Y N I K I A N K I E T Y

przeprowadzonej w miesiącu marcu 1966 roku z ~~kadry naukową Akademii~~ ^{ze słuchaczami III kursu Oddziału} ~~Sztabu Generalnego~~ ^{WRiA} na temat programów kursów Oddziału WRiA.

Celem sondażu za pośrednictwem niniejszej ankiety było uzyskanie danych mających na celu dalsze usprawnienie procesu studiów w Akademii

Wypełniono 15 ankiet

Na poszczególne pytania uzyskano następujące dane:

1. Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów Oddziału WR i A jest w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych w tym	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
a/ sztuki operac.	-	-	-	-	-	-	-	-
b/ taktyki ogólnej			7	46,67	8	53,33		
c/ służby sztabów			4	26,67	8	53,33	3	20
d/ rozpoznania wojskowego			3	20	10	66,67	2	13,33
e/ zabezpieczenia technicznego			13	86,66	1	6,67	1	6,67
f/ taktyka wojsk rakietowych i art.			12	80	3	20		
g/ rozpoznanie artyleryjskie			11	73,33	3	20	1	6,67
h/ zaopatrzenie WRiA w amunicję i rakiety			12	80	3	20		
i/ taktyki OPL			8	53,33	5	33,33	2	13,34
j/ taktyki tyłów	1	6,67	13	86,66	1	6,67		
k/ komunikacji wojsk.			15	100				
l taktyki lotnictwa			8	53,33	4	26,67	3	20
z/ armii obcych			9	60	6	40		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
taktyki wojsk inżynieryjnych			14	93,33	1	6,67		
taktyki wojsk łączności			14	93,33	1	6,67		
obrony przed bronią masowego rażenia			12	80	3	20		
przeciwdziałania radioelektronicznego			6	40	6	40	3	20
obrona terytorium Kraju			1	6,67	2	13,33	4	80
metodyki szkolenia taktycznego			5	33,33	9	60	1	6,67

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zbyt dużo taktyki WRiA. Mało godzin na armie obce /1 wypowiedź/.
 - Taktykę tyłów nastawić na org. w WRiA a nie tylko pracę tyłów ogólnowojskowych. Więcej czasu na samokształcenie.

- Zwiększyć udział słuchaczy w ćwiczeniach związków taktycznych /3 wypowiedzi/. Brak zajęć z OTK zajęcia z innych rodzajów wojsk powinny być dostosowane do TWriA.

W szkoleniu taktycznym poświęcić więcej czasu na przygotowanie się do zajęć.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ?
 Wymienić te które są niepotrzebne.

- Zbyt mało TWL, Sł. Szt. i AO /1 wypowiedź/. Więcej godzin na rozpoznanie. Za dużo godzin przeznaczona się na TWL i OPL.

- Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu ?

- Stosowanie pokazów działań wojsk jak DPD, DPDes, pcz przy pokonywaniu przeszkody wodnej, pracę tyłów DZ itd.

B. Przedmioty specjalistyczne	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
	2	3	4	5	6	7	8	9
a/ Topogeodezja	1	6,67	12	80	2	13,33		
b/ Meteorologia	2	13,33	13	86,66				
c/ Kierowanie ogniem art. naziemnej	2	13,33	10	66,67	3	20		
d/ Kierowanie ogniem ROT	1	6,67	5	33,33	3	20	6	40
e/ Kierowanie ogniem RT	1	6,67	10	66,67	3	20	1	6,66
f/ Kierowanie ogniem PPK	1	6,67	11	73,33	3	20		
g/ Teoria strzelania	9	60	5	33,33			1	6,67
h/ Wykorzystanie EMC w WR i A			3	20	1	6,67	11	73,33

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat ?

- W kierowaniu ogniem uczyć dowodzenia, a nie obliczeń /1 wypowiedź/.

- Słuchacza należy uczyć metod i zasad, a nie kwestionować nie istotnych drobiazgów. Część zajęć strzelania i kier. ogniem prowadzić praktycznie w jednostkach /2 wypowiedzi/.

- Zwiększyć ilość godzin na kierowanie ogniem artylerii kosztem teorii strzelania. Oceniać słuchaczy za zrozumienie danego zagadnienia, a nie za drobne liczbowe pomyłki.

- Czy w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ?

- Teoria strzelania zbyt obszerna /5 wypowiedzi/. Teoria strzelania nie mająca zastosowania w praktyce powinna być ograniczona.

C. Przedmiotów pomocniczych- w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
	a/ historia sztuki wojennej	7	46,67	5	33,33	3	20	
b/ geografii wojennej	1	6,67			1	6,67	13	86,66
c/ badań operac.	1	6,67					14	93,33
d/ administracji i mobilizacji	1	6,67			1	6,67	13	86,66

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat ?

- Materiał z historii sztuki wojennej zbyt rozwlekły.

- w/wm przedmioty powinny być traktowane informacyjnie bez kolokwiów i egzaminów. Na historię wojen w starożytności za dużo czasu.

W historii sztuki za mało wykładów. Historia sztuki powinna być przedmiotem zaliczonym.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ?

Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Zwiększyć ilość godzin na geografię wojenną /1 wypowiedź/

Przedmioty ekonomiczno społeczne - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczająco		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
/ filozofii i socjologii	2	13,33	12	80	1	6,67		
/ ekonomii politycznej	2	13,33	13	86,67				
/ ekonomiki wojennej	3	20	11	73,33	1	6,67		
/ doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego	1	6,67	5	33,33	1	6,67	8	53,33
/ psychologii i pedagogiki	1	6,67	13	86,66	1	6,67		
/ pracy partyjno-polit. w działaniach bojowych	1	6,67	4	26,66	1	6,67	9	60
/ dydaktyki	2	13,33	12	80	1	6,67		

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Za dużo seminarium w socjologii /2 wypowiedzi/. Wykładane zagadnienie i zasady dydaktyczne nie są stosowane w procesie studiów. W ekonomice wojennej zbyt wiele cyfr. Należy ją bardziej uogólnić. W/wm przedmioty nie powinny być prowadzone w ASG, ale wcześniej.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne..

Ekonomia kapitalizmu mogła być ograniczona.

E. Technika WR i A	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
I	2	3	4	5	6	7	8	9
a/ Elektrotechnika	3	20	11	73,33	1	6,67		
b/ Radiotechnika	5	33,3	10	66,7				
c/ Radiolokacja telewizja i tech. podczerwieni	1	6,66	10	66,67	4	26,67		
d/ Zasady budowy ROT			15	100				
e/ Zasady automatycz. kierowania rakiet			13	86,66	1	6,67	1	6,67
f/ Naziemne urządze- nia rakietowe			14	93,33	1	6,67		
g/ Kontrola urządzeń startowych			13	86,67	2	13,33		
h/ Służba ogniowa ROT			7	46,67	5	33,33	3	20
i/ Budowa rakiet taktycznych, PPK i artylerii			15	100				
j/ Środki transpor- towe	1	6,67	14	93,33				

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Radiotechnika nadmiernie teoretyzowana. Zajęcia oderwane od sprzętu /5 wypowiedzi/. Zła kolejność zagadnień. Należy zachować odpowiednią kolejność przedmiotów. Elektrotechnika radiotechnika i radiolokacja powinny być prowadzone przez wykładowców należycir przygotowanych fachowo.

- Czy wszystkie przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ?

Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Zbyt obszerny zakres radiotechniki /2 wypowiedzi/.

- Należy wprowadzić naukę jazdy.

F. Innych przedmiotów - w tym	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
a/ Matematyka wyższa			13	86,67	2	13,33		
b/ Fizyka	1	6,67	11	73,33	3	20		
c/ Języki obce			4	26,67	11	73,33		
d/ Wychowanie fizyczne	1	6,66	10	66,67	4	26,67		

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Za mało czasu na języki obce /3 wypowiedzi/.

- WF planować w godzinach zajęć a nie przed nimi i po nich /4 wypowiedzi/
 Niektóre ćwiczenia powinny być rozgrywane w języku rosyjskim. Zajęcia z języków obcych powinien prowadzić oficer, aby bardziej posługiwać się tematyką wojskową.

- Wychowanie fizyczne powinno być oparte o gry sportowe.

2. Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zdaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności.

Wypowiedzcie swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przeciętny		mały		nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
a/ wykładów	10	66,66	3	20	1	6,67	1	6,67
b/ seminariów	2	13,33	12	80	1	6,67		
c/ repetycji	4	26,66	7	46,67	4	26,67		
d/ dyskusji naukowych	4	26,66	1	6,67	3	20	7	46,67

A. Metod teoretycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszerne	duży	Przeciętny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
a/ wykładów		$\frac{1}{6,67}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{6}{40}$	$\frac{2}{13,33}$
b/ seminariów	$\frac{2}{13,33}$	$\frac{4}{26,67}$	$\frac{8}{53,33}$			$\frac{1}{6,67}$
c/ repetycji	$\frac{2}{13,33}$	$\frac{6}{40}$	$\frac{6}{40}$			$\frac{1}{6,67}$
d/ dyskusji naukowych				$\frac{2}{13,33}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{8}{53,33}$

UWAGA: W liczniku wykazano ilość wypowiedzi, w mianowniku procent.

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- Za mało wykładów /6 wypowiedzi/ Zajęcia seminaryjne w bardziej swobodnej formie. Brak aktualnych regulaminów i literatury.
- Zbyt duże obciążenie słuchacza zakresem materiału który ma przestudiować z literatury. Wykłady powinny być wygłaszane, a nie czytane.
- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?
- Repetycje i prace sprawdzające są niepotrzebne.

B. Metod praktycznych - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przeciętny		mały		nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
a/ ćwiczeń praktycznych	8	53,33	6	40			1	6,67
b/ ćwiczeń grupowych	10	66,67	5	33,33				
c/ pokazów	8	53,33	5	33,33	2	13,34		
d/ ćwiczeń na mapach, na salach wykładowych	6	40	7	46,66	1	6,67	1	6,67
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	10	66,67	3	20	2	13,33		
f/ ćwiczeń szkieletowych	5	33,33	2	13,33	1	6,67	7	46,67
g/ podróży polowo-histerycznych	7	46,67	3	20	5	33,33	5	33,33
h/ praktyk w jednostkach	9	60	5	33,33	1	6,67		
i/ strzelań bojowych art.	8	53,33	5	33,33	2	13,34		
j/ treningu artyleryjskich	5	33,33	3	20	3	20	4	26,67
k/ ćwiczeń domowych	2	13,33	4	26,67	7	46,67	2	13,33

B. Metod praktycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszerny	duży	Przeciętny	mały	Zbyt mały	Nie mam zdania
a/ ćwiczeń praktycznych	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{4}{26,66}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{3}{20}$
b/ ćwiczeń grupowych	$\frac{2}{13,33}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{4}{26,67}$		$\frac{3}{20}$	$\frac{1}{6,67}$
c/ pokazów		$\frac{1}{6,67}$	$\frac{4}{26,67}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{5}{33,33}$	
d/ ćwiczeń na mapach, na salach wykładowych	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{6}{40}$			$\frac{3}{20}$
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	$\frac{2}{13,33}$	$\frac{3}{20}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{2}{13,33}$	$\frac{2}{13,33}$
f/ ćwiczeń szkieletowych		$\frac{1}{6,67}$	$\frac{3}{20}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{9}{60}$

B. Metod praktycznych - w tym	Zbyt obszerny	Zakres stosowania metody				Nie mam zdania
		duży	Przecięt- ny	mały	Zbyt mały	
g/ podróży polowo- - historycznych		$\frac{1}{6,67}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{4}{26,66}$	$\frac{3}{20}$	$\frac{6}{40}$
h/ praktyk w jednost- kach		$\frac{1}{6,67}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{3}{20}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{1}{6,67}$
i/ strzelań bojowych art.		$\frac{1}{6,67}$	$\frac{4}{26,67}$	$\frac{4}{26,67}$	$\frac{3}{20}$	$\frac{3}{20}$
j/ trening. artyleryjs- kich			$\frac{4}{26,67}$	$\frac{1}{6,66}$	$\frac{4}{26,67}$	$\frac{6}{40}$
k/ ćwiczeń domowych	$\frac{2}{13,33}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{3}{20}$			$\frac{9}{60}$

Uwaga: W liczniku wykazano ilość godzin, w mianowniku procent.

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- W ćwiczeniach pozostawiać więcej czasu na stawianie zadań i dowodzenie wojskami. Pokazy powinny mieć jasno określony cel. ASG za mało współpracuje z jednostkami. Od 10 lat ASG ćwiczy te same ćwiczenia.
- Więcej ćwiczeń w terenie. Należy organizować strzelanie BROT.
- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?
- Słuchacze powinni brać udział w pokazach ćwiczeń morskich i inżynierskich. Brać udział w ćwiczeniach " Paktu Warszawskiego ".

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przecięt- ny		mały		nie mam zdania	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
a/ prac kontrolnych	4	26,67	3	53,33	1	6,67	2	13,33
b/ ćwiczeń sprawdzających	3	20	6	40	3	20	3	20
c/ kolokwiów	5	33,33	8	53,33	1	6,67	1	6,67
d/ egzaminów pisemnych	3	20	2	13,33	8	53,34	2	13,33
e/ egzaminów ustnych	5	33,33	7	46,67	3	20		
f/ prac dyplomowych	2	13,33	1	6,67	1	6,67	11	73,33

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Zakres stosowania metody					Nie mam zdania
	Zbyt obszerny	duży	Przecięty	mały	Zbyt mały	
a/ prac kontrolnych	$\frac{2}{13,33}$	$\frac{4}{26,67}$	$\frac{6}{40}$			$\frac{3}{26}$
b/ ćwiczeń sprawdzających	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{4}{26,67}$	$\frac{7}{46,66}$			$\frac{3}{20}$
c/ kolokwiów	$\frac{2}{13,33}$	$\frac{3}{20}$	$\frac{7}{46,67}$			$\frac{3}{20}$
d/ egzaminów pisemnych	$\frac{7}{46,67}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{1}{6,67}$			$\frac{2}{13,33}$
e/ egzaminów ustnych	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{4}{26,67}$	$\frac{5}{33,33}$	$\frac{3}{20}$		$\frac{2}{13,33}$
f/ prac dyplomowych	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{1}{6,67}$	$\frac{1}{6,66}$			$\frac{12}{80}$

UWAGA: W liczniku wykazano ilość godzin, w mianowniku procent.

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Za dużo egzaminów i kolokwiów pisemnych /2 wypowiedzi/.
- Nie należy stosować 15' - 25' prac pisemnych. Najwłaściwszą formą są egzaminy ustne. Stosowanie równoczesnego kolokwium ustnego i pisemnego to przesada. Prace dyplomowe powinny być po egzaminach.
- Egzaminy i kolokwia nie nauczą dowodzenia jednostkami i sztabami. Egzamin końcowy powinien obejmować tylko materiał ostatniego roku studiów.

- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG:

A. Przygotowują w należy- tym stopniu do spełniania funkcji dowódczych i szta- bowych w czasie działań bojowych?	Tak		Częścio- wo tak		Nie		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
	4	26,67	10	66,66			1	6,67

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Należy stosować pokaz pracy sztabu w jednostce bojowej, ponieważ absolwent był oderwany od wojsk.
- Studia w ASG powinny być bardziej związane z praktyką stosowaną w jednostkach.

B. Przygotowują w na- leży- tym stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygo- towaniem wojsk do działań wojennych?	Tak		Częścio- wo tak		Nie		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
	3	20	10	66,77			2	13,33

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

C. Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu?	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
	12	80	3	20				

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Wprowadzić cybernetykę.

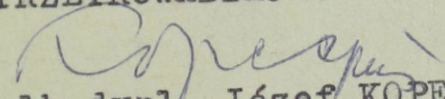
4. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG?

Nie należy z góry na I kursie uprzedzać się do słuchaczy. Przeciążony słuchacz nie ma czasu na studia. Więcej ćwiczeń praktycznych z wojskami.

Organizować 3-4 spotkania z komendą ASG w ciągu roku.

Należy zwiększyć ilość dni na pracę samodzielną i przygotowania do egzaminów nawet kosztem przedłużenia studiów.

PRZEPROWADZAJACY ANKIETĘ


płk dypl. Józef KOPEC

Wydrukowano w 4 egz.

Egz. Nr 1 - 4 - Kanc. Tajna
Opracował: Zespół oficerów

Druk.:

Nr ks.

W Y N I K I A N K I E T Y

=====

przeprowadzonej w miesiącu marcu 1966 roku z kadrami
~~ze służbami Oddziału WR i A kursu 17~~
~~nauczycielami Akademii Sztabu Generalnego~~ na temat programów
kursów Oddziału WR i A.

Celem sondażu za pośrednictwem niniejszej ankiety
było uzyskanie danych mających na celu dalsze usprawnienie
procesu studiów w Akademii.

Wypełniono 10 ankiet

Na poszczególne pytania uzyskano następujące dane:

1. Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów Oddziału WR i A jest w odniesieniu do:

Przedmiotów taktyczno-operacyjnych w tym:	Zbyt ob- szerny		Wystar- czający		Niewystar- czający		Nie mam zdania	
	Ilo- ść	%	Ilo- ść	%	Ilo- ść	%	Ilo- ść	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
a/ sztuki operacyjnej			3	30	7	70		
b/ Taktyki ogólnej			1	10	9	90		
c/ służby sztabów			1	10	9	90		
d/ rozpoznania wojskowego			7	70	3	30		
e/ zabezpieczenia technicz- nego			10	100				
f/ taktyka wojsk raki- etowych i artylerii			3	30	7	70		
g/ rozpoznanie artyler- yjskie			7	70	3	30		
h/ zaopatrzenie WR i A w amunicję i rakiety			8	80	2	20		
i/ taktyki OPL			10	100				
j/ taktyki tyłów	3	30	7	70				
k/ komunikacji wojsk.			10	100				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
taktyki lotnictwa			10	100				
armii obcych			8	80	2	20		
taktyki wojsk inżynierskich	1	10	9	90				
taktyki wojsk łączności	1	10	8	80	1	10		
obrony przed bronią masowego rażenia			8	80	2	20		
przeciwdziałania radioelektronicznego			3	30	3	30	4	40
obrona terytorium Kraju					5	50	5	50
metodyki szkolenia taktycznego			3	30	6	60	1	10

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?
 - Zbyt mało godzin na Służbę Sztabów - doprowadza do takiego stanu, że posiadając nawet stosunkowo duży zasób wiedzy teoretycznej, uniemożliwia odpowiednio jej przekazania w formie rozkazów lub zarządzeń, których nie wiedzą jak formułować.
 - Za mało godzin na TO i Szt. Oper. i TWR i A.
 - Więcej ćwiczeń, które umożliwiłyby nauczanie rozkazodawstwa.
 - W nauczaniu TO więcej zajęć praktycznych, gdyż absolwenci ASG mają poważne trudności w jednostkach, pomimo posiadania dużego zasobu wiedzy teoretycznej.
- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te które są niepotrzebne.
 - Wszystkie przedmioty są potrzebne, ale w odpowiedniej proporcji w zależności od specjalności i nie prowadzić w oderwaniu od rzeczywistych warunków.
 - "Uczyć tego co potrzeba na wojnie" - ASG mało przygotowuje praktycznie do spełniania obowiązków na szczeblach taktycznych.

- Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu?

Brak wypowiedzi.

Przedmioty specjalistyczne	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
/ Topogeodezja			8	80	2	20		
/ Meteorologia	1	10	7	70	2	20		
/ Kierowanie ogniem art. naziemnej			5	50	5	50		
/ Kierowanie ogniem ROT			6	60	4	40		
/ Kierowanie ogniem RT			6	60	4	40		
/ Kierowanie ogniem PPK	1	10	5	50	3	30	1	10
/ Teoria strzelania	9	90	1	10				
/ Wykorzystanie EMC w WR i A			4	40			6	60

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat?

- Teoria Strzelania zbyt obszerna powinna ograniczać się do uzasadnienia niektórych pktów "Instr. Strzel. i Kier. Ogn." i prowadzenia ognia skutecznego raketami, a nie być prowadzona w całej rozciągłości z balastem różnych wzorów, które i tak poza egzaminem nie pozostaną w pamięci - uczyć niezbędnych zagadnień mających zastosowanie w pracy oficera-artyleryzisty.
- Umożliwić słuchaczom uczestniczenia w strzelaniach boj. /pokazowych/ z PPK, RT, ROT.

- Wykorzystanie EMC w WR i A winno być prowadzone zapoznawczo /4-6 godz./ jako nowość techniczna i z perspektywami wykorzystania.
- Czy w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego?
 - 50 % materiału z Teorii Strzelania z chwilą zdania egzaminu przestanie być potrzebna.
 - Kierowanie ogniem PPK - jest instrukcja i każdy oficer sam może odpowiednio się zapoznać, dlatego nie potrzeba specjalnych godzin.

Przedmiotów pomocniczych - w tym:	Zbyt obszerny		Wystarczający		Niewystarczający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ historii sztuki wojennej	2	20	6	60	2	20		
b/ geografii wojennej	1	10	8	80	1	10		
c/ badań operacyjnych							10	100
d/ administracji i mobilizacji							10	100

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat?
 - Historia Sztuki Woj. - przerabiać na mapach niektóre operacje, by lepiej utrwalić w pamięci.
 - Więcej organizować podróży historycznych.
 - Należałoby opracować bardziej systematycznie materiał dotyczący całości 1 i 2 wojny światowej.
- - Z geografii Woj. - jest zbyt ciężkie nauczenie się na pamięć niektórych danych np. "ile W. Bryt. wydobywa ropy naftowej itp. - a raczej powinno uczyć się studiowania terenu i jego przydatności do ewent. przyszłych działań takt. i operacyjnych.
- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego?
Wymienić te, które są niepotrzebne.

Brak wypowiedzi

D. Przedmioty ekonomiczno-społeczne - w tym:	Zbyt ob- szerny		Wystar- czający		Niewystar- czający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ filozofii i socjologii	2	20	8	80				
b/ ekonomii politycznej	2	20	8	80				
c/ ekonomiki wojennej	2	20	8	80				
d/ doktryn wojskowo-politycznych i międzynar.praw.woj.			9	90	1	10		
e/ psychologii i pedagogiki	2	20	5	50	2	20	1	10
f/ pracy partyjno-polit. w działaniach bojowych	1	10	9	90				
g/ dydaktyki	1	10	7	70	2	20		

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?
 - Główną uwagę należałoby skupić na psychologii dowodzenia i na pedagogikę, by odpowiednio przygotować słuchacza do pracy w jednostce.
 - Z filozofii, Ekonomii Polit., Psychologii nie przerabiać tych tematów, które były przedmiotem nauczania w Szkołach Ofic. i KDO - podawać tylko to co stanowi niezbędną pomoc do zrozumienia ogólnych założeń z TO i Azt. Oper.
- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są potrzebne.
 - Ilość godzin na Ekonomię Polit., Psychologię i Pedagogikę skrócić rozsądnie i podawać tylko to czego nie uczono w Szkołach Ofic. i KDO.

E. Technika WR i A	Zbyt ob- szerny		Wystar- czający		Niewy- starcza- jący		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ Elektrotechnika	4	40	5	50	1	10		
b/ Radiotechnika	5	50	4	40	1	10		
c/ Radiolokacja, telewizja i tech. podczerwieni	2	20	5	50	3	30		
d/ Zasady budowy ROT			9	90	1	10		
e/ Zasady automatycz. kierowania rakiet			7	70	3	30		
f/ Naziemne urządzenia rakietowe			9	90	1	10		
g/ Kontrola urządzeń startowych			9	90	1	10		
h/ Służba ogniowa ROT			3	30	7	70		
i/ Budowa rakiet takt. PPK i artylerii			9	90	1	10		
j/ Środki transportowe	2	20	8	80				

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Elektrotechnika, Radiotechnika, Radiolokacja nauczać tylko tego, co jest potrzebne do praktycznego zastosowania w powiązaniu z konkretnym sprzętem, nie prowadzić uzasadnień budowy, gdyż ^{inżyniera} nikogo nie zrobią.

- Radiotechnika i Radiolokacja winny być prowadzone na konkretnym sprzęcie. Należy ujmować takie zagadnienia jak usuwanie prostych uszkodzeń i regulacji sprzętu.

- Zbyt dużo teoretyzowania z Elektrotechniki i Radiotechniki, a w praktyce nikt nie umie odróżnić silnika elektrycznego od prądnicy, diody od triody itp.

- Do wykładów z przedmiotów technicznych dobierać specjalnie dobrze przygotowanych wykładowców.

- Ze względu na specyfikę za mało godzin na "Zasady automatycz. kierowania rakiet i Służbę ogniową ROT".

- Gros godzin na " Środki transportowe" przeznaczyć na praktyczną naukę jazdy samoch., gdyż kto nie znał samochodu to i tak dalej nie zna, a kto ^u miał prowadzić samochód, ten przez 4 lata studiów wyzbył się tej umiejętności.
- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Brak wypowiedzi.

F. Innych przedmiotów - w tym:	Zbyt ob- szerny		Wystar- czający		Niewystar- czający		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ ^m Matematyka wyższa	2	20	7	70	1	10		
b/ Fizyka	2	20	7	70			1	10
c/ Języki obce			7	70	2	20	1	10
d/ Wychowanie fizyczne			5	50	4	40	1	10

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?
 - Języki obce prowadzić pod kątem uczenia języka wojskowego a nie samej gramatyki.
 - Języki obce - mają ^{nie} wystarczającą ilość godzin w stosunku do wymagań wiadomości przy egzaminach.
 - Za mało godzin programowych z Wychowania Fizycznego.

2. Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zdaniami których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności.

Wypowiedzcie swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych - w tym	Stopień przydatności, metody							
	duży		przecięt- ny		mały		nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ wykładów	6	60	4	40				
b/ seminariów	7	70	3	30				
c/ repetycji	1	10	8	80	1	10		
d/ dyskusji naukowych	6	60					4	40

A. Metod teoretycznych - w tym	Stopień stosowania metody					
	Zbyt obszer- ny	duży	Prze- cięt- ny	mały	Zbyt mały	Nie mam zdania
a/ wykładów			$\frac{2}{20}$	$\frac{5}{50}$	$\frac{3}{20}$	
b/ seminariów		$\frac{3}{30}$	$\frac{5}{50}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	
c/ repetycji	$\frac{1}{10}$	$\frac{2}{20}$	$\frac{6}{60}$	$\frac{1}{10}$		
d/ dyskusji naukowych					$\frac{5}{50}$	$\frac{5}{50}$

Uwaga: W liczniku wykazano ilość wypowiedzi, w mianowniku procent.

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?
- Za mało podstawowych wykładów np.: 1 godz. na "Operację Obronną Armii" jest bzdurą, która nic nikomu nie daje.

- Seminaria nie przeradzać w repetycje.
 - W seminariach zwrócić uwagę na możliwość swobodnej dyskusji, nie narzucać tez, a tylko sygnalizować problemy.
 - Stosować formę przygotowania przez Słuchacza referatu wprowadzającego do dyskusji.
- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego?
Brak wypowiedzi.

B. Metod praktycznych - w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przecięt- ny		mały		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ ćwiczeń praktycznych	7	70	3	30				
b/ ćwiczeń grupowych	5	50	4	40	1	10		
c/ pokazów	5	50	5	50				
d/ ćwiczeń na mapach, na salach wykładowych	5	50	4	40			1	10
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	8	80	2	20				
f/ ćwiczeń szkieletowych	9	90	1	10				
g/ podróży polowo- historycznych	4	40	3	30	2	20	1	10
h/ praktyk w jednostkach	4	40	4	40	2	20		
i/ strzelań bojowych art.	9	90	1	10				
K/ ćwiczeń domowych	4	40	6	60				
j/ trening. artyleryjskich	8	80	1	10			1	10

B. Metod praktycz- nych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	Zbyt obszer- ny	duży	Prze- cięt- ny	mały	Zbyt mały	Nie mam zdania
a/ ćwiczeń prak- tycznych		$\frac{1}{10}$	$\frac{4}{40}$	$\frac{4}{40}$	$\frac{1}{10}$	
b/ ćwiczeń grupo- wych		$\frac{2}{20}$	$\frac{5}{50}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{2}{20}$	
c/ pokazów		$\frac{1}{10}$	$\frac{3}{30}$	$\frac{5}{50}$		$\frac{1}{10}$
d/ ćwiczeń na mapach, na salach wykł.			$\frac{4}{40}$	$\frac{3}{30}$	$\frac{2}{20}$	$\frac{1}{10}$
e/ ćwiczeń na mapach w terenie			$\frac{2}{20}$	$\frac{6}{60}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$
f/ ćwiczeń szkiele- towych			$\frac{1}{10}$	$\frac{6}{60}$	$\frac{2}{20}$	$\frac{1}{10}$
g/ podróży połowo- historycznych		$\frac{1}{10}$	$\frac{3}{30}$	$\frac{4}{40}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$
h/ praktyk w jednost- kach			$\frac{2}{20}$	$\frac{5}{50}$	$\frac{3}{30}$	
i/ strzelań bojo- wych art.			$\frac{2}{20}$	$\frac{5}{50}$	$\frac{3}{30}$	
j/ trening. artyler- yjskich			$\frac{1}{10}$	$\frac{4}{40}$	$\frac{4}{40}$	$\frac{1}{10}$
k/ ćwiczeń domo- wych		$\frac{2}{20}$	$\frac{5}{50}$		$\frac{2}{20}$	$\frac{1}{10}$

Uwaga: W liczniku wykazano ilość godzin, w mianowniku procent

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?
- Organizować więcej ćwiczeń szkieletowych.
- Praktyka w jednostkach nie spełnia swojej roli, zamiast niej organizować pokazy strzelań z PPK, RT i ROT oraz Szkołę Ognia na poligonie.
- Za dużo czasu zabiera we wszystkich zajęciach "praca do wykonania", słuchacz powinien być teoretycznie przygotowany do zajęć grupowych, a na tych zajęciach nauczyć się tego, na co sam traci czas "praca do wykonania".

- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego?

Brak wypowiedzi.

C. Metod sprawdzania wiadomości w tym:	Stopień przydatności, metody							
	duży		przeciętny		mały		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
a/ prac kontrolnych	1	10	6	60	3	30	-	-
b/ ćwiczeń sprawdzających	5	50	4	40	1	10		
c/ kolokwiów	5	50	5	50				
d/ egzaminów pisemnych			4	40	6	60		
e/ egzaminów ustnych	5	50	4	40	1	10		
f/ prac dyplomowych	2	20	3	30	3	30	2	20

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stopień przydatności metody					
	Zbyt obszerny	duży	Przeciętny	mały	Zbyt mały	Nie mam zdania
a/ prac kontrolnych		$\frac{1}{10}$	$\frac{7}{70}$	$\frac{1}{10}$		$\frac{1}{10}$
b/ ćwiczeń sprawdzających		$\frac{1}{10}$	$\frac{6}{60}$	$\frac{2}{20}$	$\frac{1}{10}$	
c/ kolokwiów	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{7}{70}$			$\frac{1}{10}$
d/ egzaminów pisemnych	$\frac{2}{20}$		$\frac{6}{60}$	$\frac{1}{10}$		$\frac{1}{10}$
e/ egzaminów ustnych	$\frac{2}{20}$	$\frac{3}{30}$	$\frac{4}{40}$			$\frac{1}{10}$
f/ prac dyplomowych	$\frac{2}{20}$	$\frac{3}{30}$		$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{3}{30}$

Uwaga: W liczniku wykazano ilość godzin, w mianowniku procent.

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?
- Brak nawyków w opracowywaniu ćwiczeń sprawia trudności w pisaniu prac dyplomowych.
- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego?
- Brak wypowiedzi.

3. Czy zakres i treść przedmiotu oraz metody nauczania w ASG.

A. Przygotowują w należyłym stopniu do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
	4	40	6	60				

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Brak wypowiedzi

B. Przygotowują w należyłym stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych?	Tak		Częściowo tak		Nie		Nie mam zdania	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
	4	40	6	60				

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Szkolenie w ASG jest na poziomie dobrym, ale Akademia powinna jednocześnie być Szkołą Życia Wojskowego, gdyż duża część słuchaczy nie ma pojęcia o pracy w jednostkach, a nawet o pewnych cechach oficera jak koleżeństwo itp.

C. Rozwijają horyzonty
myślowe dowódcy
i pracownika sztabu?

Wystarczająco		Niewystarczająco		Nie mam zdania	
Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
9	90	1	10		

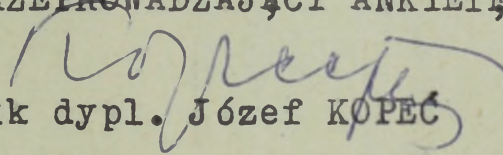
- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Nie uczyć tego, co było przedmiotem nauczania w Szkole Ofic. i KDO.
- Zwrócić uwagę na kierunkowość studiów.

4. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG?

- Nie organizować wykładów, które nie dają Np: 1 godz./45' na wykład z "Operacji Zaczepnej, czy Obronnej Armii" jest bzdurą.

PRZEPROWADZAJĄCY ANKIETĘ:


płk dypl. Józef KOPEĆ

Wydrukowano w 4 egz.

Egz. Nr 1 - 4 - Kanc. Tajna

Wyk.: Zestawił Zespół Oficerów

Druk.:

Nr ks.:

W Y N I K I A N K I E T Y

=====

przeprowadzonej w miesiącu marcu 1966 r. z kadrami naukowymi Katedry OPL Akademii Sztabu Generalnego na temat pracy dydaktyczno-wychowawczej ze słuchaczami.

Celem sondażu za pośrednictwem niniejszej ankiety było uzyskanie danych mających na celu dalsze usprawnienie procesu studiów w Akademii.

Wypełniono 12 ankiet.

Tabela procentowa

1 wypowiedź	- 8,3 %
2 wypowiedzi	- 16,6 %
3 wypowiedzi	- 25,0 %
4 wypowiedzi	- 33,3 %
5 wypowiedzi	- 41,6 %
6 wypowiedzi	- 50,0 %
7 wypowiedzi	- 58,3 %
8 wypowiedzi	- 66,6 %
9 wypowiedzi	- 75,0 %
10 wypowiedzi	- 83,3 %
11 wypowiedzi	- 91,6 %
12 wypowiedzi	- 100,0 %

Na poszczególne pytania uzyskano następujące dane:

- Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów OPL jest w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania
a/ sztuki operacyjnej	25,0 %	66,6 %	8,3 %	-
b/ taktyki ogólnej	33,3 %	66,6 %	-	-
c/ służby sztabów	8,3 %	83,3 %	8,3 %	-
d/ rozpoznania wojskowego	8,3 %	58,3 %	33,3 %	-
e/ zabezpieczenia techn.	8,3 %	58,3 %	33,3 %	-

	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
f/ taktyki wojsk rakieto- wych i artylerii	-	83,3 %	16,6 %	-
g/ taktyki tyłów	25,0 %	66,6 %	8,3 %	-
h/ komunikacji wojskowej	16,6 %	58,3 %	8,3 %	16,6 %
i/ taktyki lotnictwa	-	33,3 %	66,6 %	-
j/ armii obcych	8,3 %	66,6 %	25,0 %	-
k/ taktyki wojsk inżynie- ryjnych	8,3 %	58,3 %	25,0 %	8,3 %
l/ taktyki wojsk łączn.	8,3 %	91,6 %	-	-
z/ obrony przed bronią masowego rażenia	8,3 %	83,3 %	8,3 %	-
m/ topografii wojskowej	-	50,0 %	8,3 %	41,6 %
n/ metodyki szkolenia taktycznego	-	75,0 %	16,6 %	8,3 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

TO i Szt. Operacyjną planować zgodnie z propozycjami kierownictwa katedry /1 wyp./

Taktykę rodzajów wojsk planować zgodnie z propozycjami kierownictwa katedry /1 wyp./

Zbyt szeroki program z TO dla słuchaczy OPL. W obecnych warunkach wojska szkolenie specjalistyczne OPL jest konieczne /1 wyp./

Zachować dotychczasową proporcję godzin w/w przedmiotów /1 wyp./

Więcej szkolić pod względem OPL /2 wyp./

Przed każdymi ćwiczeniami więcej przeprowadzać wykładów oraz dać czas na samodzielne studiowanie /1 wyp./

Przy opracowaniu ćwiczeń większą uwagę zwracać na taktykę rodzajów wojsk /1 wyp./

Więcej czasu poświęcić na metodykę szkolenia taktycznego /1 wyp./

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego?

Wymienić te, które są niepotrzebne.

... wszystkie przedmioty potrzebne /5 wyp./

Wszystkie przedmioty bardziej nacelowane na zabezpieczenie taktyki OPL.

Topografia niepotrzebna - 1 wyp.

- Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu?

Maskowanie operacyjne i taktyczne - 1 wyp.

Odczytywanie zdjęć lotniczych w ramach rozpoznania wojsk. - 1 wyp.

. Taktyki wojsk OPL	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania
/ artylerii plot	-	50,0 %	41,6 %	8,3 %
/ bakiel plot	-	41,6 %	58,3 %	-
/ radiotechnicznych	-	41,6 %	58,3 %	-
/ przeciwdziałania radioelektronicznego	-	50,0 %	50,0 %	-
/ lotnictwa myśliwskiego	-	16,6 %	83,3 %	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Dla słuchaczy OPL w/w przedmioty są przerabiane zbyt wąsko i płytko - 1 wyp.

Kursy zintegrowane nie sprzyjają przekazywaniu słuchaczom rzetelnej wiedzy, a szczególnie z przedmiotów specjalistycznych /1/ Organizować więcej ćwiczeń specjalistycznych /1/.

Taktyki OPL uczyć na podstawie aktualnie posiadanego sprzętu /1/. Zbyt mało czasu poświęca się problemom dowodzenia taktycznego i ogniowego /1/.

Rozszerzyć problematykę OPL w działaniach szczególnych /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

... wszystkie potrzebne - 6 wyp.

. Przedmiotów z zakresu OTK - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania
/ obrony terytorium kraju	8,3 %	58,3 %	16,6 %	16,6 %
/ mobilizacji wojskowej	8,3 %	41,6 %	16,6 %	33,3 %
/ obrony powietrznej kraju	-	33,3 %	50,0 %	16,6 %

	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
taktyki łączności	8,3 %	50,0 %	8,3 %	33,3 %
taktyki wojsk inżynier. obrony przed bronią masowego rażenia	8,3 %	41,6 %	16,6 %	33,3 %
taktyki tyłów	16,6 %	25,0 %	16,6 %	41,6 %
komunikacji	16,6 %	25,0 %	16,6 %	41,6 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Słuchaczy OPL zapoznawać /tylko/ z problematyką OTK /1/.

Więcej godzin przeznaczyć na OPK /3/.

Z OTK prowadzić rekonesans /2/.

OTK bardziej podporządkować działaniom wojsk operacyjnych /1/.

Przedmioty dotyczące zabezpieczenia działania wojsk OTK są zbędne /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

... wszystkie potrzebne /4/.

Przedmiotów pomocni- czych - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
/ historii sztuki wojennej	50,0 %	50,0 %	-	-
/ geografii wojennej	16,6 %	58,3 %	16,6 %	8,3 %
/ badań operacyjnych	-	33,3 %	50,0 %	16,6 %
/ administracji i mobilizacji	-	75,0 %	-	25,0 %

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat?

Większy nacisk położyć na komunikację wojsk /1/.

Badania operacyjne traktować bardziej ostrożnie - dziedzina niedopracowana /1/.

Historia sztuki wojennej powinna uwzględniać działania najnowsze - tam gdzie występowała problematyka OPL /1/.

Uczyć słuchaczy posługiwania się opisami geograficzno-topograficznymi /1/.

Przedmioty a i b mogą słuchacze studiować samodzielnie /1/.

Przedmioty a i b więcej uwzględniać problematykę OPL /2/.

Szerzej zapoznawać z geografią wojenną państw zachodnich /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

... wszystkie potrzebne /5/.

Przedmioty ekonomiczno-społeczne - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania
/ filozofii i socjologii	25,0 %	66,6 %	-	8,3 %
/ ekonomii politycznej	50,0 %	41,6 %	-	8,3 %
/ ekonomiki wojennej	41,6 %	16,6 %	16,6 %	16,6 %
/ doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego	41,6 %	33,3 %	16,6 %	8,3 %
/ psychologii i pedagogiki	8,3 %	66,6 %	8,3 %	16,6 %
/ pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych	50,0 %	25,0 %	8,3 %	16,6 %
/ dydaktyki	8,3 %	58,3 %	16,6 %	16,6 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Zwiększyć ilość godzin na pkt "d" /2/.

Filozofia nie powinna być przedmiotem profilującym /1/.

Zmniejszyć ilość godzin na w/w przedmioty /2/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

... wszystkie potrzebne /5/.

Ekonomię polityczną i ekonomikę wojenną połączyć w jeden /1/.

Przedmiotów ogólnych - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
/ matematyka wyższa	-	25,0 %	75,0 %	-
/ wskaźniki skuteczności strzelania	16,6 %	25,0 %	58,3 %	-
/ teoretyczne podstawy dowodzenia działalnoś- cią bojową wojsk OPL	-	-	83,3 %	16,6 %
/ zastosowanie metod ma- tematycznych do optyma- lizacji wykorzystania wojsk OPL	-	8,3 %	75,0 %	16,6 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Zwiększyć ilość godzin na matematykę /3/.

Dyscypliny te stopniowo rozszerzać. W/w przedmioty bardziej powiązać z taktyką /1/.

Pkt "d" bardziej dostosować do taktyki OPL /1/

Prowadzić seminaria z pktu "c" /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Kursy zintegrowane nie sprzyjają nauczania w/w przedmiotów, wprowadzić fizykę /1/.

Przedmiot "c" niepotrzebny - wchodzi w zakres taktyki /2/.

Pkt "d" mieści się w pkcie "a" /1/.

... wszystkie potrzebne /3/.

Przedmiotów technicz- nych - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
/ budowa, eksploatacja i praca bojowa - raket plot	-	33,3 %	58,3 %	8,3 %
- artylerii plot	16,6 %	58,3 %	8,3 %	16,6 %
- sprzętu radiotechn.	-	33,3 %	58,3 %	8,3 %
- sprzętu przeciwdzia- łania radioelektron.	-	41,6 %	50,0 %	8,3 %
/ elektroniki i automatyki	-	16,6 %	58,3 %	25,0 %
/ automatyzacji i mechani- zacji dowodzenia /prac sztabowych/	-	16,6 %	75,0 %	8,3 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Zasady budowy sprzętu powinny być obowiązkowo /2/.

Pkt "b" bardziej rozszerzyć w powiązaniu z WAT /2/.

Budowę sprzętu traktować jako przedmiot zasadniczy /2/.

Budowę sprzętu podawać bardziej ogólnie /1/.

Budowę sprzętu nie wykładać /1/.

Budowę sprzętu przeprowadzać jeżeli jest zmiana uzbrojenia /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

... wszystkie potrzebne /3/.

1. Innych przedmiotów - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
a/ języków obcych	-	58,3 %	25,0 %	16,6 %
b/ wychowania fizycznego	25,0 %	58,3 %	-	16,6 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Zwiększyć ilość godzin na języki zachodnie /1/.

Języki obce bardziej powiązać z potrzebami OPL /2/.

Za dużo przeznaczają się godzin na WF /1/.

2. Jak, Waszym zdaniem, przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności.

Wypowiedzcie swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych - w tym:	Stopień przydatności metody			
	duży	prze- ciężny	mały	Nie mam zdania
a/ wykładów	58,3 %	25,0 %	16,6 %	-
b/ seminariów	83,3 %	-	16,6 %	-
c/ repetycji	-	83,3 %	8,3 %	8,3 %
d/ dyskusji naukowych	66,6 %	8,3 %	25,0 %	-

A. Metod teoretycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cię- tny	mały	zbyt mały	nie mam zdania
a/ wykładów	-	8,3	16,6	50,0	25,0	-
b/ seminariów	-	-	50,0	33,3	16,6	-
c/ repetycji	-	-	50,0	8,3	-	41,6
d//dyskusji naukowych	-	-	16,6	25,0	58,3	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Obecnie jest zachwiana proporcja między ćwiczeniami i teoretyczną stroną nauczania - więcej wprowadzić wykładów /7/.

Prowadzić początkowo repetycje, następnie seminaria i dyskusje naukowe /2/.

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

Potrzebne wszystkie /4/.

B. Metod praktycznych - w tym:	Stopień przydatności metody			
	duży	prze- cię- tny	mały	nie mam zdania
a/ ćwiczeń praktycznych	75,0 %	25,0 %	-	-
b/ ćwiczeń grupowych	58,3 %	41,6 %	-	-
c/ pokazów	41,6 %	41,6 %	16,6 %	-
d/ ćwiczeń na mapach w sa- lach wykładowych	66,6 %	25,0 %	8,3 %	-
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	33,3 %	25,0 %	41,6 %	-
f/ ćwiczeń szkieletowych	83,3 %	8,3 %	8,3 %	-
g/ podróży polowo-histo- rycznych	16,6 %	41,6 %	41,6 %	-
h/ praktyk w jednostkach	16,6 %	25,0 %	58,3 %	-

B. Metod praktycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cięt- ny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
a/ ćwiczeń praktycznych	-	8,3	58,3	16,6	8,3	8,3
b/ ćwiczeń grupowych	-	25,0	50,0	8,3	8,3	8,3
c/ pokazów	-	-	41,6	25,0	8,3	25,0
d/ ćwiczeń na mapach w sa- lach wykładowych	-	8,3	25,0	50,0	8,3	8,3
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	50,0	25,0	16,6	-	-	8,3
f/ ćwiczeń szkieletowych	-	-	16,6	58,3	16,6	8,3
g/ podróży polowo- historycznych	-	33,3	25,0	16,6	8,3	16,6
h/ praktyk w jednostkach	-	41,6	33,3	-	-	25,0

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Prowadzić więcej ćwiczeń szkieletowych ze środkami łączności w terenie /1/.

Cwiczeń w terenie zbyt duża ilość /jakość przeszła w ilość/ - /2/
Zwiększyć ilość ćwiczeń praktycznych i pokazów /rekonesans itp//1/

Zmniejszyć ilość ćwiczeń na korzyść wykładów /1/.

Część ćwiczeń na mapach przeprowadzać jako specjalistyczne /1/.

Podróże polowe więcej powiązane ze specjalnością OPL /1/.

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

Wszystkie potrzebne /2/.

Cwiczenia na mapach w terenie niepotrzebne /1/.

Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stopień przydatności metody			
	duży	prze- ciężny	mały	nie mam zdania
/ prac kontrolnych	25,0 %	58,3 %	8,3 %	8,3 %
/ ćwiczeń sprawdzających	66,6 %	25,0 %	8,3 %	-
/ kolokwiów	91,6 %	8,3 %	-	-
/ egzaminów pisemnych	25,0 %	33,3 %	41,6 %	-
/ egzaminów ustnych	66,6 %	25,0 %	8,3 %	-
/ prac dyplomowych	66,6 %	8,3 %	25,0 %	-

Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cięż- ny	mały	zbyt mały	Nie mam zdania
/ prac kontrolnych	-	8,3	50,0	16,6	-	25,0
/ ćwiczeń sprawdzających	-	-	75,0	8,3	8,3	8,3
/ kolokwiów	8,3	16,6	33,3	33,3	-	8,3
/ egzaminów pisemnych	16,6	41,6	25,0	8,3	-	8,3
/ egzaminów ustnych	-	8,3	41,6	25,0	-	25,0
/ prac dyplomowych	-	16,6	50,0	-	-	33,3

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Egzaminy pisemne niepotrzebne /1/.

Kolokwia prowadzić tylko ustnie /1/.

Kursy zintegrowane pozbawiły prowadzenie specjalistycznych ćwiczeń sprawdzających /1/.

Zwiększyć ilość prac dyplomowych w postaci referatów /1/

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

Egzaminy pisemne niepotrzebne /3/.

Wszystkie potrzebne /3/

Kolokwia pisemne niepotrzebne /3/.

3. Zakres literatury, którą słuchacz powinien przestudiować	Zbyt duży	Duży	Prze- cięt- ny	Mały	Zbyt mały	Nie mam zdania
/ obowiązkowej	25,0	25,0	50,0	-	-	-
/ zalecanej	33,3	16,6	33,3	8,3	-	8,3

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Zmniejszyć ilość literatury zalecanej /3/.

Obciążenie słuchacza nie jest kontrolowane i znane /1/.

Słuchacz lepiej musi znać prace związane z II wojną światową /1/.

Bardziej dobierać literaturę obowiązkową i zalecaną /1/.

W literaturze obowiązkowej i zalecanej podawać pamiętniki /1/.

Zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG:

4. Przygotowują w należytych stopniu do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych?	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie mam zdania
	25,0 %	66,6 %	8,3 %	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Rozszerzyć zakres i treść przedmiotów nauczanych w ASG, gdyż oficer w jednostce nie ma warunków na samodzielne studiowanie /1/.

Są przygotowani do pełnienia swych obowiązków /1/.

Przygotowani szablonoowo /1/.

Brak teoretycznych podstaw /1/.

Więcej godzin na specjalizację /1/.

Wprowadzić zajęcia z planowania zajęć w jednostce /1/.

5. Przygotowują w należytych stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych?	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie mam zdania
	33,3 %	66,6 %	-	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Lepiej przygotowywać absolwentów ASG do pracy dydaktycznej w jednostce /2/.

Rozwijać większą prawdomówność słuchaczy /2/.

Położyć większy nacisk na specjalizację /1/.

Przygotowani dobrze w zakresie taktycznym /1/.

Nie dają podstaw do pracy samodzielnej i kierowania na wyższym szczeblu /1/.

Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu?	Wystarczająco	Niewystarczająco	Nie mam zdania
	33,3 %	66,6 %	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Więcej godzin na przedmioty ścisłe, ekonomię polityczną i sztukę operacyjną /2/.

Rutyna i szablonowość - braki w samodzielnym myśleniu /1/.

4. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG ?

Studia powinny trwać 3 lata /2/.

W N I O S K I

z badań ankietowych kadry Katedry OPL.

Z wypowiedzi na pkt.1 można wyciągnąć następujące wnioski:

- A. Zakres i treść przedmiotów taktyczno-operacyjnych jest wystarczający za wyjątkiem taktyki lotnictwa. Wszystkie przedmioty w pkcie "A" bardziej powiązać z taktyką OPL. TO i sztukę operacyjną planować pod kątem potrzeb obrony przeciwlotniczej - zgodnie z propozycjami kierownictwa katedry.
Sugeruje się wprowadzenie do programu nauczania nurkowania operacyjnego i taktycznego - 1 wypowiedź.
- B. Wszystkie przedmioty /za wyjątkiem artylerii plot/ z taktyki wojsk OPL określa się, iż są wykładane w zbyt małym zakresie. Szczególnie dotyczy to lotnictwa myśliwskiego. Bez dokładnej znajomości w/w przedmiotów słuchacz nie jest w stanie pracować w jednostce jako specjalista obrony przeciwlotniczej. Kursy zintegrowane nie przyjąją rozszerzeniu wiedzy słuchaczy specjalności OPL w tym zakresie.
- C. Z przedmiotów zakresu OTK więcej godzin przeznaczyć na obronę powietrzną kraju. OPK ma zasadniczy wpływ na OPL wojsk, zwłaszcza w początkowym okresie wojny.
OTK bardziej podporządkować działaniom wojsk operacyjnych.
- D. Historia sztuki wojennej jest wykładana zbyt obszernie. W przedmiocie tym uwzględnić działania najnowsze w powiązaniu z zagadnieniem obrony przeciwlotniczej. Natomiast badania operacyjne rozszerzyć podając materiał już w dostatecznym stopniu opracowany.
- E. Na przedmioty ekonomiczno-społeczne przeznaczają się za dużo czasu. Szczególnie dotyczy to: ekonomii politycznej, ekonomiki wojennej, pracy partyjno-politycznej oraz doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego. Filozofia nie powinna być przedmiotem profilującym.
- F. Zakres i treść przedmiotów ogólnych określa się jako niewystarczający. Wszystkie przedmioty występujące w punkcie "F" są niezbędne jako teoretyczne uzasadnienie decyzji taktycznych

Ponadto szersze ich rozwinięcie przyczyni się do optymalizacji wykorzystania sprzętu pod względem taktycznym. Rozszerzenie problematyki tych przedmiotów jest możliwe w zasadzie tylko na kursach specjalistycznych. Kursy zintegrowane raczej nie stwarzają warunków ku temu.

- G. Przedmioty techniczne wykładane są w sposób niewystarczający /za wyjątkiem artylerii plot/.
Elektronikę i automatykę rozszerzyć w powiązaniu z WAT.
Przedmioty techniczne i ogólne mają istotny wpływ na taktykę obrony przeciwlotniczej.

W punkcie 2 oficerowie kadry postulują:

- A. W metodach teoretycznych największy stopień przydatności mają: wykłady, seminaria i dyskusje naukowe, natomiast tylko przeciętny - repetycje. Tymczasem zakres stosowania wykładów, seminariów i dyskusji naukowych jest mały.
Szczególnie odczuwa się brak wykładów co powoduje stosunkowo słabe przygotowanie słuchaczy do ćwiczeń.
Obecnie zachwiana jest proporcja między metodami teoretycznymi a praktycznymi na niekorzyść tych pierwszych.
- B. Stopień przydatności metod praktycznych jest duży za wyjątkiem: podróży polowo-historycznych, praktyk w jednostkach i ćwiczeń na mapach w terenie. Zbyt mało przeprowadza się ćwiczeń na mapach w salach wykładowych i ćwiczeń szkieletowych ze środkami łączności w terenie kosztem ćwiczeń na mapach w terenie.
- C. Z metod sprawdzania wiadomości najmniej przydatne są prace kontrolne i egzaminy pisemne.
Na kursie zintegrowanym ćwiczenia sprawdzające określa się jako przeciętne. Za zniesieniem egzaminów i kolokwium pisemnych wypowiada się 3 wykładowców.
- D. Zakres literatury podawany słuchaczom jest wystarczający, lecz bardziej dobierać literaturę zwłaszcza obowiązkową.
3. Studia w ASG tylko częściowo przygotowują słuchaczy do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych w czasie wojny oraz do funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych.

Należy rozszerzyć zakres i treść przedmiotów w szczególności z zakresu OPL. Lepiej przygotowywać słuchaczy pod względem dydaktycznym.

Obecny profil szkolenia daje małe podstawy do samodzielnej pracy słuchaczy na wyższych szczeblach dowodzenia.

Studia w ASG powinny trwać 3 lata - 2 wypowiedzi.

Ankietę zestawiał:

mjr WRZESNIAK

Wydrukowano w 4 egz.

nr 1-4 - Kanc. tajna

Wyk.: mjr Wrzesniak

Wydruk. M. R. dn. 4.4.66r.

Wydruk. ks. masz. Pf 363/OSz

W Y N I K I A N K I E T Y

=====

przeprowadzonej w miesiącu marcu 1966 r. ze słuchaczami III i IV kursu OPL Akademii Sztabu Generalnego na temat pracy dydaktyczno-wychowawczej ze słuchaczami.

Celem sondażu za pośrednictwem niniejszej ankiety było uzyskanie danych mających na celu dalsze usprawnienie procesu studiów w Akademii.

Wypełniono 19 ankiet.

Tabela procentowa

1 wypowiedź	- 5,3 %	11 wypowiedzi	- 57,9 %
2 wypowiedzi	- 10,6 %	12 wypowiedzi	- 63,2 %
3 wypowiedzi	- 15,9 %	13 wypowiedzi	- 68,4 %
4 wypowiedzi	- 21,1 %	14 wypowiedzi	- 73,7 %
5 wypowiedzi	- 26,4 %	15 wypowiedzi	- 78,9 %
6 wypowiedzi	- 31,6 %	16 wypowiedzi	- 84,2 %
7 wypowiedzi	- 36,8 %	17 wypowiedzi	- 89,5 %
8 wypowiedzi	- 42,1 %	18 wypowiedzi	- 94,7 %
9 wypowiedzi	- 47,3 %	19 wypowiedzi	- 100,0 %
10 wypowiedzi	- 52,6 %		

Na poszczególne pytania uzyskano następujące dane:

- Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów OPL jest w odniesieniu do:

Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania
sztuki operacyjnej	10,6 %	68,4 %	15,9 %	5,3 %
taktyki ogólnej	5,3 %	73,7 %	21,1 %	-
służby sztabów	-	47,3 %	52,6 %	-
rozpoznania wojskowego	-	42,1 %	57,9 %	-
zabezpieczenia techn.	-	84,2 %	5,3 %	10,6 %
taktyki wojsk rakietowych i artylerii	-	47,3 %	52,6 %	-

	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
g/ taktyki tyłów	-	73,7 %	26,4 %	-
h/ komunikacji wojskowej	-	89,5 %	5,3 %	5,3 %
i/ taktyki lotnictwa	-	21,1 %	78,9 %	-
j/ armii obcych	-	42,1 %	57,9 %	-
k/ taktyki wojsk inżynie- ryjnych	-	78,9 %	15,9 %	5,3 %
l/ taktyki wojsk łączności	5,3 %	84,2 %	10,6 %	-
m/ obrony przed bronią masowego rażenia	5,3 %	89,5 %	5,3 %	-
n/ topografii wojskowej	-	52,6 %	36,8 %	10,6 %
o/ metodyki szkolenia taktycznego	-	52,6 %	42,1 %	5,3 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Wszystkie w/w przedmioty bardziej przywiązać do specjalności OPL/2/
Z taktyki wojsk łączności planować więcej ćwiczeń praktycznych,
ale nie kosztem czasu słuchaczy /1/.

Więcej godzin przeznaczyć na RW, taktykę WRiA i metodykę /1/.

Więcej godzin przeznaczyć na sztukę operacyjną i taktykę ogólną
oraz taktykę lotnictwa /2/.

Zajęcia z przedmiotów nie profilujących przerabiać wspólnie
z wykładowcą /1/.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego?

Wymienić te, które są niepotrzebne.

Wszystkie przedmioty są potrzebne /7/.

Niepotrzebny jest przedmiot - topografia wojskowa /2/.

Zajęcia z metodyki planować w ciągu jednego roku szkolnego /1/.

Niepotrzebny jest przedmiot komunikacja wojskowa i zabezpieczenie
techniczne /1/.

Wszystkie przedmioty są potrzebne w zakresie zapoznawczym /2/.

- Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być
wprowadzone do działu przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim
celu?

Nie potrzeba wprowadzać nowych przedmiotów /4/.

Zapoznać słuchaczy z uzupełnianiem strat w ludziach i sprzęcie w czasie prowadzenia działań zaczepnych przez armię ogólnowojskową i armię pancerną /1/.

Taktyki wojsk OPL	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
artylerii plot	-	57,9 %	36,8 %	5,3 %
rakiet plot	-	47,3 %	52,6 %	-
radiotechnicznych	-	15,9 %	84,2 %	-
przeciwdziałania radioelektronicznego	-	78,9 %	15,9 %	5,3 %
lotnictwa myśliwskiego	-	26,4 %	73,7 %	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Z taktyki OPL większą uwagę zwrócić na współdziałanie artylerii plot z LM, obliczanie możliwości ogniowych, sposób dowodzenia na szczeblu armii /3/.

Więcej poświęcić czasu na seminaria nie zajęcia w terenie /1/.

Więcej godzin przeznaczyć na taktykę OPL jako przedmiot profilujący /2/.

Z rakiet plot - uczyć taktyki działania na sprzęcie będącym aktualnie na wyposażeniu, a nie na takim, który dopiero będzie /3/.

Lotnictwo myśliwskie - za mało godzin /1/.

Z wszystkich w/w przedmiotów więcej wprowadzić zajęć grupowych /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Wszystkie przedmioty są potrzebne /10/.

Przeciwdziałanie radioelektroniczne traktować jako przedmiot informacyjny ponieważ pododdziały te w wojskach operacyjnych nie będą używane niżej od szczebla armii /1/.

Przedmiotów z zakresu OTK - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie mam zdania
obrony terytorium kraju	21,1 %	52,6 %	21,1 %	5,3 %
mobilizacji wojskowej	5,3 %	84,2 %	10,6 %	-
obrony powietrznej kraju	5,3 %	52,6 %	42,1 %	-
taktyki łączności	5,3 %	63,2 %	26,4 %	5,3 %
taktyki wojsk inżynierskich	15,9 %	57,9 %	21,1 %	5,3 %
obrony przed bronią masowego rażenia	5,3 %	68,4 %	15,9 %	10,6 %
taktyki tyłów	-	73,7 %	21,1 %	5,3 %
komunikacji	5,3 %	68,4 %	26,4 %	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Zajęcia z OTK traktować jako zapoznawcze /2/.

Zajęcia z OPK bardziej wyeksponować /1/.

Więcej ćwiczeń przerobić z OTK /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Wszystkie przedmioty potrzebne /5/.

Przedmioty od "d" do "g" niepotrzebne - nie mają znaczenia dla wojsk operacyjnych /1/.

Przedmiotów pomocniczych - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
historii sztuki wojennej	78,9 %	21,1 %	-	-
geografii wojennej	15,9 %	73,7 %	10,6 %	-
badan operacyjnych	-	10,6 %	52,6 %	36,8 %
administracji i mobilizacji	10,6 %	47,3 %	36,8 %	5,3 %

- Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat?

Z historii sztuki wojennej materiał jest zbyt szeroki. Skrypty opracowane bardzo szczegółowo i chaotycznie. Należy podawać zasadnicze problemy i przykłady, które mogą posłużyć jako przykłady do współczesnych działań bojowych /10/.

Przedmiot badania operacyjne rozszerzyć do konkretnej specjalności /2/.

W geografii wojennej większą uwagę zwrócić na ukształtowanie terenu /1/.

Administracja i mobilizacja powinna być prowadzona pod kątem przygotowania oficera do pracy w jednostce /5/.

Wszystkie w/w przedmioty podawać w formie zapoznawczej - nie egzekwować w formie egzaminów /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Wszystkie przedmioty są potrzebne /7/.

Ponieważ mobilizacja jest w dziale OTK - tu niepotrzebna /1/.

Niepotrzebne - HSW, administracja i mobilizacja /1/.

Przedmioty ekonomiczno- społeczne - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
filozofii i socjologii	26,4 %	73,7 %	-	-
ekonomii politycznej	36,8 %	47,3 %	5,3 %	10,6 %
ekonomiki wojennej	36,8 %	63,2 %	-	-
doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego	15,9 %	26,4 %	57,9	-

	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
psychologii i pedagogiki	21,1 %	57,9 %	21,1 %	-
pracy partyjno-politycz- nej w działaniach bojo- wych	26,4 %	36,8 %	36,8 %	-
dydaktyki	15,9 %	63,2 %	21,1 %	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Więcej godzin przeznaczyć na w/w przedmioty, przeprowadzać zajęcia pokazowe, praktyczne /3/.

Psychologia i pedagogika może być nie prowadzona /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Wszystkie przedmioty są potrzebne /5/.

Przedmioty a, b, c, e, g - niepotrzebne /1/

Przedmiot ekonomia polityczna - niepotrzebny, przerabiana jest w szkołach oficerskich /4/.

Filozofia i socjologia niepotrzebna, przerabiana w szkołach oficerskich i KDO /1/.

Przedmiotów ogólnych - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
matematyka wyższa	10,6 %	36,8 %	52,6 %	-
wskaźniki skuteczności strzelania	31,6 %	47,3 %	21,1 %	-
teoretyczne podstawy do- wodzenia działalnością bojową wojsk OPL	-	10,6 %	84,2 %	5,3 %
zastosowanie metod mate- matycznych do optymaliz- acji wykorzystania wojsk OPL	5,3 %	-	84,2 %	10,6 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Więcej godzin przeznaczyć na matematykę /5/.

Wskaźniki skuteczności strzelania traktować zapoznawczo /3/.

Więcej godzin na wszystkie przedmioty /3/.

Punkt "d" przygotować do praktycznego działania wojsk /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Tak, a zwłaszcza matematyka.

Wszystkie przedmioty potrzebne /5/.

Przedmiotów technicznych - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
Budowa, eksploatacja i praca bojowa				
- raket plot	5,3 %	26,4 %	68,4 %	-
- artylerii plot	31,6 %	52,6 %	15,9 %	-
- sprzętu radiotech- nicznego	10,6 %	78,9 %	10,6 %	-
- sprzętu przeciwdziała- nia radioelektronicz- nego	5,3 %	78,9 %	15,9 %	-
elektroniki i automatyki	5,3 %	26,4 %	57,9 %	10,6 %
automatyzacji i mechani- zacji dowodzenia /prac sztabowych/	-	36,8 %	63,2 %	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Przedmiot sprzęt niepotrzebny - zapoznaje się w szkołach
oficerskich /5/.

Sprzętu uczyć praktycznie /na sprzęcie/ /9/.

Punkt "b" i "c" uczyć na sprzęcie /1/.

- Czy wszystkie wyżej wymienione przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Zajęcia ze sprzętu artylerii plot - potrzebne /5/.

Zajęcia ze sprzętu artylerii plot - niepotrzebne /1/.

Innych przedmiotów - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie mam zdania
a/ języków obcych	-	42,1 %	57,9 %	-
b/ wychowania fizycznego	10,6 %	78,9 %	5,3 %	5,3 %

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Języki obce tylko zaliczać /2/.

Uczyć języka, który słuchacz ma już częściowo opanowany /1/.

Mało godzin na języki /2/.

Organizować więcej zawodów sportowych między grupami /1/.

W ASG nie ma warunków do nauki języków obcych /1/.

WF nie prowadzić w godzinach rannych.

Organizować więcej obozów kondydyjnych /4/.

2. Jak, W₂szym zdaniem, przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności? Wypowiedzcie swój pogląd w odniesieniu do:

Metod teoretycznych - w tym:	Stopień przydatności metody			
	Duży	prze- ciężny	Mały	Nie mam zdania
/ wykładów	57,9 %	26,4 %	15,9 %	-
/ seminariów	31,6 %	47,3 %	15,9 %	5,3 %
/ repetycji	-	26,4 %	63,2 %	10,6 %
/ dyskusji naukowych	73,7 %	-	10,6 %	15,9 %

Metod teoretycznych - w tym:	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cięż- ny	mały	zbyt mały	nie mam zdania
/ wykładów	-	5,3	26,4	63,2	5,3	-
/ seminariów	26,4	21,1	31,6	21,1	-	-
/ repetycji	10,6	10,6	52,6	15,9	-	10,6
/ dyskusji naukowych	-	-	26,4	15,9	42,1	15,9

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Repetycje niepotrzebne ze względu na to, że pokrywają się z seminariami /1/.

Wykłady powinny być problemowe /4/.

Dyskusji naukowych zbyt mało /2/.

Więcej wykładów szczególnie ze sztuki operacyjnej /1/.

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

Repetycje niepotrzebne /4/.

Seminaria niepotrzebne /6/.

Mniejsza częstotliwość seminariów /1/.

Metod praktycznych - w tym:	Stopień przydatności metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie mam zdania		
ćwiczeń praktycznych	68,4 %	21,1 %	-	10,6 %		
ćwiczeń grupowych	63,2 %	31,6 %	5,3 %	-		
pokazów	57,9 %	31,6 %	5,3 %	5,3 %		
ćwiczeń na mapach w sa- lach wykładowych	57,9 %	31,6 %	10,6 %	-		
ćwiczeń na mapach w terenie	42,1 %	36,8 %	15,9 %	5,3 %		
ćwiczeń szkieletowych	73,7 %	10,6 %	10,6 %	5,3 %		
podróży polowo-histor.	73,7 %	5,3 %	5,3 %	15,9 %		
praktyk w jednostkach	52,6 %	15,9 %	15,9 %	15,9 %		
	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cięż- ny	mały	zbyt mały	nie mam zdania
ćwiczeń praktycznych	36,8	-	36,8	15,9	5,3	5,3
ćwiczeń grupowych	10,6	21,1	63,2	5,3	-	-
pokazów	-	5,3	-	57,9	31,6	5,3
ćwiczeń na mapach w salach wykładowych	-	36,8	36,8	26,4	-	-
ćwiczeń na mapach w terenie	26,4	26,4	26,4	21,1	-	-
ćwiczeń szkieletowych	-	5,3	21,1	47,3	21,1	5,3
podróży polowo-hist.	-	-	31,6	26,4	26,4	15,9
praktyk w jednostkach	-	10,6	26,4	10,6	31,6	21,1

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Cwiczenia na mapach w terenie ze szczebli operacyjnych mało przydatne, raczej potrzebne ćwiczenia szkieletowe /1/.

Więcej ćwiczeń praktycznych /1/.

Nie organizować ćwiczeń w terenie /2/.

Więcej organizować ćwiczeń kompleksowych /1/.

Praktyka w jednostkach bardzo potrzebna /1/.

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

Pkt "e" niepotrzebny - daje mało korzyści /2/.

Organizować ćwiczenia kompleksowe z OPK, LM i OPL /1/.

Praktyka niepotrzebna /1/.

Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stopień przydatności metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie mam zdania		
prac kontrolnych	26,4 %	47,3 %	26,4 %	-		
ćwiczeń sprawdzających	57,9 %	36,8 %	5,3 %	-		
kolokwiów	73,7 %	21,1 %	5,3 %	-		
egzaminów pisemnych	15,9 %	10,6 %	73,7 %	-		
egzaminów ustnych	84,2 %	15,9 %	-	-		
prac dyplomowych	42,1 %	10,6 %	26,4 %	21,1 %		
	Zakres stosowania metody					
	zbyt duży	duży	prze- cięż- ny	mały	zbyt mały	nie mam zdania
prac kontrolnych	10,6	15,9	73,7	-	-	-
ćwiczeń sprawdzających	-	10,6	73,7	15,9	-	-
kolokwiów	5,3	52,6	42,1	-	-	-
egzaminów pisemnych	63,2	21,1	10,6	-	5,3	-
egzaminów ustnych	10,6	36,8	21,1	31,6	-	-
prac dyplomowych	5,3	21,1	26,4	-	-	42,1

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Egzaminy i kolokwia tylko z przedmiotów profilujących /1/.

Egzaminy i kolokwia tylko z przedmiotów ścisłych /1/.

Organizować więcej ćwiczeń sprawdzających /1/.

Więcej poświęcić czasu na TO i sztukę operacyjną kosztem czasu przeznaczanego na pisanie prac dyplomowych /1/.

Kolokwia i egzaminy przeprowadzać ustnie i pisemnie /1/.

- Które z wyżej wymienionych metod są niepotrzebne i dlaczego?

Niepotrzebny egzamin z przedmiotów ogólnych /2/.

Egzaminy pisemne niepotrzebne /8/.

Prace kontrolne /1/.

Prace dyplomowe /1/.

Przeprowadzać kolokwium lub egzamin z jednego przedmiotu /1/.

Zakres literatury, którą słuchacz powinien przestudiować	zbyt duży	duży	prze- cięt- ny	mały	zbyt mały	nie mam zdania
obowiązkowej	78,9	10,6	10,6	-	-	-
zalecanej	68,4	15,9	-	15,9	-	-

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

Opracowywać skrypty bardziej treściwie /3/.

W bibliotekach nie powinno być materiałów przedawnionych /1/.

Mało egzemplarzy w bibliotece, szczególnie poszukiwanych /1/.

Słuchacz ma mało czasu na studiowanie literatury /1/.

Podawać słuchaczom literaturę szczególnie zalecaną /1/.

3. Zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG:

Przygotowują w należyłym stopniu do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych?	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie mam zdania
	57,9 %	36,8 %	-	5,3 %

Przygotowują w należytym stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych?	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie mam zdania
	42,1 %	57,9 %	-	-

Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu ?	Wystarczająco	Niewystarczająco	Nie mam zdania
	78,9 %	21,1 %	-

W N I O S K I

z badań ankietowych słuchaczy III i IV kursu OPL

Oдноśnie punktu 1 słuchacze wysuwają następujące postulaty:

- A. Zakres i treść przedmiotów taktyczno-operacyjnych jest niewystarczający z rozpoznania wojskowego, taktyki lotnictwa, służby sztabów oraz metodyki szkolenia wojskowego. W zupełności wystarczający z taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, zabezpieczenia technicznego, komunikacji wojskowej, taktyki tyłów, taktyki wojsk inżynieryjnych, taktyki wojsk łączności i obrony przed bronią masowego rażenia.
Ponadto wszystkie przedmioty od "a" do "n" należy bardziej przywiązać do specjalności OPL.
Topografia wojskowa niepotrzebna - 2 wypowiedzi.
- B. Z taktyki wojsk OPL zbyt mało godzin poświęca się na wojska radiotechniczne, lotnictwo myśliwskie i rakiety plot.
Większą uwagę zwrócić na współdziałanie artylerii przeciwlotniczej z lotnictwem myśliwskim. Z rakiet plot uczyć taktyki działania na sprzęcie będącym aktualnie na wyposażeniu.
Bardziej rozszerzyć problematykę dowodzenia na szczeblach operacyjnych.
- D. Największe zastrzeżenia budzą zajęcia z historii sztuki wojennej. Materiał podawany jest zbyt drobiazgowo.
Skrypty opracowane bardzo szczegółowo i chaotycznie.
Wypowiedzi sugerują zmniejszenie ilości godzin z tego przedmiotu oraz przerabianie zasadniczych problemów, zwłaszcza z ostatniej wojny światowej mogących służyć jako przykłady do współczesnych działań bojowych.
Administracja i mobilizacja powinny być prowadzone pod kątem przygotowania oficera do pracy w jednostce.
- E. Ekonomię polityczną i ekonomikę wojenną połączyć w jeden przedmiot.
- F. Więcej godzin przeznaczyć na matematykę wyższą, teoretyczne podstawy dowodzenia oraz zastosowanie metod matematycznych do optymalizacji wykorzystania wojsk OPL. Powyższe przedmioty w sposób zasadniczy wpływają na pogłębienie znajomości proble-

matyki taktyczno-operacyjnej OPL i przyczyniają się do pełnej specjalizacji słuchaczy.

- G. Budowy sprzętu - uczyć praktycznie na sprzęcie. Więcej godzin poświęcić na budowę i eksploatację rakiet plot oraz na elektronikę i automatykę, a także na automatyzację i mechanizację dowodzenia.
- H. Więcej czasu przeznaczyć na naukę języków obcych. Uczyć słuchaczy tego języka, który mają już częściowo opanowany. WF nie prowadzić w godzinach rannych. Organizować obozy kondycyjne dla słuchaczy.

W punkcie 2 wypowiedzi słuchaczy sprowadzają się do:

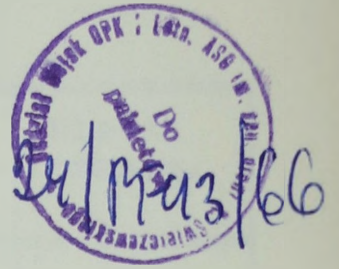
- A. W metodach teoretycznych za mało jest wykładów i dyskusji naukowych. Natomiast zbyt dużo seminariów i repetycji. Za zniesieniem repetycji wypowiada się 4 słuchaczy /21,1 %/, a seminariów - 6 słuchaczy /31,6 %/.
- B. Stopień przydatności metod praktycznych jest duży za wyjątkiem ćwiczeń na mapach w terenie. Zbyt mało stosuje się takie metody, jak: pokazy /90 % wypowiedzi/, ćwiczenia szkieletowe /69 % wypowiedzi/, podróży polowo-historycznych i praktyk w jednostkach.
- C. Z metod sprawdzania wiadomości najbardziej przydatne są kolokwia i egzaminy ustne. Najmniej przydatne egzaminy pisemne. Za zniesieniem egzaminów pisemnych wypowiada się 8 słuchaczy /42 %/.
- D. Zakres literatury podawany słuchaczom jest zbyt duży. Słuchacze nie mogą przestudiować całości literatury ze względu na brak czasu. Skrypty opracowywać bardziej treściwie.

W punkcie 3 wypowiedzi słuchaczy sprowadzają się do tego, że studia w ASG w zasadzie przygotowują słuchacza do pracy w jednostce i w czasie działań bojowych.

Ankieta zestawik:

mjr WRZEŚNIAK

rukowano w 4 egz.
nr 1-4 - Kanc. tajna
.:mjr Wrześniak
k.M.R.dn.4.4.66r.
ks.masz.Pf 364/OSz



S P R A W O Z D A N I E

z badań ankietowych wykładowców i słuchaczy
Oddziału Wojsk OPK i Lotnictwa

W celu dokonania analizy pracy dydaktyczno-wchowawczej ze słuchaczami na polecenie Komendy Akademii zostały na Oddziale Wojsk OPK i Lotnictwa przeprowadzone badania ankietowe. Ponieważ Oddział WOPK i Lotn. prowadzi szkolenie w trzech zasadniczych profilach - wojsk OPK, lotnictwa operacyjnego i zaopatrzenia wojsk lotniczych, badania ankietowe, prowadzone zarówno z kadrami jak i słuchaczami w tych trzech kierunkach. Do przeprowadzenia badań przygotowano trzy różne ankiety, uwzględniające problematykę właściwą dla danego kierunku szkolenia.

W wyniku przeprowadzonych badań uzyskano następujące wyniki:

Badaniami objęto:

Na stan kadry 62 ofic. badaniami objęto 54 ofic. co stanowi 87 %.

Na stan słuchaczy 57 ofic. badaniami objęto 51 ofic. co stanowi 87 %.

I. Kierunek Lotnictwa Operacyjnego.

A. Kadra .

Na stan 30 ofic. w ankiecie wzięło udział 25 ofic. co stanowi 83,3 %.

Na postawione w ankiecie pytania uzyskano następujące wyniki:

1. Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów lotnictwa operacyjnego jest

w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ Sztuki operacyjnej lotn.	3/12	11/44	7/28	4/16
b/ Taktyki ogólnej i sztuki operac.	2/8	16/64	4/16	3/12
c/ Służby sztabów lotn.	3/12	8/32	9/36	5/20
d/ Rozpoznania powietrznego	1/4	16/64	5/20	3/12
e/ Taktyki wojsk rakietowych i artylerii	-	13/52	5/20	7/28
f/ Taktyki OPL	3/12	11/44	4/16	7/28
g/ Taktyki tyłów wojsk lotniczych	1/4	15/60	2/8	7/28
h/ Taktyki lotnictwa	1/4	9/36	13/52	2/8
i/ Armii obcych	-	13/52	8/32	4/16
j/ Taktyki wojsk inż.	3/12	10/40	2/8	10/40
k/ Taktyki łączności wojsk lotniczych	2/8	15/60	4/16	4/16
l/ Obrony przed bronią masowego rażenia	6/24	7/28	5/20	7/28
ł/ Przeciwdziałania radioelektronicznego	1/4	11/44	6/24	7/28
m/ Topografii wojskowej	1/4	7/28	6/24	11/44
n/ Metodyki szkolenia taktycznego	2/8	8/32	8/32	7/28

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Metodyka szkolenia taktycznego nie przygotowuje słuchacza do pracy dyplomowej - zbyt szczupła ilość godzin - 2 wypowiedzi /8 %/.
- Należy wprowadzić metodykę opracowania referatów - 3 wypowiedzi /12 %/.
- Z taktyki i sztuki operacyjnej należy wprowadzić więcej zajęć teoretycznych /wykłady i seminaria/ - 4 wypowiedzi /16 %/.

- Szkolenie w ASG winno obejmować trzyletni program.
- Ofic dyplomowany winien znać pracę sztabu, częściej trafia na te stanowiska.
- Zbyt dużo ćwiczeń - mało wykładów.
- Ujednolicić poglądy odnośnie dokumentów metodycznych opracowania ćwiczeń.
- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.
 - Zbyteczny przedmiot topografii wojskowej - słuchacz winien mieć opracowany ten przedmiot w ofic. szkole. 5 wypowiedzi /20 %/.
- Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działań przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu?
 - Wprowadzić nauczanie w zakresie wykorzystania mechanizacji dowodzenia - 2 wypowiedzi /80 %/.
 - Metody badań operacyjnych połączyć z zagadnieniami operacyjno-taktycznymi.
 - Matematyka, szczególnie w zakresie ustalania potencjalnej i bojowej skuteczności działań lotnictwa.

B. Przedmiotów z zakresu OPK - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ Obrony terytorium kraju	-	10/40	2/8	13/52
b/ Obrony powietrznej kraju	1/4	11/44	3/12	10/40

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?
 - Nie celowym jest szkolenie oficerów lotnictwa operacyjnego z przedmiotu OTK.
 - W programach i w procesie studiów uwypuklić problem współdziałania lotnictwa operacyjnego z OPK.
 - Szkolenie w pionie OPK i LO jest sztucznie podzielone - należy szkolić w jednym pionie.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

Brak wypowiedzi.

C. Przedmiotów pomocniczych	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ Historii sztuki wojennej	7/28	13/52	3/12	2/8
b/ Geografii wojennej	2/8	12/48	4/16	7/28
c/ Badań operacyjnych	1/4	3/12	15/60	6/24
d/ Administracji i mobilizacji	5/20	6/24	6/24	8/32

- Jakie macie propozycje, uwagi na powyższy temat ?

- Oficer absolwent ASG winien dobrze znać historię sztuki i geografie aby mógł opierać się na doświadczeniach minionych wojen.

- Badania operacyjne są niezbędne, ale trzeba je wykładać innymi metodami i oprzeć na tematyce wojskowej a nie cywilnej - 2 wypowiedzi /8 %/.

- Zróżnicować program badań operacyjnych i przystosować dla potrzeb lotnictwa - 4 wypowiedzi /16 %/.

- Przedmiot geografii wojennej w większym stopniu w większym stopniu powiązać z problematyką lotnictwa.

- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Zbędny przedmiot administracji i mobilizacji - 3 wypowiedzi /12 %/.

D. Przedmioty ekonomiczno-społeczne - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ Filozofii i socjologii	6/24	11/44	3/12	5/20
b/ Ekonomii politycznej	4/16	15/60	1/4	5/20
c/ Ekonomii wojennej	5/20	11/44	4/16	5/20

1	2	3	4	5
d/ Doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego	2/8	12/48	4/16	8/32
e/ Psychologii i pedagogiki	5/20	6/24	8/32	6/24
f/ Pracy partyjno-polit. w działaniach bojowych	6/24	8/32	2/8	9/36
g/ Dydaktyki	5/20	4/16	8/32	8/32

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- Program z przedmiotów społeczno-ekonomicznych przeładowany powtórkami.
- Wprowadzić jako przedmiot logikę - od oficera wymaga się logicznego rozumowania a więc dać mu podstawy ku temu.
- Obok zagadnień taktycznych oficer dyplomowany winien znać zagadnienia społeczno-ekonomiczne i pedagogiczne.
- Wprowadzić jeden przedmiot społeczno-ekonomiczny.
- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.
- Nie potrzebny przedmiot praca partyjno-polityczna w działaniach bojowych.
- Nie potrzebna psychologia, pedagogika i dydaktyka.
- Potrzebna pedagogika i dydaktyka szczególnie oficerom z dyplomem.
- Nie potrzebna ekonomika wojenna.

E. Przedmiotów technicznych i ogólnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
1	2	3	4	5
a/ Techniki wojsk lotn.	9/36	8/32	5/20	3/12
b/ Techniki raketowej wojsk OPK	5/20	9/36	6/24	5/20
c/ Automatyzacji i mechanizacji dowodzenia	1/4	5/20	16/64	3/12

1	2	3	4	5
d/ Radiolokacji, telewizji i techniki podczerwieni	4/16	10/40	8/32	3/12
e/ Uzbrojenia pokładowego samolotu	4/16	13/52	4/16	4/16
f/ Budowy sprzętu art.plot.	5/20	8/32	-	12/48
g/ Sprzętu lotn. techn. i lotnisk	4/16	9/36	2/8	10/40
h/ Inż-techniczne zabezpieczenie działań bojowych lotnictwa	2/8	13/52	6/24	4/16

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- W większym stopniu wprowadzać w praktyce automatyzacji dowodzenia - szczególnie w działaniach bojowych lotnictwa - 2 wypowiedzi.
- Wprowadzić 3-4 letnie studia aby oficer mógł opanować te zagadnienia.
- Zakres egzaminów wstępnych nie zastąpi dotychczas stosowanego szkolenia.
- Mniej szczegółów konstrukcyjnych, więcej pokazów.
- Technika raketowa i lotnicza wykładana zbyt teoretycznie.
- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.
- Nie potrzebne przedmioty takie jak technika lotnicza, raketowa, uzbrojenie samolotu, sprzętu - ponieważ oficer uczy się ich w szkole oficerskiej i jednostce.

F. Innych przedmiotów - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ Języków obcych	-	11/44	10/40	4/16
b/ Wychowania fizycznego	2/8	19/70	2/8	2/8

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- WF - planować rozsądnie, by nie robić z ludzi kalek. 2 wypowiedzi /8 %/.
- Oficer sztabu i dowódca winien znać kilka języków obcych w mowie i piśmie - 4 wypowiedzi /16 %/.
- Pogłębiać i utrwalać znane już języki obce.

G. Przedmiotów specjalnych - w tym :	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ Nawigacja	5/20	13/52	4/16	3/12
b/ Strzelanie powietrzne	4/16	14/56	4/16	3/12
c/ Bombardowania	4/16	12/48	5/20	4/16
d/ Teorii naprowadzania rakiet OP	5/20	8/32	2/8	10/40
e/ Lotniczej służby fotograficznej	5/20	10/40	1/4	9/36
f/ Meteorologii	4/16	12/48	2/8	7/28

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
 - Przejść od suwaka w nawigacji do bardziej nowoczesnych metod obliczeniowych - szczególnie uczyć prawdopodobieństwa rażenia wpływającego na możliwości ogniowe.
 - Przedmioty specjalne zbyt wąsko ujęte w programie, a one zabezpieczają wyszkolenie taktyczne oficera lotnictwa.
- Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.
 - Bardzo potrzebne są: nawigacja taktyczna, skuteczność strzelania powietrznego i bombardowanie.
 - Zbędna jest lotnicza służba fotograficzna i meteorologia - dla oficerów pionu operacyjnego ponieważ nie będą zajmowali się nimi w praktyce - 2 wypowiedzi /8%/
 - Nie powtarzać w tych przedmiotach tego co oficer nauczył się w OSL, a pogłębiać materiał.
 - Bombardowanie zbędne, oficerowie znają te zagadnienia z OSL.

2. Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności. Wypowiedzieć swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych - w tym:	Stopecn przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	Duży	Prze- ciętny	Mały	Nie ma zdania	Zbyt duży	Duży	Prze- ciętny	Mały	Zbyt mały	Nie ma zdania
a/ Wykładów	13/52	9/36	3/12	-	-	3/12	2/8	12/48	8/32	-
b/ Seminariów	17/68	8/32	-	-	-	3/12	13/52	3/12	5/20	1/4
c/ Repetycji	5/20	11/44	9/36	-	7/28	4/16	12/48	-	-	2/8
d/ Dyskusji naukowych	14/56	4/16	3/12	4/16	-	1/4	1/4	3/12	13/52	7/28

- Jakic macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- Seminaria, repetycje i dyskusje naukowe dają dobre rezultaty.
- W procesie nauczania przedmiotów technicznych najbardziej przydatne wykłady i ćwiczenia.
- Nie należy rezygnować z wykładów - 3 wypowiedzi /12 %/.
- Zwiększyć ilość wykładów i dyskusji naukowych.
- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?
- Wykłady mają być stosowane tylko w wypadku braku materiałów, inaczej są zbędne - 2 wypowiedzi /8 %/.
- Na pierwszych latach studiów więcej wykładów, na pozostałych więcej seminarów - 3 wypowiedzi /12 %/.
- Zbędne repetycje jako, że w swojej istocie są mechanicznym powtórzeniem materiałów szkoleniowych.

B. Metod praktycznych - w tym :	Stopień przydatności metody				Zakres stosowania metod					
	Duży	Prze- cięt- ny	Mały	Nie ma zdania	Zbyt duży	Duży	prze- cięt- ny	Mały	Zbyt mały	Nie ma zdania
a/ Ćwicz. praktycznych	14/56	8/32	2/8	1/4	4/16	2/8	12/48	4/16	1/4	2/8
b/ Ćwicz. grupowych	17/68	6/24	1/4	1/4	1/4	10/40	10/40	2/8	-	2/8
c/ Pokazów	6/24	13/52	3/12	3/12	-	-	7/28	12/48	1/4	5/20
d/ Ćwiczeń na mapach na salach wykładowych	16/64	7/28	1/4	1/4	-	9/36	7/28	6/24	-	3/12
e/ Ćwiczeń na mapach w terenie	4/16	11/44	9/36	1/4	11/44	6/24	4/16	-	1/4	3/12
f/ Ćwiczeń szkieleto- wych	16/64	4/16	1/4	4/16	1/4	1/4	6/24	8/32	5/20	4/16
g/ Podróży polowo- historycznych	6/24	11/44	4/16	4/16	1/4	1/4	13/52	4/16	2/8	4/16
h/ Praktyk w jedn.	8/32	7/28	8/32	2/8	1/4	2/8	16/64	2/8	1/4	3/12
i/ Praktyk lotniczych	13/52	7/28	3/12	2/8	-	2/8	12/48	6/24	2/8	3/12

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Za dużo ćwiczeń w terenie, należałoby zamienić na udział słuchaczy w ćwiczeniach z wojskami LTC - dowódcy lotniczemu czy oficerowi sztabu chodzenie po wzgórzach nic nie daje.
- Praktyki winny odbywać się w okresach ćwiczeń, w innym wypadku nie wiele dają.
- Ćwiczenia na mapach w terenie mało przydatne dla ofic. lotniczych - 6 wypowiedzi /24%.
- Celowe krótkie praktyki w wojskach lądowych.
- Stopień przydatności praktyk zależy od sumienności dców jednostek, ich podejścia do słuchaczy - inaczej będzie to dodatkowy urlop.
- Podróże polowo-historyczne - to wycieczki a nie szkolenie.
- Rozwiązać sprawę praktyk lotnych, aby słuchacz odbywał praktykę a nie pogoń nalotem.
- Więcej ćwiczeń na mapach w salach wykładowych i SD.

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym :	Stoień przydatn. metody					Stoień stosowania metody				
	Duży	prze- cięt- ny	Mały	Nie ma zdania	Zbyt duży	Duży	Prze- cięt- ny	Mały	Zbyt mały	Nie ma zdania
a/ Prac kontrolnych	11/44	6/24	7/28	1/4	3/12	2/8	11/44	6/24	1/4	2/8
b/ Ćwicz. sprawdzające	11/44	11/44	2/8	1/4	3/12	6/24	13/52	1/4	-	2/8
c/ Kolokwiiów	15/60	7/28	2/8	1/4	3/12	8/32	8/32	3/12	1/4	2/8
d/ egzaminów pisemnych	8/32	7/28	9/36	1/4	6/24	4/16	8/32	1/4	-	6/24
e/ Egzaminów ustnych	17/68	3/12	4/16	1/4	1/4	2/8	10/40	5/20	4/16	3/12
f/ Prac dyplomowych	14/56	6/24	2/8	3/12	-	4/16	13/52	-	-	8/32

-- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Egzaminy pisemne nie wiele pomagają w opanowaniu wiedzy - 2 wypowiedzi /8 %/.
- Prace dyplomowe za mało są wykorzystywane w jednostkach.
- Prace dyplomowe opracowywać w większym stopniu w formie referatów - 2 wypowiedzi /8 %/.
- Prace pisemne w ramach repetycji zbyteczne - 2 wypowiedzi /8 %/.
- Nie dawać tematów historycznych dla słuchaczy ASG.
- Przenieść pisanie prac dyplomowych do jednostek po studiach.
- W wypadku ćwiczenia egzaminacyjnego zbyteczny egzamin ustny.

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG:

A. Przygotowują w należytych stopniu do spełnienia funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie ma zdania
	12/48	11/44	1/4	1/4

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- Więcej uwagi poświęcić zagadnieniom praktyki dowodzenia i technicznym środkom dowodzenia.
- Mniej założeń teoretycznych, więcej opierać się na realnych możliwościach jednostek.
- Nie zmieniać stale programów -inaczej za dużo bałaganu w szkoleniu.
- Czy w dwuletnim programie przygotowujemy słuchacza do spełniania tych funkcji.
- Nie obniżać poziomu ASG do szkół oficerskich.

B. Przygotowują w należytych stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych	Tak	Częściowo	Nie	Nie ma zdania
	10/40	12/48	2/8	1/4

C. Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu	Wystarczająco	Niewystarczająco	Nie ma zdania
	16/64	8/32	1/4

- Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?
- Zbyt jednokierunkowo kształcimy oficerów.

4. Czy słusznym jest by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę. Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program i dlaczego ?

Tak - 16 wypowiedzi /64 %/. Nie - 3 wypowiedzi /12 %/.

Nie ma zdania - 6 wypowiedzi /24 %/.

- prawidłowe wykorzystanie techniki w wojsku nie może się odbywać bez znajomości matematyki;
- rachunek prawdopodobieństwa - 3 wypowiedzi /12 %/;
- ująć jednak problemowo i w zakresie niezbędnym dla kadry i słuchaczy;
- matematykę powiązać z badaniami operacyjnymi - 4 wypowiedzi /16 %/;
- wprowadzić, ale w takim wypadku jeżeli będzie możliwość przeszkolenia oficerów w takim zakresie, że pozwoli to mu wykorzystać znajomość matematyki w trakcie studiów i po studiach.

5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG.

- Wspólne ćwiczenia z kursami ogólnowojskowymi są bardzo pożyteczną formą zajęć, z punktu widzenia lotnictwa przynoszą największe korzyści od szczebla armii
- Ustabilizować proces studiów w/g jednolitego programu - który realizować bez nagłych zmian.
- Zakończyć perturbacje personalne, gdyż obecna sytuacja nie sprzyja stabilizacji pracy naukowej i dydaktycznej.
- Podnieść na wyższy poziom pracę naukową ASG, wyeliminować bezplanowość, która nie sprzyja pracy naukowej oraz dydaktycznej.
- Zachować trzyletnie studia w ASG.
- Kadra naukowa powinna zajmować się przede wszystkim pracą naukową i dydaktyczną.
- Wyeliminować do minimum przedsięwzięcia nie związane z pracą naukową i dydaktyczną.

- Precyzyjniej planować proces dydaktyczny na cały rok szkolny - wyeliminować "partyzantkę" w tym względzie jaka panuje obecnie.
- Podnieść umiejętności dydaktyczne wykładowców.
- Planowane w przyszłości szkolenie w/g 2-letniego programu jest eksperymentem awanturniczym, niczym nie uzasadnionym - w tym krótkim okresie nie można przygotować ani teoretycznie ani praktycznie dowódcy czy pracownika sztabu.
- Wyeliminować pisemne kolokwia i seminaRIA - dać więcej swobody wykładowcy w tej kwestii.
- Bardziej równomiernie obciążyć kadrę pracą dydaktyczną i naukową.
- Ćwiczenie dla kadry organizować jeden raz w roku - jednak winno ono być starannie opracowane.
- Starannie dobierać słuchaczy na studia.
- Przedłużyć godziny lekcyjne do 50 min.
- Zwiększyć ilość przedmiotów ścisłych w celu doskonalenia sprawności umysłowej, logicznego rozumowania i możliwości korzystania z literatury specjalistycznej.
- Zapewnienie wykładowcom minimum 50 % czasu służbowego na ich zasadniczą pracę tj - pisanie skryptów, opracowań metodycznych i innych materiałów naukowych.
- Zwalniać kadrę naukową z mało produktywnych przedsięwzięć - jak odprawy, posiedzenia itp.

B. Słuchacze.

Na stan 30 słuchaczy w ankiecie wzięto udział 30 słuchaczy co stanowi 100 %.

Wyniki przedstawiają się następująco:

1. Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów lotnictwa operacyjnego jest w odniesieniu do:

Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
/ Taktyki i sztuki operacyjnej lotn.	-	20/66,6	10/33,3	-
/ taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej	4/13,3	19/63,3	7/23,3	-
/ służby sztabów lotn.	-	19/63,3	8/26,7	3/10,0
/ rozpoznania powietrznego	-	21/70,0	8/26,7	1/3,33
/ taktyki wojsk rakietowych i artylerii	2/6,66	12/40,0	13/43,3	3/10,0
/ taktyki OPL	1/3,33	12/40,0	14/46,7	2/6,66
/ taktyki tyłów wojsk lotn.	12/40,0	16/53,3	1/3,33	-
/ taktyki lotnictwa	-	18/60,0	12/40,0	-
/ armii obcych	-	10/33,3	19/63,3	-
/ taktyki wojsk inż.	1/3,33	17/56,7	3/10,0	8/26,7
/ taktyki łączności wojsk lotniczych	7/23,3	22/73,3	-	1/3,33
/ obrony przed bronią masowego rażenia	3/10,0	19/63,3	6/20,0	1/3,33
/ przeciwdziałania radioelektronicznego	2/6,66	17/56,7	8/26,7	2/6,66
/ topografii wojskowa	-	5/16,7	9/30,0	15/50,0
/ metodyki szkolenia taktycznego	1/3,33	15/50,0	10/33,3	3/10,0

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Za mało taktyki i sztuki operacyjnej przedmiotów profilujących 7/23,3
- Wykłady nie obejmują pełnej problematyki 1/3,33
- Za dużo seminariów i repetycji 1/3,33
- Zbyt obszerna tematyka 1/3,33
- Za mała specjalizacja 2/6,66
- Brak pokazów sprzętu artyleryjskiego 1/3,33
- Brak udziału w ćwiczeniach /manewrach/ wojsk lądowych 1/3,33
- Za mało armii obcych 2/6,66
- Za mało repetycji, seminariów z armii obcych 1/3,33
- Za mało ćwiczeń z metodyki szkolenia taktycznego 1/3,33
- Przeciwdziałanie elektroniczne traktować jako przedmiot zapoznawczy, albo zwiększyć ilość godzin 1/3,33
- Za dużo teorii, za mało wiadomości praktycznych 2/6,66
- Z taktyki tyłów wykłady chaotyczne 1/3,33
- Obliczenia z opbmar zbyt skomplikowane 1/3,33
- Zbyt mało przeciwdziałania radioelektronicznego 2/6,66
- Zbyt mało taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej 1/3,33
- Zbyt mało taktyki WR i artylerii 1/3,33
- Zbyt mało rozpoznania powietrznego 2/6,66
- Zbyt mało taktyki OPL 1/3,33
- Zbyt dużo taktyki OPK 1/3,33
- Za duże wymagania z taktyki OPK 1/3,33
- Za małe powiązanie treści zajęć taktycznych z profilem studiów 1/3,33
- Zbyt mało opbmar 1/3,33
- Topografię prowadzić przed ćwiczeniami na mapach i w terenie 2/6,66

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które nie są potrzebne.

- Opbmar, przeciwdziałanie r/elektroniczne, metodykę szkolenia taktycznego, taktykę łączności, taktykę wojsk inżynieryjnych potraktować jako techminimum 1/3,33
- Topografia niepotrzebna 3/10,0
- Taktykę tyłów podawać krótko i informacyjnie 1/3,33
- Kosztem taktyki OPK zwiększyć taktykę lotnictwa operacyjnego 1/3,33
- Taktyka tyłów, łączności i wojsk inżynieryjnych niepotrzebna 1/3,33
- Przedmioty o wymiarze 10 + 15 godz. nic nie dają, należy z nich zrezygnować 1/3,33
- Wszystkie są potrzebne 6/20,0

Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działu przedmiotów taktycznooperacyjnych i w jakim celu ?

- Badania operacji 2/6,66
- Dyskusje i seminaria na temat ćwiczeń prowadzonych na zachodzie - aby lepiej poznać przeciwnika 1/3,33
- Treningi sztabowe 3/10,0
- Taktyka działań Marynarki Wojennej 1/3,33
- Pierwsze ćwiczenia z TWL prowadzić metodą pokazową 1/3,33

B. Przedmiotów z zakresu OPK - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ Obrony terytorium kraju	3/10,0	4/13,3	8/26,7	15/50,0
b/ Obrony powietrznej kraju	1/3,33	13/43,3	7/23,3	9/30,0

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- W OTK więcej dawać wiadomości o nowych perspektywicznych zmianach organizacyjnych 1/3,33

- Przedmioty te nie były na kursie LO przerabiane a są potrzebne 3/10,0
- Zwiększyć program OTK 1/3,33
- Przedmiotu OTK nie prowadzono 2/6,66
- Więcej ćwiczeń z OTK 1/3,33

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- P o t r z e b n e 3/10,0

C. Przedmiotów pomocniczych - w tym :	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ historii sztuki wojennej	4/13,3	20/66,6	5/16,7	1/3,33
b/ geografii wojennej	-	16/53,3	7/23,3	7/23,3
c/ badań operacyjnych	2/6,66	8/26,7	12/40,0	8/26,7
d/ administracji i mobilizacji	5/16,7	5/16,7	1/3,33	18/60,0

Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat ?

- Więcej Historii Sztuki Wojennej lotnictwa zachodu /taktyka i zabezpieczenie działań/ 1/3,33
- Więcej geografii wojennej zachodu 1/3,33
- Badania operacyjne wprowadzić do praktycznego rozwiązywania zagadnień taktycznych i operacyjnych 3/10,0
- Badania operacyjne nie potrzebne na 4 roku, wystarczy to co na 3 1/3,33
- Ćwiczenia w terenie z geografii wojennej połączyć z cyklem zapoznawczym 1/3,33
- W geografii wojennej szczególnie uwzględniać kierunek nadmorski /i tam ćwiczenie/ 1/3,33
- Zwiedzać NRD i popularyzować wyjazdy słuchaczy w czasie urlopu za granicę 1/3,33
- Zrezygnować z administracji i mobilizacji 1/3,33
- Wprowadzić do programu starożytną historię sztuki wojennej ~~2/6,66~~ 2/6,66
- Omawiać w historii sztuki wojennej wojny naj- 1/3,33

- W historii sztuki wojennej nie dawać zagadnień wycinkowych 1/3,33
- Zwiększyć ilość godzin badań operacyjnych 3/10,0

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Administracja niepotrzebna 5/16,7
- Wszystko potrzebne 6/20,0

D. Przedmioty ekonomiczno-społeczne - w tym :	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ filozofii i socjologii	6/20,0	19/63,3	3/10,0	-
b/ ekonomii politycznej	5/16,7	25/83,3	-	-
c/ ekonomiki wojennej	5/16,7	16/53,3	1/3,33	8/26,7
d/ doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego	-	16/53,3	3/10,0	10,33,3
e/ psychologii i pedagogiki	1/3,33	17/56,7	12/40,0	-
f/ pracy partyjno-politycznej w działaniach boj.	4/13,3	15/50,0	4/13,3	6/20,0
g/ dydaktyki	1/3,33	18/60,0	8/26,7	3/10,0

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Oficer - absolwent ASG winien szerzej znać doktryny wojskowo-polityczne 1/3,33
- Za szerokie ujęcie problematyki filozofii i socjologii oraz ekonomii politycznej 1/3,33
- Nie zmniejszać filozofii 1/3,33
- Zwiększyć zakres socjologii 1/3,33
- " " pedagogiki 2/6,66
- " " dydaktyki 2/6,66
- " " psychologii 2/6,66
- Wydzielić pedagogikę jako osobny przedmiot 1/3,33
- Położyć większy nacisk na zagadnienia socjologii wojny i wojska 1/3,33
- Traktować przedmioty te jako informacyjne, zaliczając na podstawie obecności na zajęciach 1/3,33

- Konieczne gabinety psychologiczno-pedagogiczne
- zwiększają poglądowość 1/3,33
- Zwiększyć zakres pracy partyjno-politycznej 2/6,66
- Rozgrywać w ćwiczeniach zabezpieczenie polityczne działań bojowych 1/3,33

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Wszystkie potrzebne 8/26,7
- Ekonomia polityczna niepotrzebna 1/3,33

E. Przedmiotów technicznych i ogólnych - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- ta rza- jący	Nie ma zdania
a/ techniki wojsk lotniczych	12/40,0	13/43,3	4/13,3	1/3,33
b/ techniki raketowej wojsk OPK	2/6,66	9/30,0	15/50,0	4/13,3
c/ automatyzacji i mechani- zacji dowodzenia	-	7/23,3	20/66,6	2/6,66
d/ radiolokacji, telewizji i techniki podczerwieni	4/13,3	16/53,3	10/33,3	-
e/ uzbrojenia pokładowego samolotu	7/23,3	16/53,3	1/3,33	6/20,0
f/ budowy sprzętu art.plot.	2/6,66	7/23,3	2/6,66	18/60,0
g/ sprzętu lot.tech.i lotnisk	4/13,3	12/40,0	2/6,66	10/33,3
h/ inż.techniczne zabezpiecz. działań bojowych lotnictwa	3/10,0	19/63,3	2/6,66	5/16,7

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Mało istotnych zagadnień na temat automatyzacji dowodzenia w wojsku, brak praktycznego zastosowania 2/6,66
- Technika raketowa to problem nierozwiązany - brak dopuszczeń, brak poglądowości 1/3,33
- Szereg przedmiotów technicznych ujętych za szeroko 1/3,33
- Niecelowe nauczanie konstrukcji techniki lotniczej, urządzeń radiolokacyjnych, telewizyjnych, techniki podczerwieni i uzbrojenia 1/3,33

- Celowe nauczanie możliwości np. techniki lotniczej 1/3,33
- Zbyt skomplikowane zajęcia z radiolokacji, telewizji i techniki podczerwieni, brak zagadnień praktycznych np. dane taktyczno-techniczne 3/10,0
- Wykładowcy winni traktować te przedmioty jako pomocnicze a nie profilujące 2/6,66
- Przedmioty techniczne są potrzebne prawie w takim zakresie w jakim są podawane 1/3,33
- Przedmioty a, b, c, d w dotychczasowym ujęciu są zbyteczne 1/3,33
- Przedmioty a, f, g powinny być prowadzone ze względu na częste zmiany sprzętu 1/3,33
- Przedmioty te należy przekazywać słuchaczom w formie informacyjnej i zaliczać na podstawie obecności 1/3,33
- Pozostawić bez zmian 1/3,33
- Brak pogłębłości w automatyzacji i mechanizacji dowodzenia 1/3,33
- Brak pogłębłości w radiolokacji, telewizji i technice podczerwieni 2/6,66

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla czego? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Przedmioty a, b, e, f, g - winny być traktowane jako techminimum, bez prowadzenia wykładów i ćwiczeń, należy tylko dostarczyć skondensowane materiały 1/3,33
- Usunąć z programów problematykę, którą oficer powinien znać z wojsk i OSL 1/3,33
- Z uzbrojeniem pokładowym każdy zapozna się jeśli będzie potrzebował, a więc niepotrzebne 1/3,33
- Budowa sprzętu art.plot. - niepotrzebna 1/3,33
- Sprzęt lotniczo-techniczny i lotniskowy - niepotrzebny 1/3,33
- Wszystkie przedmioty potrzebne 5/16,7

- Technikę lotniczą ograniczyć do podawania danych taktyczn-technicznych, za dużo teraz teorii 1/3,33
- Zagadnienia dostosować do potrzeb dowódcy 1/3,33
- Przedmioty a, e, f, g, h - zbyteczne 1/3,33

F. Innych przedmiotów - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarczają- cy	Nie ma zdania
a/ Języków obcych	-	13/43,3	16/53,3	-
b/ wychowania fizycz- nego	6/20,0	12/40,0	12/40,0	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- W obecnym wymiarze godzin języki obce mijają się z celem - należy dawać więcej i bardziej systematycznie 9/30,0
- Za mało WF 6/20,0
- Ułatwiać wykorzystanie urlopu na turystykę wodną 1/3,33
- WF dostosować do wieku i możliwości słuchaczy 7/23,3
- Wskazana pływalnia ale w rozsądnych godzinach 1/3,33
- Umożliwiać wyjazdy na obozy lingwistyczne /lub inny sposób konwersacji/ 2/6,66
- Wprowadzić do nauczania dwa języki obowiązkowe /jeden zachodni/ 1/3,33
- Wskazana dobrowolność wyboru języka obcego 1/3,33
- WF planować w godzinach zajęć służbowych 5/16,7
- złe planowanie WF 2/6,66
- za dużo WF 1/3,33
- WF wprowadzić codziennie 1/3,33

G. Przedmiotów specjalnych - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarcza- jący	Nie ma zdania
a/ nawigacji	10/33,3	19/63,3	1/3,33	-
b/ strzelania pow.	11/36,7	18/60,0	1/3,33	-
c/ bombardowania	14/46,7	16/53,3	-	-
d/ teorii naprowadzania raket OP	3/10,0	11/36,7	3/10,0	13/43,3
e/ lotniczej służby fotograficznej	4/13,3	25/83,3	-	1/3,33
f/ meteorologii	3/10,0	17/56,7	-	9/30,0

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zbyt dużo teorii, zbyt mało taktycznego zastosowania 6/20,0
- Wyeliminować tematy znane z OSL i z Wojsk - pozostawić to co potrzebne do dalszych studiów i pracy 4/13,3
- Zmniejszyć wymiar godzin 1/3,33
- Za dużo bombardowania i nawigacji 1/3,33
- " " repetycji 1/3,33
- Za mało ćwiczeń z nawigacji i bombardowania 2/6,66
- Wykładowcy powinni traktować te przedmioty jako pomocnicze a nie profilujące 1/3,33
- Zbyt mało uwagi przywiązuje się do szkolenia specjalistów, pomocników dowódcy pułku 1/3,33
- Zrezygnować z lotniczej służby fotograficznej 1/3,33

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Niepotrzebna meteorologia 6/20,0
- Teorię naprowadzania raket podawać informacyjnie 1/3,33

- W strzelaniu powietrznym pominąć rozdział o balistyce raket, zastąpić wykładem informacyjnym a więcej czasu poświęcić na praktyczne obliczenia strzeleckie 1/3,33
- Meteorologię i lotniczą służbę fotograficzną potraktować jako techminimum 1/3,33
- Wszystkie przedmioty potrzebne 6/20,0
- Za dużo lotniczej służby fotograficznej 1/3,33
- Meteorologia w szerszym zakresie jest wykładana w OSL 1/3,33

2. Jak Waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności. Wypowiedzieć swój pogląd w odniesieniu do :

A. Metod teoretycznych - w tym	Stopień przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	Zbyt duży	duży	prze- cięż- ny	mały	zbyt mały	Nie ma zdania
a/ wykładów	17/56,7	11/36,7	2/6,66	-	1/3,33	3/10,0	13/43,3	6/20,0	6/20,0	-
b/ seminariów	20/66,6	7/23,3	3/10,0	-	3/10,0	5/16,7	12/40,0	7/23,3	2/6,66	-
c/ repetycje	9/30,0	11/36,7	10/33,3	-	11/36,7	6/20,0	9/30,0	2/6,66	1/3,33	-
d/ dyskusji naukowych	7/23,3	-	1/33,3	20/66,6	-	-	-	2/6,66	6/20,0	19/63,3

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Pisemne odpowiedzi na repetycjach nie wskazane
- Seminaρια przerodziły się w repetytoria
- Nierówny poziom wykładów z poszczególnych przedmiotów
- Brak dyskusji naukowych /problemowych/
- Na seminariach nie prowadzić prac pisemnych a dyskusje na określony temat
- Duże znaczenie wykładu w wypadku umiejętności przekazywania wiadomości
- Duża przydatność seminariów i dyskusji ale przy dysponowaniu czasem na studiowanie którego obecnie brak
- Za mało wykładów wprowadzających w całość tego słowa znaczeniu
- Pomieszano w ASG pojęcia co to wykład, seminarium, repetytorium
- Ograniczyć pisanie

- Czytanie konspektu na wykładach w ASG nie powinno mieć miejsca 1/3,33
- Bardzo często prowadzenie wykładów jest słabe 2/6,66
- W taktyce zastępować słuchanie wykładów studiowaniem 1/3,33
- Zwiększyć ilość wykładów 1/3,33
- Seminarium lepsze niż repetycje 1/3,33
- Wykłady na pierwszym roku, na następnych seminaria /tylko nie pisane/ 1/3,33
- Za dużo "ćwiczeń" prowadzonych metodą repetycji np. z HSW 1/3,33

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Pisanie seminariów i repetycji nie zdaje egzaminu 5/16,7
- Repetycje niepotrzebne 4/13,3
- Wszystkie metody potrzebne 2/6,66
- Za mało wykładów i seminarów 1/3,33

B. Metod praktycznych - w tym:	Stoień przydatności metody				Zakres stosowania metody				nie ma zdania	
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały		zbyt mały
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
a/ ćwiczeń praktycznych	22/73,3	7/23,3	-	1/3,33	1/3,33	4/13,3	10/33,3	7/23,3	4/13,3	2,6,66
b/ ćwiczeń grup.	17/56,7	13/43,3	-	-	2/6,66	9/30,0	14/46,7	3/10,0	-	1/3,33
c/ pokazów	23/76,7	3/10,0	2/6,66	2/6,66	-	2/6,66	3/10,0	7/23,3	14/46,7	2/6,66
d/ ćwiczeń na macach na salach wykładowych	9/30,0	19/63,3	2/6,66	-	4/13,3	9/30,0	10/33,3	5/16,7	-	1/3,33
e/ ćwiczeń na macach w terenie	21/70,0	4/13,3	1/3,33	4/13,3	1/3,33	1/3,33	3/10,0	11/36,7	8/26,7	5/16,7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
f/ ćwiczeń szkieletowych	1/3,33	6/20,0	-	22/73,3	-	-	3/10,0	2/6,66	-	23/76,7
g/ podróży polowohostorycznej	14/46,7	4/13,3	2/6,66	9/30,0	-	-	3/10,0	6/20,0	8/26,7	12/40,0
h/ praktyk w jednostkach	20,66,6	6/20,0	3/10,0	-	-	2/6,66	16/53,3	4/13,3	6/20,0	1/3,33
i/ praktyk lotniczych	22/73,3	5/16,7	1/3,33	1/3,33	-	2/6,66	10/33,3	6/20,0	10/33,3	1/3,33

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Ćwiczenia na mapach i szkieletowe winny być organizowane podczas ćwiczeń jednostek lotniczych i związków taktycznych w terenie
- Za duża ilość wszelkiego rodzaju ćwiczeń z założoną problematyką
- Wprowadzić pokaz sprzętu wojsk lądowych DZ, DPanc
- Więcej praktyk lotniczych i nie w jednym miesiącu
- Wystarczy jedno - dwa ćwiczenia na mapach w terenie
- Za mało pokazów praktycznej działalności wojsk i sprzętu bojowego
- SD winno być dostosowane do rzeczywistego
- Ćwiczenia organizować wspólnie z innymi rodzajami wojsk
- Więcej wiązać teorię z praktyką a więc z życiem jednostek
- Więcej ćwiczeń w terenie
- Ćwiczenia na mapach prowadzić tak, aby nauczyć słuchaczy - nie peszyć /OPK/
- Więcej ćwiczeń na mapach

4/13,3
1/3,33
1/3,33
2/6,66
1/3,33
1/3,33
1/2,33
1/3,33
1/3,33
1/3,33
1/3,33
1/3,33

Które z w/w są niepotrzebne i dlaczego ?

- Wszystkie potrzebne
- Podróże polowo-histeryczne /brak śladów minionych lat -- realiów/

2/6,66
1/3,33

C. Metod spraw- dzania wiado- mości - w tym:	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ prac kontr.	4/13,3	10/33,3	13/43,3	2/6,66	10/33,3	8/26,7	7/23,3	2/6,66	-	1/3,33
b/ ówicz.spraw.	3/10,0	19/63,7	5/16,7	2/6,66	5/16,7	9/30,0	11/36,7	2/6,66	-	1/3,33
c/ kolokwiów	14/46,7	12/40,0	1/3,33	1/3,33	2/6,66	9/30,0	15/50,0	-	-	1/3,33
d/ egz.pisemnych	2/6,66	6/20,0	19/63,3	2/6,66	16/53,3	5/16,7	5/16,7	-	1/3,33	1/3,33
e/ egz.ustnych	24/80,0	3/10,0	-	1/3,33	2/6,66	5/16,7	14/46,7	1/3,33	2/6,66	2/6,66
f/ prac dyplom.	11/36,7	6/20,0	5/16,7	5/16,7	3/10,0	4/13,3	8/26,7	1/3,33	-	8/26,7

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Pisemny egzamin w obecnej formie nie zdaje egzaminu
- Konieczne dokładniejsze opracowanie ćwiczeń sprawdzających /nie należy rozszerzać nadmiernie problematyki/
- Prace dyplomowe winny być pisane w postaci referatów a nie ćwiczeń i winny ujmować nowe zagadnienia
- Za mało czasu na prace dyplomowe
- Zbyt duża ilość ćwiczeń sprawdzających, prac katedralnych, egzaminów pisemnych
- Ograniczyć zakres sprawdzianów pisanych
- Nie należy dublować egzaminów i kolokwiów /pisemne i ustne/

2/6,66

1/3,33

1/3,33

2/6,66

3/10,0

3/10,0

2/6,66

Które z metod w/w są niepotrzebne i dlaczego ?

- Egzamininy pisemne są niewystarczającą metodą sprawdzania wiedzy 3/10,0
- Prace kontrolne, ćwiczenia sprawdzające i egzamininy pisemne nie są potrzebne 4/13,3
- Wszystkie metody potrzebne 1/3,33
- Brak czasu na opracowywanie prac kontrolnych wprowadzonych przez katedrę OPK 1/3,33

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG :

A. Przygotowują w należy- tym stopniu do spełnia- nia funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych	Tak	Częścio- wo	Nie	Nie ma zdania
	10/33,3	17/56,7	-	3/10,0

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Konieczny w miarę możliwości wyrównany poziom rozpoczynających studia - teraz zbyt zróżni-
cowany 1/3,33
- Należy bardziej ukierunkować studia, nie
chwytać wszystkiego po trochu 1/3,33
- Przedłużyć okres studiów 1/3,33
- Nie zastraszać słuchaczy 1/3,33
- Za dużo teorii, za mało praktycznych
wyjaśnień 3/10,0
- Program ASG zrobiony jest na wyrost /z za-
kresem tym słuchacze nie prędko spotka się
w jednostkach/ 1/3,33
- Za mało wiadomości o najnowszym sprzęcie
własnym np. rakiety z-z, z-p itp. 1/3,33
- Organizować pokazy sprzętu 1/3,33
- Szczególną uwagę w toku nauczania zwracać
na szczeble taktyczne 1/3,33
- Wprowadzić zajęcia z retoryki wojskowej 1/3,33

B. Przygotowują w należy- tym stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabo- wych związanych z przy- gotowaniem wojsk do dzia- łań wojennych.	Tak	Częścio- wo	Nie	nie ma zdania
	9/30,0	19/63,3	-	2/6,66

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Pominięto cały wachlarz zagadnień pracy poszczególnych szefów służb w okresie pokojowym, a więc przygotowawczym do działań bojowych 1/3,33
- Trzeba bardziej przywiązywać sytuację do konkretnych warunków w jednostkach, które ASG nadmiernie wyprzedza 1/3,33
- Wiele zagadnień jest oderwanych od życia 1/3,33
- Za dużo teorii, za mało praktycznych wyjaśnień 1/3,33
- Więcej zajęć praktycznych 1/3,33

C. Rozwijają horyzonty myś- lowe dowódcy i pracowni- ka sztabu	Wystarcza- jąco	Niewystar- czająco	Nie ma zdania
	18/60,0	12/40,0	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Więcej samodzielności w studiach 1/3,33
- Większą samodzielność można osiągnąć poprzez likwidację zbędnych przedmiotów, kreślenie map, poprawienie organizacji ćwiczeń 1/3,33
- Za mało takich przedmiotów jak taktyka konkretnych rodzajów wojsk, psychologia, dydaktyka, za mało możliwości wypowiedzenia swego zdania 1/3,33

- Należy zastanowić się nad problemami, a nie drobiazgami 1/3,33
- Zbyt dużą rolę w szkoleniu odgrywają "autorytety", co ogranicza swobodę wymiany myśli 1/3,33
- Szkolenie winno być bardziej ukierunkowane 1/3,33

4. Czy słusznym jest by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę. Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program i dlaczego ?

- Tak 23/76,7
- Tak, szczególnie dla oficerów-specjalistów /np. nawigator, szef strzelania powietrznego/ 1/3,33
- Obejmować winna problemy praktycznego jej stosowania i wykorzystania w działalności dowódczo-sztabowej /badania operacyjne/. 6/20,0
- Tak, ale wykorzystywać w praktyce 1/3,33
- Przerabiać tak jak na obecnym IV kursie 3/10,0
- W dotychczasowym zakresie z rozszerzeniem teorii prawdopodobieństwa 4/13,3
- W zakresie programu politechniki 1/3,33
- W wymiarze 60 + 80 godzin 1/3,33
- W zakresie szkoły średniej 2/6,66
- W wymiarze 250 godzin, nie licząc teorii prawdopodobieństwa 2/6,66
- Analizę matematyczną 2/6,66
- Aby studia w Akademii były w pełni przydatne winny trwać przynajmniej 4 lata 1/3,33

5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG.

- Słuchaczy ASG należy uczyć myśleć, a nie wtłaczać wiadomości zawartych w skryptach 1/3,33
- Naczelną zasadą winna być stałość programów ASG - tak jak na uniwersytetach czy politechnikach, każdy kolejny absolwent winien

- opuszczać Akademię z jednakowym zasobem wiedzy 2/6,66
- Więcej czasu na samodzielną pracę 2/6,66
- Uzgodnić poglądy na szereg problemów taktyczno-operacyjnych między wykładowcami i katedrami 1/3,33
- Kadra winna mieć większy kontakt z jednostkami bojowymi /np. praktyki/ 2/6,66
- Mniej pisać, więcej słuchać i dyskutować, gdyby samodzielne studiowanie załatwiało problem wiedzy, niepotrzebna byłaby Akademia 1/3,33
- Wycofać nieaktualne skrypty 1/3,33
- Są przedmioty w których trudno zastosować ocenę opanowania ich przez słuchacza - np. taktyka 1/3,33
- Należy zmienić punkt statutu ASG, dotyczący ograniczenia końcowej oceny studiów do tej jaką uzyskał na I lub II roku - demobilizuje 1/3,33
- Uwagi z posiedzenia "Rady pedagogicznej" przekazywane słuchaczom, są w wielu wypadkach krzywdzące i nie mają pokrycia w faktach 1/3,33
- Usprawnić planowanie - równomierniej rozłożyć wysiłek słuchacza 1/3,33
- Więcej czasu na pracę dyplomową 1/3,33
- Z przedmiotów pomocniczych nie robić egzaminów /kolokwiów/ pisemnych i ustnych, a zaliczać na podstawie ćwiczeń i seminariów 1/3,33
- Obecny program nie może być przerabiany w ciągu 3 lat, średni słuchacz nie jest w stanie samodzielnie studiować 1/3,33
- Nowości wydawnicze /głównie ZSRR/ obce nie powinny być przetrzymywane przez kadre, a natychmiast tłumaczone i udostępniane słuchaczom 1/3,33
- Prowadzić treningi z opracowywania dokumentów sztabowych 1/3,33
- Wykłady powinny być bardziej pogładowe 1/3,33
- Studia w ASG winny trwać 3 - 4 lata 1/3,33

- W ocenie słuchaczy przy propozycjach odnośnie obsadzania stanowisk brać pod uwagę pełną charakterystykę oficera /sposób bycia, współżycie, intelekt/ a nie tylko wiedzę 1/3,33
- Dla większości oficerów Wojska Polskiego dwuletnie studia będą namiastką 1/3,33

1/ taktyki wojaków wojak	1/10	11/100	77/100	
2/ taktyki wojaków	2/10	10/100	2/10	
3/ sztuki wojenne wojak	1/10	1/100	1/10	
4/ rozpoznania powłok	2/10	12/100	3/10	
5/ taktyki wojaków rezerwy	1/10	12/100	1/10	
6/ taktyki tyłów wojak			1/10	
7/ sztuki wojenne	2/10	12/100	12/100	
8/ taktyki wojaków lotnych	2/10	12/100	1/10	
9/ taktyki wojaków lotnych	1/10	1/100	1/10	
10/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
11/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
12/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
13/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
14/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
15/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
16/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
17/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
18/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
19/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	
20/ sztuki wojenne	1/10	12/100	1/10	

II. Kierunek wojsk OPK.

A. Kadra .

Na stan 22 oficerów w ankiecie wzięło udział 20 oficerów co stanowi 90,9 % .

Na postawione w ankiecie pytania uzyskano następujące wyniki :

- Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów wojsk OPK jest w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ taktyki rodzajów wojsk OPK	1/5 %	11/55%	7/35%	1/5 %
b/ taktyki rojsk OTK	2/10	10/50	2/10	6/30
c/ służby sztabów wojsk OTK	1/5	10/50	8/40	1/5
d/ rozpoznania powietrznego	2/10	10/50	3/15	5/25
e/ taktyki wojsk rakietowych i artylerii OPK	1/5	12/60	6/30	1/5
f/ taktyki tyłów wojsk OPK	-	10/50	6/30	4/20
g/ armii obcych	2/10	6/30	12/60	-
h/ taktyki wojsk inżynieryjnych	2/10	9/45	1/5	8/40
i/ taktyki łączności wojsk lotniczych	1/5	9/45	8/40	2/10
j/ obrony przed bronią masowego rażenia	1/5	10/50	6/30	3/15
k/ WRT i przeciwdziałania radioelektronicznego	-	12/60	6/30	2/10
l/ metodyki szkolenia taktycznego	3/15	9/45	5/25	3/15

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zbyt mało godzin na poszczególne przedmioty, brak ćwiczeń dwustronnych, które pogłębiłyby zagadnienia z AO.
- Więcej godzin zajęć dla słuchaczy ze swojej specjalności /LM, WRT, art/.
- Łączność wojsk OPK przystosować bardziej do potrzeb kursów OPK.
- Za mało teoretycznych wykładów na temat taktyki artylerii rakiet OPK.
- Szkolić słuchaczy OPK w trzech grupach o różnych programach /LM, WRT, AR/.
- Punkt j/ zbyt ogólny program - bardziej ukierunkować.
- Zbyt mało uwagi poświęca się zagadnieniom zwalczania celów w warunkach zakłóceń radioelektronicznych.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Zmniejszyć ilość godzin zajęć dla słuchaczy o innych specjalnościach.
- Taktyka wojsk inżynieryjnych x 2.
- Potrzebne wszystkie - ale mogą być nauczane jako zapoznawcze /bez egzaminowania wiadomości/.

Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny być wprowadzone do działań przedmiotów taktyczno-operacyjnych i w jakim celu ?

- Brak wypowiedzi.

B. Przedmiotów z zakresu wojsk operacyjnych - w tym :	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej	3/15	9/45	4/20	4/20
b/ taktyki LMSz, LB, LT	2/10	13/65	1/5	4/20
c/ Sztuki operacyjnej lotnictwa operac.	2/10	11/55	3/15	4/20
d/ taktyki wojsk OPL Frontu	-	10/50	8/40	2/10

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Więcej wspólnych ćwiczeń z powyższymi katedrami, szczególnie z początkowego okresu wojny.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić, te, które są niepotrzebne.

- Zbędna jest taktyka LB - nie ma zastosowania.

- Taktyka LMSz, LB i LT.

C. Przedmiotów pomocniczych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ historii sztuki wojennej	8/40	7/35	-	5/25
b/ geografii wojennej	3/15	12/60	-	5/25
c/ badań operacyjnych	-	7/35	10/50	3/15
d/ administracji i mobilizacji	2/10	7/35	3/15	8/40

Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat ?

pkt c/ - Treść zbyt ogólna - dostosować do potrzeb taktycznych wojsk OPK x 2.

pkt d/ - pozostawić tylko mobilizację i to tylko w odniesieniu do OPK.

pkt a/ - za mało zagadnień dotyczących przeglądu systemów OPK.

Wprowadzić zastosowanie badań operacyjnych w taktyce.

pkt b/ - przez odpowiedni dobór tematyki dojść do oceny ważności obiektów.

pkt b i c/ - pod kątem przydatności w OPK.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

pkt d/ - bo administracji nauczy się w jednostce, a realnych zasad mobilizacji i tak nikt im nie poda.

pkt d/ - zbędne.

pkt d/ - zbędna administracja.

D. Przedmioty ekonomiczno-społeczne - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ filozofii i socjologii	12/60	5/25	-	3/15
b/ ekonomii politycznej	13/65	4/20	-	3/15
c/ ekonomiki wojennej	3/15	10/50	4/20	3/15
d/ doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego	1/5	12/60	3/15	4/20
e/ psychologii i pedagogiki	4/20	12/60	1/5	3/15
f/ pracy partyjno-polit. w działaniach bojowych	4/20	12/60	1/5	3/15
g/ dydaktyki	4/20	9/45	-	7/35

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

pkt b, e, g/ - powinien być przedmiotem studiów w szkołach oficerskich.

pkt f/ - zbyt teoretyczny i mało ukierunkowany na OPK.

- Niektóre, np: e i g/ połączyć jako jeden przedmiot, pkt f/ wprowadzić w ćwiczeniach.

- Uważam, że niektóre zagadnienia z ekonomii, filozofii i psychologii powinny być opanowane przed akademią x 3 /15 %/.

- Nie powtarzać tematów przerobionych w szkołach oficerskich.

- pkt a,b,c/ skrócić ilość godzin - można ich się uczyć na WUML.

- pkt f/ słuchacze znają praktycznie z jednostek.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Potrzebne są w zasadzie wszystkie, lecz w niedużym wymiarze godzin.

- pkt f i g/ - dlatego, że uczy się słuchaczy teorii i tak nie stosowanej w praktyce.

- Pedagogika.

E. Przedmiotów technicznych i ogólnych - w tym :	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ techniki wojsk Lotn.	5/25	9/45	4/20	2/10
b/ techniki raketowej	5/25	7/35	7/35	1/5
c/ automatyzacji i mechanizacji dowodzenia	-	5/25	13/65	2/10
d/ radiolokacji, telewizji i techniki podczerwieni	1/5	5/25	13/65	1/5
e/ uzbrojenie pokładowe samolotów	4/20	12/60	1/5	3/15
f/ budowa sprzętu art. plot i przyrządów	4/20	8/40	4/20	4/20
g/ sprzęt lotniczo-techniczny i lotniskowy	4/20	11/55	2/10	3/15
h/ techniczne zabezpieczenie działań bojowych jednostek raket. OPK	1/5	9/45	6/30	4/20
i/ inżynieryjno-lotnicze zabezpieczenie działań bojowych lotnictwa	-	15/75	2/10	3/15

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Brak jest przedmiotu teorii maszyn elektronowych i automatyki.
- Zbyt mała ilość godzin na te przedmioty.
- pkt c i d/ - zwiększyć ilość zajęć, przywiązać do warunków i wymagań OPK.
- Zajęcia związane z techniką powinny być powiązane ze sprzętem, słuchacze nie znają sprzętu.
- Nie robić ze słuchacza inżyniera, dowódca musi orientować się praktycznie.
- Wiązać z potrzebami taktyki.
- Więcej techniki raketowej - dowódca musi znać sprzęt którym dowodzi.
- pkt a, b, d i f/ - zredukować do minimum bez zagadnień ściśle technicznych.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Sprzęt lotniczo-techniczny i lotniskowy.
- W przypadku podziału słuchaczy na grupy wg specjalności można z niektórych przedmiotów zrezygnować.

F. Innych przedmiotów - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarcza- jący	Nie ma zdania
a/ języków obcych	-	7/35	10/50	3/15
b/ wychowania fizycz- nego	4/20	13/65	1/5	2/10

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

pkt a/ - tylko konwersacja i specjalizacja w zagadnie-
niach OPK.

pkt b/ - nie więcej jak 2 godz. tygodniowo.

pkt a/ - rosyjski powinien być obowiązkowy dla wszystkich.

- Obowiązkowo uczyć słuchacza języków i to tych z którymi
w praktyce się spotka, a więc rosyjski, niemiecki, czeski.

- Korzystać na zajęciach z literatury obcej.

- Pomyśleć nad innymi metodami nauki języków obcych.

- WF tylko w czasie zajęć programowych.

- WF winien być przyjemnością - przede wszystkim gry
i zabawy. ~~zniesić~~

- Znieść WF przed zajęciami.

G. Przedmiotów specjal- nych - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarczają- cy	Nie ma zdania
a/ nawigacji	2/10	12/60	2/10	4/20
b/ strzelania pow.	2/10	15/75	-	3/15
c/ bombardowania	7/35	9/45	-	4/20
d/ teorii naprowadzania raket OP	3/15	9/45	6/30	2/10
e/ lotniczej służby fot.	3/15	11/55	-	6/30
f/ meteorologii	1/5	13/65	2/10	4/20

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- pkt a, c, d i e/ zbyt obszerne - skrócić do minimum.
- W toku ćwiczeń wykorzystywać mapy synoptyczne.
- pkt d/ nauczać w pełniejszym zakresie w oparciu o wyższą matematykę.
- pkt a/ nawigacja tylko taktyczna związana kompleksowo z działalnością bojową.
- Nawigacja, strzelanie i bombardowanie tylko w zakresie taktycznym w takim stopniu jak to jest potrzebne dowódcy do decyzji.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Bombardowanie x 3 /15 %/.
- LSF.

dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności. Wypowiedźcie swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych - w tym:	Stożenie przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	duży	przećięty	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	przećięty	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ wykładów	12/60	8/40	-	-	-	3/15	7/35	6/30	4/20	-
b/ seminariów	14/70	5/25	1/5	-	1/5	4/20	10/50	5/25	-	-
c/ repetycji	4/20	7/35	8/40	1/5	5/25	6/30	6/30	1/5	1/5	1/5
d/ dyskusji naukowych	13/65	2/10	4/20	1/5	-	1/5	-	6/30	7/35	6/30

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- pkt d/ - nie stosuje się, ale należy stosować wydziałając na to odpowiedni czas.
 - Seminaia bez wykładów nie celowe - wprowadzić dyskusje naukowe przygotowane przez słuchaczy.
 - Wykłady powinni prowadzić tylko profesorowie w łączonych grupach.
 - Wykłady tylko na węzłowe problemy i tam gdzie brak skryptów.
- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?
- Dyskusje naukowe ze względu na różny poziom dyskutantów i stopień ich przygotowania.
 - Repetycje - ponieważ małe korzyści w przyswojeniu materiału x 2.
 - Zbędne repetycje pisemne - nie mogą być sprawdzianem wiadomości słuchaczy.
 - Pisemne repetycje - strata czasu słuchaczy i wykładawców.

B. Metod praktycznych - w tym:	Stożień przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	duży	przećiętny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	przećiętny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ ćwiczeń praktycznych	13/65	6/30	1/5	-	2/10	4/20	9/45	3/15	1/5	1/5
b/ ćwiczeń grup.	10/50	8/40	2/10	-	1/5	12/60	5/25	1/5	-	1/5
c/ pokazów	10/50	6/30	4/20	-	-	1/5	7/35	3/15	4/20	5/25
d/ ćwiczeń na mapach na salach wykładowych	14/70	3/15	2/10	1/5	1/5	6/30	9/45	2/10	-	2/10
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	4/20	3/15	11/55	2/10	2/10	1/5	4/20	6/30	1/5	6/30
f/ ćwiczeń szkieletowych	10/50	4/20	3/15	3/15	-	-	4/20	5/25	1/5	10/50
g/ podróży polowohistorycznych	3/15	6/30	9/45	2/10	1/5	1/5	8/40	2/10	2/10	6/30
h/ praktyk w jednostkach	9/45	7/35	4/20	-	-	1/5	13/65	4/20	1/5	1/5
i/ praktyk lotnych	8/40	6/30	3/15	3/15	-	1/5	8/40	4/20	1/5	6/30

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Za dużo ćwiczeń praktycznych i grupowych krótkich 4-6 godz.
- Wogóle za dużo różnego rodzaju ćwiczeń, a korzyść z tego niewielka.
- Praktyki lepiej organizować i kontrolować. Praktyki stosować w czasie ćwiczeń z wojskami.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

pkt e/ - nie ma zupełnego zastosowania x 5 /25 %/.

pkt i/ - nie mają wpływu na szkolenie.

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stopień przydatności metody				Stopień stosowania metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ prac kontrolnych	10/50	7/35	2/10	1/5	2/10	5/25	8/40	2/10	1/5	2/10
b/ ćwiczeń sprawdzających	9/45	10/50	1/5	-	2/10	2/10	15/75	-	1/5	-
c/ kolokwii	13/65	6/30	1/5	-	3/15	3/15	12/60	1/5	1/5	-
d/ egzaminów pisemnych	6/30	9/45	4/20	1/5	4/20	6/30	8/40	1/5	-	1/5
e/ egzaminów ustnych	13/65	7/35	-	-	2/10	2/10	11/55	3/15	2/10	-
f/ prac dyplomowych	8/40	6/30	3/15	3/15	2/10	2/10	9/45	1/5	-	6/30

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zbyt szeroko stosowane są prace pisemne - odpowiedzi ustne dają realniejszą podstawę oceny.
- W pracach dyplomowych stosować więcej teorii zamiast ćwiczeń.
- Mało czasu na pisanie prac dyplomowych. Wykładowcy mało wymagający.
- Zmienić tematykę prac dyplomowych z ćwiczeń na rozprawy teoretyczne x 2 /10 %/.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Prace kontrolne x 3 /15 %/.
- Egzamin pisemny - strata czasu.

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG:

A. Przygotowują w należytych stopniu do spełnienia funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych ?	Tak	częściowo tak	Nie	Nie ma zdania
	7/35	8/40	4/20	1/5

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Brak udziału słuchaczy w ćwiczeniach z wojskami x 2 /10%/.
- Zakres wiedzy dla oficerów art.rakiet. jest za mały aby mogli spełniać funkcje dowódczo-sztabowe w jednostkach.
- Więcej wyjazdów do wojsk.
- Za mało ćwiczeń na realnych SD z podgrywką celów powietrznych.
- Każdy jest strategiem, a większość idzie do oddziałów liniowych.
- Słaba znajomość obowiązków z którymi spotykają się w jednostce.

B. Przygotowują w należytych stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych.	Tak	Częściowo tak	Nie	Nie ma zdania
	7/35	11/55	1/5	1/5

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Jedynie może na wyższych szczeblach.
- Wprowadzić zajęcia z planowania i szkolenia wojsk w okresie pokojowym.
- Brak ćwiczeń kompleksowych - doskonalących.

C. Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu	Wystarczająco	Niewystarczająco	Nie ma zdania
	10/50	7/35	3/15

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Za mało przedmiotów technicznych i pokazów sprzętu oraz działań bojowych wojsk.
- Na wszystkich zajęciach rozwijać horyzonty myślowe, a nie tylko uczyć rzemiosła.
- Wzbogacać program nowymi przedmiotami.
- Stosować metodę samodzielnego pisania prac okresowych przez słuchaczy na tematy związane z perspektywą rozwoju sprzętu i taktyki.

4. Czy słusznym jest by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę. Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program i dlaczego ?

80 % wypowiedzi za wprowadzeniem matematyki w zakresie wyższym niezbędnym dla kursu badań operacyjnych i innych przedmiotów operujących się na matematyce.

10 % - nie, bo słuchacze powinni znać ze szkoły średniej i wyższej zawodowej szkoły ofic.

10 % - nie wyraziło zdania.

5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG.

- Nie naciągać programów do innych kursów, zwłaszcza wojsk lądowych.
- Więcej słuchać wniosków słuchaczy.
- Zastosować naukową organizację pracy wykładowców, dbać o jej naukowy rozwój.
- Mniej odpraw i narad.
- Za mały okres studiów.
- Przygotować należyłą bazę szkoleniową w zakresie sprzętu bojowego i SD.

- Lepsze przygotowanie metodyczne kadry naukowej w zakresie nowych dziedzin wiedzy, - zapoznać z nowymi programami i pod tym kątem organizować szkolenie kadry.
- Akademia zbyt łatwa do ukończenia dla przeciętnego słuchacza.
- Ze względu na małą ilość godzin - słaba znajomość sprzętu techn, brak znajomości sprzętu i jego możliwości utrudnia wypracowanie decyzji.
- Więcej dowodów matematycznych w taktyce - skrócić czas jałowych dyskusji.
- Zachować 3-letni okres studiów.
- Rozwijać samodzielność pracy słuchacza.
- Jeżeli zostanie zachowany profil studiów jak w roku 65/66 to w ogóle szkoda utrzymywać kierunek OPK.
- Absolwent ASG w najbliższej przyszłości nie będzie przygotowany do wykonywania obowiązków.

B. Słuchacze.

Na stan 25 oficerów w ankiecie wzięło udział 19 oficerów, co stanowi 76 %.

Na postawione w ankiecie pytania uzyskano następujące wyniki:

- Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów wojsk OPK jest w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ taktyki rodzajów wojsk OPK	1/5 %	17/90%	1/5 %	-
b/ taktyki wojsk OTK	1/5	7/37	5/26	6/32
c/ służby sztabów wojsk OPK	-	6/32	13/68	-
d/ rozpoznania powietrznego	1/5	14/74	3/16	1/5
e/ taktyki wojsk rakietowych i artylerii OPK	-	19/100	-	-
f/ taktyki tyłów wojsk OPK	1/5	15/79	3/16	-
g/ armii obcych	1/5	8/43	10/52	-
h/ taktyki wojsk inżynierskich	1/5	12/63	6/32	-
i/ taktyki łączności wojsk lotniczych	-	14/74	5/26	-
j/ obrony przed bronią masowego rażenia	-	15/79	4/21	-
k/ WRT i przeciwdziałania radioelektronicznego	2/10	15/80	2/10	-
l/ metodyki szkolenia taktycznego	-	12/63	3/16	4/21

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Z przedmiotów w zakresie niewystarczającym podać więcej podstaw teoretycznych i rozwiązań.
- Z armii obcych i łączności zbyt dużo ogólników, a mało taktyki i praktyki.
- Metodykę szkolenia taktycznego prowadzić przed ćwiczeniami z danego szczebla /zakresu/.
- Zwiększyć ilość wykładów z taktyki wojsk inż. i łączności.
- Przyjmować realnie istniejące możliwości bojowe środków aktywnych w oparciu o istniejący sprzęt.
- W taktyce łączności nie przywiązuje się do realnej sytuacji w OPK.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

Czy istnieją jeszcze jakiś dziedziny wiedzy, które powinny
być wprowadzone do działań przedmiotów taktyczno-operacyj-
nych i w jakim celu ?

- Logika celem logicznego myślenia i wyciągania logicznych wniosków.

B. Przedmiotów z zakresu wojsk operacyjnych - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie ma zdania
a/ taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej	1/5	8/43	9/47	1/5
b/ taktyki LMSz, LB, LT	-	11/58	5/26	3/16
c/ sztuki operacyjnej lotnictwa operac.	-	8/43	6/31	5/26
d/ taktyki wojsk OPL Frontu	-	8/43	6/31	5/26

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Więcej zajęć z zagadnień współdziałania OPL i OPK.
- Przeprowadzać w powiązaniu z W OPK.
- W warunkach PRT powiązanie systemu OPK z wojskami operacyjnymi jest tak duże, że wymaga to znajomości, a nie orientacji w w/w przedmiotach.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

C. Przedmiotów pomocni- czych	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarczają- cy	Nie ma zdania
a/ historii sztuki wo- jennej	-	12/63	6/32	1/5
b/ geografii wojennej	-	5/26	7/37	7/37
c/ badań operacyjnych	1/5	1/5	2/10	15/80
d/ administracji i mo- bilizacji	-	2/10	-	17/90

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat:

- Geografię wojenną - wyklądać w oparciu o specyfikę OPK.
- Historię sztuki wojennej wyklądać tak żeby pokazać pro-
blematykę rozwoju, form walki w warunkach OPL i OPK,
a nie tylko organizację i uzbrojenie.
- Nie organizuje się podróży historycznych, które pomagają
w opanowaniu HSW.
- Program HSW - trudno utrwalić myśl przewodnią tego przed-
miotu.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

D. Przedmioty ekonomicz- no-społeczne - w tym:	Zbyt od- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie ma zdania
a/ filozofii i socjologii	4/21	15/79	-	-
b/ ekonomii politycznej	5/26	14/74	-	-
c/ ekonomiki wojennej	-	9/47	3/16	7/37
d/ doktryn wojskowo-polit. i międzynarodowego prawa wojennego	-	3/16	6/32	10/52
e/ psychologii i pedagog.	1/5	13/69	4/21	1/5
f/ pracy part.-polit. w działaniach bojowych	1/5	9/47	4/21	5/27
g/ dydaktyki	-	11/57	8/43	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Brak wypowiedzi.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

E. Przedmiotów technicznych i ogólnych - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie ma zdania
a/ techniki wojsk lotn.	6/32	9/47	4/21	-
b/ techniki rakiet.OPK	4/21	12/63	3/16	-
c/ automatyzacji i me- chanizacji dowodz.	-	5/26	11/58	3/16
d/ radiolokacji, tele- wizji i techniki pod- czerwieni	-	9/47	8/43	2/10
e/ uzbrojenie pokładowe samolotów	1/5	12/63	6/32	-
f/ budowa sprzętu art. plot. i przyrządów	1/5	12/63	5/27	1/5
g/ sprzęt lotniczo-tech- niczny i lotniskowy	3/16	8/42	7/37	1/5
h/ techniczne zabezpie- czenie działań bojo- wych jedn.rak. OPK	1/5	12/63	6/32	-
i/ inżynieryjno-lotnicze zabezpieczenie dzia- łań bojowych lotn.	-	16/85	2/10	1/5

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Więcej godzin poświęcić na zajęcia ze sprzętem i na sprzęcie.
- Więcej pokazów sprzętu.
- Słuchacz kończy Akademię nie widząc czasami sprzętu np. "Wozduch".
- Na III kursie nie było wogóle zajęć z technicz.zabezpieczenia działań bojowych jednostek rakietowych.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

F. Innych przedmiotów - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarczają- cy	Nie ma zdania
a/ Języków obcych	-	5/26	14/74	-
b/ wychowania fizycz- nego	7/37	8/42	4/21	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Języki obce jeśli mamy je znać to za mało godzin, za mało tematyki wojskowej.
- WF wystarczy tylko w ramach godzin szkoleniowych, brak zajęć metodycznych jak uczyć i organizować WF.
- Wprowadzić język francuski - zachować możliwość wyboru języka.
- Znieść WF w godzinach lekcyjnych, pozostawić w godzinach rannych.
- Z języków prowadzić zajęcia jednogodzinne.
- WF tylko w czasie zajęć.
- Więcej pływania, sportów rowerowych, nart i jazdy na łyżwach.
- Zajęcia z języków częściej, za duże przerwy /2 godz. na 2 tygodnie/ - 30 godzin na rok za mało.
- Znieść WF w ostatnim roku studiów.
- Za dużo lekkoatletyki terenowej i gimnastyki przyrządowej, za mało pływania, dobre i wystarczające jest rozgrywanie meczów piłki ręcznej i siatkowej.
- Jeśli celem jest nauczyć języka - zwiększyć ilość godzin, o ile zapoznać - to wystarczy.
- Zmniejszyć ilość godzin WF w godzinach popołudniowych.
- Języki obce powinny być oparte o słownictwo wojskowe.
- Pływanie z godzin rannych przenieść na poobiednie.

G. Przedmiotów specjalnych - w tym :	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ nawigacji	5/26	14/74	-	-
b/ strzelania powietrznego	4/21	15/79	-	-
c/ bombardowania	4/21	4/21	-	11/58
d/ teorii naprowadzania rakiet OP	-	17/90	2/10	-
e/ lotniczej służby fotograficznej	1/5	7/37	2/10	9/48
f/ meteorologii	-	3/15	7/37	9/48

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Więcej zajęć praktycznych.
- Nawigacja - mniej teorii, więcej zagadnień praktycznych realizowanych w wojsku - teoria rozbudowana i wykładana zbyt obszernie.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności. Wypowiedźcie swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych - w tym:	Stipień przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ wykładów	12/63	7/37	-	-	-	2/10	5/26	8/43	4/21	-
b/ seminariów	11/58	7/37	1/5	-	2/10	4/21	9/48	4/21	-	-
c/ repetycji	1/5	8/42	9/48	1/5	5/26	8/43	4/21	-	-	2/10
d/ dyskusji naukowych	7/37	-	1/5	11/58	1/5	-	-	1/5	5/26	12/64

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat?

- Sprawdzenie wiadomości poprzez ćwiczenia i semina, a nie repetycje pisemne.
- Potrzebne swobodne dyskusje naukowe gdyż ~~na~~ na semina zagadnienia są z góry narzucane.
- Nie zauważyłem różnicy między seminarium a repetytorium.
- Zwiększyć ilość wykładów kosztem seminariów i repetytorii.
- Za mało dyskusji naukowych.
- Repetycje pisemne nie pogłębiają wiadomości, bardziej przydatne semina i dyskusje.
- Nie widzę roli pisemnych repetycji.
- Na semina wybierać mniej zagadnień, a gruntownie i do końca je rozpatrywać.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego?

- Pisemne prace repetycyjne - gdyż ograniczają wachlarz możliwych do omówienia zagadnień. x 3.
- Umiejętność przelewania wiadomości na papier konieczna tylko dla naukowca.
- Repetycje pisemne, gdyż tylko dostarczają oceny dla wykładowcy.
- Repetycje - gdyż podobne są do klasówek w szkole podstawowej i dają ocenę za jedno konkretne pytanie, czy problem.

B. Metod praktycz- nych - w tym:	Stożenie przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ ćwiczeń prak- tycznych	16/84	3/16	-	-	-	7/38	4/21	5/26	2/10	1/5
b/ ćwicz. grup.	11/58	8/42	-	-	3/15	7/38	6/32	1/5	-	2/10
c/ pokazów	14/75	2/10	1/5	2/10	-	-	-	6/32	6/32	7/36
d/ ćwicz. na mapach na salach wykł.	6/32	11/58	2/10	-	1/5	10/53	6/32	1/5	1/5	-
e/ ćwicz. na mapach w terenie	4/21	1/5	2/10	12/64	-	1/5	1/5	-	3/15	14/75
f/ ćwicz. szkiele- towych	2/10	-	1/5	16/85	-	-	-	-	1/5	18/95
g/ podróży polowo- historycznych	3/16	1/5	-	15/79	-	-	-	2/10	1/5	16/85
h/ praktyk w jed- nostkach	12/64	4/21	3/15	-	-	1/5	12/64	2/10	1/5	3/16
i/ praktyk lotnych	2/10	1/5	2/10	14/75	-	1/5	-	2/10	-	16/85

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Niektóre ćwiczenia grupowe zastąpić wykładami.
- W czasie studiów zrobić jedno pokazowe ćwiczenie na mapach - żeby można było zobaczyć prawidłowy przebieg - omówienia nie dają pełnego obrazu.
- Brak ćwiczeń pokazowych - jako wzór do naśladowania. Stawia się słuchacza na stanowisko z którym nie miał do czynienia.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Brak wypowiedzi.

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stoień przydatności metody				Stoień stosowania metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ prac kontrolnych	1/5	12/64	5/26	1/5	7/37	3/16	3/16	1/5	-	5/26
b/ ćwiczeń sprawdzających	4/21	12/64	1/5	2/10	3/16	3/16	7/37	-	-	6/32
c/ kolokwii	4/21	12/64	3/15	-	1/5	8/42	6/32	1/5	-	3/16
d/ egzaminów pisemnych	-	2/10	17/90	-	11/58	4/21	-	1/5	-	3/16
e/ egzaminów ustnych	13/68	6/32	-	-	2/10	7/37	3/16	4/21	-	3/16
f/ prac dyplomowych	2/10	3/16	4/21	10/53	3/16	4/21	-	-	-	12/63

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Egzamin ustny pogłębia wiadomości i wyjaśnia problem.
- Egzamin pisemny nie pozwala słuchaczom na wykazanie stopnia opanowania materiału, a wykładowcy właściwej oceny słuchacza. x 2.
- Znieść egzaminy pisemne, które nie odzwierciedlają wiadomości, a tylko dublują egzamin ustny. x 2.
- Zlikwidować prace dyplomowe, a wprowadzić egzaminy dyplomowe. x 2.
- Ocena z egzaminu końcowego nie powinna w sposób decydujący rzutować na ogólną ocenę roczną /końcową/.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Wszystkie prace pisemne nie oddają stopnia znajomości przedmiotu i opanowania materiału.
- Egzaminy pisemne nie potrzebne - sztucznie zwiększa się ilość egzaminów z jednego przedmiotu x 2.
- Pisemne kolokwia i egzaminy, gdyż nie są pełnym odzwierciedleniem zasobu wiedzy słuchacza, a jako dokument mogą czasami być przyczyną wyciągania niesłusznych wniosków.

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG

A. Przygotowują w należytych stopniu do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych ?	tak	częściowo	nie	nie ma zdania
	7/37	12/63	-	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Ci którzy nie mają praktyki nie są w stanie nabyć nawyków dowódczo-sztabowych.
- Brak specjalizacji w poszczególnych rodzajach wojsk OPK - za krótki kurs.
- Za mało zajęć praktycznych w oparciu o stanowiska jakie słuchacze mają pełnić po akademii.
- Pierwsze ćwiczenie grupowe z taktyki powinno być prze-robione gruntownie z pokazaniem wszystkich wariantów i dokumentów.

B. Przygotowują w należytych stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych.	tak	częściowo	nie	nie ma zdania
	7/37	11/58	-	1/5

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Słuchacze, którzy przyszli ze stanowisk dowódczo-sztabowych pogłębią zasób wiedzy w tym zakresie. Pozostali nie są w stanie nabyć tych nawyków.
- Zakładane tło opera.-takt. mało prawdopodobne i nie zawsze może odpowiadać przewidywanej sytuacji.
- Należy wprowadzić więcej realności w ćwiczeniach.

C. Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu	wystarczająco	niewystarczająco	nie ma zdania
	17/90 %	2/10 %	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Ogrom materiału, słuchacz zmuszony do pobieżnego czytania - mało czasu.

4. Czy słusznym jest by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę. Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program i dlaczego ?

- Tak - gdyż potrzebna jest do przedmiotów specjalnych, jak nawigacja, radiolokacja, możliwości bojowe, badania operacyjne itd., które bazują na matematyce.
- Matematykę włączyć lecz mieć na uwadze jej praktyczne stosowanie w poszczególnych przedmiotach.
- Tak - jak II kurs OPK.
- Tak - program dwóch ostatnich klas szkoły średniej oraz podstawy wyższej.
- Znajomość matematyki pozwoli lepiej zrozumieć niektóre problemy - w takim zakresie w jaki będzie potrzebny do studiów i praktycznego wykorzystania.

/Razem 52 % za wprowadzeniem matematyki/

5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG.

- Zmniejszając ilość wykładów, zabezpieczyć czas wolny na samodzielne studiowanie.
- Więcej problematyki z codziennego życia wojska.
- Zmniejszyć ilość ćwiczeń na mapach i grupowych dla bardziej szczegółowego przerabiania podstawowych ćwiczeń grupowych.
- Zwiększyć ilość wykładów kosztem seminarów, kolokwiów i ćwiczeń, co pozwoli na lepsze opanowanie materiału i dać czas na pracę społeczno-kult.
- Dać słuchaczowi więcej czasu na samodzielne studiowanie.

- Ujednolicić poglądy wykładowców i katedr co do tego samego problemu.
- Więcej uwagi na jakość wykładów, które powinny wyjaśniać zasadnicze zagadnienia i problemy, a nie pozostawiać je do indywidualnej i subiektywnej oceny sł.
- Na profilujące przedmioty i tematy zabezpieczyć taką ilość godzin żeby wykładowca miał możliwość przeprowadzenia dobrego wykładu.
- Znieść 7 godz. czas nauczania. Zlikwidować 6 godz. zajęcia z jednego przedmiotu w jednym dniu.
- Na początku roku podać wykaz literatury do przestudiowania - zbadać jakie możliwości ma słuchacz w zakresie jej przestudiowania - zabezpieczyć czas.
- Określić przedmioty na wykładach, których obecność będzie nieobowiązkowa.
- Zapewnić 3-dniowe urlopy w miesiącu.

III. Kierunek zaopatrzenia Wojsk Lotniczych.

A. Kadra.

Na stan 10 oficerów w ankiecie wzięło udział 9 oficerów co stanowi 90 %.

Na postawione w ankiecie pytania uzyskano następujące wyniki:

1. Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów objętych programem nauczania kursów ZWL jest w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ taktyka tyłów wojsk lotniczych	-	7/78	2/22	-
b/ taktyka wojsk lotn.	-	7/78	2/22	-
c/ służby sztabów wojsk lotniczych	-	8/89	1/11	-
d/ rozpoznania powietrznego	-	8/89	-	1/11
e/ sztuki operacyjnej	-	8/89	1/11	-
f/ taktyka wojsk rakietowych i artylerii	-	8/89	1/11	-
g/ taktyki ogólnej	-	7/78	2/22	-
h/ taktyki tyłów ogólnowojskowych	-	6/67	3/33	-
i/ komunikacji wojskowej	-	5/56	4/44	-
j/ armii obcych	1/11	5/56	3/33	-
k/ taktyki wojsk inżynierskich	-	6/67	3/33	-
l/ taktyki łączności wojsk lotniczych	-	6/67	3/33	-
z/ obrony przed bronią masowego rażenia	-	7/78	2/22	-
m/ przeciwdziałania radioelektronicznego	-	7/78	1/11	1/11
n/ topografii wojskowej	-	4/45	2/22	3/33
o/ metodyki szkolenia taktycznego	-	4/45	5/55	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- W zakresie przedmiotów armie obce, dać cykl zajęć dotyczących tematów tyłowych 1/11.
- Rozszerzyć tematykę szkolenia taktycznego 3/33.
- Nacelować przedmioty do potrzeb profilu ZWL 3/33.
- Wprowadzić zajęcia w zakresie planowania i zarządzania gospodarką w ogóle 1/11.
- Przeprowadzić ćwiczenia z taktyki lotnictwa w całości po jednym z każdego szczebla 1/11.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Wymienione przedmioty są konieczne - 4/45.
- Niepotrzebne - rozpoznanie powietrzne - 1/11.
- Niepotrzebna - topografia wojskowa - 1/11.

Czy istnieją jeszcze jakieś dziedziny wiedzy, które powinny
być wprowadzone do działań przedmiotów taktyczno-operacyj-
nych i w jakim celu ?

- Zajęcia /z taktyki/ organizacji i pracy służby zdrowia w operacji zaczepnej wojsk Frontu prowadzić przez dydaktyków służby zdrowia - 1/11.
- Organizacja tyłów w armiach lotniczych i w jednostkach lotniczych państw zachodnich, w ramach przedmiotu armie obce - 1/11.

B. Przedmiotów z zakresu OPK - w tym :	Zbyt od- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarczający	Nie ma zdania
a/ obrony terytorium kraju	-	7/78	2/22	-
b/ obrony powietrznej kraju	-	4/45	5/55	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Obszerniej stosować podczas szkolenia zagadnienia OTK 1/11.
- Prowadzić zajęcia dla słuchaczy ZWL odnoszących się do współdziałania tyłów lotniczych z wojskami OTK 2/22.
- Zwiększyć ilość godzin na taktykę wojsk OPK - 3/33.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Nie widzę zbędnych - 5/56.

C. Przedmiotów pomocni- czych	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie ma zdania
a/ historii sztuki wojen- nej	1/11	7/78	1/11	-
b/ geografii wojennej	-	6/67	3/33	-
c/ badań operacyjnych	-	2/22	6/67	1/11
d/ administracja i mobi- lizacja	-	5/56	3/33	1/11

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- W badaniach operacyjnych zajęcia ukierunkować uwzględnia-
jąc właściwości i specyfikę tyłowego zabezpieczenia szia-
łań bojowych lotnictwa 3/33.
- Zwiększyć zakres szkolenia z powyższych dyscyplin - 2/22.
- Powinien słuchacz uczestniczyć w podróżach historycznych
1/11.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Wszystkie są potrzebne - 4/45.

D. Przedmioty ekonomicz- no-społeczne - w tym:	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewystar- czający	Nie ma zdania
a/ filozofii i socjologii	-	9/100	-	-
b/ ekonomii politycznej	-	9/100	-	-
c/ ekonomiki wojennej	-	7/78	2/22	-
d/ doktryn wojskowo-poli- tycznych i międzynaro- dowego prawa wojennego	1/11	4/45	3/33	1/11
e/ psychologii i pedago- giki	-	4/45	5/55	-
f/ pracy part-polit. w działaniach bojowych	-	8/89	1/11	-
g/ dydaktyki	1/11	3/33	5/56	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Przedmioty powinny być podawane w swej treści w powiązaniu ze specyfiką ZWL - 1/11.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Potrzebne - 2/22.

B. Przedmiotów technicznych i ogólnych - w tym :	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ techniki wojsk lotn.	-	3/33	5/56	1/11
b/ sprzęt lotniskowo-techn.	1/11	2/22	6/67	-
c/ automatyzacji i mechanizacji dowodzenia	-	-	9/100	-
d/ radiolokacji, telewizji i techniki podczerwieni	-	1/11	7/78	1/11

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Sprzęt lotniskowo-techniczny wykładać metodą pokazu na lotnisku - 1/11.
- Automatyzację i mechanizację dowodzenia - praktycznie stosować dostępne środki - 1/11.
- Zwiększyć ilość godzin z w/w przedmiotów - 1/11.
- Wprowadzić problematykę dot: automatyzacji systemu zaopatrzenia - 1/11.
- Przedmioty winny być podawane w powiązaniu ze specyfiką ZWL - 1/11.
- Wprowadzić przedmiot budowa i konstrukcja pojazdów mechanicznych i ich eksploatacja - 1/11.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Potrzebne wszystkie - 2/22.
- Ponownie wprowadzić radiotechnikę - 1/11.

F. Przedmiotów specjalnych - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarczają- cy	Nie ma zdania
a/ nawigacji i strzelania powietrznego	1/11	5/56	2/22	1/11
b/ inżynieryjno-lotniskowe zabezpieczenie bazowania lotnictwa	-	4/44	5/56	-
c/ technologia mps	3/33	1/11	4/45	1/11
d/ meteorologia	-	7/78	1/11	1/11
e/ lotnicza służba fotogra- ficzna	-	7/78	1/11	1/11
f/ statystyka	-	2/22	5/56	2/22
g/ sprzęt lotniskowo-tech- niczny	1/11	2/22	5/56	1/11

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Przedmioty podawane w poz.d,c, winny być podawane w po-
wiązaniu ze specyfiką służby ZWL - 1/11.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dla-
czego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Potrzebne wszystkie - 1/11.
- Potrzebne wszystkie bez technologii mps.

G. Innych przedmiotów - w tym :	Zbyt ob- szerny	Wystar- czający	Niewys- tarczają- cy	Nie ma zdania
a/ języków obcych	-	6/67	2/22	1/11
b/ wychowania fizycznego	2/22	7/78	-	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- W wychowaniu fizycznym zlikwidować bieg na 3000 m. 1/11.
- Nastawić się na utrzymanie kondycji a nie wyczyny wyczy-
ny - 1/11.
- Wydzielić taką ilość godzin aby WF było przyjemnością 1/11.

metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności. Wypowiedźcie swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych - w tym:	Stożień przydatności metody			Zakres stosowania metody						
	duży	prze- cię- ny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- cię- ny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ wykładów	6/67	3/33	-	-	-	-	6/67	3/33	-	-
b/ seminariów	7/78	1/11	1/11	-	1/11	2/22	4/45	2/22	-	-
c/ repetycji	4/45	2/22	3/33	-	1/11	4/45	3/33	1/11	-	-
d/ dyskusji nauk.	5/56	2/22	-	2/22	-	2/22	-	5/56	1/11	1/11

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zwiększyć ilość wykładów i dyskusji naukowych - 1/11.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Seminaia w ZWL nie powinny być stosowane ze względu na ustalone już zasady w wielu zagadnieniach ZWL - 1/11.

B. Metod praktycznych - w tym :	Stoień przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ ćwicz. praktycznych	7/78	2/22	-	-	-	2/22	6/67	1/11	-	-
b/ ćwicz. grupowych	7/78	2/22	-	-	-	2/22	5/56	2/22	-	-
c/ pokazów	6/67	2/22	1/11	-	-	-	3/33	4/45	1/11	1/11
d/ ćwicz. na mapach na salach wykładowych	8/89	1/11	-	-	-	4/45	4/44	1/11	-	-
e/ ćwicz. na mapach w terenie	5/56	2/22	2/22	-	-	2/22	2/22	2/22	1/11	2/23
f/ ćwicz. szkoletowych	5/56	1/11	-	3/33	-	2/22	2/22	1/11	1/11	3/34
g/ podróży polowo- historycznych	3/33	3/33	2/23	1/11	-	-	3/34	1/11	1/22	3/33
h/ praktyk w jednost- kach	6/67	2/22	1/11	-	-	-	3/33	4/45	1/11	1/11

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Ćwiczenia na mapach w terenie nie nie dają dla słuchaczy ZWL, gdyż miejscem pracy jest lotnisko a nie teren - 1/11.

- Większą uwagę zwrócić na dobrze zorganizowane pokazy 1/11.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Ćwiczenia na mapach w terenie są niepotrzebne - 1/11.

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym :	Stopień przydatności metody			Zakres stosowania metody						
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ prac kontrolnych	3/33	4/45	2/22	-	1/11	1/11	3/34	1/11	1/11	2/22
b/ ówicz.sprawdzających	6/67	3/33	-	-	-	2/22	3/33	2/22	1/11	1/11
c/ kolokwów	5/56	3/33	1/11	-	-	1/11	4/45	2/22	1/11	1/11
d/ egzaminów pisemnych	1/11	5/56	3/33	-	-	-	7/78	1/11	-	1/11
e/ egzaminów ustnych	4/45	5/56	-	-	-	-	7/78	-	1/11	1/11
f/ prac dypl.	6/67	3/33	-	-	-	2/22	5/56	-	-	2/22

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Kolokwia przyjmować metodą ustną - 1/11.

- Zwiększyć ilość godzin na egzaminy ustne i pisemne - 1/11.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Kolokwia - dlatego, że nie egzekwują wiadomości lecz ich nie pogłębiają - 1/11.

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG

4. Przygotowują w należywym stopniu do spełnienia funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych	tak	częściowo	nie	nie ma zdania
	9/100			

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zakres wiadomości absolwenta ASG winien obejmować znacznie. 1/11.
- Przedłużyć studia w ASG. 1/11.

3. Przygotowują w należywym stopniu do spełnienia funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych	tak	częściowo	nie	nie ma zdania
	9/100			

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zwiększyć program szkolenia - 1/11.
- Przedłużyć studia w ASG.

• Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu	wystarczająco	niewystarczająco	nie ma zdania
	9/100		

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Brak wypowiedzi.

4. Czy słusznym jest by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę. Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program i dlaczego ?

- Włączyć - 8/89.

5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG.

- Usystematyzować planowanie dodatkowych przedsięwzięć i surowo przestrzegać - 1/11.
- Skończyć z pozorowaniem się nanormach dydaktycznych pracowników cywilnych uczelni - 1/11.
- Wynaleźć bodźce do zróżnicowania zdolniejszych pracowników dydaktycznych w opracowaniu pomocy naukowych 1/11.
- Praktyka słuchacza powinna obejmować udział w ćwiczeniach w wojskach 2/22.
- Zwiększyć ilość ćwiczeń w terenie.

B. Słuchacze.

Na stan 12 oficerów w ankiecie wzięło udział 12 oficerów co stanowi 100 %.

Na postawione w ankiecie pytania uzyskano następujące wyniki:

1. Określcie, czy z punktu widzenia pełnienia obowiązków dowódczo-sztabowych zakres i treść przedmiotów ojętych programem nauczania kursów ZWL jest w odniesieniu do:

A. Przedmiotów taktyczno-operacyjnych - w tym:	zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	nie ma zdania
a/ taktyka tyłów wojsk lotniczych	-	11/88	1/8	-
b/ Taktyka wojsk lotn.	2/16	10/80	-	-
c/ służby sztabów wojsk lotniczych	-	3/24	8/64	1/8
d/ rozpoznania powietrznego	6/48	6/48	-	-
e/ sztuki operacyjnej	2/16	10/80	-	-
f/ taktyki wojsk rakietowych i artylerii	-	11/88	-	1/8
g/ taktyki ogólnej	4/32	7/56	1/8	-
h/ taktyki tyłów ogólnowojskowych	-	8/64	3/24	1/8
i/ komunikacji wojskowej	1/8	6/48	5/40	-
j/ armii obcych	-	7/56	4/32	1/8
k/ taktyki wojsk inżynierskich	1/8	9/72	1/8	1/8
l/ taktyki łączności wojsk lotniczych	2/16	9/72	1/8	1/8
m/ obrony przed bronią masowego rażenia	1/8	9/72	2/16	-
n/ przeciwdziałania radioelektronicznego	2/16	8/64	2/16	-
o/ topografii wojskowej	-	6/48	6/48	-
p/ metodyki szkolenia taktycznego	1/8	5/40	7/56	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zbyt rozbudowana tematyka rozpoznania powietrznego.
- Poszerzyć problematykę organizacji pracy tyłów lotniczych armii obcych - 2 wypowiedzi /16 %/.
- Zmniejszyć ilość godzin takich przedmiotów jak: taktyka ogólna - 2 wypowiedzi /16 %/, radioelektronika - 2 wypowiedzi /16 %/.
- Zwiększyć ilość godzin w przedmiotach: metodyki szkolenia taktycznego - 2 wypowiedzi /16 %/, topografii - 3 wypowiedzi /24 %/, służby sztabów - 2 wypowiedzi /16 %/, armii obcych - 2 wypowiedzi /16 %/.
- Przedmiot taktyki ogólnej - ćwiczenia rozpocząć ze szczebla pułku - 2 wypowiedzi /16 %/.
- Wprowadzić dodatkowe ćwiczenia z taktyki tyłów lot. na szczeblu operacyjnym.
- Usprawnić obliczenie danych na zajęciach grupowych - mniej arytmetyki.
- Wprowadzić praktyczne zajęcia w terenie z topografii.
- Wprowadzić przedmiot budowy i eksploatacji sprzętu będącego na wyposażeniu w jednostkach tyłowych.

B. Przedmiotów z zakresu OPK - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ obrony terytorium kraju	1/8	6/48	5/40	-
b/ obrony powietrznej kraju	-	8/64	3/24	1/8

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Koniecznie wprowadzić ćwiczenie z OTK, związanego z obroną powiatu i województwa.
- Program powinien uwzględniać przyszłą pracę słuchacza w lotn.operac. lub OPK.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

C. Przedmiotów pomocniczych	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ historia sztuki wojennej	1/8	9/72	2/16	-
b/ geografii wojennej	-	10/80	2/16	-
c/ badań operacyjnych	-	2/16	1/8	9/72
d/ administracji i mobilizacji	-	-	1/8	11/88

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- W historii sztuki wojennej więcej uwagi poświęcać problemom działań w wojnach lokalnych po II wojnie światowej - 2 wypowiedzi to jest 16 %.
- Wprowadzić działania partyzantów polskich w II wojnie światowej.
- Zbyt szczegółowo przerobiany temat dotyczący poszczególnych operacji A.Radz. w II w.
- Zmniejszyć ilość ćwiczeń na korzyść wykładów.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

D. Przedmioty ekonomiczno-społeczne - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ filozofii i socjologii	3/24	7/56	2/16	-
b/ ekonomii politycznej	1/8	9/72	2/16	-
c/ ekonomiki wojennej	1/8	5/40	2/16	4/32
d/ doktryn wojskowo-politycznych i międzynarodowego prawa wojennego	1/8	6/48	3/24	2/16
e/ psychologii i pedagogiki	-	5/40	7/56	-
f/ pracy partyjno-polit.w działaniach bojowych	-	5/40	7/56	-
g/ dydaktyki	-	6/48	6/48	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Przedmioty psychologiczno-pedagogiczne winny znaleźć szersze odbicie w programach - 3 wypowiedzi - 24 %.
- Przedmioty potrzebne w pracy wychowawczej i dydaktycznej oficerów.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

E. Przedmiotów technicznych i ogólnych - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ techniki wojsk lotniczych	7/56	5/40	-	-
b/ sprzętu lotniskowo-technicznego	-	11/88	1/8	-
c/ automatyzacji i mechanizacji dowodzenia	-	4/32	7/56	1/8
d/ radiolokacji, telewizji i techniki podczerwieni	4/32	3/24	5/40	-

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Słuchacz winien mieć szersze pojęcie zwłaszcza problemów dotyczących automatyzacji, dowodzenia i radiotechniki - 4 wypowiedzi.
- Przedmioty techniczne wykładane zbyt teoretycznie co mija się z celem.
- Brak praktycznych pokazów i ćwiczeń z zastosowaniem automatyzacji i mechanizacji dowodzenia.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Brak wypowiedzi.

F. Przedmiotów specjalnych - w tym :	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ nawigacji i strzelania powietrznego	2/16	3/24	7/56	-
b/ inżynieryjno-lotniskowe zabezpieczenie bazowania lotnictwa	1/8	8/64	3/24	-
c/ technologii mps	8/64	4/32	-	-
d/ meteorologii	-	8/64	4/32	-
e/ lotnicza służba fotograficzna	9/72	3/24	-	-
f/ statystyka	2/16	8/64	2/16	-
g/ sprzęt lotniskowo-techniczny	-	11/88	1/8	-

Jakie macie propozycje i uwagi na powyższy temat ?

- Konieczne jest zapoznanie oficera absolwenta ZWL z podstawowymi zagadnieniami z nawigacji i strzelania powietrznego.
- W programach uwzględnić UL bo ten pododdział wchodzi w skład rbl.

Czy wszystkie w/w przedmioty są potrzebne lub nie i dlaczego ? Wymienić te, które są niepotrzebne.

- Technologia mps i lotnicza służba fot. jest potrzebna tylko w ogólnym zarysie.
- Nie potrzebna technologia mps i LSF.

G. Innych przedmiotów - w tym:	Zbyt obszerny	Wystarczający	Niewystarczający	Nie ma zdania
a/ języków obcych	1/8	7/56	4/32	-
b/ wychowania fizycznego	8/64	3/24	-	1/8

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- WF prowadzić w ramach godzin szkoleniowych - 6 wyp./47 %/.
- Język obcy winien być praktycznie opanowany po ukończeniu studiów - 2 wypowiedzi /16 %/.
- Nie robić na siłę z 40-to latków sportowców.

2. Jak waszym zdaniem przedstawia się w ASG stopień przydatności i zakres stosowania metod dydaktycznych, zadaniem których jest pomagać słuchaczom w przyswajaniu i systematyzowaniu wiadomości oraz umiejętności. Wypowiedzieć swój pogląd w odniesieniu do:

A. Metod teoretycznych	Stożenie przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ wykładów	6/48	5/40	1/8	-	-	2/16	7/56	2/16	1/8	-
b/ seminariów	8/64	2/16	2/16	-	-	2/16	2/16	7/56	1/8	-
c/ repetycji	6/48	2/16	4/32	-	2/16	4/32	3/24	2/16	1/8	-
d/ dyskusji naukowych	3/24	-	3/24	6/42	-	-	-	-	6/48	6/48

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Repetycje są przydatne jeżeli są prowadzone ustnie, mały pożytek jeżeli są prowadzone pisemnie - 8 wypowiedzi, co stanowi 64 %.
- Repetycje pisemne ograniczają przyswojenie wiedzy.
- Planowanego czasu brak na gruntowne przygotowanie się do repetycji i sem.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?

- Brak wypowiedzi.

B. Metod praktycznych - w tym :	Stożenie przydatności metody				Zakres stosowania metody				
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ ćwiczeń praktycz- nych	8/64	2/16	-	2/16	1/8	4/32	3/24	-	3/24
b/ ćwiczeń grupowych	6/48	6/48	-	-	-	4/32	2/16	-	1/8
c/ pokazów	7/56	4/32	2/16	1/8	-	2/16	6/48	3/24	1/8
d/ ćwiczeń na mapach na salach wykładowych	6/48	5/40	1/8	-	-	5/40	3/24	-	1/8
e/ ćwiczeń na mapach w terenie	2/16	4/32	5/40	1/8	-	1/8	5/40	2/16	3/24
f/ ćwiczeń szkieleto- wych	1/8	1/8	-	10/80	-	-	1/8	1/8	10/80
g/ podróży polowo- historycznych	7/56	1/8	2/16	2/16	-	-	1/8	6/48	5/40
h/ praktyk w jednostkach	7/56	3/24	2/16	-	-	6/48	1/8	1/8	2/16

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Wprowadzić zimowe praktyki dla kursów ZWL - ze względu na specyfikę pracy -
- 5 wypowiedzi /40 %/.
- Ćwiczenie na mapach w terenie organizować w/g specjalności, bo stanie na wzgórzach oficerom lotnictwa nic nie daje - 2 wypowiedzi /16 %/.
- Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego ?
- Brak wypowiedzi.

C. Metod sprawdzania wiadomości - w tym:	Stożień przydatności metody				Zakres stosowania metody					
	duży	prze- ciężny	mały	nie ma zdania	zbyt duży	duży	prze- ciężny	mały	zbyt mały	nie ma zdania
a/ prac kontrolnych	1/8	4/32	6/48	1/8	1/8	3/24	6/48	2/16	-	-
b/ ćwiczeń sprawdzających	3/24	4/32	3/24	2/16	-	4/32	7/56	1/8	-	-
c/ kolokwów	4/32	8/64	-	-	2/16	4/32	5/40	1/8	-	-
d/ egzaminów pisemnych	1/8	1/8	10/80	-	7/56	2/16	3/24	-	-	-
e/ egzaminów ustnych	10/80	2/16	-	-	1/8	3/24	6/48	2/16	-	-
f/ prac dyplomowych	4/32	2/16	3/24	3/24	-	2/16	3/24	-	-	7/56

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Ćwiczenia egzaminacyjne wszechstronnie sprawdzają wiadomości słuchacza, w związku z tym egzaminy ustne i pisemne są zbyteczne - 4 wypowiedzi /32 %/.

Które z w/w metod są niepotrzebne i dlaczego. ?

- Niepotrzebne są egzaminy ustne i pisemne oraz prace dyplomowe - nie wnoszą nic nowego - 3 wypowiedzi /24 %/.

3. Czy zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania w ASG

A. Przygotowują w należyтым stopniu do spełniania funkcji dowódczych i sztabowych w czasie działań bojowych ?	tak	częściowo	nie	nie ma zdania
	4/32	5/40	-	3/24

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Zlikwidować zbędne przedmioty a kosztem ich zwiększyć ilość ćwiczeń.

B. Przygotowują w należyтым stopniu do spełniania funkcji dowódczo-sztabowych związanych z przygotowaniem wojsk do działań wojennych ?	tak	częściowo	nie	nie ma zdania
	5/40	4/32	-	3/24

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Brak wypowiedzi.

C. Rozwijają horyzonty myślowe dowódcy i pracownika sztabu ?	wystarczająco	niewystarczająco	nie ma zdania
	8/64	3/24	1/8

Jakie macie uwagi i propozycje na powyższy temat ?

- Brak wypowiedzi.

4. Czy słusznym jest by do przedmiotów nauczania w ASG włączyć matematykę. Jeśli tak, to jakie problemy powinien obejmować jej program i dlaczego ?

- Należy włączyć lecz głównie statystykę oraz tę problematykę, która wiąże się z zagadnieniami ZWL - 7 wypowiedzi /56 %/.

- Zakres winien obejmować taką problematykę, która mogła-by być wykorzystana w przedmiotach - automatyzacja dowodzenia, nawigacja.
 - Program winien obejmować ok. 150 godz.
 - Program matematyki winien być powiązany z praktycznymi obliczeniami w różnych ćwiczeniach.
 - Przeciw wprowadzeniu matematyki - 3 wypowiedzi /24 %/.
 - Nie ma zdania - 2 wypowiedzi /16 %/.
5. Jakie macie jeszcze inne uwagi i propozycje, które usprawniłyby proces dydaktyczno-wychowawczy w ASG ?
- Rozszerzenie czasu studiów w ASG /3-5 lat/ - 5 wypowiedzi /40 %/.
 - Zaniechanie oceniania w skali ocen 5 - 2 w przedmiotach operac.-takt. co powoduje pogoń za ocenami. Miarą ocen winna być logika rozumowania przez słuchacza.
 - Wprowadzić do szkolenia logikę i prakseologię.
 - Unikać w czasie zajęć wywoływania tzw. "ochotników" do odpowiedzi - obserwuje się zjawisko "ochotników - cwaniaków" wykorzystujących to niewłaściwie.
 - Powiązać wykłady teoretyczne z praktycznymi pokazami sprzętu, urządzeń itp.
 - Nie skracać czasu studiów - przerabianie zagadnień w jednostce do egzaminu wstępnego - nie realne.
 - Obok wiadomości fachowych oficer-absolwent winien mieć szeroki horyzont myślowy a to w ciągu 2 lat studiów jest niemożliwe do osiągnięcia.

Wstępne uogólnienie badań ankietowych.

Na podstawie przeprowadzonych badań do najbardziej charakterystycznych wypowiedzi należy zaliczyć:

1. Kierunek lotnictwa operacyjnego.

A. Kadra.

W pytaniu Nr 1 - dotyczącym zakresu i treści przedmiotów objętych programem nauczania oficerowie kadry stwierdzają:

a/ Zakres przedmiotów taktyczno-operacyjnych: _

jako niewystarczający:

- | | | |
|----------------------------|--------|------------|
| - służba sztabów WL | - 36 % | wypowiedzi |
| - taktyka lotnictwa | - 52 % | " |
| - armie obce | - 32 % | " |
| - metodyki szkolenia takt. | - 32 % | " |

jako zbyt obszerny - OPBmar - 24 % "

W uwagach i propozycjach do najbardziej powtarzających się należy zaliczyć:

- Zwiększyć zakres metodycznego przygotowania słuchacza do pracy dyplomowej, wprowadzić obok metodyki ćwiczeń, metodykę opracowania referatów;
- Z taktyki i sztuki operacyjnej lotnictwa należy wprowadzić więcej zajęć teoretycznych /wykłady i seminaria/.
- Wprowadzić nauczanie w zakresie automatyzacji i mechanizacji dowodzenia.
- Metody badań operacyjnych w większym stopniu łączyć z zagadnieniami operacyjno-taktycznymi.

b/ Zakres przedmiotów OPK.

Uważają za wystarczający.

c/ Zakres przedmiotów pomocniczych - jako niewystarczający

- | | | |
|----------------------|--------|-------------|
| - badania operacyjne | - 60 % | wypowiedzi. |
|----------------------|--------|-------------|

d/ Zakres przedmiotów ekonomiczno-społecznych -

jako niewystarczający:

- psychologia i pedagogika - 32 % wypowiedzi
- dydaktyka - 32 % "

jako zbyt obszerny:

- filozofia i socjologia - 24 % "
- praca partyjno-polit. - 24 % "

Uwagi dotyczące przedmiotów społeczno-ekonomicznych:

- program filozofii i ekonomii przeładowany powtórkami;
- wprowadzić dodatkowo logikę - ze względu na wymagania logicznego rozumowania.

e/ Zakres przedmiotów technicznych -

jako niewystarczający:

- automatyzacja i mechanizacja dowodzenia - 64 % wypowiedzi
- radioelektroniki - 32 % "

jako zbyt obszerny:

- techniki wojsk lotniczych - 36 % "

f/ Zakres języków obcych -

jako niewystarczający: 40 % wypowiedzi.

g/ Zakres przedmiotów specjalnych -

jako zbyt obszerny:

- nawigacji - 20 % wypowiedzi
- teorii naprow.rakiet - 20 % "
- LSF - 20 % "

Do uwag na temat przedmiotów specjalnych zaliczyć należy:

- nie powtarzać przedmiotów specjalnych, ponieważ oficerowie uczyli się ich w szkołach oficerskich.

W pytaniu Nr 2 - dotyczącym stopnia przydatności i zakresu stosowania metod dydaktycznych oficerowie kadry stwierdzają:

a/ Odnosnie metod teoretycznych -

Stopień przydatności:

- wykłady - duży 52 % wypowiedzi

- seminaρια - duży 68 % wypowiedzi
 - dysk.nauk. - " 56 % "
- jako mało przydatne - repetytoria - 36 % wypowiedzi.

Zakres stosowania metod:

- wykłady - mały lub zbyt mały 80 % wyp.
- dysk.nauk. - " " " " 68 % "
- repetycji - duży i zbyt duży 44 % "

b/ Odnosnie metod praktycznych:

Stopień przydatności:

- ćwicz.prakt. - duży 56 % wypowiedzi
- ćwicz.grup. - " 68 % "
- ćwicz.na mapach
na salach - " 64 % "
- ćwiczeń szkieł.- " 64 % "
- praktyk lotnych- " 52 % "
- ćwiczenia w terenie - mały - 36 % wypowiedzi.

Zakres stosowania metody:

- ćwicz.na mapach
na salach - mały 24 % wypowiedzi
- ćwicz.w terenie- duży i zbyt duży - 68 % wypowiedzi.

W uwagach oficerowie poddają krytyce ćwiczenia w terenie jako mało przydatne dla oficerów lotnictwa.

c/ Odnosnie metod sprawdzania wiadomości:

Stopień przydatności:

- prac kontrolnych - duży - 44 % wypowiedzi
- ćwicz.sprawdzających - " - 44 % "
- kolokwiów - " - 60 % "
- egzaminów ustnych - " - 68 % "
- prac dyplomowych - " - 56 % "
- egzaminów pisemnych - mały - 36 % "

Stopień stosowania:

- prac kontrolnych - mały i zbyt mały - 28 % wypowiedzi
- egzaminów ustnych- " " " - 36 % "
- egzaminów pisemnych - duży i zbyt duży - 40 % wyp.

W uwagach i propozycjach do najczęściej powtarzających się należy zaliczyć krytykę egzaminów pisemnych jako mało przydatne w sprawdzeniu wiedzy słuchacza.

W pytaniu nr 3 dotyczącym stopnia przygotowania słuchacza do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych oraz rozwijania horyzontów myślowych oficerowie kadry stwierdzają, że zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania spełniają w/w zadania - 64 % wypowiedzi.

W pytaniu nr 4 dotyczącym słuszności wprowadzenia do programu matematyki - 64 % wypowiedzi postuluje wprowadzenie matematyki do programu nauczania.

W pytaniu nr 5 dotyczącym innych uwag i propozycji wypowiedzi można by uogólnić do:

- wprowadzenia większej stabilizacji programów studiów;
- zachowania minimum 3 letnich studiów w ASG;
- podniesienia na wyższy poziom pracy naukowej i dydaktycznej;
- wyeliminowania prac pisemnych /seminaria i repetytoria/;
- precyzyjniejszego planowania procesu dydaktycznego, wyeliminowania "zmory" ciągłych odpraw, posiedzeń itp.

B. Słuchacze

W pytaniu nr 1 - dotyczącym zakresu i treści przedmiotów objętych programem nauczania oficerowie - słuchacze stwierdzają:

a/ Zakres przedmiotów taktyczno-operacyjnych:

jako niewystarczający:

- | | | |
|-------------------------------|----------|------------|
| - sztuki oper. lotn. | - 33,3 % | wypowiedzi |
| - taktyki wojsk rakietowych | - 43,3 % | " |
| - taktyki OPL | - 46,7 % | " |
| - taktyki lotnictwa | - 40,0 % | " |
| - armii obcych | - 63,3 % | " |
| - metodyki szkol. taktycznego | - 33,3 % | " |

jako zbyt obszerny:

- | | | |
|---------------------|----------|---|
| - taktyki tyłów WL | - 40,0 % | " |
| - taktyki łączn. WL | - 23,3 % | " |

b/ Zakres przedmiotów OPK:

jako niewystarczający:

- OTK - 26,7 % wypowiedzi
- OPK - 23,3 % "

c/ Zakres przedmiotów pomocniczych:

- jako niewystarczający:

- geografia wojenna - 23,3 % wypowiedzi
- badania operacyjne - 40,0 % "

W uwagach i propozycjach słuchacze postulują wprowadzenie badań operacyjnych do praktycznego rozwiązywania zagadnień taktycznych i operacyjnych. Zlikwidowanie w programie przedmiotu mobilizacja i administracja.

d/ Zakres przedmiotów społeczno-ekonomicznych:

jako niewystarczający:

- psychologię i pedagogikę - 40,0 % wypowiedzi
- dydaktykę - 26,7 % "

jako zbyt obszerny:

- filizofia i socjologia - 20,0 % "

W uwagach i propozycjach ok. 29 % wypowiedzi postuluje o zwiększenie zakresu przedmiotów pedagogiczno-dydaktycznych.

e/ Zakres przedmiotów technicznych:

jako niewystarczający:

- techniki raketowej OPK - 50,0 % wypowiedzi
- automatyzacji i mechanizacji dowodzenia - 66,6 % "
- radioelektroniki - 33,3 % "

jako zbyt obszerny:

- techniki WL - 40,0 % "
- uzbrojenia pokładowego samolotu - 23,7 % "

W uwagach i propozycjach słuchacze postulują o większą pogłębłość w nauczaniu techniki raketowej i zagadnień automatyki i mechanizacji dowodzenia.

f/ Zakres języków obcych i WF:

jako niewystarczający:

- języki obce - 53,3 % wypowiedzi
- WF - 40,0 % "

W uwagach i propozycjach słuchacze uważają, że języki obce są wykładane niesystematycznie, w zmałym zakresie godzin. Wprowadzić dobrowolność wyboru języka obcego.

g/ Zakres przedmiotów specjalnych:

jako zbyt obszerny:

- nawigacja - 33,3 % wypowiedzi
- strzelanie pow. - 36,7 % "
- bombardowanie - 46,7 % "

W uwagach postulat większego utaktycznienia przedmiotów specjalnych, wyeliminować z programu meteorologię - 29 % wypowiedzi.

W pytaniu nr 2 dotyczącym stopnia przydatności i zakresu stosowania metod dydaktycznych słuchacze stwierdzają:

a/ Odnośnie metod teoretycznych:

Stopień przydatności metody:

- wykłady - duży 56,7 % wypowiedzi
- seminaria - " 66,6 % "

Zakres stosowania metody:

- wykłady - mały i zbyt mały - 40 % wypowiedzi
- seminaria " " " - 30 % "
- repetycji - duży i zbyt duży - 56,7 % wyp.

W uwagach słuchacze postulują zniesienie pisemnych odpowiedzi na repetytoriach i seminariach.

Wprowadzenie na seminariach dyskusji problemowych.

Zwiększenie ilości wykładów z poszczególnych przedmiotów - jednak wykłady te winny być problemowe i odpowiednio upogładowane.

b/ Odnośnie metod praktycznych:

Stopień przydatności metody:

- ćwiczeń praktycznych - duży - 73,3 % wypowiedzi
- ćwiczeń grupowych - " - 56,7 % "

- pokazów - duży - 76,7 % wypowiedzi
- ćwiczeń na mapach
- w terenie - " - 70,0 % "
- praktyk - " - 73,0 % "

Zakres stosowania metody:

- ćwicz.praktycznych - mały i zbyt mały - 36,5 % wyp.
- pokazów - " " " - 70,0 % "
- ćwicz.na mapach
- w terenie - " " " - 63,0 % "
- podróży hist.-
- polowych - " " " - 46,7 % "
- praktyk - " " " - 53,3 % "

c/ Odnosnie metod sprawdzania wiadomości.

Stopień przydatności metody:

- prac kontrolnych - mały - 43,3 % wypowiedzi
- egzaminów pisemnych - " - 63,3 % "
- kolokwiów - duży - 46,7 % "
- egzaminów ustnych - " - 80,0 % "
- prac dyplomowych - " - 36,7 % "

Zakres stosowania metody:

- prac kontrolnych - zbyt duży i duży - 60,0 % wyp.
- egzaminów pisemnych " " " - 70,0 % "

W uwagach słuchacze postulują zniesienie egzaminów pisemnych jako mało przydatne - 29,7 % wypowiedzi.

Pisanie prac dyplomowych w formie referatów a nie ćwiczeń.

Na pytanie nr 3 dotyczącym stopnia przygotowania słuchacza do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych /pionu LO/ stwierdzają, że zakres treści przedmiotów oraz metody nauczania spełniają w/w zadania - 60 % wypowiedzi.

Natomiast jeżeli chodzi o rozwijanie horyzontów myślowych słuchacze stwierdzają, że wystarczająco - 60 % wypowiedzi, niewystarczająco - 40 % wypowiedzi.

Do głównych uwag słuchaczy, dotyczących tego pytania należy zaliczyć:

- zbyt dużą rolę w szkoleniu w ASG odgrywają "autorytety" co ogranicza swobodę wymiany myśli;

- postulowanie o większą samodzielność w studiach.

W pytaniu nr 4 dotyczącym słuszności wprowadzenia do programu matematyki - 76,7 % postuluje wprowadzenie matematyki do programu.

W pytaniu nr 5 dotyczącym innych uwag i propozycji wypowiedzi można by uogólnić do:

- w szkoleniu słuchaczy zwracać większą uwagę na naukę logicznego myślenia i rozumowania - mniejszą na wtłaczanie wiadomości zawartych w skryptach, podręcznikach itp.;
- naczelną zasadą szkolenia w ASG winna być stałość programów;
- mniej w szkoleniu zwracać uwagę na pisanie - więcej na dyskusję, rozumowanie;
- więcej czasu przeznaczyć na pisanie prac dyplomowych;
- okres studiów winien trwać minimum 3-3,5 roku, inaczej studia będą namiastką.

2. Kierunek wojsk OPK.

A. Kadra .

W pytaniu nr 1 - dotyczącym zakresu i treści przedmiotów objętych programem nauczania oficerowie kadry stwierdzają:

a/ Zakres przedmiotów taktyczno-operacyjnych:

jako niewystarczający:

- | | | | |
|------------------------------|---|------|------------|
| - taktyki rodzajów wojsk OPK | - | 35 % | wypowiedzi |
| - służby sztabów wojsk OPK | - | 40 % | " |
| - armii obcych | - | 60 % | " |
| - taktyki łączności WOPK | - | 40 % | " |

W uwagach i propozycjach do najbardziej powtarzających się należy zaliczyć:

- więcej godzin przeznaczyć na zajęcia w/g specjalności słuchaczy /LM, WRT, /;
- za mało wykładów uogólniających wiedzę z przedmiotów operacyjno-taktycznych.

b/ Zakres przedmiotów wojsk operacyjnych:

jako niewystarczający:

- taktyka wojsk OPL Frontu - 40 % wypowiedzi.

Do uwag i propozycji - postulowano wprowadzenie więcej wspólnych ćwiczeń z kierunkiem LO w szczególności z początkowego okresu wojny.

Jako zbędne przedmioty uważają taktykę LB i LT.

c/ Zakres przedmiotów pomocniczych:

jako niewystarczający:

- badania operacyjne - 50 % wypowiedzi

jako zbyt obszerne:

- historia sztuki wojennej - 40 % wypowiedzi.

W uwagach i propozycjach postulat wyeliminowania przedmiotu administracja i mobilizacja.

d/ Zakres przedmiotów ekonomiczno-społecznych:

jako zbyt obszerny:

- filozofia i socjologia - 60 % wypowiedzi

- ekonomia polityczna - 65 % wypowiedzi

jako niewystarczający:

- ekonomika wojenna - 20 % wypowiedzi

e/ Zakres przedmiotów technicznych:

jako niewystarczający:

- techniki raketowej OPK - 35 % wypowiedzi

- automatyzacji i mecha-

nizacji dowodzenia - 65 % wypowiedzi

- radioelektroniki - 65 % wypowiedzi.

Uwagi do zakresu przedmiotów technicznych można by uogólnić następująco:

- za mało przedmioty techniczne powiązane z taktyką;

- przedmioty techniczne za mało upogładowane.

f/ Zakres języków obcych:

Jako niewystarczający: - 50 % wypowiedzi.

Uwagi na powyższy temat:

- bardziej systematyczne nauczanie języków obcych;

- wprowadzić nowocześniejsze metody nauczania języków.

g/ Zakres przedmiotów specjalnych:

jako niewystarczający:

- teoria naprowadzania rakiet OPK - 30 % wypowiedzi

jako zbyt obszerny:

- bombardowanie - 35 % wypowiedzi.

W uwagach postulat wyeliminowania z programu LSF. i bombardowania.

W pytaniu nr 2 - dotyczącym stopnia przydatności i zakresu stosowania metod dydaktycznych oficerowie kadry stwierdzają:

a/ Odnosnie metod teoretycznych:

Stopień przydatności metody:

- wykład - duży - 50 % wypowiedzi
- seminarium - " - 70 % "
- dysk.nauk. - " - 65 % "

jako mało przydatne repetytorium - 40 % wypowiedzi.

Zakres stosowania metod:

- wykład - mały, zbyt mały - 50 % wypowiedzi
- dysk.nauk.- " " " - 65 % "
- repetycji - duży, zbyt duży - 55 % "

Uwagi na temat metod teoretycznych:

- zbyt mało wykładów, prowadzenie seminariów bez wykładów niecelowe;
- zbędne repetycje pisemne, które nie mogą być sprawdzianem wiadomości słuchacza.

b/ Odnosnie metod praktycznych:

Stopień przydatności metody:

- ćwiczeń praktycznych - duży - 65 % wypowiedzi
- ćwiczeń grupowych - " - 50 % "
- pokazów - " - 50 % "
- ćwiczeń na mapach /sale wykładowe/ - " - 70 % "
- ćwiczeń szkielet. - " - 50 % "
- praktyk - " - 45 % "
- ćwiczeń na mapach w terenie - mały - 55 % "

Zakres stosowania metod:

- ćwiczeń grupowych - duży i zbyt duży - 65 % wypowiedzi
- ćwiczeń szkielet. - mały i zbyt mały - 30 % "

Uwagi na temat metod praktycznych:

- ćwiczenia w terenie nie mają żadnego zastosowania dla

pionu OPK;

- stosować więcej ćwiczeń kompleksowych.

c/ Odnośnie metod sprawdzania wiadomości:

Stopień przydatności metody:

- prace kontrolne - duży - 50 % wypowiedzi
- kolokwia - " - 65 % "
- egzaminy ustne - duży - 65 % "

Stopień stosowania metody:

- egzaminy pisemne - duży i zbyt duży - 50 % wypowiedzi.

Uwagi na temat metod sprawdzania wiedzy:

- zbyt szeroko stosowane są prace i egzaminy pisemne, odpowiedzi ustne dają realniejszą podstawę oceny słuchacza;
- w pracach dyplomowych zmienić tematykę - mniej ćwiczeń, więcej referatów teoretycznych.

W pytaniu nr 3 - dotyczącym stopnia przygotowania słuchacza do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych stwierdzają, że zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania spełniają w/w zadania - 50 % wypowiedzi.

W pytaniu nr 4 - dotyczącym słuszności wprowadzenia do programu matematyki - 80 % wypowiedzi postuluje wprowadzenie matematyki.

W pytaniu nr 5 - dotyczącym innych uwag i propozycji wypowiedzi można uogólnić do:

- stosować naukową organizację pracy, odciążyć wykładowców od zbędnych porad, odpraw;
- studia winny trwać 3-4 lata;
- dbać o lepsze przygotowanie metodyczne kadry naukowej;
- rozbudować bazę szkoleniową w zakresie sprzętu bojowego, SD itp.

B. Słuchacze.

W pytaniu nr 1 - dotyczącym zakresu i treści przedmiotów objętych programem nauczania słuchacze stwierdzają:

a/ Zakres przedmiotów taktyczno-operacyjnych:

jako niewystarczający:

- służba sztabów WOPK - 68 % wypowiedzi
- armii obcych - 52 % "
- taktyki wojsk inż. - 32 % "

b/ Zakres przedmiotów wojsk operacyjnych:

jako niewystarczający:

- taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej - 47 % wyp.
- sztuki operacyjnej lotnictwa operac. - 31 % "
- taktyki wojsk OPL Frontu - 31 % "

Uwagi odnośnie przedmiotów wojsk operacyjnych sprowadzają się do postulatu większego powiązania wojsk OPK z LO i taktyką ogólną.

c/ Zakres przedmiotów pomocniczych:

jako niewystarczający:

- hist.sztuki wojennej - 32 % wypowiedzi
- geografii wojennej - 37 % "

Uwagi do przedmiotów pomocniczych:

- geografię wojenną wykladać w oparciu o specyfikę OPK.

d/ Zakres przedmiotów społeczno-ekonomicznych:

jako niewystarczający:

- doktryny wojsk.polit. - 32 % wypowiedzi
- dydaktyki - 43 % "

jako zbyt obszerny:

- ekonomii polit. - 26 % "

e/ Zakres przedmiotów technicznych:

jako niewystarczający:

- automatyzacji i mechaniz.dowodz. - 58 % wypowiedzi
- radioelektroniki - 43 % "
- sprzęt lotniczo-techniczny i lotniskowy - 37 % "
- techniczne zabezpieczenie rakiet OPK - 32 % "

jako zbyt obszerny:

- techniki wojsk lotniczych - 32 % "

Uwagi i propozycje dotyczą głównie upogładowania w/w przedmiotów.

f/ Zakres_języków_obcych_i_WF:

jako niewystarczający:

- języki obce - 74 % wypowiedzi

jako zbyt obszerny:

- WF - 37 % "

Uwagi dotyczące w/w przedmiotów sprowadzają się do:

- języki obce wykładane nie niesystematycznie, tematyka za mało powiązana z słownictwem wojskowym;
- zachować możliwość wyboru języka do studiów;
- WF - za dużo atletyki terenowej, więcej pływania, jazdy rowerowej itp.

g/ Zakres_przedmiotów_specjalnych:

jako zbyt obszerny:

- nawigacja - 26 % wypowiedzi

jako niewystarczający:

- meteorologia - 37 % "

Uwagi dotyczące w/w przedmiotów sprowadzają się do:

- nawigację wykładać mniej teoretycznie, więcej powiązań z taktyką.

W pytaniu nr 2 - dotyczącym stopnia przydatności i zakresu stosowania metod dydaktycznych słuchacze stwierdzają:

a/ Odnośnie_metod_teoretycznych:

Stopień przydatności metody:

- wykłady - duży - 63 % wypowiedzi

- seminariów - " - 58 % "

- dysk.nauk. - " - 37 % "

- repetycji - mały - 48 % "

Zakres stosowania metody:

- wykłady - mały i zbyt mały - 64 % wypowiedzi

- repetycji - zbyt duży i duży - 69 % "

Uwagi odnośnie metod teoretycznych sprowadzają się do:

- wyeliminować repetycje pisemne;
- wprowadzić więcej dyskusji naukowych, które pozwalają rozszerzyć wachlarz wiadomości słuchaczy.

b/ Odnośnie_metod_praktycznych:

Stopień przydatności metody:

- ćwiczenia praktyczne - duży - 84 % wypowiedzi

- ćwiczeń grupowych - " - 58 % "

- pokazy - duży - 75 % wypowiedzi

Zakres stosowania metody:

- ćwiczeń grupowych - duży i zbyt duży - 52 % wypowiedzi

- ćwiczeń na mapach - " " " - 58 % "

- pokazów - zbyt mały i mały - 64 % "

c/ Odnosnie metod sprawdzania wiadomości:

Stopień przydatności metody:

- egzaminów pisemnych - mały - 90 % wypowiedzi

- egzaminów ustnych - duży - 68 % "

Stopień stosowania metody:

- prac kontrolnych - zbyt duży i duży - 53 % wyp.

- egzaminów pisemnych - zbyt duży i duży - 69 % wyp.

Uwagi odnośnie metod sprawdzania wiadomości sprowadzają się do:

- egzamin ustny pogłębia wiedzę i wyjaśnia niejednokrotnie problem - pisemny tego nie czyni;

- zlikwidować egzaminy pisemne, które nie dają stopnia znajomości materiału przez słuchacza;

- znieść pisemne kolokwia.

Na pytanie nr 3 - dotyczące stopnia przygotowania słuchacza do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych słuchacze /pionu OPK/ stwierdzają, że zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania spełniają w/w zadania - 70 % wypowiedzi.

W pytaniu nr 4 - dotyczącym słuszności wprowadzenia do programu matematyki - 52 % postuluje wprowadzenie jej do programu.

W pytaniu nr 5 - dotyczącym innych uwag i propozycji wypowiedzi można by uogólnić do:

- zwiększenie ilości wykładów, kosztem innych metod;

- zwiększenie czasu słuchaczom na samodzielne studiowanie;

- zwrócić uwagę na jakość wykładów.

3. Kierunek zaopatrzenia wojsk lotniczych.

A. Kadra .

W pytaniu nr 1 - dotyczącym zakresu i treści przedmiotów objętych programem nauczania oficerowie kadry stwierdzają:

a/ Zakres przedmiotów taktyczno-operacyjnych:

jako niewystarczający:

- komunikacja wojsk - 44 % wypowiedzi
- metodyka szkol.takt. - 55 % "

b/ Zakres przedmiotów OPK:

jako niewystarczający:

- taktyki OPK - 55 % wypowiedzi

c/ Zakres przedmiotów pomocniczych:

jako niewystarczający:

- badania operacyjne - 67 % wypowiedzi

Uwagi odnośnie przedmiotów pomocniczych sprowadzają się do:

- badania operacyjne ukierunkować do specyfiki ZWL;
- zwiększyć zakres szkolenia w kierunku badań operac.

d/ Zakres przedmiotów ekonomiczno-społecznych:

jako niewystarczający:

- psychologia i pedagogika - 55 % wypowiedzi
- dydaktyka - 56 % "

e/ Zakres przedmiotów technicznych:

jako niewystarczający:

- technika WL - 56 % wypowiedzi
- sprzęt lotniskowy - 67 % "
- automatyzacja i mechanizacja dowodzenia - 100 % "
- radioelektronika - 78 % "

f/ Zakres przedmiotów specjalnych:

jako niewystarczający:

- inż.lotniskowe zabezp.baz. - 56 % wypowiedzi
- technologia mps - 45 % "
- statystyka - 56 % "
- sprzęt lotniskowo-techniczny- 56 % "

g/ Zakres języków obcych i WF:

- wypowiedzi sprowadzają się do stwierdzenia jako wystarczający - 75 % wypowiedzi.

W pytaniu nr 2 - dotyczącym stopnia przydatności i zakresu stosowania metod dydaktycznych oficerowie kadry stwierdzają:

a/ Odnosnie metod teoretycznych:

Stopień przydatności metody:

- wykładów - duży - 67 % wypowiedzi
- seminariów - " - 78 % "
- dysk.nauk. - " - 56 % "

Zakres stosowania metody:

- wykładów - mały - 33 % "
- dysk.nauk. - " - 56 % "

W uwagach - generalny postulat zwiększenia ilości wykładów i seminarów /dyskusji naukowych/.

b/ Odnosnie metod praktycznych:

Stopień przydatności metod:

- ćwiczeń park. - duży - 78 % wypowiedzi
- ćwiczeń grupowych " - 78 % "
- pokazów - " - 67 % "
- ćwicz.na mapach na salach - " - 89 % "
- praktyk - " - 67 % "

Zakres stosowania metody:

- pokazów - mały i zbyt mały - 56 % wypowiedzi
- praktyk - " " " - 56 % "

W uwagach postuluje się zmniejszenie ćwiczeń w terenie jako mało przydatnych dla pionu ZWL.

c/ Odnosnie metos sprawdzania wiadomości:

Stopień przydatności metody:

- ćwiczeń sprawdzających - duży - 67 % wypowiedzi
- kolokwiów - " - 56 % "
- egzaminów ustnych - " - 44 % "
- prac dyplomowych - " - 67 % "

Stopień stosowania metody:

- większość wypowiedzi określiła stopień stosowania metody jako przeciętny.

W pytaniu nr 3 - dotyczącym stopnia przygotowania słuchacza do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych oraz rozwijania horyzontów myślowych, oficerowie kadry /pionu ZWL/ stwier-

dzają, że zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania spełniają w/w zadania - 100 % wypowiedzi.

W pytaniu nr 4 - dotyczącym wprowadzenia matematyki do programu - 89 % wypowiedzi pozytywnych.

W pytaniu nr 5 - dotyczącym innych uwag i propozycji wypowiedzi można by uogólnić do:

- usystematyzować planowanie w pracy i w studiach;
- zastosować zróżnicowanie materialne u pracowników dydaktycznych.

B. Słuchacze.

W pytaniu nr 1 - dotyczącym zakresuⁱ treści przedmiotów objętych programem nauczania słuchacze stwierdzają:

a/ Zakres przedmiotów taktyczno-operacyjnych:

jako niewystarczający:

- | | | | |
|----------------------------------|---|------|------------|
| - służba sztabów WL | - | 64 % | wypowiedzi |
| - komunikacja wojsk | - | 40 % | " |
| - topografia | - | 48 % | " |
| - metodyka szkolenia taktycznego | - | 56 % | " |

jako zbyt obszerny:

- | | | | |
|--------------------------|---|------|------------|
| - rozpoznanie powietrzne | - | 48 % | wypowiedzi |
| - taktyka ogólna | - | 32 % | " |

Uwagi na powyższy temat można by uogólnić następująco:

- taktyka rozpoznania zbyt rozbudowana w stosunku do potrzeb;
- zwiększyć ilość godzin na metodykę. Zakres obecny nie zabezpiecza przygotowania słuchaczy do pracy dyplomowej

b/ Zakres przedmiotów OPK i OTK:

jako niewystarczający:

- OTK - 40 % wypowiedzi.

c/ Zakres przedmiotów pomocniczych:

Wypowiedzi określają jako wystarczający.

d/ Zakres przedmiotów ekonomiczno-społecznych:

jako niewystarczający:

- psychologii i pedagogiki - 56 % wypowiedzi.

- pracy part.-polit. - 56 % wypowiedzi
- dydaktyki - 48 % "

e/ Zakres przedmiotów technicznych:

jako niewystarczający:

- automatyzacji i mechanizacji dowodzenia - 56 % wypowiedzi
- radioelektroniki - 40 % "

f/ Zakres przedmiotów specjalnych:

jako niewystarczający:

- nawigacja i strzel.pow. - 56 % wypowiedzi
- jako zbyt obszerny:
- technologii mps - 64 % wypowiedzi
 - LSF - 72 % "

g/ Zakres języków obcych: i WF:

jako niewystarczający:

- języki obce - 32 % wypowiedzi
- jako zbyt obszerny:
- WF - 64 % wypowiedzi

W pytaniu nr 2 - dotyczącym stopnia przydatności i zakresu stosowania metod dydaktycznych słuchacze /pion ZWL/ stwierdzają:

a/ Odnośnie metod teoretycznych:

Stopień przydatności metody:

- wykładów - duży - 48 % wypowiedzi
- seminariów - " - 64 "
- repetycji - " - 48 % "

Zakres stosowania metody:

- repetycji - duży i zbyt duży - 48 % wypowiedzi.

W uwagach postulaty - zniesienia pisemnych repetycji.

b/ Odnośnie metod praktycznych:

Stopień przydatności metody:

- ćwicz.prakt. - duży - 64 % wypowiedzi
- pokazów - " - 56 % "
- ćwicz.na mapach na salach - " - 48 % "

- podróży hist.-pol. - duży - 56 % wypowiedzi
- praktyk - " - 56 % "
- ćwicz.na mapach
w terenie - mały - 40 % "

Zakres stosowania metody:

- ćwicz.grupowe - duży - 40 % wypowiedzi

c/ Odnosnie metod sprawdzania wiadomości:

Stopień przydatności metody:

- kolokwiów - duży - 40 % wypowiedzi
- egzaminów ustnych - " - 80 % "
- egzaminów pisemnych - mały - 80 % "

Stopień zastosowania metody:

- egzaminów pisemnych - duży i zbyt duży - 72 % wyp.
- kolokwiów - duży i zbyt duży - 48 % wypowiedzi.

W uwagach słuchacze podają, że egzaminy pisemne są zbyteczne.

W pytaniu nr 3 - dotyczącym stopnia przygotowania słuchacza do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych oraz rozwijania horyzontów myślowych - słuchacze stwierdzają, że zakres i treść przedmiotów oraz metody nauczania spełniają w/w zadania - 40 % wypowiedzi.

W pytaniu nr 4 - dotyczącym wprowadzenia matematyki - 56 % wypowiedzi pozytywnych.

W pytaniu nr 5 - dotyczącym innych uwag i propozycji wypowiedzi można by uogólnić do:

- zwiększenia czasokresu studiów /3 - 4 lata/;
- wprowadzić do szkolenia logikę jako bardzo przydatny przedmiot w wojsku;
- powiązać wykłady teoretyczne z praktycznymi pokazem sprzętu.

./.

Wykonano w 4 egz.

Egz.Nr. 1-4 - kanc.tajna

Wyk. mjr Gierczak

Druk.LG, dnia 29.03.66r.

Nr.ks.masz. 217/WL.
